

Q/3

בנק הפועלים

תמצית דוחות כספיים רבעוניים
ליום 30 בספטמבר 2010

4	דוח הדירקטוריון
4	תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק
4	פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה
5	נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים
7	מידע הצופה פני עתיד
7	השליטה בבנק
8	השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו
9	חלוקת דיבידנדים
9	הלימות הון
11	דירוג הבנק
11	סקירה כלכלית ופיננסית
13	מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים
14	גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים
15	רווח ורווחיות
22	הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק
35	תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות
35	מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות
38	מיגזר משקי הבית
45	מיגזר הבנקאות הפרטית
51	מיגזר עסקים קטנים
57	המיגזר המסחרי
63	המיגזר העסקי
69	מיגזר ניהול פיננסי
70	אחרים והתאמות
71	פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסוימים
78	חברות מוחזקות עיקריות
79	פעילות קבוצת הבנק בחו"ל
86	מידע כללי ונושאים נוספים
86	תוכנית תגמול לעובדים בכירים
86	מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק
87	יעדים ואסטרטגיה עסקית
89	ניהול הסיכונים
110	באזל 2
120	גילוי על המבקר הפנימי
121	פועלים בקהילה - מעורבות חברתית ותרומה לקהילה
122	קיימות ואחריות חברתית
124	עניינים אחרים
127	בקורות ונהלים
128	סקירת הנהלה
128	תוספת 1 - שיעורי הכנסה והוצאה - מאוחד
138	תוספת 2 - חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית
146	תוספת 3 - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד
149	תוספת 4 - חשיפות למדינות זרות - מאוחד
152	הצהרת המנכ"ל
153	הצהרת החשבונאי הראשי
154	דוחות כספיים
154	דוח סקירת רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק הפועלים בע"מ
155	תמצית מאזן מאוחד
156	תמצית דוח רווח והפסד מאוחד
157	תמצית דוח על השינויים בהון העצמי
162	תמצית דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד
164	ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

בישיבת הדירקטוריון, שהתקיימה ביום 23 בנובמבר 2010, הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים המאוחדים הבלתי מבוקרים, של בנק הפועלים בע"מ והחברות המאוחדות שלו, לתקופה ינואר-ספטמבר 2010.

להלן פרטים על ההתפתחויות והשינויים העיקריים שחלו בתקופת הדוח:

תיאור ההתפתחות הכללית של עסקי קבוצת הבנק

פעילות קבוצת הבנק ותיאור התפתחות עסקיה

התפתחות עסקי קבוצת הבנק

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 בכ-1,515 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של כ-849 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 הסתכמה ב-9.6% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואת רווח נקי להון העצמי של 5.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 ב-1.14 ש"ח, בהשוואה ל-0.64 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2010 בכ-540 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח בסך של כ-425 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי ברבעון השלישי של שנת 2010 הסתכמה ב-10.2% בחישוב שנתי, בהשוואה לתשואת רווח נקי להון העצמי של 8.8% ברבעון המקביל אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-0.41 ש"ח, בהשוואה ל-0.32 ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

סך נכסי קבוצת הבנק ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בכ-302.6 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-309.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, ירידה בשיעור של 2.2%.

סך האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-220.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-215.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של 2.3%.

סך פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-217.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-232.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, קטון בשיעור של 6.2%.

סך ההון העצמי ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-22.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-20.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של 8.3%.

יחס ההון הכולל לפי באזל 2 ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם לשיעור של 13.9%, בהשוואה לשיעור של 13.7% בסוף שנת 2009.

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010
במיליוני ש"ח				

רווח ורווחיות

1,779	2,012	1,752	1,837	2,053	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
1,320	1,460	1,217	1,334	1,217	הכנסות תפעוליות ואחרות
3,099	3,472	2,969	3,171	3,270	סך ההכנסות
629	536	299	341	290	הפרשה לחובות מסופקים
1,644	2,095	1,928	1,984	2,064	הוצאות תפעוליות ואחרות
422	465	461	512	538	רווח נקי מפעולות רגילות
3	2	1	1	2	רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
425	467	462	513	540	רווח נקי

לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
	31.12.2009	30.09.2009 30.09.2010	
במיליוני ש"ח			
6,718	4,706	5,642	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
5,107	3,647	3,768	הכנסות תפעוליות ואחרות
11,825	8,353	9,410	סך ההכנסות
2,017	1,481	930	הפרשה לחובות מסופקים
7,503	5,408	5,976	הוצאות תפעוליות ואחרות
1,288	823	1,511	רווח נקי מפעולות רגילות
28	26	4	רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
1,316	849	1,515	רווח נקי

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010
במיליוני ש"ח				

מאזן - נתונים עיקריים

301,894	309,555	299,845	307,317	302,615	סך-ככל המאזן
215,638	215,788	213,203	217,749	220,665	אשראי לציבור
28,170	28,055	26,516	26,680	28,935	ניירות-ערך
225,196	231,993	223,216	225,237	217,554	פקדונות הציבור
23,307	23,112	21,395	22,555	25,920	אגרות-חוב וכתבי-התחייבות נדחים
20,316	20,598	21,195	21,667	22,307	הון עצמי
18,687	16,636	15,458	16,755	16,145	סך-הכל חבויות בעייתיות
4,152	3,976	4,052	3,730	3,719	מזה - אשראי שאינו נושא הכנסה

נתונים עיקריים בקבוצת בנק הפועלים (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום					
30.09.2009	31.12.2009	31.03.2010	30.06.2010	30.09.2010	
יחסים פיננסיים עיקריים					
95.8%	93.0%	95.5%	96.7%	101.4%	אשראי לציבור לפקדונות הציבור
86.8%	84.6%	87.2%	87.9%	90.6%	אשראי לציבור לפקדונות הציבור כולל אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
6.7%	6.7%	7.1%	7.1%	7.4%	הון עצמי לסך המאזן
-	7.7%	7.9%	7.9%	8.1%	הון ליבה לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
-	8.5%	8.8%	8.8%	8.9%	הון רוברד 1 לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
-	13.7%	13.9%	13.6%	13.9%	הון כולל לרכיבי סיכון - לפי באזל 2
8.2%	8.6%	-	-	-	הון רוברד 1 לרכיבי סיכון - לפי באזל 1
13.3%	13.7%	-	-	-	הון כולל לרכיבי סיכון - לפי באזל 1
53.0%	60.3%	64.9%	62.6%	63.1%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות
2.35%	2.43%	2.54%	2.67%	2.65%	מירווח מימוני מפעילות שוטפת ^{(א)(ב)}
1.21%	1.12%	0.57%	0.52%	0.47%	שיעור הפרשה הספציפית לתקופה מסך האשראי לציבור ^(א)
8.8%	9.4%	9.2%	9.9%	10.2%	תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות להון עצמי ^(א)
8.8%	9.4%	9.2%	9.9%	10.2%	תשואת הרווח הנקי להון עצמי ^(א)
0.32	0.35	0.35	0.39	0.41	רווח נקי בסיסי למניה בשי"ח
0.32	0.35	0.35	0.38	0.40	רווח נקי מדולל למניה בשי"ח
לשנה שהסתיימה ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום				
31.12.2009	30.09.2009	30.09.2010			
63.5%	64.7%	63.5%	הוצאות תפעוליות לסך ההכנסות		
2.36%	2.34%	2.60%	מירווח מימוני מפעילות שוטפת ^{(א)(ב)}		
0.90%	0.83%	0.51%	שיעור הפרשה הספציפית לתקופה מסך האשראי לציבור ^(א)		
6.6%	5.7%	9.5%	תשואת הרווח הנקי מפעולות רגילות להון עצמי ^(א)		
6.7%	5.9%	9.6%	תשואת הרווח הנקי להון עצמי ^(א)		
1.00	0.64	1.14	רווח נקי בסיסי למניה בשי"ח		
0.99	0.64	1.13	רווח נקי מדולל למניה בשי"ח		

(א) מחושב על בסיס שנתי.

(ב) מחושב - רווח מימוני מפעילות שוטפת מחולק בנכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון.

מידע הצופה פני עתיד

חלק מהמידע המפורט בדוח זה, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות-ערך. תוצאות הבנק בפועל עשויות להיות שונות מהותית מאלו שנכללו במסגרת המידע הצופה פני עתיד, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות, בין היתר, כתוצאה משינויים בשוקי ההון בארץ ובעולם, שינויים מאקרו כלכליים, שינויים במצב הגיאופוליטי, שינויים רגולטוריים ושינויים אחרים שאינם בשליטת הבנק, ואשר עשויים להביא לאי התממשות הערכות ו/או לשינויים בתוכניות העסקיות של הבנק. מידע צופה פני עתיד מאופיין במילים או בביטויים כגון: "אנו מאמינים", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתעדת", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף לשמות עצם, כגון: "תכנית", "יעדים", "רצון", "צורך", "יכול", "יהיה". מידע וביטויים צופי פני עתיד אלו, כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות, משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, אשר כוללים, בין היתר, שינויים בפרמטרים הבאים: מצב המשק, טעמי הציבור, שיעורי ריבית בארץ ובחול, שיעורי אינפלציה, הוראות חקיקה ורגולציה חדשות בתחום הבנקאות ושוק ההון, החשיפה לסיכונים פיננסיים, איתנות פיננסית של לווים, התנהגות המתחרים, היבטים הקשורים בתדמית הבנק, התפתחויות טכנולוגיות ונושאי כח אדם, ובתחומים אחרים אשר יש להם השפעה על פעילות הבנק ועל הסביבה בה הוא פועל, ואשר מטבע הדברים התממשותם אינה וודאית. המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על מידע המצוי בידיעת הבנק והמבוסס, בין היתר, על פרסומים של גורמים שונים, כגון: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל, משרד השיכון וגורמים אחרים המפרסמים נתונים והערכות לגבי שוקי ההון בארץ ובעולם. מידע זה משקף את נקודת המבט הנוכחית של הבנק בנוגע לאירועים עתידיים. נקודת מבט זו מבוססת על הערכות, ולכן נתונה לסיכונים, לחוסר וודאות, ואף לאפשרות שאירועים או התפתחויות, שנחזו כצפויים, לא יתממשו בכלל, או יתמשו במקצת בלבד.

השליטה בבנק

בעלי היתר השליטה בבנק הינם ה"ה שרי אריסון ומיקי אריסון. החזקותיהם בבנק מתבצעות באמצעות כמה נאמנויות אשר מחזיקות מצדן בחברות הישראליות הבאות שהנן הבעלים של מניות הבנק:

אריסון החזקות מחזיקה בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים במניות המהוות כ-20.24% מהון המניות של הבנק, אשר מהוות "גרעין שליטה" (כהגדרתו בהיתר השליטה שניתן על-ידי נגיד בנק ישראל).

חברת אריסון השקעות בע"מ (שהינה חברה-אחות של אריסון החזקות) (להלן: "אריסון השקעות") מחזיקה באמצעות חברה-בת שבבעלותה המלאה את כל הון המניות של חברת תעשיות מלח לישראל בע"מ (להלן: "תעשיות מלח"), אשר מחזיקה במניות המהוות 2.40% מהון המניות של הבנק.

סך ההחזקות של קבוצת אריסון (באמצעות אריסון החזקות ואריסון השקעות) בהון המניות של הבנק סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הוא כ-22.6% (22.4% בדילול מלא).

השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו

הון המניות המונפק והנפרע של הבנק בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הינו 1,322,306,648 ש"ח ע.ב. המורכב מ-1,322,306,648 מניות רגילות בנות 1 ש"ח ע.ב. כל אחת. ההון המונפק הינו לאחר הפחתת 700,000 מניות רגילות שנרכשו על-ידי הבנק. להלן פרטים בדבר ההתפתחויות העיקריות הקשורות בהון הבנק, לרבות השקעות בהון הבנק ועסקות במניותיו:

בעלי השליטה

על-פי דיווחים שנמסרו לבנק, מכרה חברת תעשיות מלח בע"מ בעסקה מחוץ לבורסה ביום 6 באוקטובר 2010 40,000,000 מניות רגילות של הבנק בתמורה כוללת של 653.4 מיליון ש"ח.

בעלי עניין

קבוצת דלק בע"מ, הכוללת את הפניקס חברה לביטוח בע"מ ואקסלנס השקעות בע"מ, הינה בעלת עניין בבנק. ההחזקה מתבצעת באמצעות חשבון נוסטרו ובאמצעות ויחד עם החזקות בחשבונות ביטוח חיים משתתף ברווחים, החזקות חברות לניהול קרנות להשקעות משותפות בנאמנות, קופות-גמל או חברות לניהול קופות-גמל, הנמצאים בשליטתה או המנהלים על-ידיה, במישרין או בעקיפין. בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים שיעור ההחזקה של קבוצת דלק בע"מ הינו 5.60%.

השקעות בהון מניות הבנק

להלן פירוט בדבר ההשקעות בהון הבנק החל מיום 1 בינואר 2008 ועד סמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים: ביום 7 באפריל 2008 הקצה הבנק לקרן יורק 52,500,000 מניות רגילות של הבנק ו-7,500,000 כתבי אופציה הניתנים למימוש למניות הבנק בתמורה לסך כולל של 735 מיליון ש"ח. כתבי האופציה ניתנו להמרה בשתי מנות בנות 3,750,000 אופציות כל אחת. המנה הראשונה פקעה ביום 1 באפריל 2009, והמנה השנייה פקעה ביום 1 באפריל 2010, מבלי שמומשו למניות.

שינויים בהון הנובעים מתוכניות תגמול בניירות-ערך

מתחילת שנת 2010 ועד בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים חל גידול של כ-2,031,330 מניות רגילות בהון המונפק והנפרע של הבנק כתוצאה ממימוש 2,031,330 כתבי אופציה אשר הוקצו לעובדי הבנק במסגרת התוכנית מחודש מאי 2004. יתרת כתבי האופציה שהוענקו לעובדי הבנק, במסגרת תוכנית זו, ושטרם מומשו בסמוך למועד פרסום הדוחות הכספיים הסתכמה ב-14,439,700 כתבי אופציה.

הקצאה של אופציות

בהמשך לאישור דירקטוריון הבנק מיום 30 בספטמבר 2009 להסכם עם ארגון העובדים, אישר דירקטוריון הבנק ביום 23 במרץ 2010 את הקצאת המנה הראשונה (מתוך שלוש מנות) של עד 4,250,000 אופציות לעובדי הבנק ("הניצעים"). הניתנות למימוש ל-4,250,000 מניות רגילות של הבנק בנות 1.00 ש"ח ערך נקוב כל אחת ("האופציות"). האופציות הוקצו בהתאם לתוכנית אופציות שאימץ הבנק באותו מועד, ואשר לפיה תוקצינה שלוש מנות של אופציות לניצעים במהלך השנים 2010 עד 2012, ובסך-הכל 12,750,000 אופציות. תנאי האופציות מפורטים במתאר שפרסם הבנק ביום 15 באפריל 2010, מספר אסמכתא 450702-01-2010. ביום 25 במאי 2010 בוצעה הקצאה של 4,086,643 אופציות (המנה הראשונה מתוך שלוש המנות) לכ-7,950 עובדים קבועים ולכ-250 עובדים בחוזה עבודה אישי.

במסגרת תוכנית האופציות האמורה נקבע כי אם לא יינתן אישור המפקח על הבנקים על רכישה עצמית של מניות על-ידי הבנק לשם העברתן לעובדים בעת מימוש האופציות, האופציות של אותה המנה לגביה לא יתקבל אישור כאמור תהפוכנה לזכות לקבלת סכום כסף במזומן מהבנק במקום זכות לקבלת מניות של הבנק. ביום 11 בנובמבר 2010 התקבל אישור מהמפקח על הבנקים המאשר רכישה עצמית של 12,750,000 מניות על-ידי הבנק (בהתאם לתנאים המפורטים באישור האמור) לשם העברתן לעובדים בעת מימוש האופציות. כמו-כן, במסגרת אותו אישור אושר לבצע רכישה עצמית נוספת על-ידי הבנק בהיקף של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים כמפורט בביאור 11 בתמצית לדוחות הכספיים.

חלוקת דיבידנדים

בהתאם למדיניות חלוקת דיבידנד שנקבעה על-ידי דירקטוריון הבנק בכל שנה, מדי רבעון, תחולק לפחות מחצית מהרווח הנקי הנובע מפעולות רגילות. חלוקת דיבידנדים מרווחים חד פעמיים תתבצע בהתאם להחלטות אד-הוק שיתקבלו על-ידי הדירקטוריון. בנוסף למגבלות על-פי חוק החברות, חלוקת דיבידנד על-ידי תאגיד בנקאי כפופה לרגולציה החלה על תאגידים בנקאיים בישראל, לפיה לא יחולק דיבידנד: (א) אם יתרת העודפים המצטברת של הבנק על-פי הדוחות הכספיים האחרונים שפורסמו אינה חיובית, או במידה שחלוקה כאמור תגרום לתורה שלילית; (ב) כאשר אחת או יותר משלוש השנים הקלנדריות האחרונות הסתיימה בהפסד; (ג) כאשר התוצאה המצטברת של שלושת הרבעונים המסתיימים בתום תקופת הביניים לגביה פורסם הדוח הכספי האחרון מראה על הפסד; (ד) אם החלוקה תגרום לכך, שיחס הון הבנק לנכסי סיכון ירד מתחת ליחס הנדרש לגבי: (ה) מקרנות הון או מהפרשים בזכות, הנובעים מתרגום דוחות כספיים של יחידות אוטונומיות בחו"ל; (ו) במידה שלאחר חלוקתו, הנכסים הלא כספיים של הבנק יעלו על הונו העצמי; או (ז) במידה שהבנק לא יעמוד בדרישות סעיף 23א לחוק הבנקאות אשר קובע הגבלה לגבי השיעור מההון, אשר מותר לתאגיד בנקאי להשקיע בתאגידים ריאליים. על אף האמור לעיל, במקרים מסויימים יוכל הבנק לחלק דיבידנד אף בהתקיים הנסיבות לעיל, במידה שקיבל מראש ובכתב את אישורו של המפקח על הבנקים לחלוקה, ועד לגובה הסכום שאושר כאמור. מאחר ששנת 2008 הסתיימה בהפסד, הבנק מנוע מלחלק דיבידנד עד לשנת 2012 ללא קבלת אישור המפקח על הבנקים.

על-פי חוזר המפקח מחדש יוני 2010, לא יחלק תאגיד בנקאי דיבידנד אם אינו עומד ביחס הון ליבה של לפחות 7.5%, או אם חלוקה כאמור תגרום לאי עמידה ביחס הני"ל.

כמו-כן, על-פי תנאי שטרי הון נדחים (סדרה א') לא יחולק דיבידנד במקרים הבאים: (א) היה וישעו תשלומי הריבית בגין שטרי הון אלו, הבנק לא ישלם דיבידנד לבעלי מניותיו כל עוד לא שולמו במלואם כל תשלומי הריבית שסילוקם הושעה, בין אם דיבידנד כאמור הוכרז טרם ניתנה הודעת הבנק בדבר היווצרות נסיבות משעות, ובין אם הוא הוכרז אחרי מתן הודעה כאמור; ו-(ב) אם חלוקתו תגרום לכך שהיחס בין הון הראשוני (ללא הון ראשוני מורכב) לנכסי סיכון של הבנק ירד מתחת ליחס של 6.5%. לפרטים נוספים בדבר היחס הנדרש בין הון הבנק לנכסי הסיכון שלו ואופן חישוב יחס זה, ראה בפרק "הלימות הון".

בנוסף, בהיתר נגיד בנק ישראל לרכישת השליטה בבנק הפועלים על-ידי קבוצת אריסון נקבע, כי לא יחולק דיבידנד מרווחים שנצברו בבנק עד יום 30 ביוני 1997 (ערב רכישת השליטה), אלא אם כן המפקח על הבנקים הסכים לכך מראש ובכתב. יתרת העודפים של הבנק ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-13,614 מיליון ש"ח, מהם סך של כ-2,735 מיליון ש"ח אינו ניתן לחלוקה כדיבידנד.

הלימות הון

יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד זה גבוה מדרישת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכונים נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכונים נדבך 2 ובתוספת כרית הון, אשר תאפשר לבנק לספוג הפסדים בעת קרות אירועי משבר (קיצון) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון.

על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2010, הוחלט להגדיל את יעד יחס ההון ליבה של הבנק באופן שזה יעמוד על שיעור שבין 7.5% ל-8.0%. כמו-כן, יעד יחס ההון הכולל של הבנק יהיה בין 12% ל-12.5%.

החל מיום 31 בדצמבר 2009, מיישם הבנק את הוראת השעה בדבר מסגרת העבודה למדידה והלימות ההון כפי שפורסמה על-ידי הפיקוח על הבנקים המבוססת על הוראות באזל 2. בחודש יוני 2010 פורסמו הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 בדבר "מדידה והלימות ההון", אשר שילבו את הוראת השעה בהוראות ניהול בנקאי תקין. ההוראה מחילה דרישות הקצאת הון חדשות ביחס לסוגי סיכון שונים. בנוסף, ההוראה משנה את אופן חישוב ההון הרגולטורי. לפרטים נוספים, ראה פרק "באזל 2" להלן.

לפרטים בדבר הדיווח על הלימות ההון ליום 30 בספטמבר 2009 על-פי הוראות באזל 1, ראה ביאור 4 בתמצית לדוחות הכספיים.

באזל 2	
31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010
במיליוני ש"ח	
מבוקר	בלתי מבוקר

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

20,285	21,944	הון ליבה
22,562	24,252	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,631	13,588	הון רובד 2, לאחר ניכויים
36,193	37,840	סך-כל הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

240,402	245,729	סיכון אשראי
4,460	7,177	סיכונים שוק
19,835	18,972	סיכון תפעולי
264,697	271,878	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון

31 בדצמבר
2009

30 בספטמבר
2010

באחוזים

3. יחס ההון לרכיבי הסיכון

7.66%	8.07%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.52%	8.92%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.67%	13.92%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-13.92% בהשוואה ליחס הון של 13.67% ליום 31 בדצמבר 2009. העלייה ביחס ההון נבעה מגידול בבסיס ההון בסך של 1.6 מיליארד ש"ח אשר תרם 0.6% ליחס ההון. עלייה זו קווצה בחלקה על-ידי גידול ברכיבי סיכון המשוקללים בסך של 7.2 מיליארד ש"ח אשר הפחיתו את יחס ההון ב-0.4%. בסיס ההון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בסך של כ-37,840 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-36,193 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009. הגידול בבסיס ההון נבע בעיקר מהרווח הנקי. הסיכום המשוקלל של רכיבי הסיכון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-271.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-264.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

דירוג הבנק

הבנק מדורג על-ידי חברות דירוג בישראל ובחו"ל כלהלן:
בישראל מדורג הבנק על-ידי חברת "S&P מעלות בע"מ" בדירוג (AA+).

מועד עדכון אחרון	אופק הדירוג	מטבע-חוץ טווח קצר	מטבע-חוץ טווח ארוך	סוכנות דירוג
ישראל – סוברני:				
נובמבר 2010	יציב	P-1	A1	Moody's
מרץ 2010	יציב	A-1	A	S&P
נובמבר 2009	יציב	F1	A	FitchRatings
בנק הפועלים:				
ספטמבר 2010	שליכי	P-1	A1	Moody's
מאי 2010	שליכי	A-2	BBB+	S&P
מאי 2010	יציב	F2	A-	FitchRatings

בחודש מאי 2010 חברת הדירוג S&P אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.
בחודש מאי 2010 חברת הדירוג Fitch אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.
בחודש ספטמבר 2010 חברת הדירוג Moody's אישרה מחדש את דירוג הבנק ללא שינוי.

סקירה כלכלית ופיננסית

התפתחויות בכלכלה העולמית

הצמיחה במדינות המפותחות מאז סוף שנת 2009 התבססה בעיקר על חידוש מלאים עסקיים, ייצור תעשייתי איתן ותוכניות האצה ממשלתיות. עד לאחרונה היו ההערכות שלקראת המחצית השנייה של שנת 2010, עם סיום תהליך בניית המלאים והפסקה הדרגתית של התמיכה הממשלתית, ייקחו הצרכנים את המושכות, יגבירו את הביקושים לצריכה ויתפסו את מקומם של הגורמים שהוזכרו. אלא שככל שנוקף הזמן מתברר כי הנחות אלו היו כנראה ורודות מדי. שוק העבודה במדינות המפותחות נותר חלש עם רמות אבטלה של כ-10% והיקף האשראי הצרכני במגמת ירידה. שוקי ההון מגלמים עתה ציפיות לתקופה של האטה ממושכת ומדיניות מוניטרית מרחיבה לאורך זמן. בצד המדיניות, מתחדד הפער בגישה בין ארצות-הברית לאירופה: קובעי המדיניות בארצות הברית נחושים להמשיך לתמוך במשק, גם במחיר של גירעונות תקציביים גדולים. באירופה, לעומת זאת, הדגש מושם עתה על צמצום הגירעונות. בארצות הברית אומצה בתחילת חודש נובמבר 2010 תוכנית להרחבה כמותית נוספת – הבנק הפדראלי צפוי לרכוש אגרות-חוב ממשלתיות בהיקף של 600 מיליארד דולר בפרק זמן של שמונה חודשים, תוך הגדלה של היצע הכסף.

הצמיחה בארצות-הברית ברבעון השלישי של השנה הסתכמה ב-2.0% במונחים שנתיים לעומת הרבעון הראשון. בגוש האירו, שהפגיע לחיוב ברבעון השני של שנת 2010 עם צמיחה של 3.9%, חלה האטה משמעותית בצמיחה לשיעור של 1.6%. הפערים בין המדינות הגדולות והיציבות לכלכלות הקטנות בגוש האירו מתרחבים – תוכניות הצנע גובות את המחיר מהמדינות שנקלעו למשבר. על-אף צעדי סיוע שכללו קווי גיבוי ורכישות ניירות-ערך ממשלתיים חזרו תשואות אגרות-חוב מדינות ה-PIGS ופרמיית ה-CDS שלהן לרמות גבוהות. המשקיעים חוששים שעל-אף עמידה בחלק מיעדי הצנע וצמצום הגירעונות, כלכלותיהן של מדינות אלו נמצאות במצב קשה וכי האטה עולמית, אם תבוא, עשויה להקשות על החזר החובות.

האינפלציה נותרה ממותנת מאוד במדינות המפותחות וזאת על רקע הרפיון בשוק העבודה. ריביות הבנקים המרכזיים של ארצות הברית ואירופה נותרו ללא שינוי והשווקים מגלמים ציפייה שיוותרו ברמה דומה תקופה ממושכת.

השווקים המתעוררים ממשיכים להיות נקודת האור בכלכלה העולמית. שיעורי הצמיחה שנותרו גבוהים, הביקושים המקומיים הגדלים ועלייה בסחר ביניהן מיתנו את השפעת האטה במדינות המפותחות.

ישראל – הפעילות הכלכלית במשק

הצמיחה ברבעון השלישי של השנה הואטה לשיעור שנתי של 3.8% לעומת 4.5% ברבעון השני. ההאטה בלטה בעיקר בסחר חוץ – יצוא הסחורות והשירותים ירד בשיעור שנתי של 9.6% והיבוא בשיעור של 4.6%. הגידול בצריכה הפרטית הואט אף הוא ל-1.3%. מנגד, ההשקעות בנכסים קבועים גדלו ב-9.7%, תוך עלייה ניכרת בפעילות ענף הבנייה למגורים. מגמת השיפור בשוק העבודה נמשכה – שיעור האבטלה ירד ברבעון השני לרמה של 6.2%, תוך גידול בתעסוקה בסקטור העסקי והציבורי. השכר הנומינלי החל גם הוא לעלות בקצב מתון. במבט קדימה, המשק נמצא במומנטום של צמיחה מאוזנת וכל הפרמטרים הכלכליים מצביעים על איתנות גבוהה. גורם הסיכון העיקרי, בשלב זה, למגמות הנוכחיות הוא ההתפתחויות בעולם והשפעתן האפשרית על המשק המקומי.

אינפלציה ושער חליפין

מדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השלישי של שנת 2010 בשיעור של 1.2% ורמתו בחודש ספטמבר גבוהה ב-2.4% לעומת ספטמבר אשתקד. רמת האינפלציה בישראל גבוהה ביחס למדינות המפותחות בתקופה זו בעיקר בשל סעיף הדיור שרשם בשנה האחרונה התייקרות של 6.0%. סקר מחירי הדירות שמפרסמת הלמ"ס (שאינו משתקלל במדד המחירים לצרכן) המשיך לעלות בקצב מהיר והשלים עלייה מצטברת חדה של כ-19% ב-12 החודשים האחרונים. הציפיות לאינפלציה הנגזרות משוק ההון עומדות, נכון לחודש אוקטובר, על רמה של כ-3%. מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר עלה בשיעור של 0.3% וב-12 החודשים המסתיימים בחודש אוקטובר עלה המדד בשיעור של 2.5%. שער החליפין של השקל התחזק במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 בשיעור של 5.4% מול הדולר ונחלש בשיעור של 4.8% מול האירו. מתחילת השנה עד סוף הרבעון השלישי התחזק השקל ב-2.9% מול הדולר וב-8.4% מול האירו. מול סל המטבעות האפקטיבי נותר השקל ברבעון השלישי יציב בקירוב. ברבעון השלישי נמשכו רכישות מטבע-החוץ של בנק ישראל ובחודשים אוגוסט-ספטמבר נרכש מטבע-חוץ בהיקף של 1.5 מיליארד דולר. בחודש אוקטובר נרשם ייסוף חד בשער השקל מול הדולר שהגיע ל-3.56. ובנק ישראל רכש מטבע-חוץ בהיקף גבוה של 3.4 מיליארד דולר. יתרות מטבע-החוץ עמדו בסוף חודש ספטמבר 2010 על 66 מיליארד דולר.

המדיניות הפיסקלית והמוניטרית

הגירעון התקציבי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-13.6 מיליארד ש"ח, לעומת 23.2 מיליארד ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד. עיקר השיפור נובע מעלייה בגביית המיסים, הודות לצמיחה המהירה של המשק. הגירעון התקציבי השנה צפוי להסתכם בכ-4% מהתוצר ואולי אף בפחות מכך. ריבית בנק ישראל הועלתה בחודש אוגוסט לרמה של 1.75% ובחודש אוקטובר ל-2.0%. העלאות הריבית הושפעו מהעלייה החדה במחירי הדיור, כשברקע צמיחה גבוהה ושיעור אבטלה נמוך. הציפיות לאינפלציה הנגזרות משוק ההון היו במרבית הרבעון החולף בסמוך לגבול העליון של היעד – 3.0%, כך שבמונחים ריאליים ריבית בנק ישראל עדיין היתה שלילית.

שוקי הכספים והון

ברבעון השלישי של השנה נרשמה הן בישראל והן בעולם עלייה חדה במחירי המניות. ביצועיה של הבורסה המקומית היו טובים ממרבית השווקים המפותחים בעולם ומדד תל-אביב 100 כמעט וחזר לשיא של כל הזמנים. מדד ת"א 100 עלה ברבעון השלישי ב-14.0% ומתחילת השנה ועד סוף הרבעון השלישי רשם עלייה של 6%. בתקופה זו עלה מדד ה-S&P500 ב-10.7% וב-2.3% בהתאמה. שוק איגרות החוב הושפע מהריבית הנמוכה ומהעלייה בציפיות האינפלציה. מדד איגרות החוב הממשלתיות הצמודות למדד המחירים לצרכן עלה ברבעון השלישי ב-1.9% והשלים בכך עלייה של 8.2% מתחילת השנה. מדד האיגרות הלא-צמודות עלה ב-0.8% והשלים עלייה של 4.9% מתחילת השנה. בתשואות אגרות-החוב הצמודות למדד לטווחים ארוכים חלה ירידה והאיגרת לטווח של 9 שנים נסחרה בחודש ספטמבר בתשואה לפדיון של כ-1.6%. גם באיגרות החוב הלא-צמודות (שחר) חלה ירידה בתשואות לפדיון והאיגרת לטווח של תשע שנים נסחרה בחודש ספטמבר 2010 בתשואה של 4.4%. בשוק איגרות החוב המדדיות הקונצרניות נמשכו עליות השערים: ברבעון השלישי נרשמה בו עלייה של 3.6% ומתחילת השנה עלו השערים ב-9.4%. ההתאוששות בשוק ההנפקות נמשכה גם ברבעון השלישי וההנפקות של המיגזר העסקי מתחילת השנה הסתכמו בכמיליארד ש"ח, רובן באגרות-חוב סחירות.

להלן הנתונים על שינויים במדד המחירים לצרכן ובשערי חליפין:

לשנת	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		ל שלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2010	2009	2010	
	ב-%				
	3.8%	3.6%	2.4%	1.2%	שיעור עליית מדד המחירים הידוע
	(0.7%)	(1.2%)	(4.1%)	(5.4%)	שיעור עליית (ירידת) שער הדולר של ארצות הברית
	10.1%	9.0%	(7.1%)	(0.4%)	שיעור עליית (ירידת) שער הלירה סטרלינג
	2.9%	2.4%	0.7%	4.6%	שיעור עליית (ירידת) שער הפרנק השוויצרי
	2.7%	4.0%	(0.4%)	4.8%	שיעור עליית (ירידת) שער האירו
	3.0%	3.7%	(0.1%)	2.6%	שיעור עליית (ירידת) הלירה התורכית

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים

הדוחות הכספיים של הבנק ערוכים על-פי עקרונות וכללי חשבונאות שעיקרם פורט בביאור 1 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009. ביישום של כללי החשבונאות, בעת עריכת הדוחות הכספיים, משתמשת הנהלת הבנק בהנחות, בהערכות ובאומדנים שונים, המשפיעים על הסכומים המדווחים של נכסים והתחייבויות (לרבות התחייבויות תלויות) ועל התוצאות המדווחות של הבנק. יתכן, שאופן התממשותם בעתיד של ההערכות והאומדנים כאמור, יהיה שונה מכפי שהוערך בעת עריכת הדוחות הכספיים.

חלק מההערכות והאומדנים כאמור, כרוכים במידה רבה של אי וודאות, והם עלולים להיות מושפעים משינויים אפשריים בעתיד. אומדנים והערכות מסוג זה, שהשינויים בהם עשויים להשפיע באופן מהותי על התוצאות הכספיות המוצגות בדוחות הכספיים, נחשבים על-ידי הבנק, בכל הקשור למדיניות החשבונאית, כאומדנים והערכות בנושאים "קריטיים". הנהלת הבנק בדעה, כי האומדנים וההערכות שישמשו בעת עריכת הדוחות הכספיים הינם נאותים, ונעשו על-פי מיטב ידיעתה ושיקול דעתה המקצועי.

הנושאים העיקריים הינם: הפרשה לחובות מסופקים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים, התחייבויות לזכויות עובדים, מיסים נדחים, התחייבויות תלויות והפרשות לירידת-ערך נכסים שאינם פיננסיים וירידת-ערך ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך המוחזקים לפדיון.

במהלך התקופה המדווחת לא אירעו שינויים במדיניות החשבונאית של הבנק בנושאים קריטיים, אשר מפורטת בדוח הדיסקטוריון לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

גילוי בדבר הליך אישור הדוחות הכספיים

דירקטוריון הבנק הינו האורגן המופקד על בקרת העל בבנק, בהתאם להחלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2006 וכן על אישור הדוחות הכספיים שלו.

הדירקטוריון הקים את ועדת מאזן שתפקידה לבחון את טיטת הדוחות הכספיים המוצגת בפניה ולהמליץ לדירקטוריון על אישור הדוחות הכספיים. שמות חברי הוועדה ומיומנותם, מפורטים בפרק "עבודת הדירקטוריון" ובפרק "דיווח על דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית ובעלי כשירות מקצועית" בדוחות הכספיים לשנת 2009. לפרטים בדבר השינויים שחלו בחברי הדירקטוריון, ראה בפרק "עניינים אחרים" להלן. ועדת מאזן דנה בדוחות הכספיים השנתיים והרבעוניים של הבנק ("הדוחות הכספיים"), ומציגה לדירקטוריון הבנק את המלצותיה בקשר עם אישור הדוחות הכספיים, קודם למועד אישורם על-ידי הדירקטוריון.

לישיבות ועדת המאזן, כמו גם לישיבות הדירקטוריון, בהן נדונים ומאושרים הדוחות הכספיים, מוזמנים רואי החשבון המבקרים של הבנק זיו האפט, רואי חשבון וסומך חייקין, רואי חשבון ("רואי החשבון המבקרים") והם נוכחים בכל הישיבות האלה. כן משתתף המבקר הפנימי של הבנק, בדיוני ועדת המאזן והדירקטוריון המאשרים את הדוחות הכספיים.

ועדת מאזן בוחנת באמצעות הצגה מפורטת על-ידי נושאי משרה ואחרים בבנק, לרבות: המנכ"ל, הממונה על החטיבה הפיננסית (CFO), וחבר ההנהלה החשבונאית הראשי של הבנק, את הסוגיות המהותיות והאומדנים הקריטיים שישומו בדוחות הכספיים; את סבירות הנתונים; את המדיניות החשבונאית שישומה, את השינויים שחלו בה, אם חלו; וכן את יישום עיקרון הגילוי הנאות בדוחות הכספיים ובמידע הנלווה. כן דנה ועדת מאזן, במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, גם בהפרשות לירידת-ערך של ניירות-ערך ובחובות המסופקים של הבנק בארץ ובסניפי חו"ל ובוחנת את שווי החזקות הבנק בניירות-ערך. הוועדה ממליצה למליאת הדירקטוריון לאשר ביצוע הפרשות בגין חובות מסופקים בארץ ובסניפי חו"ל ובגין ירידות-ערך שאינן בעלות אופי זמני בשוויים של ניירות-ערך. במסגרת הדיון בדוחות הכספיים, מקבלת ועדת המאזן גם דיווחים לגבי לווים בעייתיים של הבנק בארץ ובסניפי חו"ל ושל ניירות-ערך שבבעלות הבנק. כן דנה ועדת המאזן ובוחנת את חשיפות הבנק לסיכונים ואת דרך השתקפותם והשפעתם על הדוחות הכספיים.

ועדת הביקורת דנה גם היא במצב החובות הבעייתיים של הבנק ובהפרשות לחובות מסופקים הנדרשות בגינם. כמו-כן, דנה בירידת-ערך שאינה בעלת אופי זמני של ניירות-ערך שבבעלות הבנק.

כן מקבלת ועדת הביקורת דיווח ומקיימת דיון על ליקויים וחולשות מהותיות בבקרה הפנימית על הדוחות הכספיים, אם וככל שנמצאו, וכן מקבלת דיווח על כל תרמית בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי כנדרש על-פי הוראה 645 להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים – הצהרה לגבי גילוי. לשיבת ועדת הביקורת שדנה בגילוי הנדרש בדוחות הכספיים, כאמור לעיל, מוזמנים ונוכחים רואי החשבון המבקרים, נושאי משרה בבנק והמבקר הפנימי.

ועדת מאזן וועדת הביקורת מקיימות מספר ישיבות בנושאים אלה, ככל שנדרש, והן מביאות את המלצותיהן בפני מליאת הדירקטוריון קודם למועד שבו הדירקטוריון דן בדוחות הכספיים.

רווח ורווחיות

הרווח הנקי של קבוצת הבנק ברבעון השלישי של שנת 2010 הסתכם בסך של 540 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 425 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי ברבעון השלישי של שנת 2010 הסתכמה ב-10.2% בחישוב שנתי בהשוואה ל-8.8% ברבעון המקביל אשתקד. הרווח הנקי של קבוצת הבנק בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 הסתכם בסך של 1,515 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 849 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

תשואת הרווח הנקי להון העצמי בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 הסתכמה ב-9.6% בחישוב שנתי בהשוואה ל-5.9% בתקופה המקבילה אשתקד.

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		30.09.10	30.06.10	30.09.09	30.06.09	שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום
	30.09.09	30.09.10	30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.06.10					
ב- %	במיליוני ש"ח		ב- %		במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים	19.9%	4,706	5,642	15.4%	11.8%	1,779	1,837	2,053			
הפרשה לחובות מסופקים	(37.2%)	1,481	930	(53.9%)	(15.0%)	629	341	290			
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים	46.1%	3,225	4,712	53.3%	17.8%	1,150	1,496	1,763			
הכנסות תפעוליות ואחרות	3.3%	*3,647	3,768	(7.8%)	(8.8%)	*1,320	1,334	1,217			
הוצאות תפעוליות ואחרות	10.5%	*5,408	5,976	25.5%	4.0%	*1,644	1,984	2,064			
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים	71.0%	1,464	2,504	10.9%	8.3%	826	846	916			
הפרשה למיסים על רווח מפעולות רגילות	51.9%	647	983	(12.9%)	10.3%	418	330	364			
חלקו של הבנק ברווחים (הפסדים), נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות לאחר מיסים	-	2	(4)	-	-	(7)	(8)	2			
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים, נטו, מפעולות רגילות של חברות מאוחדות	-	4	(6)	-	-	21	4	(16)			
רווח נקי מפעולות רגילות	83.6%	823	1,511	27.5%	5.1%	422	512	538			
רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים	-	26	4	(33.3%)	-	3	1	2			
רווח נקי	78.4%	849	1,515	27.1%	5.3%	425	513	540			
תשואה להון העצמי ^(א) :											
מרווח נקי מפעולות רגילות	5.7%	9.5%				8.8%	9.9%	10.2%			
מרווח נקי	5.9%	9.6%				8.8%	9.9%	10.2%			

* סווג מחדש.
(א) על בסיס שנתי.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים ברבעון השלישי של שנת 2010 הסתכם ב-2,053 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,779 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

העלייה ברווח המדווח בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד נובעת בעיקר מגידול ברווח מפעילות שוטפת שנבע מעלייה במרווחים הפיננסיים. הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 הסתכם ב-5,642 מיליון ש"ח בהשוואה ל-4,706 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה ברווח המדווח נובעת בעיקר מעלייה ברווח מפעילות שוטפת כתוצאה מעלייה במרווחים הפיננסיים. כמו-כן, חלה ירידה בהפסד שנרשם מהתאמה לשווי הוגן של מכשירים נגזרים. בתקופה ינואר-ספטמבר 2009 נרשמו הכנסות גבוהות בגין נגזרי אשראי שקוזזו מהפסדים בגין השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים.

להלן ההתפתחות של הרווח המימוני לתקופה ינואר-ספטמבר 2010:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		
30.09.09	30.09.09	30.09.10	
	במיליוני ש"ח		
ב-%	*5,100	5,602	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
9.8%	(188)	32	רווחים (הפסדים), נטו, בגין השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים
-	265	26	רווחים בגין תיק נגזרי אשראי
(90.2%)	174	289	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב שאינן מגובות נכסים
66.1%	*(870)	(667)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
(23.3%)	225	312	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
38.7%	-	48	הכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
-	4,706	5,642	רווח מדווח
19.9%			

* סווג מחדש.

להלן ההתפתחות הרבעונית של הרווח המימוני:

2009				2010			
רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון רביעי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	
							במיליוני ש"ח
1,698	1,686	1,716	1,761	1,827	1,876	1,899	רווח מפעילות שוטפת ⁽¹⁾
(110)	(77)	(1)	87	9	1	22	רווחים (הפסדים), נטו, בגין השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים
8	235	22	30	22	-	4	רווחים בגין תיק נגזרי אשראי
132	38	4	14	93	126	70	הכנסות ממימוש ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב שאינן מגובות נכסים
(855)	16	(31)	24	(280)	(295)	(92)	התאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים ⁽²⁾
99	57	69	96	81	129	102	הכנסות ריבית על חובות בעייתיים שלא נרשמו בעבר
-	-	-	-	-	-	48	הכנסות מימון הנובעות מחיסוי השקעות בחו"ל ⁽³⁾
972	1,955	1,779	2,012	1,752	1,837	2,053	רווח מדווח

- (1) הרווח מפעילות מימון בניטרול השפעות חריגות, ובניטרול השפעות הנובעות בעיקרן מעיתוי הרישום החשבונאי.
- (2) השפעת מדידת הרווח והפסד במכשירים נגזרים המהווים חלק מאסטרטגיית ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק על בסיס שווי הוגן לעומת מדידה על בסיס צבירה. התנודתיות בסעיף נבעה בעיקר כתוצאה משינויים בריבית במינזר הצמוד למדד.
- (3) השפעת חיסי האסימטריה בחבות המס בגין הפרשי שער על ההשקעות בחו"ל לעומת הפרשי שער על מקורות המימון. הקיזוז לסכום השפעה זה מגיע בסעיף המס. לפרטים נוספים, ראה פרק "ניהול סיכונים".

פער הריבית הכולל (מאזני וחוף-מאזני) ברבעון השלישי של שנת 2010 עמד על 1.10% בהשוואה לפער ריבית כולל בשיעור של 1.18% ברבעון המקביל אשתקד.

הירידה בפער הריבית הכולל ברבעון השלישי של שנת 2010 נבעה מירידה בפער הריבית במינזר הצמוד למדד (כולל נגזרים), אשר עמד ברבעון השלישי של שנת 2010 על שיעור של 0.05% בהשוואה לשיעור של 0.80% ברבעון המקביל אשתקד, וזאת בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

פער הריבית (כולל נגזרים) במינזר הלא-צמוד עמד ברבעון השלישי של שנת 2010 על 1.74% בהשוואה ל-1.48% ברבעון המקביל אשתקד. העלייה בפער הריבית נבעה בעיקר בשל עלייה במרווחים הפיננסיים ועליית הריבית במשק.

פער הריבית הכולל במיגזר מטבע-חוץ עמד ברבעון השלישי של שנת 2010 על 0.43% בהשוואה ל-0.93% ברבעון המקביל אשתקד. יצוין כי תוצאות הפעילות בגין אופציות מטבע-חוץ אינן נכללו בחישוב פער הריבית.

פער הריבית הכולל (מאזני וחוץ-מאזני) בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עמד על 1.02% בהשוואה לפער ריבית כולל בשיעור של 0.82% בתקופה המקבילה אשתקד.

העלייה בפער הריבית הכולל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 נבעה מירידה בפער הריבית השלילי במיגזר הצמוד למדד (כולל נגזרים), אשר עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 על שיעור שלילי של 0.27% בהשוואה לשיעור שלילי של 0.98% בתקופה המקבילה אשתקד, וזאת בעיקר כתוצאה מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

כמו-כן, פער הריבית (כולל נגזרים) במיגזר הלא-צמוד עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 על 1.69% בהשוואה ל-1.54% בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה בפער הריבית נבעה בעיקר בשל עלייה במרווחים הפיננסיים ועליית הריבית במשק.

פער הריבית הכולל במיגזר מטבע-חוץ עמד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 על 0.65% בהשוואה ל-0.74% בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן התפתחות הרווח המימוני לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

מיגזר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום
	30.06.10	30.09.10	30.06.10	30.09.10	*30.09.09	30.09.09	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		ב-%
מיגזר משקי הבית	482	505	4.8%	20.5%	1,250	1,438	15.0%
מיגזר הבנקאות הפרטית	255	266	4.3%	29.1%	719	725	0.8%
מיגזר עסקים קטנים	243	241	(0.8%)	12.6%	644	721	12.0%
המיגזר המסחרי	175	187	6.9%	8.1%	493	506	2.6%
המיגזר העסקי	705	678	(3.8%)	18.3%	1,850	1,996	7.9%
מיגזר ניהול פיננסי	(23)	176	-	-	(250)	256	-
סך-הכל	1,837	2,053	11.8%	15.4%	4,706	5,642	19.9%

* סווג מחדש.

הגידול ברווח המימוני בחטיבה הקמעונאית בישראל בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד נובע בעיקר מעלייה בפערי הריבית הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות ועליות הריבית במשק.

העלייה ברווח מפעילות מימון של המיגזר העסקי נובעת בעיקר מהעלאת המרווח הפיננסי, וכן מגידול בגביית חובות שלא נרשמו בניגם הכנסות מימון בעבר.

התנדויות ברווח המימוני במיגזר ניהול פיננסי נבעה בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים.

הפרשה לחובות מסופקים הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-290 מיליון ש"ח בהשוואה ל-629 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-260 מיליון ש"ח בהשוואה ל-650 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. ברבעון השלישי של שנת 2010 עיקר ההפרשה נבעה מענף הפיננסי ומאשראי שניתן לאנשים פרטיים, וזאת בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד בו עיקר ההפרשה נבעה מקבוצת לווים שעיקר פעילותה בתחום הבינו והנדל"ן.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים, המבוצעת בגין סיכונים שאינם מזוהים בתיקי חבויות הלקוחות, גדלה ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-30 מיליון ש"ח, בהשוואה לקיטון בסך של 21 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול נובע מגידול ביתרות אשראי של לווים שטרם מסרו דוחות כספיים מעודכנים ומחשפת הוראות המפקח על הבנקים על ההפרשה הנוספת לגבי משכנתאות עם שיעור מימון גבוה.

הפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-930 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,481 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הפרשה הספציפית לחובות מסופקים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-851 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,354 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עיקר הפרשה נבעה מענפי התעשייה, בינו ובנדל"ן, פיננסים ומאשראי שניתן לאנשים פרטיים. הפרשה הנוספת לחובות מסופקים, המבוצעת בגין סיכונים שאינם מזוהים בתיקי חבויות הלקוחות, גדלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-79 מיליון ש"ח, בהשוואה לגידול בסך של 127 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת הפרשה הנוספת לחובות מסופקים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-512 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-433 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009. יתרת הפרשה הכללית, הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2010 ב-676 מיליון ש"ח בדומה ליתרה בסוף שנת 2009.

סך הפרשה הכללית והפרשה הנוספת לחובות מסופקים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בסך של 1,188 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,109 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

בנוגע למרכיבי הפרשה הספציפית והפרשה הנוספת לחובות מסופקים, ראה ביאור 3 בתמצית לדוחות הכספיים.

להלן פרטים על הפרשה הספציפית לחובות מסופקים לתקופה ינואר-ספטמבר 2010:

השנוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2010	
ב-%	במיליוני ש"ח		
(23.3)	1,696	1,301	הפרשה ספציפית במהלך התקופה
31.6	(342)	(450)	הקטנת הפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
(37.1)	1,354	851	שינוי בהפרשה ספציפית
(37.8)	127	79	שינוי בהפרשה הנוספת
(37.2)	1,481	930	סך-הכל
שיעור הפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור*:			
-	1.04%	0.78%	הפרשה ספציפית במהלך התקופה
-	(0.21%)	(0.27%)	הקטנת הפרשה ספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
-	0.83%	0.51%	סך-הכל הפרשה ספציפית

* על בסיס שנתי.

להלן ההתפתחות הרבעונית של הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים:

רבעון ראשון	לשנת 2009			לשנת 2010			רבעון שלישי	
	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון שלישי	רבעון ראשון	רבעון שני	רבעון רביעי		
במיליוני ש"ח								
388	561	747	734	461	421	419		הפרשה ספציפית במהלך התקופה
(118)	(127)	(97)	(127)	(157)	(134)	(159)		הקטנת הפרשה הספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
270	434	650	607	304	287	260		שינוי בהפרשה ספציפית
44	104	(21)	(71)	(5)	54	30		שינוי בהפרשה הנוספת
314	538	629	536	299	341	290		סך-הכל
שיעור הפרשה הספציפית מסך האשראי לציבור*:								
0.70%	1.04%	1.39%	1.36%	0.86%	0.77%	0.76%		הפרשה ספציפית
(0.21%)	(0.24%)	(0.18%)	(0.24%)	(0.29%)	(0.25%)	(0.29%)		הקטנת הפרשה ספציפית וגביית חובות שנמחקו בעבר
0.49%	0.80%	1.21%	1.12%	0.57%	0.52%	0.47%		סך-הכל הפרשה ספציפית

* על בסיס שנתי.

להלן התפתחות ההפרשה לחובות מסופקים לפי מיגזרי פעילות עיקריים:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
	30.09.09	*30.09.09 30.09.10	30.09.09	30.06.10	*30.09.09	30.06.10	30.09.10	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח			
מיגזר משקי הבית	7.0%	200	214	6.8%	2.6%	74	77	79
מיגזר הבנקאות הפרטית	(36.1%)	36	23	(50.0%)	(42.9%)	8	7	4
מיגזר עסקים קטנים	(34.3%)	169	111	52.9%	44.4%	34	36	52
המיגזר המסחרי	(8.9%)	135	123	2.0%	455.6%	49	9	50
המיגזר העסקי	(51.2%)	941	459	(77.4%)	(50.5%)	464	212	105
סך-הכל	(37.2%)	1,481	930	(53.9%)	(15.0%)	629	341	290

* סווג מחדש.

להלן שיעור ההפרשה לחובות מסופקים מסך האשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות עיקריים:**:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
	*30.09.09	30.09.10		*30.09.09	30.06.10
	ב-%				
מיגזר משקי הבית	0.48%	0.48%	0.54%	0.54%	0.54%
מיגזר הבנקאות הפרטית	0.25%	0.14%	0.16%	0.13%	0.07%
מיגזר עסקים קטנים	1.21%	0.72%	0.74%	0.70%	1.02%
המיגזר המסחרי	0.89%	0.76%	0.97%	0.17%	0.93%
המיגזר העסקי	1.22%	0.63%	1.82%	0.88%	0.43%
סך-הכל	0.91%	0.56%	1.17%	0.63%	0.53%

* סווג מחדש.

** על בסיס שנתי.

ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-1,217 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,320 מיליון ש"ח ברבעון

המקביל אשתקד.

סך-כל ההכנסות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-3,768 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,647 מיליון ש"ח

בתקופה המקבילה אשתקד.

להלן פירוט של ההכנסות התפעוליות והאחרות:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		30.09.10
	30.09.09	30.09.10	30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.06.10	
	במיליוני ש"ח		ב-%		במיליוני ש"ח		
עמלות תפעוליות:							
דמי ניהול חשבונות	726	738	(0.4%)	0.4%	248	246	247
כרטיסי אשראי, נטו	*983	1,077	10.1%	8.8%	*348	352	383
פעילות בניירות-ערך	867	884	(5.2%)	(6.8%)	290	295	275
עמלות הפצת מוצרים פיננסיים	91	128	37.5%	2.3%	32	43	44
ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים	52	61	53.8%	(4.8%)	13	21	20
טיפול באשראי	185	291	14.8%	(59.7%)	54	154	62
הפרשי המרה	173	183	1.7%	(11.8%)	59	68	60
פעילות סחר חוץ	76	95	66.7%	(6.3%)	18	32	30
הכנסות נטו משירותי תיקי אשראי	41	37	(7.7%)	71.4%	13	7	12
עמלות אחרות	85	73	(18.8%)	(7.1%)	32	28	26
סך-הכל עמלות תפעוליות	*3,279	3,567	4.7%	(7.0%)	*1,107	1,246	1,159
רווחים מהשקעות במניות, נטו	211	37	(96.3%)	(62.5%)	160	16	6
הכנסות אחרות	157	164	(1.9%)	(27.8%)	53	72	52
סך-הכל עמלות תפעוליות ואחרות	*3,647	3,768	(7.8%)	(8.8%)	*1,320	1,334	1,217

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

העמלות התפעוליות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-1,159 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,107 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. הגידול בהכנסות תפעוליות ואחרות נבע בעיקר מפעילות כרטיסי אשראי כתוצאה מגידול בהיקף העסקות ומגידול בעמלות הפצת מוצרים פיננסיים כתוצאה מגידול בנכסי הקרנות נאמנות.

העמלות התפעוליות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-3,567 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-3,279 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בעמלות תפעוליות ואחרות נבע בעיקר מגידול בהכנסות מטיפול באשראי כתוצאה מרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות ומגידול בפעילות כרטיסי אשראי שנבע בעיקר מגידול בהיקף העסקות.

הירידה ברווח מהשקעות במניות נבעה בעיקר מרווח שנרשם בשנת 2009 ממכירה של מניות בזק.

השינוי בהכנסות האחרות ברבעון השלישי של שנת 2010 נבע כתוצאה מגידול ברווחי קופות פיצויים אשר קוזזו בקיטון בהכנסות שירותי מיחשוב כתוצאה מהפסקת מתן שירותי מיחשוב לבנק אוצר החייל ולבנק מסד.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 חל גידול בהכנסות האחרות כתוצאה מרווחים ממימוש נכסים ומגידול בהכנסות שירותי מיחשוב כתוצאה מהכנסה חד פעמית בגין הפסקת מתן שירותי מיחשוב לבנק אוצר החייל ולבנק מסד ברבעון השני שקוזזה על-ידי קיטון בהכנסות מבנק אוצר החייל ובנק מסד ברבעון השלישי של שנת 2010. מנגד, נרשם רווח נמוך יותר מקופות פיצויים בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו ברבעון השלישי של שנת 2010 ב-2,064 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,644 מיליון ש"ח ברבעון המקביל אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-5,976 מיליון ש"ח בהשוואה ל-5,408 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.
להלן פירוט של הוצאות התפעוליות והאחרות:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשנה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום
30.09.09	30.09.09	30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.06.10
%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח
8.7%	2,750	2,990	42.3%	0.4%	691	979	983
97.0%	169	333	96.9%	173.9%	96	69	189
13.8%	2,919	3,323	48.9%	11.8%	787	1,048	1,172
5.4%	1,060	1,117	2.4%	4.9%	374	365	383
7.5%	*1,429	1,536	5.4%	(10.9%)	*483	571	509
10.5%	*5,408	5,976	25.5%	4.0%	*1,644	1,984	2,064

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

הוצאות השכר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 עלו כתוצאה מהפרשה לבונוס בעקבות שיפור ברוחי הבנק, וכן כתוצאה מכך שבשנת 2009 קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים.

הוצאות השכר ברבעון השלישי של 2010 עלו בעיקר כתוצאה מעלייה חדה במחירי מניות הבנק שהשפיעה על חישוב ההפרשות בגין תגמול מבוסס מניות, וכן כתוצאה מכך שברבעון השלישי אשתקד קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים.

הוצאות אחזקה ופחת בניינים וציוד הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-1,117 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,060 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נבע בעיקר מרישום הוצאות פחת של תוכנות חדשות.

ההוצאות האחרות גדלו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות שיווק ופרסום וכן כתוצאה מרישום הפרשה לירידת-ערך מוניטין בגין בנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה קוזז בירידה בהוצאות מיחשוב ושירותים מקצועיים.

ההוצאות האחרות גדלו ברבעון השלישי של שנת 2010 בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד בעיקר כתוצאה מגידול בהוצאות שיווק ופרסום, עמלות, תרומות ותקשורת.

ההפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בסך של 983 מיליון ש"ח בהשוואה ל-647 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

שיעור המס האפקטיבי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הגיע ל-39.3% בהשוואה לשיעור מס סטטוטורי של 35.3%. הפער נובע בעיקר מהפרשה נוספת לחובות מסופקים ומרישום הוצאות בגין הפחתת מוניטין שאינם נכללים כהוצאות בבסיס המס.

הרווח מפעולות רגילות לאחר מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-1,521 מיליון ש"ח בהשוואה ל-817 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

החלק בתוצאות מפעולות רגילות של חברות כלולות, נטו לאחר מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בהפסד של 4 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח של 2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

חלקם של בעלי-מניות חיצוניים בתוצאות, נטו, של חברות מאוחדות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בחלק המיעוט ברווח בסך של 6 מיליון ש"ח בהשוואה לחלקם בהפסד בסך של 4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי מפעולות רגילות הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-1,511 מיליון ש"ח בהשוואה ל-823 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח נטו מפעולות בלתי-רגילות, לאחר מיסים הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-4 מיליון ש"ח בהשוואה לכ-26 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי של קבוצת הבנק הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בסך של 1,515 מיליון ש"ח בהשוואה ל-849 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח הנקי הבסיסי למניה בת 1 ש"ח ערך נקוב הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-1.14 ש"ח בהשוואה ל-0.64 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק

המאזן המאוחד ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-302.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-309.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

א. להלן ההתפתחות בסעיפי המאזן העיקריים:

שניו מיום		יתרה ליום			
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10	30.09.10	
ב-%		במיליוני ש"ח			
(2.2%)	(1.5%)	309,555	307,317	302,615	סך-כל הנכסים
2.3%	1.3%	215,788	217,749	220,665	אשראי לציבור
(29.9%)	(20.4%)	53,115	46,766	37,236	מזומנים ופקדונות בבנקים
3.1%	8.5%	28,055	26,680	28,935	ניירות-ערך
(6.2%)	(3.4%)	231,993	225,237	217,554	פקדונות מהציבור
12.1%	14.9%	23,112	22,555	25,920	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
8.3%	3.0%	20,598	21,667	22,307	הון עצמי

ב. להלן ההתפתחות בסעיפים חוץ-מאזניים עיקריים:

שניו מיום		יתרה ליום			
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10	30.09.10	
ב-%		במיליוני ש"ח			
1. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים למעט נגזרים:					
(25.7%)	(36.3%)	1,613	1,881	1,198	אשראי תעודות
0.7%	(1.7%)	32,534	33,330	32,767	ערבויות והתחייבויות אחרות
(1.3%)	2.3%	30,899	29,784	30,483	מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו**
2.1%	(0.8%)	30,302	31,194	30,936	מסגרות חידוד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו
4.7%	1.1%	36,787	38,121	38,527	התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן והתחייבויות להוצאת ערבויות
2. מכשירים נגזרים (סכומי ערך נקוב):					
21.6%	3.5%	197,030	231,504	239,510	חוזי ריבית
18.7%	(0.5%)	*207,082	247,010	245,801	חוזי מטבע
0.6%	(0.7%)	*25,315	25,626	25,455	חוזים בגין מניות
(53.0%)	22.1%	7,303	2,812	3,433	חוזי סחורות ושירותים (כולל נגזרי אשראי)
17.7%	1.4%	*436,730	506,952	514,199	סך-הכל ערך נקוב נגזרים

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיוביים/זכאים אחרים.

** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-11,383 מיליוני ש"ח (10,860:30.6.10) מיליוני ש"ח ו-31.12.09:15,544 מיליוני ש"ח).

ג. להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק, לגביהם מספקת קבוצת הבנק שירותי ניהול תפעול ו/או משמורת:

שניו מיום		יתרה ליום		30.06.10	31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.09.10
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10					
ב-%		במיליוני ש"ח						
10.9%	8.7%	596,662	608,665					661,763
12.3%	6.5%	39,430	41,586					44,294
6.4%	4.4%	78,250	79,765					83,275
10.5%	8.1%	714,342	730,016					789,332

- (1) לרבות יתרות ניירות-ערך של קופות-גמל וקרנות נאמנות לגביהן מעניקה קבוצת הבנק שירותי תפעול.
 (2) לא כולל קרנות נאמנות המוחזקות על-ידי לקוחות הבנק.
 (3) לקבוצת הבנק בישראל אין זכויות לניהול קופות-גמל וקרנות נאמנות.

ד. להלן ההתפתחות ביתרות בקרנות השתלמות ובמוצרים פנסיונים שניתן לגביהן ייעוץ ("יתרות נועצות"):

שניו מיום		יתרה ליום		30.06.10	31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.09.10
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10					
ב-%		במיליוני ש"ח						
68.0%	15.6%	4,266	6,200					7,169

יתרות נועצות הינן יתרות במוצרים פנסיונים ובקרנות השתלמות (הנחשבות גם כמוצר פנסיוני). בגינן קיבל הלקוח ייעוץ פנסיוני או ייעוץ פיננסי בקרנות השתלמות על-ידי יועצי הבנק שהנם בעלי רישיון ייעוץ פנסיוני ו/או רישיון ייעוץ להשקעות לפי העניין ואשר הבנק זכאי עבורן לעמלות הפצה. יצוין כי היתרות הנועצות הן סך-כל היתרות בגינן ניתן ייעוץ, וייתכן כי לא כל הייעוצים מומשו. הגידול נובע מהרחבת הייעוץ הפנסיוני וכפועל יוצא מהגידול ביתרה הממוצעת ל"ייעוץ".

אשראי לציבור

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-220.7 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-215.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-2.3%. הגידול ברבעון השלישי הסתכם בכ-2.9 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של כ-1.3%. הגידול מוסבר בעלייה באשראי הצרכני בעיקר בהלוואות לדיר.

להלן נתונים על היקפי האשראי לציבור לפי מיגזרי ההצמדה השונים:

חלק המיגזר מסך האשראי לציבור ליום	יתרה ליום		שניו	יתרה ליום	
	31.12.09	30.09.10		31.12.09	30.09.10
ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
54.2%	58.0%	9.4%	10,973	117,048	128,021
24.6%	23.1%	(3.9%)	(2,086)	52,987	50,901
21.1%	18.8%	(8.9%)	(4,050)	45,600	41,550
0.1%	0.1%	26.1%	40	153	193
100.0%	100.0%	2.3%	4,877	215,788	220,665

האשראי במיגזר השקלי הלא-צמוד עלה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-11.0 מיליארד ש"ח, גידול בשיעור של

כ-9.4% שנבע בעיקר מהמשך סביבת ריבית נמוכה יחסית במשק.

האשראי במיגזר השקלי הצמוד למדד ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-2.1 מיליארד ש"ח, קיטון בשיעור של

כ-3.9% המוסבר בחלקו מהסטת אשראים למיגזר הלא-צמוד.

האשראי במיגזר מטבע-החוץ (כולל הצמוד מטבע-חוץ) ירד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-4.1 מיליארד ש"ח,

קיטון בשיעור של כ-8.9% המוסבר בחלקו מייסוף השקל אל מול המטבעות המובילים.

אשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום		30.09.10	
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10		
ב-%		במיליוני ש"ח			
5.4%	2.6%	55,717	57,229	58,701	מיגזר משקי הבית
10.2%	2.2%	20,532	22,134	22,625	מיגזר הבנקאות הפרטית
5.5%	(0.2%)	19,343	20,456	20,416	מיגזר עסקים קטנים
3.2%	2.2%	20,848	21,053	21,515	המיגזר המסחרי
(2.0%)	0.5%	*99,335	96,862	97,382	המיגזר העסקי
100%	73.3%	*13	15	26	מיגזר ניהול פיננסי
2.3%	1.3%	215,788	217,749	220,665	סך-הכל
מזה אשראי צרכני בישראל כלא הלוואות לדיר:					
5.4%	2.2%	25,754	26,553	27,137	מיגזר משקי הבית
2.7%	0.9%	9,545	9,712	9,802	מיגזר הבנקאות הפרטית
2.1%	(1.6%)	17,532	18,201	17,907	מיגזר עסקים קטנים
3.8%	0.7%	52,831	54,466	54,846	סך-הכל
הלוואות לדיר בישראל:					
5.5%	2.8%	29,257	30,015	30,868	מיגזר משקי הבית
39.6%	10.4%	5,381	6,800	7,510	מיגזר הבנקאות הפרטית
38.5%	11.3%	1,811	2,255	2,509	מיגזר העסקים הקטנים
12.2%	4.7%	36,449	39,070	40,887	סך-הכל

* סווג מחדש.

להלן נתונים בדבר יתרת ההלוואות לדיור וכן בדבר ביצועים (לרבות הלוואות שמוחזרו), בחלוקה להלוואות מכספי הבנק והלוואות מכספי אוצר, כל זאת בהתייחס לפעילות בישראל:

יתרה ליום		
31.12.09	30.06.10	30.09.10
במיליוני ש"ח		
יתרות אשראי		
36,449	39,070	40,887
6,698	6,206	6,022
663	606	587
43,810	45,882	47,496

לשנה שהסתיימה ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום
31.12.09	30.06.10	30.09.10
במיליוני ש"ח		
ביצועי הלוואות לדיור		
הלוואות מכספי האוצר:		
90	13	9
9	2	1
99	15	10
7,601	2,968	3,093
7,700	2,983	3,103
2,717	430	484
10,417	3,413	3,587

סיכון אשראי כולל לציבור

הסיכון הכולל של האשראי לציבור מורכב מסיכון אשראי מאזני, הכולל את האשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור ונכסים הנובעים ממכשירים נגזרים שבוצעו כנגד הציבור, ומסיכון אשראי חוץ-מאזני, הכולל ערבויות, עסקות במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, מסגרות אשראי בלתי מנוצלות והתחייבויות למתן אשראי. לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה.

סיכון האשראי הכולל לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-372.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-362.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של כ-2.7%. הגידולים העיקריים נרשמו בענף אנשים פרטיים (עלייה בסיכון האשראי הכולל בסך של כ-6.8 מיליארד ש"ח), בענף הבינוי ונדל"ן (עלייה בסך של כ-5.3 מיליארד ש"ח) ובענף שירותים עסקיים אחרים (עלייה בסך של כ-2.5 מיליארד ש"ח), שקוזזו בעיקר בירידה בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח בענף תקשורת ושירותי מחשב ובירידה בסך של כ-2.9 מיליארד ש"ח בענף שירותים פיננסיים.

להלן התפתחות סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק עיקריים:

	31.12.09		30.06.10		30.09.10		
	שיעור השינוי מיום 31.12.09	שיעור השינוי מיום 30.06.10	סיכון אשראי כולל לציבור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור מסך-הכל	סיכון אשראי כולל לציבור מסך-הכל	
ענף המשק:	ב-%	ב-%	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	
חקלאות	(1.0%)	(2.9%)	1,890	1,927	0.5%	1,871	
תעשייה	2.4%	(3.9%)	*45,597	48,601	12.5%	46,687	
בניו ונדל"ן	8.2%	2.3%	65,066	**68,832	18.9%	**70,411	
חשמל ומים	(6.9%)	(7.6%)	5,767	5,809	1.5%	5,370	
מסחר	2.3%	(0.4%)	*20,146	20,689	5.5%	20,602	
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל	(10.1%)	(0.4%)	9,821	8,864	2.4%	8,825	
תחבורה ואחסנה	8.3%	(1.3%)	7,947	8,715	2.3%	8,605	
תקשורת ושירותי מחשב	(22.5%)	1.7%	11,615	8,851	2.4%	9,003	
שירותים פיננסיים	(5.5%)	(4.3%)	52,483	51,840	13.3%	49,604	
שירותים עסקיים אחרים	14.2%	4.1%	17,943	19,682	5.5%	20,489	
שירותים ציבוריים וקהילתיים	(1.3%)	2.3%	9,644	9,303	2.6%	9,516	
אנשים פרטיים - הלוואות לדיור	10.4%	3.9%	36,739	39,044	10.9%	40,576	
אנשים פרטיים - אחר	3.8%	2.3%	77,795	78,890	21.7%	80,739	
סך-הכל	2.7%	0.3%	362,453	371,047	100%	372,298	

* סוג מחדש.

** כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 330 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של 1,066 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בניה. (ליום 30 ביוני 2010: סיכון אשראי מאזני בסך של 357 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של 1,050 מיליוני ש"ח).

להלן פרטים על השינויים המהותיים בענפי משק:

בינוי ונדל"ן

ליום 30 בספטמבר 2010 סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ב-70.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-65.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. גידול בשיעור של כ-8.2%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי החוץ-מאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-5.5 מיליארד ש"ח, בעיקר בשל עלייה במסגרות האשראי הבלתי מנוצלות.

להלן פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענף הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים:

יתרה ליום 30.09.10			
אשראי מאזני	סיכון אשראי חוץ-מאזני	סיכון אשראי כולל	
במיליוני ש"ח			
4,887	2,362	7,249	בנייה למסחר ושירותים
815	193	1,008	בנייה לתעשייה
8,722	15,673	24,395	בנייה לדיור
24,583	5,397	29,980	נכסים מניבים
3,892	3,887	7,779	אחר
42,899	27,512	70,411	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

להלן פילוח סיכון האשראי של קבוצת הבנק בענף הבינוי והנדל"ן, בהתאם לתחומי הפעילות העיקריים (המשך):

יתרה ליום 31.12.09			
סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני	אשראי מאזני	
במיליוני ש"ח			
6,411	1,480	4,931	בנייה למסחר ושירותים
1,181	324	857	בנייה לתעשייה
21,430	12,156	9,274	בנייה לדיוור
29,788	5,169	24,619	נכסים מניבים
6,256	2,592	3,664	אחר
65,066	21,721	43,345	סך-הכל ענף הבינוי והנדל"ן

תעשייה

בסוף חודש ספטמבר 2010 הסתכם סיכון האשראי הכולל בענף ב-46.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-45.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. גידול בשיעור של כ-2.4%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסך של כ-2.4 מיליארד ש"ח בסיכון האשראי החוץ-מאזני בגין פעילות לווים בישראל, אשר קוזז על-ידי קיטון בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בחו"ל בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח.

שירותים פיננסיים

סיכון האשראי הכולל בענף שירותים פיננסיים הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 ב-49.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-52.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, ירידה בשיעור של כ-5.5%. הירידה בסיכון האשראי הכולל בענף נבעה ברובה מירידה בסיכון האשראי החוץ-מאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-2.2 מיליארד ש"ח ומירידה בסיכון האשראי המאזני בסך של כ-0.5 מיליארד ש"ח.

אנשים פרטיים – הלוואות לדיוור

סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 בכ-40.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-36.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. גידול בשיעור של כ-10.4%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-4.5 מיליארד ש"ח אשר קוזז על-ידי קיטון בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בחו"ל בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח.

אנשים פרטיים – אחר

סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 בכ-80.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-77.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. גידול בשיעור של כ-3.8%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-2.1 מיליארד ש"ח ומגידול בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בחו"ל בסך של כ-0.4 מיליארד ש"ח.

תקשורת ושירותי מחשב

בענף תקשורת ושירותי מחשב נרשם קיטון בהיקף סיכון האשראי הכולל, שהסתכם ב-9.0 מיליארד ש"ח בסוף חודש ספטמבר 2010. בהשוואה לכ-11.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, ירידה בשיעור של כ-22.5%. הירידה נבעה מקיטון בסיכון האשראי החוץ-מאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-4.7 מיליארד ש"ח אשר נוצל בחלקו, דבר שגרם לגידול בסיכון האשראי המאזני של לקוח גדול בסך של כ-1.1 מיליארד ש"ח. בנוסף, חל גידול בסיכון האשראי המאזני של לקוחות אחרים בסך של כ-1.0 מיליארד ש"ח.

שירותים עסקיים אחרים

סיכון האשראי הכולל בענף הסתכם ביום 30 בספטמבר 2010 בכ-20.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-17.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. גידול בשיעור של כ-14.2%. הגידול נבע בעיקר מגידול בסיכון האשראי המאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-1.7 מיליארד ש"ח ומגידול בסיכון האשראי החוץ-מאזני בגין פעילות לווים בישראל בסך של כ-0.9 מיליארד ש"ח.

להלן פירוט יתרות אשראי לציבור וסיכון אשראי חוץ-מאזני ללווים שיתרת חבותם מעל 1,200 מיליון ש"ח לפי ענפי משק ליום 30 בספטמבר 2010:

ענף המשק	מספר לווים	אשראי מאזני	אשראי חוץ-מאזני	סך-הכל
תעשייה	6	1,662	9,847	11,509
בינוי ונדל"ן	2	2,625	302	2,927
חשמל ומים	1	740	719	1,459
תחבורה ואחסנה	1	1,170	210	1,380
תקשורת ושירותי מחשב	1	2,198	74	2,272
שירותים פיננסיים	6	5,152	5,124	10,276
סך-הכל	17	13,547	16,276	29,823

להלן התפתחות החבויות הבעייתיות לפי הסיווגים שנקבעו בהוראות המפקח על הבנקים:

31.12.09	30.06.10	30.09.10	
במיליוני ש"ח			
חובות בעייתיים⁽¹⁾:			
3,976	3,730	3,719	שאינם נושאי הכנסה
767	541	1,600	שארונגו מחדש ⁽²⁾
2,419	1,977	916	מיועדים לארגון מחדש ⁽³⁾
765	646	745	בפיגור זמני
*5,924	6,664	6,229	בהשגחה מיוחדת ⁽⁴⁾
*13,851	13,558	13,209	סך-הכל אשראי מאזני ללווים בעייתיים ⁽¹⁾
2,591	3,041	2,711	סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין לווים בעייתיים ⁽⁵⁾
144	111	140	אגרות-חוב של לווים בעייתיים
9	8	71	נכסים אחרים בגין מכשירים נגמרים של לווים בעייתיים
41	37	14	פקדונות בבנקים זרים
*16,636	16,755	16,145	סך-הכל חבויות בעייתיות ⁽¹⁾
123	135	138	נכסים שהתקבלו בגין אשראים שסולקו
*453	426	431	(א) מזה: אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור
4,206	3,707	3,386	(ב) מזה: חובות בגינם קיימת הפרשה ספציפית ⁽⁴⁾

* הוצג מחדש.

- (1) לא כולל חבויות המכוסות על-ידי ביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים.
- (2) אשראי שאורגן מחדש במהלך השנה השוטפת, וכן אשראי שאורגן מחדש בשנים קודמות עם ויתור על הכנסות.
- (3) אשראי ללווים, אשר לגבי קיימת החלטה על ארגון מחדש, אך הארגון מחדש טרם בוצע בפועל.
- (4) למעט אשראי לדיור שבגיננו קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור.
- (5) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, למעט בגין ערבויות שנתן לווה להבטחת חבות של צד שלישי.

תיק החובות הבעייתיים, בקטגוריות השונות, ליום 30 בספטמבר 2010, כולל חבויות של כ-55 אלף לקוחות. מבין החבויות האמורות, אין חבויות שעולות על סך של 500 מיליון ש"ח, פרט לשלושה לקוחות: אחד בענף הנדל"ן ושניים בענף שירותים פיננסיים.

עיקר סיכון האשראי הכולל בגין חובות בעייתיים ליום 30 בספטמבר 2010 הוא בענף הבינוי והנדל"ן, ענף התעשייה ובענף שירותים פיננסיים. לפרטים נוספים, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה.

מזומנים ופקדונות בבנקים

המזומנים והפקדונות בבנקים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו ב-37.2 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-53.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, קיטון בשיעור של כ-29.9%.

להלן פירוט יתרת המזומנים והפקדונות בבנקים:

שניו מיום		יתרה ליום		30.09.10	
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10		
ב-%		במיליוני ש"ח			
72.6%	49.4%	2,236	2,584	3,860	מזומנים
(38.9%)	(31.5%)	31,358	27,978	19,173	פקדונות בבנק ישראל
(52.8%)	(25.1%)	13,095	8,252	6,177	פקדונות בבנקים מרכזיים בחו"ל
(28.8%)	(26.9%)	649	632	462	פקדונות בבנקים בישראל
30.9%	3.3%	5,777	7,320	7,564	פקדונות בבנקים בחו"ל
(29.9%)	(20.4%)	53,115	46,766	37,236	סך-הכל

ניירות-ערך

ניירות הערך ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו ב-28.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-28.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, עלייה בשיעור של כ-3.1% בעיקר עקב גידול באחזקות אגרות-חוב ממשלתיות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 2 בתמצית הדוחות הכספיים.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווג המאזני:

ליום 30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת
במיליוני ש"ח				
אגרות-חוב:				
759	843	-	84	759
מוחזקות לפדיון				
21,128	21,128	(56)	469	20,715
זמינות למכירה				
5,174	5,174	*(8)	*8	5,174
למסחר				
27,061	27,145	(64)	561	26,648
סך-הכל אגרות-חוב				
מניות:				
1,817	1,817	-	416	1,401
זמינות למכירה				
57	57	*(9)	*-	66
למסחר				
1,874	1,874	(9)	416	1,467
סך-הכל מניות				
28,935	29,019	(73)	977	28,115
סך-כל ניירות הערך				

* נקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פירוט ניירות הערך של קבוצת הבנק בהתאם לסיווגם המאזני (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2009					
הערך במאזן	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	רווחים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן	עלות מופחתת	
במיליוני ש"ח					
אגרות-חוב:					
793	855	(1)	63	793	מוחזקות לפדיון
22,514	22,514	(114)	450	22,178	זמינות למכירה
3,228	3,228	*(3)	*10	3,221	למסחר
26,535	26,597	(118)	523	26,192	סך-הכל אגרות-חוב
מניות:					
1,476	1,476	(1)	309	1,168	זמינות למכירה
44	44	*(11)	*1	54	למסחר
1,520	1,520	(12)	310	1,222	סך-הכל מניות
28,055	28,117	(130)	833	27,414	סך-כל ניירות הערך

* נזקפו לדוח רווח והפסד.

להלן פרטים ליום 30 בספטמבר 2010 על ההפסד שטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן בגין ניירות-ערך בתיק הזמין למכירה:

בגין אגרות-חוב שאינן מגובות נכסים:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	שיעור הירידה
במיליוני ש"ח					
27	3	1	4	35	עד 20%
-	-	-	5	5	מעל 20%
-	-	-	-	-	מעל 30%
27	3	1	9	40	סך-הכל

בגין ניירות-ערך מגובי נכסים:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	שיעור הירידה
במיליוני ש"ח					
-	-	-	16	16	עד 20%
-	-	-	-	-	מעל 20%
-	-	-	16	16	סך-הכל

בגין מניות:

משך זמן ירידת הערך מאז תחילת הירידה					
עד 6 חודשים	6-9 חודשים	9-12 חודשים	מעל 12 חודשים	סך-הכל	שיעור הירידה
במיליוני ש"ח					
-	-	-	-	-	עד 20%
-	-	-	-	-	מעל 20%
-	-	-	-	-	סך-הכל

השקעות באגרות-חוב בתיק הזמין למכירה ובתיק למסחר

להלן פרטים נוספים על השקעת קבוצת הבנק באגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

הערך במאזן	סך-הכל הערך במאזן
אגרות-חוב ממשלתיות:	
ממשלת ישראל	18,331
ממשלת ארצות הברית	611
ממשלות מדינות מפותחות	1,805
ממשלות מדינות מתפתחות	290
	21,037
אגרות-חוב של בנקים ומוסדות פיננסיים:	
בנקים ארצות הברית	523
בנקים מדינות מפותחות אחרות	
שוויץ	148
הולנד	154
ספרד	136
גרמניה	205
בריטניה	69
צרפת	67
אחר*	189
	968
מוסדות כספיים (שאינם בנקים)	
ארצות הברית**	750
בריטניה	51
צרפת	27
אחר	66
	894
	2,385
* כולל שבע מדינות, כשהיתרה הגבוהה ביותר היא כ-52 מיליון ש"ח לרבות סך של 5 מיליון ש"ח באירלנד.	
** כולל שבעה מנפיקים, כשהיתרה הגבוהה ביותר של מנפיק אחד היא בסך של כ-334 מיליון ש"ח.	
אגרות-חוב של תאגידים, שאינם בנקים ומוסדות פיננסיים, ואינם מגובי נכסים (פילווח לפי ענפי משק):	
תעשייה	535
פעילויות בנדל"ן	127
חשמל ומים	460
מסחר	572
תחבורה	40
תקשורת ושרותי מחשב	22
שירותים פיננסיים	559
שירותים ציבוריים	101
שירותים עסקיים אחרים	191
	2,607
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)	273
סך-הכל אגרות-חוב	26,302

להלן פירוט המקורות לציטוט המחירים המשמשים לקביעת השווי ההוגן של אגרות החוב המוצגות בדוחות הכספיים לפי שווי הוגן:

ליום 30 בספטמבר 2010				
שוק פעיל	מודל פנימי או מערכת שנרכשה	מחיר אינדיקטיבי*	מחיר מצד נגדי לעסקה**	סך-הכל הערך במאזן
במיליוני ש"ח				
21,037	-	-	-	21,037
אגרות-חוב ממשלתיות				
1,454	-	766	165	2,385
אגרות-חוב בנקים ומוסדות פיננסיים				
1,567	570	443	27	2,607
אגרות-חוב תאגידים שאינם מוסדות פיננסיים ואינם מגובי נכסים				
-	-	273	-	273
אגרות-חוב מגובי נכסים (ABS)				
24,058	570	1,482	192	26,302
סך-הכל				

* מחיר אינדיקטיבי - אינדיקציה הנקבעת על-ידי הבנק ואשר מבוססת בדרך כלל על ציטוטי מחיר המתקבלים מגוף, או גופים חיצוניים, אשר התמחותם בכך.
 ** מחיר מצד נגדי לעסקה - ציטוט מחיר המתקבל מהגורם מולו בוצעה העסקה.

השקעות במניות

לבנק השקעות במניות סחירות, במניות לא סחירות ובקרנות נאמנות בפיזור נרחב המסתכמות ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 1,874 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,520 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

להלן פרטים על ההשקעות העיקריות במניות הרשומות בסעיף ניירות-ערך (תיק הזמין למכירה):

ליום 30 בספטמבר 2010		
חלק הבנק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים	עלות ההשקעה	שווי השוק
ב- %		
9.95%	209	469
ככל החזקות עסקי ביטוח ⁽¹⁾		
1.98%	200	224
קבוצת עזריאלי בע"מ ⁽²⁾		
-	49	לא סחיר
שטרי הון המירים של טאואר סמיקונדקטר		

ליום 31 בדצמבר 2009

חלק הבנק בהון המקנה זכות לקבלת רווחים	עלות ההשקעה	שווי השוק
ב- %		
9.95%	209	434
ככל החזקות עסקי ביטוח ⁽¹⁾		
-	49	לא סחיר
שטרי הון המירים של טאואר סמיקונדקטר		

(1) לא כולל כתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 213 מיליון ש"ח (31.12.09: 209 מיליון ש"ח).
 (2) נרכשה ביום 15.6.10 עם הנפקתה לציבור.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010, כתוצאה מביטול הזכות למינוי דירקטורים, מיינה ההשקעה בדלק נדל"ן ששוויה בשוק ליום 30 בספטמבר 2010 עמד על כ-47 מיליון ש"ח, מהשקעה בחברות כלולות לתיק הזמין למכירה.

פעילות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 30 בספטמבר 2010:

עלות מופחתת	רווחים*	הפסדים*	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
289	-	(16)	273

אשראי שאינו לאנשים פרטיים**

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 ** כולל בעיקר ניירות-ערך המגובים במתכות יקרות ומוחזקים על-ידי סניף הבנק בניו-יורק.

הבנק קובע את השווי ההוגן של ניירות-ערך מסוג ABS בהתבסס על מחיר אינדיקטיבי המתקבל מגופים המתמחים בציטוטי מחירים.

להלן נתונים על החזקות קבוצת הבנק בניירות-ערך מגובי נכסים ליום 31 בדצמבר 2009:

עלות מופחתת	רווחים*	הפסדים*	שווי הוגן
במיליוני ש"ח			
32	-	-	32

ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS)⁽¹⁾:

ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):			
303	-	(31)	272
8	23	-	31
311	23	(31)	303
343	23	(31)	335

אשראי שאינו לאנשים פרטיים

⁽²⁾ Collateralized Debt Obligations (CDO)

סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)

סך-הכל

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
 (1) נמכרו ברבעון הראשון של שנת 2010.
 (2) נפדו במלואם בערכם המלא בתקופה ינואר-ספטמבר 2010.

הפקדונות

פקדונות כוללים את פקדונות הציבור, פקדונות הממשלה ופקדונות מבנק ישראל ומבנקים אחרים.

יתרה ליום			
השינוי	31.12.09	30.09.10	
במיליוני ש"ח			
ב-%			
(6.2%)	231,993	217,554	פקדונות הציבור
(24.3%)	6,455	4,885	פקדונות מבנקים
(8.3%)	1,551	1,423	פקדונות הממשלה
(6.7%)	239,999	223,862	סך-הכל

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו ב-217.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-232.0 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, קיטון בשיעור של כ-6.2%. הקיטון נבע מירידה בפקדונות שקליים בסך של כ-7.5 מיליארד ש"ח, מירידה של כ-7.2 מיליארד ש"ח בפקדונות צמודי מדד ובפקדונות מטבע-חוץ ומירידה בפקדונות בשלוחות חו"ל בסך של כ-3.9 מיליארד ש"ח. קיטון זה קוזז על-ידי גידול בפקדונות מסוג Callable CDS בסך של כ-4.2 מיליארד ש"ח. הקיטון בארץ נבע בעיקר מירידה של 13.7 מיליארד ש"ח בפקדונות המיגור העסקי. כמו-כן, חלה ירידה של 2.5 מיליארד ש"ח בפקדונות החטיבה הקמעונאית. מנגד, חלה עלייה של 2.9 מיליארד ש"ח בפקדונות מיגור ניהול פיננסי, בעיקר של פקדונות מסוג Callable CDS.

להלן התפלגות תיק פקדונות הציבור לפי מיגורי ההצמדה השונים:

חלק המיגור מסך פקדונות הציבור ליום		יתרה ליום				
31.12.09	30.09.10	שינוי		31.12.09	30.09.10	
%-ב	%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח		
54.6%	54.8%	(5.9%)	(7,498)	126,783	119,285	מטבע ישראלי לא-צמוד
9.2%	9.4%	(4.1%)	(862)	21,238	20,376	מטבע ישראלי צמוד למדד
36.1%	35.7%	(7.3%)	(6,119)	83,819	77,700	מטבע-חוץ (כולל צמוד למטבע-חוץ)
0.1%	0.1%	26.1%	40	153	193	פריטים לא כספיים
100.0%	100.0%	(6.2%)	(14,439)	231,993	217,554	סך-הכל

פקדונות הציבור לפי מיגורי פעילות:

שינוי מיום		יתרה ליום			
31.12.09	30.06.10	31.12.09	30.06.10	30.09.10	
%-ב	%-ב	במיליוני ש"ח			
3.9%	0.8%	29,608	30,538	30,769	מיגור משקי הבית
(3.5%)	(2.2%)	109,857	108,401	106,032	מיגור הבנקאות הפרטית
0.9%	(2.6%)	18,928	19,604	19,093	מיגור עסקים קטנים
(10.1%)	(5.4%)	10,741	10,206	9,652	המיגור המסחרי
(24.6%)	(13.3%)	55,942	48,645	42,193	המיגור העסקי
41.9%	25.1%	6,917	7,843	9,815	מיגור ניהול פיננסי
(6.2%)	(3.4%)	231,993	225,237	217,554	סך-הכל

אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו ב-25.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של כ-12.1%. עיקר הגידול נובע מכך שבמהלך תשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 גייס הבנק אגרות-חוב בסך כולל של כ-3.7 מיליארד ש"ח וכתבי התחייבות נדחים המהווים הון רוברד 2 תחתון בסך כולל של כ-472 מיליון ש"ח שקוזזו מפירעון אגרות-חוב.

תיאור עסקי קבוצת הבנק לפי מיגזרי פעילות

מידע כספי תמציתי על מיגזרי פעילות

קבוצת הבנק פועלת בישראל ומחוצה לה באמצעות הבנק, חברות בנות, סניפים ונציגויות, בכל תחומי הבנקאות, ומספקת מגוון שירותים בנקאיים ופיננסיים ללקוחותיה. כמו-כן, יש לבנק השקעות בחברות כלולות.

הפעילות של קבוצת הבנק מנוהלת באמצעות שישה מיגזרי פעילות עיקריים. החלוקה למיגזרי הפעילות מבוססת על סוגי המוצרים והשירותים או על סוגי הלקוחות הנכללים בכל אחד מהמיגזרים, מולו הם פועלים. חלוקה זו משמשת את הנהלת הבנק לצורך קבלת החלטות ולניתוח התוצאות העסקיות של הקבוצה. מיגזרי הפעילות מוצגים בהתאם למאפיינים שנקבעו על-ידי המפקח על הבנקים.

לפרטים בדבר שיוך לקוחות למיגזרי הפעילות השונים, ראה ביאור 32 לדוחות הכספיים לשנת 2009.

מספרי ההשוואה לשנת 2009 סווגו מחדש בשל שינוי מודל בהקצאת העלויות בחטיבה הקמעונאית ובהתפלגות הכנסות מהלוואות לדיור בין המיגזרים. כמו-כן, עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

להלן תמצית ההתפתחות בתוצאות הפעילות של קבוצת הבנק, וסעיפי המאזן העיקריים לפי מיגזרי פעילות:

א. רווח נקי:

מיגזר	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום
	30.06.10	*30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.09.10	*30.09.09	
			ב- %		במיליוני ש"ח		ב- %
מיגזר משקי הבית	54	92	(3.7%)	(43.5%)	156	158	(1.3%)
מיגזר הבנקאות הפרטית	67	76	(35.8%)	(43.4%)	139	189	(26.5%)
מיגזר עסקים קטנים	83	90	(32.5%)	(37.8%)	222	164	35.4%
המיגזר המסחרי	35	37	20.0%	13.5%	103	126	(18.3%)
המיגזר העסקי	332	103	(11.7%)	184.5%	880	581	51.5%
מיגזר ניהול פיננסי	(95)	16	(133.7%)	100.0%	(57)	(411)	(86.1%)
אחרים והתאמות	37	11	(40.5%)	100.0%	72	42	71.4%
סך-הכל	513	425	5.3%	27.1%	1,515	849	78.4%

* סווג מחדש.

ב. אשראי לציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום			יתרה ליום			30.09.10	
30.09.09	31.12.09	30.06.10	*30.09.09	31.12.09	30.06.10		
ב-%			במיליוני ש"ח				
6.6%	5.4%	2.6%	55,057	55,717	57,229	58,701	מיגזר משקי הבית
15.9%	10.2%	2.2%	19,520	20,532	22,134	22,625	מיגזר הבנקאות הפרטית
10.5%	5.5%	(0.2%)	18,471	19,343	20,456	20,416	מיגזר עסקים קטנים
6.4%	3.2%	2.2%	20,216	20,848	21,053	21,515	המיגזר המסחרי
(4.8%)	(2.0%)	0.5%	102,297	*99,335	96,862	97,382	המיגזר העסקי
(66.2%)	100.0%	73.3%	77	*13	15	26	מיגזר ניהול פיננסי
2.3%	2.3%	1.3%	215,638	215,788	217,749	220,665	סך-הכל
מה אשראי צרכני בישראל כלא הלוואות לדיוור:							
6.9%	5.4%	2.2%	25,381	25,754	26,553	27,137	מיגזר משקי הבית
8.8%	2.7%	0.9%	9,008	9,545	9,712	9,802	מיגזר הבנקאות הפרטית
6.4%	2.1%	(1.6%)	16,835	17,532	18,201	17,907	מיגזר עסקים קטנים
7.1%	3.8%	0.7%	51,224	52,831	54,466	54,846	סך-הכל
הלוואות לדיוור בישראל:							
6.6%	5.5%	2.8%	28,950	29,257	30,015	30,868	מיגזר משקי הבית
53.7%	39.6%	10.4%	4,886	5,381	6,800	7,510	מיגזר הבנקאות הפרטית
53.4%	38.5%	11.3%	1,636	1,811	2,255	2,509	מיגזר העסקים הקטנים
15.3%	12.2%	4.7%	35,472	36,449	39,070	40,887	סך-הכל

* סווג מחדש.

ג. פקדונות הציבור לפי מיגזרי פעילות:

שינוי מיום			יתרה ליום			30.09.10	
30.09.09	31.12.09	30.06.10	30.09.09	31.12.09	30.06.10		
ב-%			במיליוני ש"ח				
3.8%	3.9%	0.8%	29,633	29,608	30,538	30,769	מיגזר משקי הבית
(5.3%)	(3.5%)	(2.2%)	111,998	109,857	108,401	106,032	מיגזר הבנקאות הפרטית
2.0%	0.9%	(2.6%)	18,723	18,928	19,604	19,093	מיגזר עסקים קטנים
(4.3%)	(10.1%)	(5.4%)	10,086	10,741	10,206	9,652	המיגזר המסחרי
(13.2%)	(24.6%)	(13.3%)	48,583	55,942	48,645	42,193	המיגזר העסקי
59.0%	41.9%	25.1%	6,173	6,917	7,843	9,815	מיגזר ניהול פיננסי
(3.4%)	(6.2%)	(3.4%)	225,196	231,993	225,237	217,554	סך-הכל

להלן פירוט בדבר ההון המיוחס לכל אחד ממיגזרי הפעילות לעניין חישוב התשואה להון⁽¹⁾:

מיגזר משקי הבית	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום
	30.06.10	30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.06.10	30.09.09	
	3,138	3,170	3,138	3,170	3,247	3,247	
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	3.1%	3.2%	3.1%	3.2%	3.2%	3.2%	
מיגזר הבנקאות הפרטית	1,274	1,413	1,274	1,413	1,329	1,329	
	1.2%	1.4%	1.2%	1.4%	1.3%	1.3%	
מיגזר עסקים קטנים	1,624	1,289	1,624	1,289	1,608	1,608	
	1.6%	1.3%	1.6%	1.3%	1.6%	1.6%	
המיגזר המסחרי	1,911	1,260	1,911	1,260	1,938	1,938	
	1.9%	1.3%	1.9%	1.3%	1.9%	1.9%	
המיגזר העיסקי	8,870	6,561	8,870	6,561	9,349	9,349	
	8.9%	6.6%	8.9%	6.6%	9.3%	9.3%	
מיגזר ניהול פיננסי	3,084	4,934	3,084	4,934	3,221	3,221	
	3.1%	4.9%	3.1%	4.9%	3.2%	3.2%	
מיגזר אחרים והתאמות	1,572	1,283	1,572	1,283	1,269	1,269	
	1.6%	1.3%	1.6%	1.3%	1.3%	1.3%	
סך-הכל	21,473	19,910	21,473	19,910	21,961	21,961	
	21.5%	20.0%	21.5%	20.0%	22.0%	22.0%	

(1) עם אימוץ כללי באזל 2, הקצאת ההון המבוססת על נכסי סיכון בכל מיגזר, מחושבת מהרבעון הראשון של שנת 2010 על-פי רכיבי סיכון לפי באזל 2.

פעילות חוץ-מאזנית

להלן ההתפתחות ביתרות החזקת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק⁽²⁾:

מיגזר משקי הבית	יתרה ליום			שינוי מיום		
	30.06.10	31.12.09	30.09.09	30.06.10	31.12.09	30.09.09
	5,782	5,945	5,885	5,782	5,945	5,885
	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח
	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%	0.6%
מיגזר הבנקאות הפרטית	135,789	126,824	120,863	135,789	126,824	120,863
	1.4%	1.3%	1.2%	1.4%	1.3%	1.2%
מיגזר עסקים קטנים	10,526	9,969	8,458	10,526	9,969	8,458
	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%
המיגזר המסחרי	8,690	7,391	6,642	8,690	7,391	6,642
	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%	0.1%
המיגזר העסקי	490,329	479,256	447,825	490,329	479,256	447,825
	4.9%	4.8%	4.5%	4.9%	4.8%	4.5%
אחרים והתאמות	78,900	84,957	80,486	78,900	84,957	80,486
	0.8%	0.9%	0.8%	0.8%	0.9%	0.8%
סך-הכל	730,016	714,342	670,159	730,016	714,342	670,159
	7.3%	7.1%	6.7%	7.3%	7.1%	6.7%

(2) כולל החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך, בקרנות נאמנות וכן בנכסי קופות-גמל המקבלות שירותי תפעול.

מיגזר משקי הבית

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

לקראת סוף הרבעון הראשון של 2010 הושקה אפליקציה בנקאית לאייפון.

האפליקציה כוללת מידע נרחב מהחשבון וביצוע מגוון פעולות, ובין היתר: הפקדה או משיכה מפיקדון יומי (פרי"), צפייה בצילומי שקים שנפרעו או שהופקדו לחשבון (תמונת שיק סרוקה עם פרטי מפקיד והמוטב), העברות כספים בין חשבונות הלקוח, ריכוז יתרות בחשבון, תנועות אחרונות בעו"ש, ריכוז חיובים בכרטיסי אשראי ועוד. הלקוח יכול להזמין שיחת חינם מיידית מבנקאי בלחיצת כפתור, ונציג הבנק חוזר ללקוח במהירות וללא דרישה להזדהות מחודשת.

כמו-כן, הורחבה האפליקציה: נוספה האפשרות לבצע העברות כספיות לצד ג', והושק שירות "כיס לכיס" המאפשר ללקוחות הבנק לבצע העברת כספים באמצעות השקת שני מכשירי אייפון זה בזה ("bump").

בהמשך התווספה לאפליקציה האפשרות לבקש אשראי ברגע ולקבלו באופן מיידי לחשבון, וכן האפשרות לאתר סניפים ובנקטים על-פי מיקומו של הלקוח, ועל גבי מפות.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 הושקה אפליקציה נוספת - אפליקצית "הארנק הסלולרי", האפליקציה כוללת יישום בלעדי של תשלום שוברי חשמל ובזק (בשוברי בזק ניתן לצלם את השובר, הפרטים נקראים אוטומטית, ואין צורך להקלידם), וכן העברות כספים והעברת כספים בהשקה ("bump") בין שני מכשירי אייפון.

מוצרים חדשים

ייעוץ פנסיוני - ביום 28 בינואר 2009 נענה הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר לפניית הבנק, והעניק לו רישיון ייעוץ פנסיוני בתנאים מגבילים אשר הוסרו ביום 29 במרץ 2009. עם קבלת הרישיון, הותר לבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני בהתאם לקבוע בהסדר החוקי ובהיתרים ובהוראות מכוחו. לפרטים נוספים, ראה בפרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים" להלן.

צפי להתפתחות בשנה הקרובה

ייעוץ פנסיוני - הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני בקרב לקוחותיו בסניפי הבנק, בשלב הראשון ניתן הייעוץ רק בחלק מהסניפים ורק לחלק מהלקוחות. מספר הסניפים אשר יתנו ייעוץ פנסיוני וכן אוכלוסיית הלקוחות שיקבלו ייעוץ יורחב בהדרגה. הרחבת הפעילות תלויה, בין היתר, בגורמים שאינם תלויים בבנק שביניהם: הקמת מערכת מרכזית למיתוג מסרי מידע ולסליקה כספית בתחום החיסכון הפנסיוני, התקנת תקנות המסדירות שעור עמלות ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח. לפרטים נוספים, ראה פרק "פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים".

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:								
1,931	78	-	11	675	3	23	1,141	- מחיצוניים
(493)	(53)	-	(3)	(519)	-	-	82	- בינמימרי
1,438	25	-	8	156	3	23	1,223	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
974	-	1	1	74	51	428	419	- מחיצוניים
(41)	-	-	-	23	(13)	-	(51)	- בינמימרי
2,371	25	1	9	253	41	451	1,591	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים:								
214	3	-	-	16	-	19	176	הוצאות תפעוליות ואחרות:
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
1,895	57	-	34	151	47	319	1,287	- מחיצוניים
4	-	-	-	-	-	-	4	- בינמימרי
258	(35)	1	(25)	86	(6)	113	124	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות								
107	(10)	-	(7)	34	(2)	44	48	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
151	(25)	1	(18)	52	(4)	69	76	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
5	5	-	3	-	-	(3)	-	רווח (הפסד) נקי
156	(20)	1	(15)	52	(4)	66	76	
תשואה להון ⁽²⁾								
6.7%	-	-	-	4.9%	-	17.3%	8.7%	
57,195	217	-	443	29,960	-	8,166	18,409	יתרה ממוצעת של נכסים
38,451	-	-	26	-	-	7,566	30,859	יתרה ממוצעת של התחייבויות
38,974	212	-	229	16,441	-	6,788	15,304	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)
2,742	-	1	-	-	2,741	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
3,069	-	27	-	-	3,042	-	-	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
58,701	176	-	520	30,868	-	8,050	19,087	יתרת אשראי לציבור
30,769	-	-	23	-	-	-	30,746	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*									
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל					
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:									
-	2,377	70	-	21	1,602	3	21	660	- מחיצוניים
-	(1,127)	(50)	-	(13)	(1,467)	-	-	403	- בינמינורי
סך-הכל	1,250	20	-	8	135	3	21	1,063	
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
-	916	-	2	2	81	53	381	397	- מחיצוניים
-	(39)	-	-	-	6	(14)	-	(31)	- בינמינורי
סך ההכנסות	2,127	20	2	10	222	42	402	1,429	
הפרשה לחובות מסופקים									
	200	3	-	7	5	-	14	171	
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
-	1,695	47	-	21	129	47	267	1,184	- מחיצוניים
-	(18)	-	-	-	-	-	-	(18)	- בינמינורי
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	250	(30)	2	(18)	88	(5)	121	92	
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות									
	113	(8)	-	(5)	37	(2)	50	41	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות	137	(22)	2	(13)	51	(3)	71	51	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	8	6	-	4	-	-	-	(2)	
רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾	145	(16)	2	(9)	51	(3)	71	49	
רווח (הפסד) נקי	13	-	-	-	-	13	-	-	
	158	(16)	2	(9)	51	10	71	49	
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾	6.3%	-	-	-	4.4%	-	22.4%	6.3%	
תשואה להון ⁽³⁾	6.9%	-	-	-	4.4%	-	22.4%	6.3%	
יתרה ממוצעת של נכסים	54,055	220	-	470	28,703	-	7,800	16,862	
יתרה ממוצעת של התחייבויות	36,332	-	-	103	-	-	7,085	29,144	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)	43,037	160	-	473	19,613	-	6,700	16,091	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות	2,550	-	8	-	-	2,542	-	-	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול	1	-	-	-	-	1	-	-	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת	3,232	-	67	-	-	3,165	-	-	
יתרת אשראי לציבור	55,057	170	-	556	28,950	-	7,438	17,943	
יתרת פקדונות הציבור	29,633	-	-	105	-	-	-	29,528	

* סווג מחדש.

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל					
	הלוואות לדיור	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:								
-	696	28	4	250	1	8	405	- מחיצוניים
-	(191)	(17)	-	(196)	-	-	22	- בינמיגרי
סך-הכל	505	11	4	54	1	8	427	
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
-	357	-	-	25	14	155	163	- מחיצוניים
-	(14)	-	-	7	(4)	-	(17)	- בינמיגרי
סך ההכנסות	848	11	4	86	11	163	573	
הפרשה לחובות מסופקים								
-	79	1	-	8	-	9	61	
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
-	677	20	11	47	13	113	473	- מחיצוניים
-	2	-	-	-	-	-	2	- בינמיגרי
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	90	(10)	(7)	31	(2)	41	37	
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות								
-	39	(3)	(2)	13	-	16	15	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	51	(7)	(5)	18	(2)	25	22	
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות								
-	1	3	(1)	-	-	(2)	1	
רווח (הפסד) נקי	52	(4)	(6)	18	(2)	23	23	

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010									
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל					
	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
במיליוני ש"ח									
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:									
-	667	26	-	3	372	1	8	257	- מחיצוניים
-	(185)	(16)	-	-	(320)	-	-	151	- בינמיגרי
סך-הכל	482	10	-	3	52	1	8	408	
הכנסות תפעוליות ואחרות:									
-	308	-	1	1	24	20	138	124	- מחיצוניים
-	(14)	-	-	-	9	(5)	-	(18)	- בינמיגרי
סך ההכנסות	776	10	1	4	85	16	146	514	
הפרשה לחובות מסופקים:									
-	77	1	-	-	(1)	-	5	72	
הוצאות תפעוליות ואחרות:									
-	610	20	-	18	55	18	106	393	- מחיצוניים
-	2	-	-	-	-	-	-	2	- בינמיגרי
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים	87	(11)	1	(14)	31	(2)	35	47	
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות									
-	35	(3)	-	(4)	12	(1)	14	17	
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים	52	(8)	1	(10)	19	(1)	21	30	
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) הפסדים של חברות מאוחדות									
-	2	(1)	-	3	-	-	-	-	
רווח (הפסד) נקי	54	(9)	1	(7)	19	(1)	21	30	
יתרת אשראי לציבור	57,229	192	-	469	30,015	-	7,721	18,832	
יתרת פקדונות הציבור	30,538	-	-	21	-	-	-	30,517	

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר משקי הבית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*								
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדויר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח								
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:								
1,126	25	-	6	791	2	7	295	- מחיצוניים
(707)	(18)	-	(2)	(745)	-	-	58	- בינמיזרי
419	7	-	4	46	2	7	353	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:								
323	-	1	1	27	18	139	137	- מחיצוניים
(14)	-	-	-	2	(5)	-	(11)	- בינמיזרי
728	7	1	5	75	15	146	479	סך ההכנסות
74	1	-	2	7	-	4	60	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:								
485	16	-	12	41	13	86	317	- מחיצוניים
(4)	-	-	-	-	-	-	(4)	- בינמיזרי
173	(10)	1	(9)	27	2	56	106	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
83	(3)	-	(3)	15	1	27	46	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
90	(7)	1	(6)	12	1	29	60	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
2	1	-	2	-	-	-	(1)	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) הפסדים של חברות מאוחדות
92	(6)	1	(4)	12	1	29	59	רווח (הפסד) נקי

* סוג מחדש.

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי מפעולות רגילות של מיגזר משקי הבית בתשעת החודשים הראשונים של 2010 הסתכם ב-156 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-145 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מעלייה ברווח המימוני ובהכנסות התפעוליות, מנגד חל גידול בהוצאות התפעוליות המשויכות למיגזר, כאמור להלן.

הכנסות המימון בתשעת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב-1,438 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,250 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 15.0%, נבע בעיקר כתוצאה מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק.

ההכנסות התפעוליות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-933 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-877 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.4% אשר נבע בעיקר מעלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי, כתוצאה מגידול בהיקף העסקות. ההפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמה ב-214 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-200 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הוצאות המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-1,899 מיליון ש"ח בהשוואה ל-1,677 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול בשיעור של 13.2%, אשר נבע בעיקר מהפרשה לבונוס כתוצאה משיפור ברווחי הבנק, מעלייה חדה במחירי מניות הבנק שהשיפעה על חישוב ההפרשות בגין תגמול מבוסס מניות, וכן כתוצאה מכך שבתקופה המקבילה אשתקד קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים.

כמו-כן, ירדת-ערך מוניטין בגין בנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן המיוחסת למיגזר זה, תרמה אף היא לגידול ההוצאות.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-58.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-55.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 5.4% הנובע בעיקר מגידול באשראי לדיור ובכרטיסי אשראי.

האשראי לדיור בישראל ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-30.9 מיליארד ש"ח בהשוואה לכ-29.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בכ-30.8 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-29.6 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 3.9%.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בכ-5.9 מיליארד ש"ח, בדומה לסוף שנת 2009. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 6 לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדיור

סיווג אשראי לקבוצות רכישה – לאור ייחודיות עסקות המימון לקבוצות רכישה פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 25 במרץ 2010 הבהרה ביחס לסיווג והקצאת הון של אשראי (מאזני וחוף-מאזני) לקבוצות רכישה. בהתאם להבהרה, חבות של קבוצות רכישה תסווג, בתקופת הבנייה, כחבות של תאגיד בענף הבנייה ותשוקלל בשיעור של 100% לצורך יחס הון, ובתום הבנייה ועם מסירת המפתח תסווג החבות כהלוואות לדיור, בהתאם לסיווג הצד שנטל את האשראי, כך שהלוואות שניטלו על-ידי יחידים ישוקללו בשיעור של 35% לצורך יחס הון, בכפוף לעמידה בדרישות נוספות כמפורט בהוראה.

הבנק מיישם את ההוראה החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2010.

ליישום ההוראה היתה השפעה זניחה על יחס הלימות ההון.

ניהול סיכונים באשראי לדיור – על רקע ההתפתחויות המאקרו כלכליות ועליית מחיר הדיור, פורסמו על-ידי הפיקוח על הבנקים ביום 11 ביולי 2010 הנחיות הדורשות לבחון מחדש את הסיכונים בתיק האשראי הקיים וכן, את המדיניות בתחום המשכנתאות על-מנת לוודא שאינה מביאה לנטיילת סיכונים מעבר לרצוי. ההנחיות קובעות, בין היתר, כי תאגיד בנקאי יבחן את הצורך בהגדלת הפרשות לחובות מסופקים בגין הגידול בסיכון בהלוואות לדיור ויחזיק הפרשה נוספת שלא תפחת משיעור של 0.75% בגין יתרות ההלוואות לדיור אשר ניתנו החל מיום 1 ביולי 2010 ואשר שיעור המימון בהן במועד העמדת האשראי גבוה מ-60% משווי הנכס הממומן.

הבנק מיישם את ההוראות החל מהדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010.

ליישום ההוראה לא היתה השפעה מהותית.

הלוואות מחונפות לדיור בריבית משתנה – ביום 28 באוקטובר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים הנחיות ביחס להלוואות מחונפות לדיור בריבית משתנה. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון על הלוואות לדיור בריבית משתנה העומדת בתנאים מסויימים תעמוד על 100% במקום 35% או 75% כפי שהיה עד כה. תחולת ההוראה היא בגין ההלוואות שאושרו החל מיום 26 באוקטובר 2010, אשר שיעור המימון בהן, במועד העמדת האשראי, גבוה מ-60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדיור שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה שווה ל-25%, או יותר. ההנחיות כאמור לא יחולו על הלוואות לדיור שבעת העמדתן עמדו על סך נמוך מ-800 אלף ש"ח וכן על הלוואות לדיור שניתנו כלוים שעומדים בקריטריונים לקבלת "תעודת זכאות" ממשרד השיכון. הבנק נערך ליישום ההוראה החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

מיגזר הבנקאות הפרטית

שינויים טכנולוגיים שיש בהם כדי להשפיע מהותית על המיגזר

השנה הושק אזור חדש לשוק ההון באתר הבנק בכתובת bankhapoalim.finance.co.il האזור מכיל מידע עשיר, מפורט ועדכני בתחום שוק ההון בארץ ובעולם, ומאפשר לכלל הלקוחות ליהנות מכלים מתקדמים בזירת המסחר של האתר, כל זאת מבלי להקליד פרטי הזדהות. אזור שוק ההון מספק מענה ללקוחות הבנק המבקשים להתעדכן במצב השוק מבלי להיכנס לחשבון, וללקוחות בנקים אחרים שיכולים להיעזר במידע העשיר לטובת קבלת החלטות בשוק ההון ולהתנסות במגוון הכלים והיישומים הייחודיים לבנק הפועלים.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
סך-הכל	פעילות בחו"ל			פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים		
	במיליוני ש"ח							
	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
	1,029	-	235	100	14	9	671	- מחיצוניים
	(304)	-	(128)	(76)	-	-	(100)	- בינמינרי
	725	-	107	24	14	9	571	סך-הכל
	הכנסות תפעוליות ואחרות:							
	1,148	137	114	4	514	174	205	- מחיצוניים
	(154)	(6)	-	2	(130)	-	(20)	- בינמינרי
	1,719	131	221	30	398	183	756	סך ההכנסות
	23	-	4	2	-	8	9	הפרשה לחובות מסופקים
	הוצאות תפעוליות ואחרות:							
	1,449	151	231	13	222	121	711	- מחיצוניים
	16	-	-	-	-	-	16	- בינמינרי
	231	(20)	(14)	15	176	54	20	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
	92	(7)	(5)	6	69	21	8	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
	139	(13)	(9)	9	107	33	12	רווח (הפסד) נקי
	14.8%	-	(7.5%)	3.2%	-	17.7%	3.3%	תשואה להון ⁽²⁾
	22,487	-	6,084	6,602	-	3,293	6,508	יתרה ממוצעת של נכסים
	112,018	-	21,779	-	-	3,051	87,188	יתרה ממוצעת של התחייבויות
	15,466	-	3,823	3,620	-	2,737	5,286	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)
	31,130	1,568	-	-	29,562	-	-	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
	1,192	923	-	-	269	-	-	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייהול
	100,917	31,425	-	-	69,492	-	-	יתרה ממוצעת של נירות-ערך במשמרת
	22,625	-	5,313	7,510	-	3,246	6,556	יתרת אשראי לציבור
	106,032	-	21,343	-	-	-	84,689	יתרת פקדונות הציבור

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*						
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח						
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
(517)	-	455	158	18	8	(1,156)
1,236	-	(329)	(142)	-	-	1,707
719	-	126	16	18	8	551
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
1,083	113	95	3	517	154	201
(153)	(5)	(1)	(1)	(127)	-	(19)
1,649	108	220	18	408	162	733
36	-	13	1	-	6	16
הוצאות תפעוליות ואחרות:						
1,284	103	237	11	203	98	632
15	-	-	-	-	-	15
314	5	(30)	6	205	58	70
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
132	2	(10)	2	85	24	29
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות (הטבת מס)						
182	3	(20)	4	120	34	41
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים						
7	-	-	-	7	-	-
רווח נטו, מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾						
189	3	(20)	4	127	34	41
רווח (הפסד) נקי						
18.0%	-	(12.3%)	0.9%	-	22.4%	14.2%
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾						
18.7%	-	(12.3%)	0.9%	-	22.4%	14.2%
תשואה להון ⁽³⁾						
19,081	-	6,108	4,249	-	3,247	5,477
יתרה ממוצעת של נכסים						
117,879	-	26,141	-	-	2,857	88,881
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
16,789	-	3,025	5,982	-	2,702	5,080
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)						
27,597	1,411	-	-	26,186	-	-
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
1,945	1,628	-	-	317	-	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
87,500	28,017	-	-	59,483	-	-
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						
19,520	-	5,626	4,886	-	3,000	6,008
יתרת אשראי לציבור						
111,998	-	25,915	-	-	-	86,083
יתרת פקדונות הציבור						

* סווג מחדש.

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל				
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
585	-	172	37	4	3	369	- מחיצוניים
(319)	-	(122)	(27)	-	-	(170)	- בינמימרי
266	-	50	10	4	3	199	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
380	39	39	2	163	64	73	- מחיצוניים
(46)	(1)	-	1	(40)	-	(6)	- בינמימרי
600	38	89	13	127	67	266	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים							
4	-	(3)	1	-	4	2	
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
517	50	86	4	75	43	259	- מחיצוניים
5	-	-	-	-	-	5	- בינמימרי
74	(12)	6	8	52	20	-	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים (הטבת מס)							
31	(4)	2	3	22	8	-	על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
רווח (הפסד) נקי							
43	(8)	4	5	30	12	-	

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			סך-הכל	
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדו"ר	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
(777)	-	(109)	53	6	3	(730)	- מחיצוניים
1,032	-	158	(45)	-	-	919	- בינמיגרי
255	-	49	8	6	3	189	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
381	50	41	1	171	56	62	- מחיצוניים
(54)	(3)	1	-	(45)	-	(7)	- בינמיגרי
582	47	91	9	132	59	244	סך ההכנסות
7	-	1	-	-	3	3	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
461	50	73	5	73	39	221	- מחיצוניים
6	-	-	-	-	-	6	- בינמיגרי
108	(3)	17	4	59	17	14	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
41	(1)	6	2	22	6	6	הפרשה למיסים (הטבת מס)
67	(2)	11	2	37	11	8	על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
							רווח (הפסד) נקי
22,134	-	5,622	6,800	-	3,113	6,599	יתרת אשראי לציבור
108,401	-	22,372	-	-	-	86,029	יתרת פקדונות הציבור

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר הבנקאות הפרטית (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*							
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל			סך-הכל	
	שוק ההון ⁽¹⁾	בנקאות ופיננסים	הלוואות לדיוור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי		בנקאות ופיננסים
במיליוני ש"ח							
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
957	-	175	80	6	2	694	- מחיצוניים
(751)	-	(147)	(73)	-	-	(531)	- בינמינורי
206	-	28	7	6	2	163	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
370	39	27	1	175	57	71	- מחיצוניים
(53)	(1)	(1)	(1)	(44)	-	(6)	- בינמינורי
523	38	54	7	137	59	228	סך ההכנסות
8	-	(3)	1	-	3	7	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:							
360	36	70	3	55	34	162	- מחיצוניים
5	-	-	-	-	-	5	- בינמינורי
150	2	(13)	3	82	22	54	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
74	1	(3)	1	41	11	23	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
76	1	(10)	2	41	11	31	רווח (הפסד) נקי

* סווג מחדש.

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של מיגזר הבנקאות הפרטית הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של 2010 ב-139 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-189 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 26.5%, שנבע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות, כאמור להלן.

הכנסות המימון בתשעת החודשים הראשונים של 2010 הסתכמו ב-725 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-719 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. ההכנסות התפעוליות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-994 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-930 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 6.9% הנובע בעיקר מעלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי בישראל, כתוצאה מגידול בהיקף העסקות. וכן, מעלייה בהכנסות התפעוליות בחו"ל, כתוצאה מעלייה בהכנסות מפעילות לקוחות בניירות-ערך.

ההפרשה לחובות מסופקים הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-23 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-36 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הקיטון נבע מפעילות המיגזר בחו"ל.

הוצאות המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2010 ב-1,465 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,299 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 12.8% אשר נבע בעיקר מהפרשה לבונוס כתוצאה משיפור ברווחי הבנק, מעלייה חדה במחירי מניות הבנק שהשפיעה על חישוב ההפרשות בגין תגמול מבוסס מניות, וכן כתוצאה מכך שבתקופה המקבילה אשתקד קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-22.6 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.5 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. גידול בשיעור של 10.2% אשר נבע בעיקר מעלייה באשראי לדיר.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בכ-106.0 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-109.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, קיטון בשיעור של 3.5%.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בכ-140.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-126.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. היתרה כוללת החזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים רגולטוריים בתחום הלוואות לדיר

ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" לעיל.

מיגזר עסקים קטנים

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
935	34	2	4	895	- מחיצוניים
(214)	(19)	-	-	(195)	- בינמינרי
721	15	2	4	700	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
403	1	43	68	291	- מחיצוניים
(43)	1	(12)	-	(32)	- בינמינרי
1,081	17	33	72	959	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים:					
111	-	-	3	108	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
667	4	28	44	591	- מחיצוניים
(61)	-	-	-	(61)	- בינמינרי
364	13	5	25	321	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
142	5	2	10	125	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
222	8	3	15	196	רווח נקי
תשואה להון ⁽²⁾					
18.9%	4.9%	-	20.0%	20.9%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
19,995	2,193	-	1,317	16,485	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
20,821	-	-	1,220	19,601	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)					
20,884	2,581	-	1,353	16,950	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
2,741	-	2,741	-	-	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
19	-	19	-	-	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
7,899	-	7,899	-	-	
יתרת אשראי לציבור					
20,416	2,509	-	1,298	16,609	
יתרת פקדונות הציבור					
19,093	-	-	-	19,093	

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
 (2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
651	53	2	3	593	- מחיצוניים
(7)	(44)	-	-	37	- בינמיגרי
644	9	2	3	630	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
387	1	43	61	282	- מחיצוניים
(40)	-	(12)	-	(28)	- בינמיגרי
991	10	33	64	884	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
169	-	-	2	167	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
607	3	28	37	539	- מחיצוניים
(62)	-	-	-	(62)	- בינמיגרי
277	7	5	25	240	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
115	3	2	10	100	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
162	4	3	15	140	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
2	-	2	-	-	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
164	4	5	15	140	רווח נקי
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾					
17.6%	2.2%	-	29.7%	20.3%	
תשואה להון ⁽³⁾					
17.8%	2.2%	-	29.7%	20.3%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
18,007	1,447	-	1,195	15,365	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
20,236	-	-	1,142	19,094	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)					
16,765	1,044	-	1,081	14,640	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
2,155	-	2,155	-	-	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול					
24	-	24	-	-	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
5,744	-	5,744	-	-	
יתרת אשראי לציבור					
18,471	1,636	-	1,200	15,635	
יתרת פקדונות הציבור					
18,723	-	-	-	18,723	

* סווג מחדש.

- (1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
450	12	1	2	435	- מחיצוניים
(209)	(6)	-	-	(203)	- בינמיגרי
241	6	1	2	232	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
138	-	13	25	100	- מחיצוניים
(13)	1	(4)	-	(10)	- בינמיגרי
366	7	10	27	322	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים:					
52	-	-	2	50	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
239	2	10	17	210	- מחיצוניים
(19)	-	-	-	(19)	- בינמיגרי
94	5	-	8	81	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
38	2	-	3	33	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
56	3	-	5	48	רווח נקי

(1) דמי ניהול קופות-גמל, קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק הון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
117	16	-	1	100	- מחיצוניים
126	(11)	-	-	137	- בינמיגרי
243	5	-	1	237	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
134	1	15	22	96	- מחיצוניים
(15)	-	(4)	-	(11)	- בינמיגרי
362	6	11	23	322	סך ההכנסות
36	-	-	-	36	הפרשה לחובות מסופקים
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
212	1	9	14	188	- מחיצוניים
(21)	-	-	-	(21)	- בינמיגרי
135	5	2	9	119	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
52	2	1	4	45	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
83	3	1	5	74	רווח נקי
20,456	2,255	-	1,245	16,956	יתרת אשראי לציבור
19,604	-	-	-	19,604	יתרת פקדונות הציבור

(1) דמי ניהול קופות-גמל, קרנות נאמנות ופעילות בניירות-ערך.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של מיגזר עסקים קטנים (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*					
פעילות בישראל					
סך-הכל	הלוואות לדיור	שוק ההון ⁽¹⁾	כרטיסי אשראי	בנקאות ופיננסים	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
422	26	-	-	396	- מחיצוניים
(208)	(23)	-	-	(185)	- בינמיגרי
214	3	-	-	211	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
132	-	15	23	94	- מחיצוניים
(13)	-	(4)	-	(9)	- בינמיגרי
333	3	11	23	296	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
34	-	-	-	34	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
156	1	7	14	134	- מחיצוניים
(21)	-	-	-	(21)	- בינמיגרי
164	2	4	9	149	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
74	1	2	4	67	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
90	1	2	5	82	רווח נקי

* סוג מחדש.

(1) ניהול תפעול ונאמנות לגופים מוסדיים, עמלות הפצת מוצרים פיננסיים ופעילות בניירות-ערך.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של מיגזר עסקים קטנים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, הסתכם ב-222 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-164 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נובע בעיקר מעלייה בהכנסות המימון ומקיטון בהפרשה לחובות מסופקים המשוייכת למיגזר, כאמור להלן. מנגד, העלייה בהוצאות התפעוליות קיזזה מגמה זו.

הרווח מפעולות מימון בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-721 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-644 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 12.0% נובע כתוצאה מגידול במרווחים הפיננסיים על האשראי המשוייך למיגזר, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק.

ההכנסות התפעוליות של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-360 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-347 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 3.7% מוסבר בעיקר עקב עלייה בהכנסות מכרטיסי אשראי, כתוצאה מגידול בהיקף העסקות. ההפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמה ב-111 מיליון ש"ח בהשוואה ל-169 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה נובעת בעיקר מקיטון בהפרשה הספציפית המיוחסת למיגזר.

הוצאות המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-606 מיליון ש"ח בהשוואה ל-545 מיליון ש"ח בתקופה מקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 11.2%, אשר נבע בעיקר מהפרשה לבנוס כתוצאה משיפור ברווחי הבנק, מעלייה חדה במחירי מניות הבנק שהשפיעה על חישוב ההפרשות בגין תגמול מבוסס מניות, וכן כתוצאה מכך שבתקופה המקבילה אשתקד קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-20.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-19.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 5.5%. הגידול נובע בעיקר מעלייה בהלוואות לדור.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בכ-19.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-18.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 0.9%.

הליכים משפטיים

ראה ביאור ג' לתמצית הדוחות הכספיים.

שינויים רגולטוריים בתחום ההלוואות לדור

ראה בפרק "מיגזר משקי הבית" לעיל.

המיגזר המסחרי

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המסחרי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
876	26	130	210	510	- מחיצוניים
(370)	(16)	(77)	(71)	(206)	- בינמינרי
506	10	53	139	304	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
127	1	5	20	101	- מחיצוניים
(18)	-	-	-	(18)	- בינמינרי
615	11	58	159	387	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
123	7	25	25	66	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
264	4	83	24	153	- מחיצוניים
41	-	-	-	41	- בינמינרי
187	-	(50)	110	127	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים (הטבת מס)					
82	1	(12)	43	50	על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
105	(1)	(38)	67	77	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות					
(2)	-	(2)	-	-	
103	(1)	(40)	67	77	רווח (הפסד) נקי
תשואה לנהון ⁽²⁾					
7.3%	-	-	15.7%	8.6%	
יתרה ממוצעת של נכסים					
21,448	514	2,083	5,527	13,324	
יתרה ממוצעת של התחייבויות					
10,528	23	128	1,308	9,069	
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)					
26,465	521	2,670	6,994	16,280	
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות					
1,094	-	-	-	1,094	
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בנייה					
15	-	-	-	15	
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת					
7,562	-	-	-	7,562	
יתרת אשראי לציבור					
21,515	496	1,704	5,589	13,726	
יתרת פקדונות הציבור					
9,652	24	335	1,366	7,927	

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה לנהון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המיסחרי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
787	50	136	195	406	- מחיצוניים
(294)	(21)	(70)	(61)	(142)	- בינמיגרי
493	29	66	134	264	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
128	1	15	16	96	- מחיצוניים
(16)	-	-	-	(16)	- בינמיגרי
605	30	81	150	344	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
135	3	30	38	64	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
212	9	54	20	129	- מחיצוניים
38	-	-	-	38	- בינמיגרי
220	18	(3)	92	113	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
91	6	-	38	47	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
129	12	(3)	54	66	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(3)	(4)	1	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
126	8	(2)	54	66	רווח (הפסד) נקי
13.9%	-	-	18.8%	13.5%	תשואה להון ⁽²⁾
20,742	929	1,733	5,736	12,344	יתרה ממוצעת של נכסים
10,433	19	138	1,215	9,061	יתרה ממוצעת של התחייבויות
18,160	899	1,877	4,755	10,629	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)
721	-	-	-	721	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
16	-	-	-	16	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
5,249	-	-	-	5,249	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
20,216	896	1,300	5,479	12,541	יתרת אשראי לציבור
10,086	42	362	1,220	8,462	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המיסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
383	10	42	75	256	- מחיצוניים
(196)	(4)	(14)	(26)	(152)	- בינמיגרי
187	6	28	49	104	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
41	-	2	6	33	- מחיצוניים
(5)	-	-	-	(5)	- בינמיגרי
223	6	30	55	132	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
50	2	4	9	35	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
78	2	11	9	56	- מחיצוניים
13	-	-	-	13	- בינמיגרי
82	2	15	37	28	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
33	1	5	15	12	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
49	1	10	22	16	רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים
(7)	-	(7)	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות
42	1	3	22	16	רווח נקי

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המיסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
244	7	43	88	106	- מחיצוניים
(69)	(4)	(20)	(46)	1	- בינמיגרי
175	3	23	42	107	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
44	1	2	7	34	- מחיצוניים
(7)	-	-	-	(7)	- בינמיגרי
212	4	25	49	134	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים:					
9	-	1	1	7	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
116	1	60	7	48	- מחיצוניים
14	-	-	-	14	- בינמיגרי
73	3	(36)	41	65	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
36	1	(10)	20	25	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
37	2	(26)	21	40	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(2)	(1)	(1)	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות
35	1	(27)	21	40	רווח (הפסד) נקי
21,053	616	1,506	5,663	13,268	יתרת אשראי לציבור
10,206	15	388	1,355	8,448	יתרת פקדונות הציבור

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר המיסחרי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
362	32	27	76	227	- מחיצוניים
(189)	(14)	(8)	(29)	(138)	- בינמיגרי
173	18	19	47	89	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
41	-	3	6	32	- מחיצוניים
(5)	-	-	-	(5)	- בינמיגרי
209	18	22	53	116	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
49	2	21	10	16	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
69	4	23	6	36	- מחיצוניים
12	-	-	-	12	- בינמיגרי
79	12	(22)	37	52	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
43	4	(3)	18	24	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
36	8	(19)	19	28	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
1	(3)	4	-	-	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברוחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
37	5	(15)	19	28	רווח (הפסד) נקי

* סווג מחדש.
(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של המיגזר המסחרי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-103 מיליון ש"ח בהשוואה ל-126 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 18.3% נובע בעיקר כתוצאה מעלייה בהוצאות התפעוליות בחו"ל עקב ירידת-ערך מוניטין בגין בנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן המיוחסת למיגזר זה. כמו-כן, חלה ירידה בהכנסות המימון בחו"ל עקב שינויים בשער החליפין של הלירה התורכית.

מנגד, חלה עלייה ברווח המימוני בישראל שנובעת מעלייה בפערי הריבית, הנובעת מגידול במרווחים הפיננסיים על אשראי ופקדונות, כתוצאה מעלייה בשיעורי הריבית בשוק, וכן, ירידה בהפרשה לחובות מסופקים אשר קיזזו ירידה זו.

הרווח הנקי של פעילות המיגזר בישראל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-144 מיליון ש"ח בהשוואה ל-120 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נובעת מקיטון בהוצאות חובות מסופקים המיוחסות למיגזר ומעלייה ברווח המימוני בישראל, כאמור לעיל. ההפסד הנקי של המיגזר בחו"ל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-41 מיליון ש"ח בהשוואה לרווח בסך של 6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נבע בעיקר מהפחתת המוניטין, כמוסבר לעיל.

הרווח מפעולות מימון של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-506 מיליון ש"ח בהשוואה ל-493 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול נובע מעלייה ברווח המימוני בישראל שקוזז בעקבות הירידה בהכנסות המימון מחו"ל, כאמור לעיל. ההכנסות התפעוליות של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-109 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-112 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמה ב-123 מיליון ש"ח בהשוואה ל-135 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

ההוצאות התפעוליות והאחרות של המיגזר הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של 2010 ב-305 מיליון ש"ח בהשוואה ל-250 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 22.0% נובע בעיקר מעלייה בהוצאות התפעוליות בישראל עקב הפרשה לבנוס כתוצאה משיפור ברווחי הבנק, מעלייה חדה במחירי מניות הבנק שהשפיעה על חישוב ההפרשות בגין תגמול מבוסס מניות, וכן כתוצאה מכך שבתקופה המקבילה אשתקד קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים, כמו-כן, חלה עלייה בהוצאות בחו"ל עקב הפרשה לירידת-ערך מוניטין בגין בנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-21.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-20.8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, גידול בשיעור של 3.2%.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בכ-9.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-10.7 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009, קיטון בשיעור של 10.1%, שנבע בעיקר מירידה בפקדונות שקליים.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

המיגזר העסקי

להלן תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010				
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל	
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח				
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
2,242	79	201	781	1,181
(246)	(35)	(64)	(156)	9
1,996	44	137	625	1,190
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
495	1	125	34	335
1	-	-	(2)	3
2,492	45	262	657	1,528
הפרשה לחובות מסופקים				
459	-	(6)	142	323
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
543	22	178	60	283
60	-	-	12	48
1,430	23	90	443	874
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים				
550	8	31	173	338
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות				
880	15	59	270	536
רווח נקי				
13.4%	16.4%	28.2%	11.6%	13.5%
תשואה להון ⁽²⁾				
96,820	6,179	4,836	29,659	56,146
יתרה ממוצעת של נכסים				
49,653	115	3,778	5,479	40,281
יתרה ממוצעת של התחייבויות				
123,578	3,467	10,782	37,565	71,764
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)				
3,950	-	-	-	3,950
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות				
90	-	-	-	90
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול				
499,507	-	-	-	499,507
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת				
97,382	5,982	3,589	30,451	57,360
יתרת אשראי לציבור				
42,193	115	3,702	5,295	33,081
יתרת פקדונות הציבור				

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

(2) בפעילויות שלא ניתן לייחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תוצאות הפעילות של המיגזר העסקי (המשך):

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
5,604	42	274	1,440	3,848	- מחיצוניים
(3,754)	(4)	(95)	(869)	(2,786)	- בינמיגרי
1,850	38	179	571	1,062	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
596	-	136	27	433	- מחיצוניים
5	-	-	(2)	7	- בינמיגרי
2,451	38	315	596	1,502	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
941	-	18	514	409	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
476	10	174	53	239	- מחיצוניים
59	-	-	7	52	- בינמיגרי
975	28	123	22	802	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
395	11	44	9	331	הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות
580	17	79	13	471	רווח נקי מפעולות רגילות
1	-	-	-	1	רווח מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים ⁽²⁾
581	17	79	13	472	רווח נקי
תשואה להון מפעולות רגילות ⁽³⁾					
12.3%	15.7%	16.8%	0.7%	20.6%	
12.3%	15.7%	16.8%	0.7%	20.7%	תשואה להון ⁽³⁾
107,801	5,444	9,880	32,471	60,006	יתרה ממוצעת של נכסים
54,494	165	3,612	5,554	45,163	יתרה ממוצעת של התחייבויות
94,867	4,920	8,263	30,682	51,002	יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)
2,111	-	-	-	2,111	יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות
6,559	-	-	-	6,559	יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול
399,398	-	-	-	399,398	יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת
102,297	5,426	6,703	32,568	57,600	יתרת אשראי לציבור
48,583	192	3,763	5,795	38,833	יתרת פקדונות הציבור

* סווג מחדש.

- (1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.
- (2) על-פי הוראות בנק ישראל, כוללות תוצאות המיגזר בסעיף זה את התוצאות ממכירת חברות ונכסים אחרים המיוחסות ללקוחות המיגזר. הסעיף כולל את רווח המיגזר ממכירת הזכויות לניהול קופות-גמל.
- (3) בפעילויות שלא ניתן ליחס להן רכיבי סיכון, לא חושבה התשואה להון.

להלן תמצית תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים של המיגזר העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
819	24	59	475	261	- מחיצוניים
(141)	(11)	(14)	(271)	155	- בינמיגרי
678	13	45	204	416	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
120	-	40	9	71	- מחיצוניים
2	-	-	-	2	- בינמיגרי
800	13	85	213	489	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים:					
105	-	(5)	(21)	131	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
187	7	58	21	101	- מחיצוניים
20	-	-	4	16	- בינמיגרי
488	6	32	209	241	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות					
195	2	12	83	98	
293	4	20	126	143	רווח נקי

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תוצאות הפעילות של המיגור העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
1,313	42	76	394	801	- מחיצוניים
(608)	(24)	(33)	(162)	(389)	- בינמיגרי
705	18	43	232	412	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
232	1	42	12	177	- מחיצוניים
-	-	-	(1)	1	- בינמיגרי
937	19	85	243	590	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
212	-	-	95	117	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
174	8	59	19	88	- מחיצוניים
20	-	-	4	16	- בינמיגרי
531	11	26	125	369	רווח מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות					
199	3	8	47	141	
332	8	18	78	228	רווח נקי
יתרת אשראי לציבור					
96,862	5,680	4,687	30,061	56,434	
יתרת פקדונות הציבור					
48,645	243	3,777	5,732	38,893	

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

להלן תוצאות הפעילות של המיגור העסקי (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*					
סך-הכל	פעילות בחו"ל		פעילות בישראל		
	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	בנייה ונדל"ן	בנקאות ופיננסים ⁽¹⁾	
במיליוני ש"ח					
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
756	12	61	487	196	- מחיצוניים
(183)	1	(15)	(276)	107	- בינמיגרי
573	13	46	211	303	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
286	-	45	9	232	- מחיצוניים
2	-	-	-	2	- בינמיגרי
861	13	91	220	537	סך ההכנסות
הפרשה לחובות מסופקים					
464	-	9	298	157	
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
143	5	52	17	69	- מחיצוניים
19	-	-	2	17	- בינמיגרי
235	8	30	(97)	294	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד)					
132	4	10	(34)	152	מפעולות רגילות
103	4	20	(63)	142	רווח (הפסד) נקי

* סווג מחדש.

(1) כולל פעילות בתחום כרטיסי אשראי ושוק ההון.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

הרווח הנקי של המיגזר העסקי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-880 מיליון ש"ח בהשוואה ל-581 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. העלייה נבעה מגידול ברווח המימוני ומירידה בהוצאות החובות המסופקים. מנגד, ירידה בהכנסות התפעוליות בישראל קיזזה עלייה זו.

הרווח הנקי של המיגזר בחו"ל בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-74 מיליון ש"ח, בהשוואה לרווח של כ-96 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון ברווח נבע מירידה בהכנסות המימוני בעיקר כתוצאה מירידה בהיקף הפעילות בסניף ניו-יורק.

ההכנסות התפעוליות והאחרות בישראל הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-370 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-465 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון בשיעור של 20.4% נבע בעיקר מרישום רווח ממכירת מניות "בזק" בתקופה המקבילה אשתקד. מנגד, עלייה בהכנסות מטיפול באשראי כתוצאה מרישום עמלות חד-פעמיות בגין ארגון סינדיקציות קיזזה קיטון זה.

ההפרשה לחובות מסופקים בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמה לסך של 459 מיליון ש"ח בהשוואה ל-941 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הקיטון נובע הן מירידה בהפרשה הספציפית והן מירידה בהפרשה הנוספת המיוחסת למיגזר.

הוצאות המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמו ב-603 מיליון ש"ח בהשוואה ל-535 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בשיעור של 12.7% אשר נבע בעיקר מהפרשה לבונוס כתוצאה משיפור ברווחי הבנק, מעלייה חדה במחירי מניות הבנק שהשפיעה על חישוב ההפרשות בגין תגמול מבוסס מניות, וכן כתוצאה מכך שבתקופה המקבילה אשתקד קטנו הוצאות השכר עקב הסכם שנחתם עם ארגון העובדים.

האשראי לציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-97.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-99.3 מיליארד ש"ח לסוף שנת 2009. הקיטון בשיעור של 2.0% נבע בעיקר מפעילות המיגזר בחו"ל.

פקדונות הציבור ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בכ-42.2 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-55.9 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. עיקר הירידה נובעת מקיטון בפקדונות שקליים.

יתרת הנכסים הכספיים החוץ-מאזניים של לקוחות קבוצת הבנק המיוחסת למיגזר נכון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה בכ-539.1 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-479.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. היתרה כוללת לחזקות לקוחות בתיקי ניירות-ערך ובקרנות נאמנות.

הליכים משפטיים

ראה ביאור 36 לתמצית הדוחות הכספיים.

מיגזר ניהול פיננסי

להלן תמצית תוצאות הפעולות של מיגזר הניהול הפיננסי:

שינוי	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		שינוי	ב- %
	*30.09.09	30.09.10		
במיליוני ש"ח				
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:				
(67.3%)	2,825	(4,196)	(1,371)	- מחיצוניים
(58.8%)	(2,319)	3,946	1,627	- בינמיגרי
(202.4%)	506	(250)	256	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:				
17.6%	3	17	20	- מחיצוניים
(218.5%)	509	(233)	276	סך ההכנסות (הפסד)
הוצאות תפעוליות ואחרות:				
(11.5%)	(46)	400	354	- מחיצוניים
(87.7%)	555	(633)	(78)	הפסד מפעולות רגילות לפני מיסים
(84.8%)	189	(223)	(34)	הטבת מס על ההפסד מפעולות רגילות
(89.3%)	366	(410)	(44)	הפסד מפעולות רגילות לאחר מיסים
(300.0%)	(6)	2	(4)	החלק ברווחים (בהפסדים) נטו, מפעולות רגילות של חברות כליכות
350.0%	(7)	(2)	(9)	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות
(86.1%)	353	(410)	(57)	הפסד מפעולות רגילות
(100.0%)	1	(1)	-	הפסד מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים
(86.1%)	354	(411)	(57)	הפסד

* סווג מחדש.

להלן תמצית תוצאות הפעולות של מיגזר הניהול הפיננסי (המשך):

שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.09.09	30.06.10	*30.09.09	30.06.10	30.09.10	
ב-%		במיליוני ש"ח			
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:					
(52.3%)	(422.3%)	(1,844)	273	(880)	- מחיצוניים
(48.2%)	(456.8%)	2,038	(296)	1,056	- בינמימרי
(9.3%)	(865.2%)	194	(23)	176	סך-הכל
הכנסות תפעוליות ואחרות:					
(71.4%)	(50.0%)	7	4	2	- מחיצוניים
(11.4%)	(1036.8%)	201	(19)	178	סך ההכנסות (הפסד)
הוצאות תפעוליות ואחרות:					
(37.2%)	(12.9%)	183	132	115	- מחיצוניים
250.0%	(141.7%)	18	(151)	63	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
130.0%	(138.3%)	10	(60)	23	הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות
400.0%	(144.0%)	8	(91)	40	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
(128.6%)	(125.0%)	(7)	(8)	2	החלק ברווחים (בהפסדים) נטו, מפעולות רגילות של חברות כלולות
(166.7%)	(350.0%)	15	4	(10)	חלקם של בעלי-מניות חיצוניים (ברווחים) בהפסדים של חברות מאוחדות
100.0%	(133.7%)	16	(95)	32	רווח (הפסד) נקי

* סווג מחדש.

שינויים עיקריים ברווח הנקי וביתרות המאזניות:

ההפסד של המיגזר הניהול הפיננסי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-57 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 411 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

הרווח מפעילות מימון במיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-256 מיליון ש"ח בהשוואה להפסד בסך של 250 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. המעבר מהפסד לרווח נובע בעיקר מהתאמות לשווי הוגן של מכשירים נגזרים שהסתכמו בהוצאה בסך של 667 מיליון ש"ח, בהשוואה להוצאה בסך של 870 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. כמו-כן, בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2009 נרשמו הפסדים בגין תיק ניירות-ערך מגובי נכסים של הבנק, מנגד, חלה ירידה ברווחים בגין תיק נגזרי אשראי בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. השקעת קבוצת הבנק בחברות כלולות הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2010 ב-125 מיליון ש"ח בהשוואה ל-114 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

אחרים והתאמות

מסגרת זו כוללת את כל הפעילויות האחרות של קבוצת הבנק, אשר אף אחת מהן אינה מגיעה עד כדי מיגזר בר דיווח על-פי הוראות המפקח על הבנקים. פעילויות אלו כוללות בעיקר: בנקאות להשקעות, שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, פעילות בעסקי נאמנות ופעילות בכרטיסי אשראי ושוק ההון, אשר אינן משויכות למיגזרים הבנקאיים. כמו-כן, נכללות במיגזר זה ההכנסות משירותי מחשוב לחברות בת שאוחדו בעבר ממועד מכירתן. בנוסף, התאמות של פעולות בין-מיגזריות נזקפות למסגרת זו.

הרווח הנקי של המיגזר בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם ב-72 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-42 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר הגידול ברווח נבע מעלייה בהכנסות משירותי מחשוב, וכן, מעלייה ברווח מפעילות בכרטיסי אשראי ושוק ההון המיוחסת למיגזר זה.

פרטים נוספים אודות פעילות במוצרים מסויימים

כרטיסי אשראי

הפעילויות העיקריות של קבוצת הבנק בתחום כרטיסי האשראי מתבצעות באמצעות חברות הפועלות בתחום אמצעי התשלום תחת קורת גג ניהולית ותפעולית אחת שתכונה להלן בשם "קבוצת ישראלכרט". פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "ישראלכרט", מותג פרטי בבעלותה, וכן של כרטיסי אשראי מסוג "מסטרקארד", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רישיון.

הנפקת כרטיסי אשראי

קבוצת ישראלכרט מנפיקה כרטיסים ללקוחות של בנקים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט בהסדר, לרבות הבנק, בנק מזרחי טפחות, הבנק הבינלאומי הראשון, בנק י.ה.ב, בנק אוצר החייל, בנק מסד, בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ ובנק ירושלים בע"מ; בנוסף, מנפיקה קבוצת ישראלכרט כרטיסים באופן ישיר ללקוחות ("כרטיסים חוץ-בנקאיים"), שהינם בעיקר חברי מועדוני צרכנים וגופים שונים איתם התקשרה קבוצת ישראלכרט. לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום ההנפקה הינם לקוחות פרטיים, עובדי תאגידים ותאגידים (ורכש תאגידי הכולל B2B (Business to Business) – העברת תשלומים בין עסקים).

במסגרת פעילות ההנפקה מנפיקה ומתפעלת קבוצת ישראלכרט מגוון מוצרים ושירותים נוספים כגון כרטיסי "אשראי מתגלגל", כרטיסי תדלוק והתקני תדלוק, כרטיסי מתנה ותווי קניה. בנוסף, קבוצת ישראלכרט מעניקה אשראי והלוואות לכל מטרה על בסיס מסגרות אשראי בכרטיסים. בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום ההנפקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי אשראי, בשליטה של בנקים: כרטיסי אשראי לישראל בע"מ (להלן: "כאל") שבשליטת בנק דיסקונט ולאומי קארד בע"מ (להלן: "לאומי קארד") בשליטת בנק לאומי.

מספר הכרטיסים ליום 30 בספטמבר 2010 שהונפקו על-ידי קבוצת ישראלכרט הינו 3.2 מיליון כרטיסים בהשוואה ל-3.1 מיליון כרטיסים ליום 31 בדצמבר 2009.

בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הגיע מחזור הפעילות בכרטיסי קבוצת ישראלכרט ל-66.3 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-60.0 מיליארד ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סליקת כרטיסי אשראי

במסגרת הסכם הנערך לצורך שירותי הסליקה מתחייבת חברת כרטיסי אשראי הסולקת כלפי בתי עסק, בכפוף לקיום תנאי ההסכם ביניהם, לפרוע לבית העסק את החיובים בהם התחייבו כלפיו מחזיקי הכרטיסים הנסלקים על ידה בעת שרכשו טובין או שירות בבית העסק. בנוסף, מציעה קבוצת ישראלכרט לבתי עסק מגוון שירותים פיננסיים נוספים כגון: מתן הלוואות, מקדמות (הקדמת תשלומים בגין עסקות שבוצעו) ושירותים שיווקיים ותפעוליים.

לקוחות קבוצת ישראלכרט בתחום סליקת כרטיסי האשראי הינם בתי עסק רבים ומגוונים הקשורים עימה בהסכמים, ביניהם גם משרדי ממשלה שונים וכן חברות המספקות לבתי עסק שירותי ניכיון.

תחום הסליקה של כרטיסי האשראי מאופיין בתחרותיות גבוהה מאוד, בין היתר, בעקבות הפעלתו, החל מחודש יוני 2007 של הממשק המקומי לסליקה צולבת של עסקות בכרטיסי אשראי מסוג מסטרקארד וויזה (בעקבותיו כאל ולאומי קארד החלו לסלוק כרטיסי מסטרקארד וקבוצת ישראלכרט החלה לסלוק כרטיסי ויזה) אשר הוביל להפחתת העמלות ולהחרפת התחרות. נכון למועד הדוחות הכספיים, קבוצת ישראלכרט היא היחידה הסולקת עסקות בכרטיסי "ישראלכרט", שהינו מותג פרטי בבעלותה וכן של כרטיסי "אמריקן אקספרס". במהלך חודש אפריל 2010 חתמה קבוצת ישראלכרט על הסכם להארכת ההתקשרות בין החברות לתקופה של שבע שנים נוספות, עד ליום 31 במרץ 2017. התחרות בתחום הסליקה מתמקדת בגיוס בתי עסק חדשים להסכמי סליקה ובשימור בתי עסק הקיימים כלקוחות תחום הסליקה. היבט נוסף של התחרות מתבטא בפיתוח מוצרים ושירותים פיננסיים ותפעוליים לבתי העסק אשר יגדילו את מחזור העסקות ו/או סכומי העסקות המבוצעות בכל בית עסק.

בנוסף לקבוצת הבנק, בתחום הסליקה פועלות בישראל כיום שתי חברות כרטיסי האשראי, בשליטה של בנקים אשר פורטו לעיל.

פעילויות נוספות

בנוסף לפעילויות הקשורות בהנפקה ובסליקה של כרטיסי אשראי, כמפורט לעיל, לקבוצת ישראלכרט פעילויות נוספות כדלקמן: פעילות בתחום הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות; הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיס אשראי; ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים).

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי

תרומת ההכנסות מכרטיסי אשראי להכנסות מעמלות, שנכללו במסגרת ההכנסות התפעוליות (לפני ניכוי הוצאות המתייחסות), הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-1,077 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-983 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-9.6% שנבע בעיקר מגידול בהיקף העסקות.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
23	9	4	-	-	76	112
- מחיצוניים						
428	174	68	8	6	393	1,077
הכנסות תפעוליות ואחרות						
451	183	72	8	6	469	1,189
סך-הכל הכנסות						
(19)	(8)	(3)	-	-	-	(30)
הפרשה לחובות מסופקים						
319	121	44	4	3	355	846
הוצאות תפעוליות ואחרות						
113	54	25	4	3	114	313
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
44	21	10	2	1	44	122
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
69	33	15	2	2	70	191
רווח מפעולות רגילות לאחר מיסים						
(3)	-	-	-	-	-	(3)
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים של חברות מאוחדות						
66	33	15	2	2	70	188
רווח נקי						
יתרות ממוצעות						
8,166	3,293	1,317	131	263	-	13,170
יתרה ממוצעת של נכסים						
7,566	3,051	1,220	122	243	-	12,202
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
6,788	2,737	1,353	120	212	-	11,210
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 2)						

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	תיירות נכנסת ואחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
21	8	3	-	-	52	84
- מחיצוניים						
381	154	61	7	5	375	983
הכנסות תפעוליות ואחרות						
402	162	64	7	5	427	1,067
סך-הכל הכנסות						
(14)	(6)	(2)	-	-	-	(22)
הפרשה לחובות מסופקים						
267	98	37	4	1	345	752
הוצאות תפעוליות ואחרות						
121	58	25	3	4	82	293
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
50	24	10	1	2	34	121
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
71	34	15	2	2	48	172
רווח נקי						
יתרות ממוצעות						
7,800	3,247	1,195	119	238	-	12,599
יתרה ממוצעת של נכסים						
7,085	2,857	1,142	114	228	-	11,426
יתרה ממוצעת של התחייבויות						
6,700	2,702	1,081	108	216	-	10,807
יתרה ממוצעת של נכסי סיכון (לפי באזל 1)						

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות בכרטיסי אשראי לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
סך-הכל	תירות נכנסת ואחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
8	29	-	-	2	3	-
155	134	2	3	25	64	-
163	163	2	3	27	67	-
(9)	-	-	-	(2)	(4)	-
113	118	1	1	17	43	-
41	45	1	2	8	20	-
16	18	-	1	3	8	-
25	27	1	1	5	12	-
(2)	-	-	-	-	-	-
23	27	1	1	5	12	-

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010						
סך-הכל	תירות נכנסת ואחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
8	27	-	-	1	3	-
138	132	2	2	22	56	-
146	159	2	2	23	59	-
(5)	-	-	-	-	(3)	-
106	120	1	1	14	39	-
35	39	1	1	9	17	-
14	14	1	1	4	6	-
21	25	-	-	5	11	-

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*						
סך-הכל	תירות נכנסת ואחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
7	18	-	-	-	2	-
139	124	2	3	23	57	-
146	142	2	3	23	59	-
(4)	-	-	-	-	(3)	-
86	109	-	1	14	34	-
56	33	2	2	9	22	-
27	16	2	-	4	11	-
29	17	-	2	5	11	-

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

פעילות קבוצת הבנק בשוק ההון כוללת מגוון פעילויות ושירותים פיננסיים בתחומים שונים: ביצוע פעילות מסחר בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים, כולל בתחום המעו"ף (הבנק וכן חברה בת בבעלותו המלאה הינם חברים בבורסה ובמסלוקת הבורסה) הבנק חבר גם במסלוקת המעו"ף וכן בניירות-ערך זרים (הבנק חבר במסלוקת ה-Euroclear), פעילות שמירת ניירות הערך, מחקר וייעוץ ללקוחות בתחום שוק ההון, מתן שירותים למנהלי נכסים פיננסיים, ניהול הנפקות, ניהול תיקי השקעות בניירות-ערך ובנכסים פיננסיים עבור לקוחות פרטיים, תאגידים, מלכ"רים ומוסדות, וכן שירותי נאמנות (כמו-כן לחברה כלולה של הבנק פעילות בתחום החיתום). הפעילויות והשירותים הפיננסיים המפורטים לעיל, מתבצעים בחלקם ישירות על-ידי הבנק ובחלקם על-ידי חברות בנות, אשר כל אחת מהן מתמחה ועוסקת בתחום מוגדר.

ייעוץ פנסיוני

עם קבלת הרישיון לעיסוק בייעוץ פנסיוני, הותר לבנק לעסוק בייעוץ פנסיוני בהתאם לקבוע בהסדר החוקי ובהיתרים ובהוראות מכוחו. בעקבות זאת הבנק החל במתן ייעוץ פנסיוני בקרב לקוחותיו בסניפי הבנק. בשלב הראשון ניתן הייעוץ רק בחלק מהסניפים ורק לחלק מהלקוחות. בהתאם למתוכנן מספרם של הסניפים בהם ניתן ייעוץ פנסיוני ופריסת שירותי הייעוץ הפנסיוני באמצעות יועצים פנסיונים שהוכשרו לכך יורחב בעתיד בהדרגה. עד כה נחתמו על-ידי הבנק הסכמי הפצה עם כ-25 חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה. על-אף היערכות הבנק כמפורט לעיל, קיימים קשיים בהענקת הייעוץ ללקוחות, בעיקר כנובע מהיעדר הסדרה של היחסים בין הפועלים בשוק (קרי – היועצים, הגופים המוסדיים המציעים את המוצרים והמעבידים) בכל הקשור להעברת המידע מגורמים אלו ישירות ליועץ הפנסיוני באופן שוטף ויעיל. קושי נוסף, במישור התפעולי, עניינו סליקת פעולות הכספיות בין הגורמים המנויים לעיל אשר נובע מהיעדרה של מערכת סליקה מרכזית לפעולות אלו. ביום 28 ביולי 2009 פרסם הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר הודעה בדבר פעילות להקמת מערכת מרכזית למיתוג מסרי מידע ולסליקה כספית בתחום החיסכון הפנסיוני על מנת להתמודד עם חלק מהקשיים האמורים לעיל. על-פי ההודעה הוצע נוסח מזכר הבנות לחברות במסלוקת האמורה. בהתאם למזכר הוקמה חברה בע"מ שייעודה להקים מסלוקת למוצרי חסכון פנסיוני. בדירקטוריון החברה מכהן נציג הבנק. נכון למועד עריכת הדוח, טרם ניתן להעריך מתי תתחיל לפעול המסלוקת ומה תהיה תרומתה לבנקים כיועצים פנסיונים.

מכשול נוסף במתן ייעוץ פנסיוני ללקוחות נוגע להפצת מוצרי ביטוח. נכון למועד עריכת הדוח, טרם תוקנו התקנות המסדירות את שיעור עמלות ההפצה שיקבלו הבנקים בהפצת מוצרי ביטוח. קיימת טיטת תקנות בלבד. בשל כך, לא נחתמו הסכמי הפצה בין הבנק לבין חברות הביטוח ולא נקבעו הסדרים בין היתר, בדבר העברת מידע (בנוסף לבעיית המידע הקיימת בתחום הייעוץ הפנסיוני, כמפורט לעיל, בתחום מוצרי ביטוח מתחדדת הבעיה הנובעת מהיעדר פרמטר קבוע לדירוג המוצרים השונים וסטנדרטיזציה שלהם באופן המאפשר השוואה בין המוצרים השונים והתאמתם ללקוח) ושירותים הנדרשים לצורך מתן ייעוץ פנסיוני במוצרי ביטוח. בנוסף, קיימת בעייתיות בבחינת ובזיהוי מוצרי ביטוח בשל המגוון הרחב של תוכניות הביטוח בשנים השונות. כל אלו עלולים לגרום לדחיית המוכנות והיכולת למתן ייעוץ פנסיוני בבנקים במוצרי ביטוח. לאחרונה נודע כי, קיימת טיטת הצעה במסגרת המדיניות הכלכלית לשנים 2011-2012 הדנה בהרחבת סמכויות הפיקוח והאכיפה של הממונה על שוק ההון ובכלל זה הרחבת העיצומים והעלאת גובה הקנסות המוטלים על יועצים פנסיוניים.

להלן תיאור השירותים העיקריים הניתנים על-ידי קבוצת הבנק במסגרת פעילות שוק ההון וכן בדבר חלק מחברות קבוצת הבנק הפעילות בתחום:

הפצת קרנות נאמנות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של יחידות של קרנות נאמנות בין לקוחותיו, וזאת עם הרוב המכריע של מנהלי קרנות הנאמנות בישראל, והוא זכאי לגבות ממנהלי הקרנות עמלות הפצה בקשר עם פעילות זו, בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קרנות השתלמות

הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קרנות השתלמות בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קרנות השתלמות, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קרנות השתלמות, בהתאם לקבוע בתקנות.

הפצת קופות-גמל וקרנות פנסיה

עם קבלת רישיון היועץ הפנסיוני, כמפורט לעיל, הבנק התקשר בהסכמים בדבר הפצה של קופות-גמל וקרנות פנסיה בין לקוחותיו עם חברות המנהלות קופות-גמל וקרנות פנסיה, והוא זכאי לגבות עמלות הפצה בקשר עם הפצת קופות-גמל וקרנות פנסיה, בהתאם לקבוע בתקנות.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, וכן שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים. פועלים סהר מכרה ביום 14 באוקטובר 2010 את פעילות שירותי חיווי דעה לגבי אופן ההצבעה באסיפות כלליות, ותחדל להעניק שירות זה החל מיום 1 בדצמבר 2010. לפרטים נוספים, ראה פרק "חברות מוחזקות עיקריות" להלן.

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ

פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ, שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, עוסקת בניהול תיקי השקעות עבור לקוחות פרטיים, גופים עסקיים, מלכ"רים ואחרים. ניהול ההשקעות עבור לקוחות החברה, הן הישראלים והן הזרים, מתבצע בשוק ההון הישראלי וכן בשוקי ההון בעולם. נכון ליום 30 בספטמבר 2010 ניהלה החברה תיקים בערך כספי של 9.5 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-8 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

שירותים למנהלי נכסים פיננסיים

אגף שירות למנהלי נכסים פיננסיים, במסגרת חטיבת נכסי לקוחות, מאגד בתוכו פעילויות של מתן שירותים שונים למנהלי נכסים פיננסיים: מנהלי קופות-גמל, קרנות השתלמות ופנסיה ומנהלי קרנות נאמנות ומנהלי תיקי השקעות. האגף הוקם בשנת 2006 כחלק מהיערכות הבנק ליישום חקיקת בכר.

האגף מרכז תחת קורת גג אחת את הידע, הניסיון והיכולות האנושיות והמחשוביות שנצברו בבנק, בתפעול הנכסים הפיננסיים האמורים לעיל ובמתן שירותים בנקאיים לגופים המנהלים אותם. השירותים כוללים בין השאר שערוך נכסים, הפקת דוחות בקרה, הפקת דיווחים לרשויות, ניהול חשבונות וזכויות עמיתים בקופות-גמל, חישוב תשואות יומיות וחדשיות בקופות-גמל וחישוב שער יומי בקרנות נאמנות. הבנק חתם על הסכמים למתן שירותים תפעוליים בתחום קופות-גמל בעבור חברות לניהול קופות-גמל, חלקם כחלק נלווה למכירת קופות-גמל שהיו בבעלות הבנק. בתחום קרנות הנאמנות נחתמו הסכמים למתן שירותים לחברות לניהול קרנות נאמנות. בסוף חודש ספטמבר 2010 הסתכם היקף הנכסים של קופות הגמל, קרנות ההשתלמות והפנסיה להן מספק הבנק שירותי תפעול בסך של כ-89.9 מיליארד ש"ח, שווי הנכסים של קרנות הנאמנות להן מספק האגף שירותים נלווים לניהול חשבונות בהיקפים שונים הסתכם בסך של 27.2 מיליארד ש"ח.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות:

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
48	-	29	-	2	14	3
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
1,073	83	230	14	43	651	52
-	188	(23)	(4)	(12)	(136)	(13)
סך-הכל הכנסות						
1,121	271	236	10	33	529	42
הוצאות תפעוליות ואחרות						
869	261	159	1	28	373	47
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
252	10	77	9	5	156	(5)
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
100	4	30	4	2	62	(2)
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
152	6	47	5	3	94	(3)
רווח (הפסד) נקי						
יתרות ממוצעות						
122,150	80,493	3,950	1,094	2,741	31,130	2,742
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
1,272	-	46	15	19	1,192	-
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
618,954	-	499,507	7,562	7,899	100,917	3,069
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*						
סך-הכל	אחרים	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית
במיליוני ש"ח						
49	-	25	1	2	18	3
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
1,010	42	227	13	43	630	55
-	179	(18)	(3)	(12)	(132)	(14)
סך-הכל הכנסות						
1,059	221	234	11	33	516	44
הוצאות תפעוליות ואחרות						
767	225	160	1	28	306	47
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
292	(4)	74	10	5	210	(3)
הפרשה למיסים (הטבת מס)						
119	(2)	30	4	2	87	(2)
על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
173	(2)	44	6	3	123	(1)
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים						
23	-	1	-	2	7	13
רווח נטו מפעולות בלתי-רגילות לאחר מיסים						
196	(2)	45	6	5	130	12
רווח (הפסד) נקי						
יתרות ממוצעות						
103,132	67,998	2,111	721	2,155	27,597	2,550
יתרה ממוצעת של קרנות נאמנות						
2,088	-	102	16	24	1,945	1
יתרה ממוצעת של נכסים אחרים בניהול						
501,161	38	399,398	5,249	5,744	87,500	3,232
יתרה ממוצעת של ניירות-ערך במשמרת						

* סווג מחדש.

להלן התפלגות תוצאות הפעילות ונתונים עיקריים בשוק ההון לפי מיגזרי פעילות (המשך):

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
1	4	1	-	23	-	29
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
14	202	13	3	68	39	339
(4)	(41)	(4)	(1)	(6)	56	-
סך-הכל הכנסות						
11	165	10	2	85	95	368
הוצאות תפעוליות ואחרות						
(2)	40	-	2	33	12	85
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
-	18	-	1	14	5	38
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
(2)	22	-	1	19	7	47
רווח (הפסד) נקי						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 ביוני 2010						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
1	6	-	-	(1)	-	6
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
21	221	15	6	78	18	359
(5)	(48)	(4)	(2)	(8)	67	-
סך-הכל הכנסות						
17	179	11	4	69	85	365
הוצאות תפעוליות ואחרות						
(1)	56	2	3	16	(4)	72
רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים						
(1)	21	1	1	6	(2)	26
הפרשה למיסים (הטבת מס) על הרווח (הפסד) מפעולות רגילות						
-	35	1	2	10	(2)	46
רווח (הפסד) נקי						

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*						
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	אחרים	סך-הכל
במיליוני ש"ח						
2	6	-	1	8	-	17
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:						
הכנסות תפעוליות ואחרות:						
19	214	15	4	66	17	335
(5)	(45)	(4)	(1)	(7)	62	-
סך-הכל הכנסות						
16	175	11	4	67	79	352
הוצאות תפעוליות ואחרות						
3	84	4	3	21	9	124
רווח מפעולות רגילות לפני מיסים						
1	42	2	1	11	3	60
הפרשה למיסים על הרווח מפעולות רגילות						
2	42	2	2	10	6	64
רווח נקי						

* סווג מחדש.

חברות מוחזקות עיקריות

כללי

קבוצת הבנק פועלת באמצעות חברות בנות בנקאיות ושאינן בנקאיות בישראל ובח"ל. תחומי פעילותן של אותן חברות בנות שאינן בנקאיות הינם בתחום הפיננסי, שיווק ותפעול מערך כרטיסי האשראי, פעילות בעסקי נאמנות, הנפקה ומימון ומתן שירותי בנקאות להשקעות. תרומת החברות המוחזקות לתוצאות הפעילות של הבנק בתקופה ינואר - ספטמבר 2010 הסתכמה ב-383 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-461 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. עיקר השינוי בתרומה נבע מירידה בתרומה בשקלים של החברות הבנות בחו"ל, שהושפע בשתי התקופות מהשינויים בשערי המטבעות הזרים. השקעת הבנק בחברות המוחזקות ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-14.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-14.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009.

חברות בת ישראל

להלן סקירה על חברות עיקריות:

קבוצת ישראלכרט

הקבוצה כוללת את החברות: ישראלכרט בע"מ, פועלים אקספרס בע"מ, אמינית בע"מ, יורופי (יורוקרד) ישראל בע"מ, ישראלכרט מימון בע"מ, ישראלכרט (נכסים) 1994 בע"מ, צמרת מימונים וגלובל פקטורינג בע"מ. חברות אלו מהוות את פעילות הבנק בתחום כרטיסי האשראי. פעילות הליבה של קבוצת ישראלכרט הינה הנפקה וסליקה של כרטיסי אשראי מסוג "שארקארט", "ויזה" ו"אמריקן אקספרס" וזאת מכוח הסכמי רשיון. בנוסף, לקבוצה פעילויות בתחומים: הענקת אשראי צרכני שלא באמצעות כרטיסי אשראי; הבטחת פירעון המחאות וניכיון המחאות, ניכיון שוברים באופן ישיר ופעילות בתחום הפקטורינג (ניכיון חייבים). הרווח הנקי של קבוצת ישראלכרט הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-150 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-142 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של כ-5.6%. תרומת קבוצת ישראלכרט לתוצאות הפעילות של הבנק, לאחר מיסים, הסתכמה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-148 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-146 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. סך השקעת הבנק בקבוצת ישראלכרט ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-1,390 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-1,215 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009. הגידול נבע מהרווח בתקופה ומהנפקת הון בחברת פועלים אקספרס בע"מ. בהמשך להסדר בין ישראלכרט לבין הממונה על ההגבלים העסקיים לפיו הכרזת ישראלכרט כבעלת מונופולין בסליקת כרטיסי החיוב ישראלכרט ומסטרקארד תבטל כמפורט בביאור 19(ג) (9) בדוחות הכספיים של שנת 2009, בית הדין להגבלים עסקיים האריך את תוקף ההיתר הזמני להסדר עד ליום 1 בינואר 2011. בחודש נובמבר 2010 אמורה הצעת חוק ממשלתית לעלות לדיון בוועדת השרים לחקיקה. הצעת החוק עוסקת בין היתר, בתחום הניכיון, אפשרות לפתיחת שוק סליקת כרטיסי אשראי לתחרות לגבי מותגים בעלי נתח שוק של 10% ומעלה ובתחום רישוי סליקת כרטיסי אשראי. בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך אם הצעת החוק האמורה תתגבש לדבר חקיקה. אם תתגבש הצעת החוק לחקיקה תהיה לכך השפעה על ישראלכרט, אולם בשלב זה אין ביכולת הבנק להעריך את היקפה. לפרטים נוספים בנוגע לסוגיות רגולטוריות שונות, ראה ביאור 19 ג' בדוחות הכספיים של שנת 2009. לפרטים בדבר תביעות משפטיות, ראה ביאור 6' בדוחות הכספיים.

פועלים שוקי הון - בית השקעות בע"מ

פועלים שוקי הון בע"מ (להלן: "פועלים שוקי הון") פועלת בשני תחומים עיקריים: פעילות בנקאות להשקעות בארץ ובח"ל וההשקעה בתחום קרנות הון כולל קרנות המשקיעות במיגזר הטכנולוגיה. במסגרת פעילותה בתחום הבנקאות להשקעות מעמידה פועלים שוקי הון מגוון שירותים הכוללים: ייעוץ פיננסי ואסטרטגי למיזוגים ורכישות בארץ ובח"ל, ייעוץ לתהליכי הפרטה ולהנפקות ציבוריות ופרטיות בחו"ל וליווי חברות בארץ ובח"ל בהשקעות שונות. בנוסף, פועלת קבוצת פועלים שוקי הון, באמצעות חברה כלולה שלה (19.97%) - פועלים אי.בי.אי, במתן שירותי ייעוץ, חיתום וניהול הנפקות ציבוריות בישראל ובגיוסי הון בדרך של הנפקות פרטיות. במסגרת פעילות ההשקעה בקרנות הון (Private Equity) משקיעה פועלים שוקי הון בקרנות הפעילות במגוון סקטורים כולל: הון סיכון, אנרגיה אלטרנטיבית וכו', בהשקעה בתאגידי הניהול של קרנות הון וכן מעמידה לתאגידי הניהול הללו שירותים. בנוסף, פועלים שוקי הון ממשיכה לעסוק בניהול של קרנות הון סיכון על-פי היתר שניתן לה מבנק ישראל.

תרומת פועלים שוקי הון לתוצאות הפעילות של הבנק בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמה בסך של 17 מיליון ש"ח, בהשוואה לסך של 21 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. השקעת הבנק בפועלים שוקי הון ליום 30 בספטמבר 2010 ב-616 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-600 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

פועלים סהר בע"מ

פועלים סהר בע"מ (להלן: "פועלים סהר"), שהינה חברה-בת בבעלות מלאה של הבנק, הינה חברה בבורסה ובמסלוקת הבורסה. החברה מתמחה במתן שירותים לגופים מוסדיים: קרנות פנסיה ותיקות וחדשות, קופות-גמל בנקאיות, קופות-גמל ענפיות, קרנות השתלמות, חברות ביטוח וחברות וגופים ציבוריים. החברה נותנת ללקוחות שירותי ברוקראז' בארץ ובח"ל, וכן שירותי משמרת ושירותים נלווים נוספים. פועלים סהר מכרה ביום 14 באוקטובר 2010 את פעילות שירותי חיווי דעה לגבי אופן ההצבעה באסיפות כלליות, ותחדל להעניק שירות זה החל מיום 1 בדצמבר 2010.

הרווח הנקי של פועלים סהר ותרומתה לתוצאות הפעילות של הבנק הסתכמו בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 ב-22 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-25 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

סך השקעת הבנק בפועלים סהר ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-217 מיליון ש"ח, בהשוואה ל-195 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

פעילות קבוצת הבנק בחו"ל

כללי

הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק מתבצעת באמצעות חברות בנות בנקאיות, חברות פיננסיות, סניפי הבנק בחו"ל ונציגויות. פעילות הבנק בחו"ל מתמקדת במיגזר הבנקאות הפרטית ובמיגזר העסקי. בנוסף, לבנק פעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי. בשווקים מתעוררים. במסגרת פעילותו הבינלאומית מקיים הבנק קשרים עם למעלה מ-2,400 בנקים כתבים ברחבי העולם. הפעילות מול בנקים כתבים אלו כוללת מסחר באמצעות חדרי עסקות, שיתוף פעולה בסחר חוץ ובמימון סחר בינלאומי, מימון פרויקטים, סליקת תשלומים ושירותים בתחום שוק ההון (ראה פרק "חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים").

במסגרת פעילות הבנקאות הפרטית מספק הבנק ללקוחותיו בעלי עושר פיננסי בחו"ל שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. פעילות המיגזר העסקי בחו"ל כוללת מתן אשראי ללווים מקומיים וזרים, בעיקר על-ידי רכישת השתתפויות באשראים המאורגנים על-ידי בנקים מובילים בחו"ל, מתן אשראי ללווים בעלי זיקה לישראל והשקעות באגרות-חוב. הפעילות במיגזר משקי הבית ובמיגזר המסחרי בשווקים מתעוררים ממוקדת בפעילות בנק פוזיטיף בתורכיה ובבנק פוזיטיב בקזחסטן.

אסטרטגיית הבנק מכוונת כיום לפתח את פעילותו הבינלאומית ולהרחיבה בדרך של צמיחה אורגנית בתחום "הבנקאות הפרטית הגלובלית" (Global Private Banking), בהעמקת הפעילות המקומית של הסניפים והחברות הבנות ברחבי העולם ובפיתוח הקשרים עם בנקים כתבים. במקביל, בשים לב לתמורות בשווקים הפיננסיים ובכלכלות של המדינות המתפתחות החליט הבנק להשהות המשך התרחבותו בשווקים מתפתחים חדשים. הבנק שואף להמשיך להרחיב את מעטפת השירות ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים, השיווק והשירות ללקוחות. עבודה לבחינת מתווה ההתפתחות הבינלאומית של הבנק, שנעשתה בשיתוף חברת ייעוץ בינלאומית מובילה, נתנה משנה תוקף לחשיבות הרחבת פעילות הבנקאות הפרטית הבינלאומית בשנים הקרובות כנדבך מרכזי בפיתוח פלטפורמה בינלאומית לבנק. הגדרת היעדים והמשמעות הגנרלית מיישום המתווה האסטרטגי שהוגדר נבחנות כעת על-ידי הבנק.

מגבלת חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על הפעילות הבינלאומית

להלן יתוארו בקצרה מגבלות עיקריות שחלות על הפעילות הבינלאומית:

פיקוח רגולטורי בחו"ל

בנוסף לכללים והמגבלות המוטלים על-ידי בנק ישראל על הפעילות הבינלאומית של קבוצת הבנק, הן מכוח חקיקה ונהלים והן מכוח הוראות בהיתרים הניתנים על-ידי בנק ישראל בעת רכישת חברות בנות ו/או פתיחת סניפים בחו"ל, פעילות המיגזר הבינלאומי במדינות השונות כפופה לפיקוח רגולטורי מצד רשויות שלטוניות שונות במדינות הרלוונטיות הכוללות דרישות של הון עצמי, החזקת נכסים נזילים וכיוצא בזה.

פיקוח רגולטורי – סניף מיאמי

ביום 8 ביולי 2009 נכנס לתוקף הסכם (הנקרא "Written Agreement") בין הבנק וסניף מיאמי של הבנק לבין הפדרל ריזרב של ניו-יורק, הפדרל ריזרב של אטלנטה וה-Office of Financial Regulation של מדינת פלורידה (להלן: "רשויות הפיקוח בארצות-הברית"). Written Agreement הינו הליך אכיפה פורמאלי העומד לרשות רשויות הפיקוח בארצות-הברית, אשר השימוש בו הורחב מאז פרוץ המשבר הכלכלי. עיקרו של ההסכם שנחתם הינו חיזוק פונקציות הציות, ניהול הסיכונים והביקורת של הבנק והגברת מעורבות דירקטוריון הבנק והנהלתו בפיקוח על סניף מיאמי במטרה לתקן ליקויים שנמצאו בציות להוראות החוק בארצות-הברית, הנוגעות למניעת הלבנת הון והכר את הלקוח. בנוסף, התחייב הבנק במסגרת הסכם זה לאמץ תוכניות עבודה לתיקון הליקויים כפי שתאושרנה על-ידי רשויות הפיקוח ולהגיש דוחות התקדמות תקופתיים בדבר יישום תוכניות העבודה.

ההסכם איננו יוצר או מטיל מגבלות כלשהן על פעילות עסקית בבנק, בין בארצות-הברית ובין בכלל, ולא צפוי כי תהיה לו השפעה מהותית על תוצאותיו הכספיות של הבנק.

הבנק פועל לקיום התחייבויותיו על-פי ההסכם במלואן ובמועדן. תת ועדה של ועדת הדירקטוריון לניהול סיכונים עוקבת ומפקחת על הטיפול בתיקון הליקויים בסניף מיאמי. נשכרו שירותיה של חברת ייעוץ חיצונית המתמחה בייעוץ לבנקים בהליכי אכיפה והודקו הליכי הפיקוח. קציני הציות וניהול הסיכונים של סניף מיאמי הוכפפו לחטיבה לניהול סיכונים. אי קיום ההתחייבויות הכלולות ב-Written Agreement עלול להוביל לנקיטת הליכי אכיפה חמורים יותר על-ידי רשויות הפיקוח בארצות-הברית.

פעילות הבנקאות הפרטית הגלובלית של קבוצת הבנק

במסגרת זו מספקת קבוצת הבנק ללקוחותיה הפרטיים המנהלים את חשבונותיהם בסניפי קבוצת הבנק בחו"ל וכן במרכז לבנקאות פרטית בתל-אביב, שירותים ומוצרים מתקדמים ומקצועיים, הכוללים מוצרי השקעה וניהול נכסים גלובלי. הפעילות פרוסה כיום בישראל, אירופה, ארצות-הברית, אמריקה הלטינית, קנדה, אוסטרליה, הונג-קונג וסינגפור וזאת, בין היתר, באמצעות 42 מוקדי פעילות הכוללים חברות בנות בנקאות, סניפים, נציגויות, וחברות בנות לניהול נכסים.

להלן פרטים על סניפי הבנק וחברות הבנות העיקריות בחו"ל הפועלים בתחום הבנקאות הפרטית:

Bank Hapoalim (Switzerland) Ltd. (להלן: "הפועלים שווייץ")

חברה בת בנקאית (בבעלות מלאה של הבנק) העוסקת בעיקר במתן שירותי בנקאות פרטית באמצעות ארבעה סניפים: שניים בשווייץ, בציריך ובגינבה, אחד בלוקסמבורג ואחד בסינגפור, וכן באמצעות נציגויות בתל-אביב, בהונג-קונג ובמוסקבה. הרווח הנקי של הפועלים שווייץ הסתכם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בכ-25 מיליון פרנק שווייצרי בהשוואה לכ-18 מיליון פרנק שווייצרי בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול ברווח נבע מהכנסה חד-פעמית כתוצאה מפיצוי שקיבל הבנק בגין השקעה באגרות-חוב שהופחתה בעבר במלואה.

סך-כל ההון של הפועלים שווייץ ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-388 מיליון פרנק שווייצרי לעומת כ-354 מיליון פרנק שווייצרי בסוף שנת 2009.

סך-כל המאזן של הפועלים שווייץ ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם לכ-3,110 מיליון פרנק שווייצרי וזאת לעומת כ-3,576 מיליון פרנק שווייצרי בסוף שנת 2009.

תרומת הפועלים שווייץ לתוצאות הפעילות של הבנק מפעולות רגילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכמה בכ-122 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-86 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

השקעת הבנק בפועלים שווייץ ליום 30 בספטמבר 2010 עמדה על כ-1,358 מיליון ש"ח וזאת בהשוואה לסך של כ-1,218 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

המרכז לבנקאות פרטית בינלאומית בתל-אביב

מרכז המספק לתושבי חוץ מכל רחבי העולם שירותים ומוצרי בנקאות פרטית ומהווה חלק אינטגרלי ממערך ה-GPB.

בנקאות פרטית בארצות-הברית

סניף מיאמי ומחלקת הבנקאות הפרטית בסניף ניו-יורק, מציעים שירותי בנקאות פרטית ללקוחות ה-GPB - לפרטים נוספים אודות פעילות סניף ניו-יורק, ראה להלן, הבנקאות הפרטית בארצות-הברית מתמקדת בעיקר בלקוחות מאמריקה הלטינית.

Pam Holdings Ltd. Poalim Asset Management (Ireland) Ltd.-ו Poalim Asset Management (UK) Ltd.

(להלן: "חברות PAM")

חברות PAM (חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק) אחראיות לבחירה, שיווק ומתן תמיכה מקצועית בכל הקשור למוצרי השקעה המוצעים ללקוחות הבנקאות הפרטית הגלובלית ברחבי העולם, תוך שיתוף פעולה עם גופים פיננסיים בינלאומיים מובילים בתחומים אלה. הקבוצה מהווה נדבך מרכזי ביישום אסטרטגיית הצמיחה של הבנק בחו"ל.

נכון ליום 30 בספטמבר 2010 מחזיקים לקוחות קבוצת הבנק קרנות של גופים פיננסיים בינלאומיים אשר ל-PAM יש עימם שיתוף פעולה בסך של כ-2.0 מיליארד דולר לעומת 1.6 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2009. כמו-כן, חברות PAM עוסקות בפיתוח, תכנון ומתן תמיכה מקצועית במוצרי השקעה נוספים, בהם מוצרים מובנים (Structured Products), בסטנדרטים בינלאומיים, לרבות באמצעות שיתופי פעולה עם גופים פיננסיים מובילים בעולם.

בנוסף, מציעות חברות PAM שירותי ייעוץ ומחקר לחברות הבנות וסניפי הבנק בחו"ל.

BHI Jersey LTD. (להלן: "הפועלים גרסי")

חברה בת בנקאית בגרסי, בבעלות מלאה של הבנק, בעלת רישיון בנק לקבלת פקדונות וביצוע השקעות. במסגרת בחינת פריסת רשת הבנק בחו"ל, הוחלט להפסיק את פעילות הבנק בגרסי בסוף שנת 2010. הבנק ימשיך לשרת את לקוחות הבנקאות הפרטית של הפועלים גרסי שיבחרו בכך באמצעות שלוחות אחרות של הבנק.

Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. (להלן: "הפועלים לוקסמבורג")

חברה בת בנקאית בבעלות מלאה של הבנק העוסקת בפעילות בנקאית-פיננסית בלוקסמבורג ומחוצה לה. הפועלים לוקסמבורג מעניק הלוואות ללקוחות פרטיים ומוסדיים.

Bank Hapoalim (Cayman) LTD. (להלן: "קיימן")

בנק מסחרי, בבעלות מלאה של הבנק שעל-פי תנאי רישיונו ראשי לפעול בכל סוגי הפעילות הבנקאית, למעט פעילות עם תושבים מקומיים בקיימן. נכסי קיימן כוללים השקעה בחברה-בת בבעלות מלאה באורוגוואי, Hapoalim (Latin America) S.A.

Hapoalim (Latin America) S.A. (להלן: "הפועלים לטין אמריקה")

עוסק במתן שירותי בנקאות פרטית ללקוחות הבנק בדרום אמריקה. הפועלים לטין אמריקה פועל באורוגוואי באמצעות שלושה סניפים במונטווידאו, פונטה דל אסטה וקולוניה.

פעילות בינלאומית במיגזר העסקי

סניף ניו-יורק

עיקר הפעילות העסקית הבינלאומית של קבוצת הבנק מבוצעת באמצעות סניף ניו-יורק המתמקד בפעילות אשראי עסקי, בפעילות Treasury ובמתן אשראי ושירותים בנקאיים לחברות ישראליות הפועלות בארצות-הברית. במטרה לשפר את שיתופי הפעולה של הפעילות הבינלאומית בקבוצת הבנק, החל מיום 1 בינואר 2010, הוכפף סניף ניו-יורק לחטיבה הבינלאומית.

בתחום האשראי העסקי סניף ניו-יורק עוסק במתן אשראי לחברות גדולות במשק האמריקאי בדרך של רכישת השתתפויות בקווי אשראי ובקווי גיבוי המאורגנים על-ידי בנקים מובילים (כ-92% מהיקף האשראי ניתן לחברות בעלות דירוג השקעה, או מובטח על-ידי גופים בעלי דירוג השקעה, Investment Grade על-ידי חברות הדירוג הבינלאומיות Moody's או Standard & Poor's). בהמשך לדיונים שהתקיימו בדירקטוריון הבנק בסוף שנת 2008 ובתחילת שנת 2009 בהקשר למשבר העולמי ופעילות קבוצת הבנק בסניף זה, הופסקה פעילות העמדת אשראי עסקי חדש וזאת כחלק מפעילות הבנק לחיזוק הלימות הונו והעדפת הבנק בהשקעת משאבים בפעילותו בישראל, בין השאר לאור מרווחי האשראי הנמוכים בארצות-הברית. לאור התייצבות השווקים ועליית מרווחי האשראי בארצות-הברית במהלך שנת 2009, הוחלט כי הבנק ימשיך להשתתף באשראים המאורגנים על-ידי אחרים בצורה פרטנית.

הסניף מספק שירותים בנקאיים מקיפים לחברות ישראליות גדולות הפועלות בארצות-הברית, כולל: אשראי, סחר-חוץ, השקעות ושירותי חדר עסקות. הבנק מאפשר לחברות ישראליות ואף לחברות אמריקאיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת קווי אשראי בסניף ניו-יורק. סניף ניו-יורק מאפשר ללקוחותיו גם ביטוח פקדונות על-ידי ה-FDIC, בדומה לבנקים אמריקאיים. בהתאם לתוכנית העסקית שגובשה בסניף ניו-יורק בשנת 2009, מעניק הסניף שירותים ללקוחות מקומיים בעלי עושר פיננסי גבוה (High Net Worth) וחברות שבעלותם ממיגזר ה-Middle market. סניף ניו-יורק מעניק את מלוא השירותים הבנקאיים המקובלים ללקוחות אלה הכוללים אשראי עסקי וצרכני, ניהול חשבון ומוצרי השקעה. בנוסף, מציע הסניף שירותי השקעות ללקוחות פרטיים ועסקיים הכוללים מסחר בנגזרים ושירותי ברוקראז' באמצעות חברת הבת Hapoalim Securities U.S.A. Inc.

בתחום ה-Treasury מפעיל הסניף פעילות חדר עסקות ומהווה חלק מפעילות ה-Treasury הגלובלית של הבנק. הרווח הנקי של סניף ניו-יורק בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 הסתכם ב-16 מיליון דולר בהשוואה לרווח של 22 מיליון דולר בתקופה המקבילה בשנת 2009.

תיק האשראי של הסניף ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם לכ-2.0 מיליארד דולר בהשוואה לכ-2.3 מיליארד דולר בסוף שנת 2009. כמו-כן, הסניף העמיד מסגרות אשראי בלתי מנוצלות וקווי גיבוי אשר הסתכמו ביום 30 בספטמבר 2010 לסך של 2.2 מיליארדי דולר בהשוואה ל-2.3 מיליארדי דולר בסוף שנת 2009.

סך-כל הנכסים של סניף ניו-יורק ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו ב-6.1 מיליארד דולר בהשוואה ל-7.0 מיליארד דולר ביום 31 בדצמבר 2009. סך-כל האמצעים ההוניים של סניף ניו-יורק ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-484 מיליון דולר לעומת 468 מיליון דולר בסוף שנת 2009.

Hapoalim Securities U.S.A. Inc. (להלן: "הפועלים סקוריטיס")

חברת Broker-Dealer (בבעלותו המלאה של הבנק) הרשומה ופועלת בארצות-הברית, נתונה לפיקוחן של רשות ניירות הערך הפדרלית בארצות-הברית (ה-SEC), כמו גם של בורסת ניירות הערך של ניו-יורק (New-York Stock Exchange), ה-National Association of Securities Dealers (NASD) ובורסות נוספות בהן היא חברה ופועלת לפי כללים שנקבעים על-ידין. כמו-כן, כפופה פעילות החברה לפיקוחו של הפיקוח על הבנקים בישראל. החברה תומכת בהרחבת עיסוקו של הבנק בתחום המסחר בניירות-ערך עבור לקוחותיו.

סניף לונדון

הפעילות הבנקאית כוללת שירותי בנקאות פרטית ללקוחות מקומיים ולתושבי חוץ. תחום הבנקאות הפרטית מהווה יעד אסטרטגי בפיתוח הפעילות בשנים הבאות.

סניף לונדון מעניק אשראי ללקוחות, שירותי חדר עסקות וסחר חוץ, ושירותים בנקאיים אחרים ללקוחות עסקיים מקומיים ולחברות ישראליות הפועלות באירופה. בנוסף, מאפשר הסניף לחברות ישראליות ואף לחברות מקומיות, להן נכסים בישראל, להתבסס על בטוחות המוחזקות בישראל לצורך קבלת אשראי.

הרווח של סניף לונדון בתקופה ינואר-ספטמבר 2010 הסתכם ב-5 מיליון ליש"ט בהשוואה להפסד בסך של 1 מיליון ליש"ט בתקופה המקבילה. ההפסד בתקופה המקבילה אשתקד נבע בעיקר מירידות-ערך בתיק ניירות הערך מגובי הנכסים.

סך האמצעים ההוניים של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-58 מיליון ליש"ט בהשוואה ל-57 מיליון ליש"ט בסוף שנת 2009. סך-כל הנכסים של סניף לונדון ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-1,110 מיליון ליש"ט בהשוואה ל-1,213 מיליון ליש"ט בסוף שנת 2009.

הפעילות בשווקים מתעוררים

קבוצת הבנק פועלת כיום בתורכיה וקזחסטן באמצעות החזקת הבנק במניות Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi בתורכיה והחזקת JSC Bank Pozitiv בקזחסטן. משנת 2009 פועלת הנהלת הבנק להתאמת הפעילות בחברות הבנות הנ"ל לתנאים הכלכליים שנוצרו עקב המשבר בשווקים הפיננסיים.

Bank Pozitif Kredi Ve Kalkinma Bankasi Anonim Sirketi (להלן: "בנק פוזיטיף")

בנק שנתאגד ופועל בתורכיה ומתמחה בתחום הבנקאות העסקית, בנקאות להשקעות ובתחום משקי הבית. בכוונת בנק פוזיטיף להרחיב את תחומי פעילותו, וזאת הן בתחום הבנקאות העסקית והן בתחום הבנקאות הקמעונאית, בין היתר, באמצעות הרחבת סל המוצרים המוצע ללקוחות. חלקו של הבנק בבנק פוזיטיף עומד על 69.8%. לבנק פוזיטיף אין היתר לניהול פקדונות מהרגולטור התורכי והוא פועל להשגתו.

JSC Bank Pozitiv

הבנק התאגד ופועל בקזחסטן, והינו בבעלות מלאה של בנק פוזיטיף. הבנק עוסק במתן שירותי בנקאות ללקוחות עסקיים ופרטיים. במהלך שנת 2009, ולאור המשבר הכלכלי שפגע בכלכלת קזחסטן, ביצע JSC Bank Pozitiv צעדי התייעלות וכן הקטין את היקפי האשראי. בכוונת JSC Bank Pozitiv להגדיל בהדרגה ובהתאם להתפתחויות הכלכליות את תיק האשראי ואת יכולותיו העסקיות.

להלן פרטים מאזניים ותוצאתיים של קבוצת בנק פוזיטיף:

הרווח של קבוצת בנק פוזיטיף בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 הסתכם בכ-11.5 מיליון לירות תורכיות (כ-7.9 מיליון דולר) בהשוואה לרווח של 17.5 מיליון לירות תורכיות (כ-11.8 מיליון דולר) בתקופה המקבילה אשתקד. הירידה ברווח נובעת מירידה בהכנסות מימון ומגידול בהפרשות לחובות מסופקים כנגד לקוחות עסקיים.

סך-כל ההון העצמי של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-416 מיליון לירות תורכיות (כ-286 מיליון דולר) בהשוואה לכ-421 מיליון לירות תורכיות (כ-281 מיליון דולר) בסוף שנת 2009.

סך-כל הנכסים של קבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם בכ-1.53 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.05 מיליארד דולר) בהשוואה לכ-1.63 מיליארד לירות תורכיות (כ-1.09 מיליארד דולר) בסוף שנת 2009.

תרומת קבוצת בנק פוזיטיף לתוצאות הפעילות של הבנק מפעולות רגילות בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 היתה שלילית והסתכמה ב-51 מיליון ש"ח בהשוואה לתרומה שלילית של 1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. שינוי זה נבע בעיקר מירידת-ערך מוניטין בגין בנק פוזיטיף וחברת הבת שלו בקזחסטן בסך 82 מיליון ש"ח, וכן משחיקה בנכסים הכספיים שנבעה כתוצאה מהפיחות בשער הלירה התורכית. השקעת הבנק בקבוצת בנק פוזיטיף ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-786 מיליון ש"ח, בהשוואה לכ-847 מיליון ש"ח בסוף שנת 2009.

פעילות נוספת

להלן תמצית הדוחות הכספיים המצרפיים של הפעילות הבינלאומית:

א. מאזן

יתרה ליום			
30.09.09	31.12.09	30.09.10	
במיליוני דולר			
נכסים			
6,980	7,736	6,657	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,532	2,420	2,493	ניירות-ערך
1	-	3	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
5,502	5,467	4,851	אשראי לציבור
37	36	33	בנינים וציוד
715	765	840	נכסים אחרים
15,767	16,424	14,877	סך-כך הנכסים
התחייבויות והון			
9,731	9,551	9,653	פקדונות הציבור
3,517	4,139	2,195	פקדונות מבנקים
24	210	224	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
350	353	339	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
419	432	649	התחייבויות אחרות
14,041	14,685	13,060	סך-כך ההתחייבויות
77	78	83	זכויות בעלי מניות חיצוניים
1,649	1,661	1,734	אמצעים הוניים*
15,767	16,424	14,877	סך-כך ההתחייבויות והון

ב. דוח רווח והפסד**

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום			
30.09.09	30.09.10	30.09.09	30.06.10	30.09.10	
במיליוני דולר					
187	186	65	58	74	רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
20	9	10	1	-	הפרשה לחובות מסופקים
167	177	55	57	74	רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים
95	106	33	34	38	הכנסות תפעוליות ואחרות
228	259	90	96	90	הוצאות תפעוליות ואחרות***
34	24	(2)	(5)	22	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לפני מיסים
12	9	-	(2)	8	הוצאות מס (הטבת מס)***
22	15	(2)	(3)	14	רווח (הפסד) מפעולות רגילות לאחר מיסים
1	1	5	3	(2)	חלקם של בעלי מניות חיצוניים בהפסדי (רווחי) חברות מאוחדות
23	16	3	-	12	רווח נקי

* כולל הון מחושב בסך של 602 מיליון דולר (31 בדצמבר 2009: הון מחושב בסך של 589 מיליון דולר) עבור סניפי הבנק שאינם חברות הון המחושב, כולל את סכומי הפקדונות המקוריים שהופקדו בסניפי הבנק בתוספת רווחים או בניכוי הפסדים שנרשמו עד לתאריך המאזן. לרבות התאמות מהצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שוים ההוגן.

** הנתונים התבססו על דוחות השלוחות בח"ל, תוך יחוס הוצאות והשלמת מס.

*** כולל סכומים שהופרשו בגין השלמת מס בישראל.

**** כולל הפחתה בגין ירידת-ערך מוניטין בסך 22 מיליון דולר (82 מיליון ש"ח) ברבעון השני של שנת 2010.

30.09.09	31.12.09	30.09.10	
במיליוני דולר			
10,081	9,904	9,992	פקדונות הציבור ואגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
9,271	9,250	9,161	נכסי לקוחות (חוץ-מאזני)
19,352	19,154	19,153	סך-הכל

להלן פירוט הרווח (הפסד) הנקי של החברות המאוחדות בחו"ל במטבע מקומי על בסיס GAAP ישראלי:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.09.09	*30.09.09	30.09.09	30.06.10	*30.09.09	30.06.10		
%-ב	במיליונים	%-ב	במיליונים				
43.2%	17.6	25.2	(53.2%)	6.2	16.5	2.9	Bank Hapoalim (Switzerland) LTD. - פרי"ש
(43.4%)	(5.3)	(3.0)	(27.3%)	(1.1)	(1.1)	(0.8)	Banque Hapoalim (Luxembourg) S.A. - דולר
	(0.7)	(1.9)		(0.2)	(0.2)	(1.4)	BHI Jersey LTD. - נ'יש"ט
	0.4	-		(0.1)	0.1	0.1	Bank Hapoalim (Cayman) LTD. - דולר
(58.3%)	(1.2)	(0.5)	50.0%	(0.2)	(0.2)	(0.3)	PAM - נ'יש"ט
(46.2%)	1.3	0.7		(0.4)	0.1	0.3	Hapoalim Securities U.S.A. Inc. - דולר
(34.3%)	17.5	11.5		1.7	3.4	9.3	בנק פזיט'ף - לירה תורכית

* הוצג מחדש.

מטבע הפעילות של החברות המאוחדות בחו"ל, מוגדר על-פי הנחיית המפקח על הבנקים כשקל חדש, לפיכך נזקפים הפרשי השער על ההשקעה לדוח רווח והפסד. הבנק מגדר מבחינה כלכלית את חשיפות מטבע-החוץ הנובעות מההשקעה בחברות בנות בחו"ל באמצעות גיוס מקורות באותם מטבעות. גידור זה אינו מהווה גידור חשבונאי ולכן הפרשי השער על מקורות אלה אינם מיוחסים לתוצאות הפעילות של החברות הבנות, אלא נזקפים לדוח רווח והפסד ונכללים בבסיס המס.

להלן התרומה של החברות המאוחדות בחו"ל לתוצאות הפעולות הרגילות של הבנק המדווחות בשקלים לאחר קיזוז השפעת מקורות המימון נטו:

שינוי מתשעה חודשים שהסתיימו ביום	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום	שינוי משלושה חודשים שהסתיימו ביום	לשלושה חודשים שהסתיימו ביום				
30.09.09	30.09.09	30.09.09	30.06.10	30.09.09	30.06.10		
%-ב	במיליוני ש"ח	%-ב	במיליוני ש"ח				
70.0%	10	17	(39.4%)	(33)	4	(20)	חלק הבנק בתוצאות החברות המאוחדות בחו"ל מתורגם לשקל חדש
	44	(40)	(92.3%)	(65)	99	(5)	הפרשי שער חליפין בגין ההשקעות בחברות המאוחדות
	54	(23)	(74.5%)	(98)	103	(25)	תרומה לתוצאות הפעילות של הבנק
	(28)	26	(90.5%)	42	(64)	4	הפרשי שער שנצברו על מקורות המימון, ביכוי השפעת המס
(88.5%)	26	3	(62.5%)	(56)	39	(21)	סך-הכל תרומת החברות (לאחר קיזוז מקורות המימון, נטו)

תוכנית תגמול לעובדים בכירים

בחודש אוגוסט 2010 אישר ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק תוכנית תגמול ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק, לחברי ההנהלה של הבנק (שהינם נושאי משרה בבנק) ולאוכלוסיית המנהלים הבכירים בבנק (שאינם נושאי משרה בבנק), אשר תחולתה מיום 1 בינואר 2010 ואילך. ביום 26 באוקטובר 2010 אישרה האסיפה הכללית את הוראות תוכנית התגמול לגבי יו"ר הדירקטוריון. תוכנית התגמול מבוססת על גישות מתקדמות לתגמול בכירים בכלל ובמוסדות פיננסיים בפרט. התוכנית מבוססת על תפיסה האסטרטגית שאימץ הדירקטוריון, שעיקרה תגמול על יצירת שווי כלכלי ארוך טווח, בצד מענקים שליליים על אי עמידה ביעדים, וכל זאת בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים השמרנית של הבנק. התוכנית כוללת שני אמצעי תגמול (נוסף על השכר בבנק): מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים, ותגמול הוני בדמות תוכנית מניות פנטום חסומות. לפרטים נוספים, ראה ביאור 11 לתמצית הדוחות הכספיים.

מצב הנזילות וגיוס המקורות בבנק

כלים מוניטריים של בנק ישראל

לרשות בנק ישראל עומדים מספר כלים באמצעותם הוא קובע את רמת הנזילות של המערכת הבנקאית. הפעילות המוניטרית של בנק ישראל מתחלקת לשני סוגים:

- פעילות במהלך חודש נזילות - חודש נזילות מוגדר על-ידי בנק ישראל כתקופה בת 4-5 שבועות המסתיימת ביום רביעי האחרון של חודש קלנדר. הפעילות מתבצעת באמצעות מכרזי הלוואות ו/או פקדונות לבנקים המסחריים הכוללים מכרזים לשבוע ומכרזים יומיים, וכן באמצעות הלוואות ו/או פקדונות מוניטריים בריבית השונה מריבית בנק ישראל ב-0.25%±.
- פעילות על פני תקופות ארוכות מחודש נזילות - בנק ישראל קובע בהתאם למצב כלכלי, גם בארץ וגם בעולם, את מצב הנזילות הרצוי למערכת הבנקאית. בנק ישראל יכול לנקוט במדיניות מוניטרית מרחיבה, ואז הוא מביא את המערכת לעודפי נזילות גבוהים, או במדיניות מוניטרית מצמצמת, בה הוא מביא את המערכת למצב של גרעונות נזילות. הריבית המוניטרית של בנק ישראל, שעמדה בתחילת שנת 2010 על שיעור שנתי של 1.25%, עלתה לשיעור של 1.50% בתחילת חודש אפריל, בסוף חודש יולי עלתה לשיעור של 1.75% ובסוף חודש ספטמבר עלתה לשיעור של 2.0%. להלן פירוט הכלים בהם משתמש בנק ישראל:
- מכרז מק"מ - בנק ישראל מנהל יתרות מק"מ של כ-135 מיליארד ש"ח, ובאמצעות הקטנה או הגדלה של היתרה, הוא משנה את מצב הנזילות של המערכת הבנקאית.
- התערבות בשוק מטבע-החוף - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של מטבע-חוף מול המערכת הבנקאית.
- התערבות בשוק אגרות-החוב הממשלתיות - בנק ישראל מבצע קניות או מכירות של אגרות-חוב ממשלתיות.
- הפעלה של מכרזי ריפו - פעילות של בנק ישראל מול הבנקים וגופים מוסדיים. בתחילת שנת 2010 הסתכמו עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית בכ-93 מיליארד ש"ח. בנק ישראל הגדיל את הנפקות המק"מ, נטו, במהלך תשעת החודשים הראשונים של השנה בכ-45 מיליארד ש"ח. בנק ישראל ממשיך להתערב בשוק מטבע-החוף, מידי פעם, ומזרים שקלים נוספים למערכת הבנקאית. בתקופה ינואר - ספטמבר 2010 קנה בנק ישראל כ-7 מיליארד דולר. (כ-26 מיליארד ש"ח).
- רמת עודפי הנזילות של המערכת הבנקאית הסתכמה בסוף חודש ספטמבר 2010 בסך של כ-74 מיליארד ש"ח. מטעמי זהירות הבנק ממשיך להפקיד חלק גדול מיתרות הנזילות במטבע-חוף בבנק המרכזי בארצות-הברית בתשואות נמוכות ובוחן השקעת חלק מעודפי הנזילות באגרות-חוב מדינות ומוסדות פיננסיים בדירוגים גבוהים. הבנק מקיים מעקב יומי אחר מצב הנזילות הכולל, וכן אחר מצב הנזילות בשקלים ובמטבע-חוף (כולל סניפי חו"ל) בנפרד. בנוסף למעקב אחר מצב הנזילות השוטף, אומד הבנק את סיכון הנזילות באמצעות מודל פנימי. אומדן הסיכון נעשה תחת הנחות שונות המתייחסות למצבי שוק שונים עבור המערכת הבנקאית בארץ והבנק.

מערכות סליקה של המערכת הבנקאית

עד לחודש ספטמבר 2007 השתמשה המערכת הבנקאית בסליקת ממסרים, בעיקר באמצעות מערכת מס"ב, בנוסף למערכת סליקת שיקים. בנוסף, החל מחודש ספטמבר 2007 החלה המערכת הבנקאית להפעיל את מערכת RTGS, שהיא מערכת לסליקת תנועות כספיות בזמן אמת. סכום התנועה המחייב העברה ב-RTGS נקבע על-ידי בנק ישראל ל-3 מיליון ש"ח. בנוסף, לאחר הפעלת מערכת ה-RTGS, צורף השקל כמטבע נסלק באמצעות מערכת מסלקת ה-CLS העולמית, שהיא מערכת המיועדת לנטרל את סיכון הסליקה בעסקות חליפין. המערכת הופעלה בעסקות חליפין בהן השקל הוא אחד המטבעות בחודש מאי 2008. הבנק מוגדר כחבר מסלקה ובעל מניות ב-CLS וכן כספק נזילות בשקלים ל-CLS. ביום 1 ביולי 2010 הקטין בנק ישראל את סכום התנועה המחייב העברה במערכת ה-RTGS והעמידו על 1 מיליון ש"ח.

גיוסי הון וחוב מהציבור

קבוצת הבנק מגייסת הון על-ידי הנפקות לציבור והון על-ידי הנפקות פרטיות, אגרות-חוב וכן כתבי התחייבות נדחים המשמשים כחלק מההון הרגולטורי של הבנק. יתרת אגרות החוב וכתבי ההתחייבות ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-25.9 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-23.1 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. לפרטים נוספים בדבר אגרות החוב וכתבי ההתחייבות הנדחים אותם הנפיקו הגופים האמורים, ראה ביאור 11 בדוחות הכספיים לשנת 2009. יתרת הסכומים שגייס הבנק נכון ליום 30 בספטמבר 2010 כולל כתבי התחייבות נדחים שיתרתם 6,617 מיליוני ש"ח, מהם כתבי התחייבות סחירים בסך של 3,138 מיליוני ש"ח. בנוסף, גייס הבנק באמצעות חברות בנות בבעלותו המלאה: הפועלים הנפקות ופועלים אינטרנשיונל, אשר עיקר עיסוקן הינו גיוס מקורות כספיים בארץ ובח"ל, בהתאמה, בדרך של הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות מסוגים שונים (המהווים חלק מההון הרגולטורי של הבנק) והפקדת תמורת ההנפקה בבנק. ליום 30 בספטמבר 2010 יתרת כתבי ההתחייבות אשר גויסו על-ידי חברות אלו עומדת על כ-11,771 מיליון ש"ח ויתרת אגרות החוב עומדת על כ-7,532 מיליון ש"ח. בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 גייס הבנק אגרות-חוב בסך כולל של כ-3.7 מיליארד ש"ח וכתבי התחייבות נדחים המהווים הון רוברד 2 תחתון בסך כולל של כ-472 מיליון ש"ח שקוזזו מפירעון אגרות-חוב.

יעדים ואסטרטגיה עסקית

הבנק פועל לפי תוכנית אסטרטגית ארוכת טווח, הנבחנת ומעודכנת מידי שנה. בתחילת שנת 2010 אישרו הנהלת הבנק והדירקטוריון את תוכנית העבודה והיעדים העסקיים של הבנק לשנת 2010 על בסיס התוכנית האסטרטגית התלת שנתית, תוך ביצוע התאמות לתוכנית הנובעות מהמשבר החריף שפקד את שוקי ההון וכלכלות העולם בתקופה שבין המחצית השנייה של שנת 2007 למחצית השנייה של שנת 2009, והמפנה החיובי שהחל במחצית השנייה של שנת 2009.

הבנק צופה, כי בהמשך שנת 2010 תימשך, בקצב איטי מכפי שנחזה בתחילת השנה, מגמת השיפור בפעילות הכלכלית הגלובלית ובמשק הישראלי. עם זאת, הבנק ער לסיכונים שעדיין נותרו במערכת הפיננסית בארצות-הברית ובמרבית כלכלות אירופה ולעובדה שישנה עוד דרך ארוכה לעבור עד לחזרת המערכת הפיננסית והכלכלית בעולם לרמת יציבות וודאות כפי שהיתה טרום המשבר. תוכניתו האסטרטגית של הבנק, הלוקחת בחשבון את הזהירות המתחייבת מהסיכונים שעדיין קיימים בכלכלה הגלובלית ובמשק הישראלי ומאזנת בין שיקולי תשואה לסיכון, תאפשר חזרה לתואי של צמיחה בהכנסות ושיפור ברווחיות כבר בשנת 2010 ותייצב את הבנק, בטווח הארוך, על תשואה דו-סיפרית על ההון - Low to mid teens ROE.

התוכנית האסטרטגית הרב שנתית, שעודכנה בחודש ינואר 2010, מתמקדת בחמישה צירי פעולה עיקריים:

- העמקת הקשר והפעילות עם לקוחות הבנק, בהתבסס על מקצוענות והיכרות מיטבית של הבנק את צורכיהם, במגמה לחזק את מוביליות השוק של הבנק בישראל.
- יצירת פלטפורמה לצמיחה עתידית בפעילות הבינלאומית מבוססת קשרי לקוח.
- פיתוח והרחבת מקורות הכנסה מפעילות פאסיבה, על בסיס התמחות בניהול קשרי הבנק עם לקוחותיו.
- מציאת תפעולית בביצוע פעילויות קיימות ובמימוש תוכניות הצמיחה של הבנק, תוך התייעלות וריסון רמת ההוצאות.
- חיזוק היכולת לניהול סיכונים וניהול הון גלובליים.

ההתקדמות בצירי פעולה אלה מתבצעת תוך המשך השקעה של הבנק בטיפוח המשאב האנושי כמנוף מרכזי למימוש היעדים האסטרטגיים, ועל בסיס פעילות בהתאם לערכי הבנק ועקרונות הקיימות, בדגש להמשך הובלה של הבנק בנושא אחריות חברתית ותרומה לקהילה. בחטיבה הקמעונאית ימשיך הבנק לפעול בצורה ממוקדת ונחושה לביסוס וחיזוק מובילותו. הבנק יתמקד בשיפור הצעת הערך ללקוחותיו, תוך מתן מענה כולל לדרישות הלקוח באמצעות הרחבה מושכלת של תחום האשראי והמימון לדירה, בדגש ללקוחות קיימים של הבנק, במקביל לחיזוק יכולות ניהול הסיכונים. בין היתר יפעל הבנק לבסס את אחיזתו בפלחי הלקוחות השונים, והוא מתכוון להשקיע מאמצים לשם כך, בין השאר על-ידי אופטימיזציה של פריסת מערך הסינוף, בכלל זה פתיחה של מספר רב של סניפים בפורמטים שונים וחיזוק הצעת הערך הרב-ערוצית. הבנק מייחס חשיבות מרובה לתחום השירות ללקוחות והוא שוקד בהתמדה להביא לשיפור משמעותי בשירות, תוך שימוש באמצעים טכנולוגיים והתאמת השירות לצורכי הלקוח.

בחטיבה העסקית הבנק ימשיך לפעול לשימור מעמדו המוביל של הבנק מול לקוחות המיגזר העסקי, החברות והעסקים הגדולים במשק. הבנק שואף ופועל להעמקת ופיתוח פעילותו עם לקוחות אלה, תוך שימת דגש על הרחבת היצע השירותים והמוצרים, ויצירת מעטפת כוללת של שירותים המותאמת במיוחד ועונה בצורה המיטבית לצרכי לקוחות המיגזר. הבנק צופה כי פעילות זו תאפשר לו גם להגדיל את הכנסותיו שלא מאשראי במיגזר זה. במקביל, הבנק יפעל על מנת להשיג קפיצת מדרגה בפעילותו במיגזר העסקים הבינוניים, המהווה חלק חשוב מעמוד השדרה של הכלכלה הישראלית, בין השאר על בסיס תשתית הסניפים העסקיים שאותה ימשיך הבנק לפרוס בשנים הקרובות ושיפור והרחבת הצעת הערך ללקוחות מיגזר זה.

בתחום ה-Treasury, המרוכז בחטיבת ה-Global Treasury, ימשיך הבנק לפעול ליישום תוכנית אסטרטגית המתבססת על ניהול Treasury גלובלי, הכולל את חדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, תוך המשך חיזוק התשתיות של מערכות התפעול המשרתות את חדרי העסקות ואת תחום ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק. בהקשר זה, חשוב לציין כי לאור השינויים בשווקים הפיננסיים בעולם, הבנק מקדיש תשומת לב וחשיבות יתר למיקוד עבודת ה-Treasury הגלובלי בפעילות מול ועבור לקוחות.

בפעילות חו"ל, המובלת על-ידי החטיבה הבינלאומית, יפעל הבנק להמשך פיתוחה של הבנקאות הפרטית הגלובלית. בפעילות זו הבנק שואף להמשיך ולשפר את יכולותיו בתחום המוצרים ולהרחיב את מעטפת השירות הניתנת ללקוחותיו, על מנת לחזק את הפלטפורמה להצמחת תיק הנכסים באופן אורגני, תוך מיקוד בלקוחות עתירי נכסים.

הבנק יפעל לחיזוק הקשר בין פעילותו הבינלאומית לפעילות לקוחותיו בישראל, על מנת למצות סינרגיות אפשריות מליווי לקוחות הבנק בפעילות בנקאית בחו"ל. הבנק יציע ללקוחותיו שרותי בנקאות פרטית גלובלית במרכזים העוסקים בכך ושירותים עסקיים, בעיקר במרכזים הפיננסיים של ניו-יורק ולונדון. במקביל, עקב התמורות בשווקים הפיננסיים ובכלכלות של המדינות המתפתחות, החליט הבנק להשהות המשך התרחבותו בשווקים מתפתחים חדשים.

השאפה למצוינות תפעולית ושיפור ניהול ההוצאות ימשיכו להיות דגל מרכזי של הבנק. הבנק יפעל לשיפור יחס היעילות התפעולית לאורך תקופת התוכנית האסטרטגית. החתירה למצוינות תפעולית תאפשר לבנק לנצל בצורה אופטימלית את המשאבים הקיימים לטובת מימוש יוזמות חדשות. הבנק יפעל להמשיך לייצל ולשפר את תהליכי העבודה בהנהלה הראשית ובמטה, בדגש להרחבת ופיתוח המרכז התפעולי הבנקאי מתוך כוונה להסיט אליו פעילויות שאינן כרוכות בקשר ישיר עם הלקוחות ובכך לשפר את רמת השירות ללקוחות במקביל לחיזוק המצוינות התפעולית.

יצוין, כי התוכנית האסטרטגית שנקבעה מציבה יעדים שאפתניים לפעילויות השונות. עקב כך, יש להביא בחשבון כי בכל תכנון ובמימון בתכנון לטווח של מספר שנים, וביתר שאת בתקופה של שינויים וטלטלות בכלכלה הגלובלית ומערכת הפיננסית בעולם, קיימת מידה לא מבוטלת של אי וודאות. גורמים שונים ומגוונים עלולים להביא לידי כך שההנחות השונות העומדות בבסיס וברקע של התוכנית האסטרטגית לא יתקיימו, או לא יתקיימו במלואן, ושהתוכניות לעתיד לא יתממשו, או לא יתממשו במלואן. בין גורמים אלה יש לציין, כי סיכויי ההצלחה של תוכנית מעין זו תלויים במידת ההצלחה של הבנק להגשים את תוכניותיו פנימה, וזאת בנוסף להיותם תלויים בסביבה העסקית בישראל ובעולם ולתנאי המאקרו. חשיבות מיוחדת יש לייחס למצב הכלכלה העולמית, ולמצב הכלכלי, המדיני והביטחוני של ישראל ושל האזור. יש להביא בחשבון, שלמרות אינדיקטורים להתאוששות בכלכלה הריאלית והעלויות בשוקי ההון, בישראל ובעולם, במהלך שנת 2009 ובתחילת 2010, ישנה עדיין אי וודאות גבוהה לגבי שיעורי הצמיחה שילוו את התאוששות הכלכלה הריאלית בישראל ובעולם. יודגש, כי תוכניות העבודה של הבנק כפי שאושרו והנחות העבודה עליהן התבססו, מתייחסות לפעילות עתידית של הבנק. לפיכך, המידע שפורט לעיל בפרק זה בכל הקשור בתוכניות פעולה וכוונות הבנק הינו "מידע צופה פני עתיד".

ניהול הסיכונים

כללי

פעילותו של הבנק כרוכה בסיכונים פיננסיים שהם: סיכוני אשראי, המבטאים את הסיכון שלוה או חייב לא יעמוד בהחזרים ובתשלומים לבנק אשר מוגדרים בהסכם האשראי; סיכוני שוק, הנובעים מחשיפה לשינויים בשערי השוקים הפיננסיים, כגון: שערי חליפין, ריבית ואינפלציה; סיכון פיננסי נוסף הינו סיכון הנזילות, שהוא הסיכון לרווחי התאגיד הבנקאי ולהונו מחמת אי וודאות לגבי זמינות המקורות. סיכונים אלה מנוהלים על-ידי חברי הנהלה ממונים, ובאחריותם. חבר הנהלה האחראי לניהול סיכוני האשראי הוא מר ש. גל. חברת הנהלה האחראית לניהול סיכוני השוק והנזילות היא גבי ענת לוי. בגין סיכון האשראי וסיכוני השוק קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון.

סיכונים אחרים שאינם פיננסיים הם בעיקר הסיכון המשפטי והסיכונים התפעוליים. הסיכון המשפטי מנוהל על-ידי היועץ המשפטי הראשי, עורך-דין א. מזור. הסיכון התפעולי, למעט הסיכון המשפטי, מנוהל על-ידי כל חבר הנהלה בתחום הפעילות הנתון לאחריותו. סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. בגין הסיכון התפעולי הוחלה דרישה להלימות הון רגולטורית מסוף שנת 2009.

סיכונים נוספים אליהם חשוף הבנק מטופלים באופן ישיר כחלק מהניהול העסקי והינם: סיכון מוניטין, סיכון תחרות, סיכון רגולציה וחקיקה, סיכון כלכלי וסיכון פוליטי / ביטחוני.

המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין הנחיות הקשורות בנושא ניהול הסיכונים. ההוראות מפרטות את הסיכונים השונים אליהם חשוף התאגיד הבנקאי, וקובעות עקרונות יסוד שונים לניהול הסיכונים ולבקרתם, ובכללם: מעורבות נאותה והבנה מעמיקה של דירקטוריון התאגיד הבנקאי בניהול הסיכונים, ניהול הסיכונים באמצעות מנהל סיכונים שהוא חבר הנהלה, העמדת כלים להערכת הסיכונים ולמידתם והסדרת אמצעי פיקוח ובקרה, כולל קיום פונקציה עצמאית לבקרת הסיכונים. הבנק עומד בעיקר הדרישות של הנחיות המפקח על הבנקים בדבר מנהל הסיכונים הראשי ופונקציה ניהול הסיכונים, שפורסמה בחודש דצמבר 2009. כמו-כן, הבנק נערך ליישום הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם מיום 11 ביוני 2009.

ניהול הסיכונים מתבצע בראיה גלובלית של פעילות הבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. ניהול הסיכונים מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי המדיניות המותווית על-ידי הדירקטוריון של כל חברה ואשר מוצגת בפני דירקטוריון הבנק. הבנק מנהל את הסיכונים השונים תוך גידור חלק מהם, כמפורט להלן בפרקים הרלוונטיים. בקרה של הסיכונים ואמידת הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים מתבצעות על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה בת.

לפרטים בדבר תיאבון הסיכון וניהול ההון, ראה פרק "באזל 2" בדוחות הכספיים לשנת 2009.

מבנה וארגון מערך ניהול הסיכונים

ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום באזל 2 – בבנק פועלת וועדה של הדירקטוריון לנושא ניהול סיכונים ויישום באזל 2. ייעוד הוועדה הינו התוויית מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק, לרבות קביעת מסגרות הסיכון בתחומי הפעילות השונים, בחינת פרופיל הסיכונים של הבנק, קיום בקרה אחר יישום מדיניות ניהול הסיכונים כפי שנקבעה ובחינת התהליכים והפעולות שעל הבנק לקיים, על-מנת שימלא אחר כל ההוראות הרגולטוריות הנוגעות לניהול הסיכונים.

הוועדה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 של הדירקטוריון ומליאת הדירקטוריון מקבלות דווח על הסיכונים וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון.

צוות ההנהלה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל – צוות ההנהלה לניהול הסיכונים בראשות מנכ"ל הבנק אחראי לעיצוב מדיניות ניהול הסיכונים בבנק, מסגרות הסיכון ונוהלי הדיווח והבקרה וכן על בחינת פרופיל הסיכון הכולל של הבנק וההשפעה ההדדית בין סוגי וגורמי הסיכון השונים.

החטיבה לניהול סיכונים – חבר ההנהלה האחראי על החטיבה לניהול סיכונים הוא מר ד. קולר, מנהל הסיכונים הראשי. היעד העיקרי של החטיבה הוא להטמיע בקבוצת הבנק תרבות ניהול וניטור סיכונים מתקדמת, תוך התוויית מדיניות ניהול סיכונים, התואמת את מטרות הקבוצה ואת הנחיות באזל 2 והמפקח על הבנקים. החטיבה לניהול הסיכונים מורכבת מחמש יחידות: (1) יחידת ניהול סיכוני האשראי, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניתוח וניהול סיכוני אשראי ומחלקת בקרת אשראי; (2) יחידת ניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק, הכוללת שתי מחלקות: מחלקת לניהול סיכונים תפעוליים ומחלקת ניהול סיכוני שוק ונזילות; (3) היחידה לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרו; (4) יחידת קצין הציות; ו- (5) מינהלת תוכנית באזל 2. התפיסה הבקרתית ביחס לכל הסיכונים הפיננסיים והסיכונים התפעוליים היא של זיהוי ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנוהלים השונים, בשלושה מעגלי בקרה: מעגל ראשון של האחראים על יצירת הסיכון וניהול החשיפות; מעגל שני של יחידות הבקרה הפנימיות בחטיבות ובחברות הבנות; מעגל שלישי של יחידות הבקרה החיצונית בחטיבה לניהול סיכונים; מעגל זה גם אחראי על הצגת תמונה כוללת של הסיכונים.

סיכונים פיננסיים

סיכוני אשראי

כללי

סיכון האשראי הינו סיכון הנובע מכך שהלווה או החייב לא יעמוד בהתחייבויותיו לבנק על-פי הסכם האשראי. תיק האשראי הינו מרכיב עיקרי בתיק הנכסים של קבוצת הבנק, ולכן הרעה ביציבותם של הלווים השונים עלולה להשפיע לרעה על שווי הנכסים ועל רווחיות הקבוצה. במסגרת ניהול סיכון האשראי, מוגדרת בקבוצה מדיניות אשראי ומגבלות חשיפה לגבי לווים / ענפים, במיגזרי הפעילות השונים. מאז פרוץ המשבר במחצית השנייה של שנת 2007 והתפשטותו בשווקים השונים רמת הסיכון העסקית עלתה ועלולה להשפיע לרעה על סיכון תיק האשראי של הבנק.

ניהול סיכוני אשראי

מדיניות הבנק בניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור תיק האשראי וניהול סיכונים מבוקר. פיזור הסיכונים מתבטא במספר רב של לווים ובפיזור תיק האשראי בבנק בין ענפי המשק השונים, בין מיגזרי הצמדה שונים ובאזורים גיאוגרפיים שונים. מדיניות פיזור הסיכונים בין ענפי המשק מושתתת על הערכת ההתפתחויות הצפויות במיגזרי המשק השונים תוך הסתייעות גם בסקרים ענפיים לצורך הערכת הסיכון והפוטנציאל העסקי בפעילות במיגזרי המשק השונים. מדיניות האשראי של הבנק משקפת את תאבון הסיכון של הבנק ואת ההערכות לגבי התפתחות במיגזרי הפעילות ובענפי המשק השונים.

דירקטוריון הבנק קובע מדיניות אשראי אשר נבדקת ומעודכנת באופן שוטף על-פי השינויים בשווקים הפיננסיים ובמשק, המדיניות כוללת מגבלות שונות על תיק האשראי, ובכלל זה, מגבלות חשיפה לפי ענפי משק, מדינות / מוסדות פיננסיים, כפונקציה של רמת הסיכון שהבנק מעריך. כמו-כן, נקבעות מגבלות חשיפה מירבית ללווה בודד, על-פי דירוג האשראי שניתן ללקוח, המשקף את רמת הסיכון שלו ומגבלה מירבית לקבוצת לווים. קיימים נהלים למעקב ולבקרה על עמידה במגבלות ובקרת המגבלות מדווחת רבעונית לדירקטוריון. כל חריגה מהמגבלות מדווחת אף היא לדירקטוריון, המחליט על אופן הטיפול בחריגה. מערך ניהול האשראי מסתמך על סמכויות אשראי ברמות השונות בבנק הנקבעות ומאושרות על-ידי הדירקטוריון, וכן על נוהלי אשראי, אשר מגדירים את תהליך אישורי האשראי ואת תהליך הבקרה.

על-מנת לזהות סיכון ריכוזיות ולבחון השלכות אפשריות של זעזועים שונים (פיננסיים, פוליטיים ועוד) על האיתנות הפיננסית של הבנק, מוגדר תהליך רבעוני ושנתי הכולל הגדרה, בחינה ודיווח תוצאות תרחישי קיצון, ומיפוי ההשלכות על הרווח ועל הלימות ההון. סיכון האשראי הינו גורם הסיכון המרכזי והמשמעותי ביותר, אשר התממשותו בעת תרחיש הקיצון עלול לגרום לפגיעה מהותית בתוצאות הבנק.

הבנק משקיע באורח שוטף משאבים בהכשרת עובדיו העוסקים בקבלת החלטות ובהערכת סיכונים באשראי, ובשיפור של כלי בקרה ומערכות מידע ממוחשבות העומדים לרשותם. במסגרת זו הופעלו מערכות תומכות החלטה באשראי ותהליך לדירוג הלווים. דירוג האשראי של הלווים נבדק באופן שוטף, ומשמש לצורך קבלת החלטות על פעילות הבנק מול הלווים.

במסגרת מדיניות הבטוחות נקבעו עקרונות וכללים להערכת שוויין של הבטוחות, לפי סוג הבטוחה ואופי האשראי אותו היא מבטיחה, כגון: אומדן טווח הזמן והוצאות שיידרשו למימוש הבטוחה, סוג ההצמדה, תנדוטיות בשווי הבטוחה, וכדומה. כמו-כן, נקבעו נהלים לאופן הטיפול בבטוחות ולמעקב אחר השינויים בהן ובשוויין. מערכת ממוחשבת לניהול הבטוחות מופעלת לגבי מרבית הסוגים שלהן, הבטוחות אותן הבנק מקבל להבטחת האשראי כוללות בין השאר, נכסים פיננסיים, נכסי דלא נייד ונכסים אחרים. כנגד אשראי הניתן לחברות מקבל הבנק בטוחות גם באמצעות שעבוד שוטף כללי על נכסי החברה.

בתחום מימון עסקות של לקוחות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים פותחו בבנק מודלים ממוחשבים למדידת ולבקרת סיכון צד נגדי, הן ברמת העסקה והן ברמת הלקוח, המאפשרים מעקב שוטף אחר מצב הלקוחות. עבור פעילות זו, סיכון האשראי למועד מסוים מוגדר כסך של ערך הפוזיציה הנוכחית, בתוספת סיכון פוטנציאלי להפסד עתידי, שנובע מתנודתיות של נכסי הבסיס בפוזיציה של הצד הנגדי, תוך התחשבות בקיזוז ומתאם בין העסקות, ומייצג את הפסד הבנק במידה שהלקוח ייקלע לכשל. נקבעו כללים ונוהלי עבודה לקביעת רמת הבטוחות הנדרשת מול עסקות אלו, וכן כללי הפעולה הנדרשים לסגירת החשיפות מול העסקה והלקוח. מגבלות החשיפה לצד נגדי נקבעות על-ידי סמכויות האשראי המתאימות בבנק.

הבנק הגדיר תהליכים לזיהוי ולטיפול בלוויים, אשר להערכת הבנק קיים חשש שלא יעמדו בהתחייבויותיהם מול הבנק. לגבי לווים אלו מתקיימים מעקב ובקרה הדוקים יותר והבנק פועל לצמצום החשיפה מולם, וזאת, בדרך של פירעון האשראי ממקורותיהם של הלוויים ו/או קבלת ביטחונות נוספים מהם. במקרים מסוימים מועבר הטיפול בלקוחות לאגף המתמחה בלוויי ושיקום לווים, או ליחידות גבייה. בנוסף על כך, הבנק בוחן באופן שוטף את רמת סיכון האשראי בתיקי הלוויים, על בסיס הנחות שמרניות, ורושם הפרשה נאותה לחובות מסופקים באותם מקרים בהם קיים ספק באשר לכושר החזר מלא של החובות לבנק. ההפרשה לחובות מסופקים נקבעת באופן ספציפי כאשר בקביעת הסכום הניתן לגבייה נלקחים מרווחי ביטחון שתכליתם לתת מענה למצבי אי וודאות באשר ליכולת פירעון האשראי. עם זאת, לפי שמדובר במשתנים כלכליים, אין וודאות כי הסכום הניתן לגבייה לא יהיה נמוך מהאומדן שנקבע וזאת בין מחמת שינוי לרעה במאפיינים הכלכליים, או מכל סיבה אחרת. אישור נאותות הסיווג של החוב והסכום הניתן לגבייה מבוצע על-ידי גורם אשר הינו בסמכות אחת מעל לסמכות הענקת האשראי ללקוח, בהתאמות המחויבות. לגבי לווים במיגזר מימון לדיוור, מחושבת גם הפרשה ספציפית על-פי הוראות המפקח על הבנקים, בהתחשב בעומק הפיגור של הלווה, כך שככל שמעמיק הפיגור כן גדל שיעור ההפרשה מסך האשראי.

ההפרשה הנוספת לחובות מסופקים מבוססת על איכות תיק חבויות הלקוחות, לפי מאפייני סיכון, כפי שהוגדרו בהוראות המפקח על הבנקים, כשלכל אחד ממאפייני הסיכון נקבעו שיעורי הפרשה שונים. בין מאפייני הסיכון שנקבעו ניתן למנות: חובות שמסווגים כבעייתיים על-פי קטגוריות הסיווג שהוגדרו על-ידי המפקח על הבנקים, היעדר מידע כספי על הלווה, אשראי לאנשים הקשורים לבנק, ריכוזיות אשראי ענפית ואשראי ללווה או לקבוצת לווים החורגים ממגבלות חבות של "לווה בודד". בנוסף, על-פי הוראות המפקח על הבנקים, הבנק מבצע הפרשה כללית. בחברות בנות, בשלוחות ובסניפי הבנק בחו"ל מבוססת מדיניות ניהול סיכונים אשראי על עקרונות דומים למדיניות ניהול סיכונים אשראי בישראל, תוך התאמה לדרישות הרגולטוריות בכל אחת מהמדינות. היחידה לניהול סיכונים אשראי של הבנק פועלת כיחידת המטה של הקבוצה לנושא סיכונים אשראי, זאת במטרה לאפשר ניהול סיכון, דיווח ובקרה באופן אחיד ומרוכז ברמת הקבוצה. מדיניות סיכונים אשראי בחברות בנות ובשלוחות הבנק בחו"ל, מאושרת על-ידי הדירקטוריון המקומי, לאחר התייעצות עם ניהול סיכונים אשראי בבנק, ומוצגת בפני דירקטוריון הבנק.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

במסגרת פעילותה העסקית השוטפת, חשופה קבוצת הבנק לסיכון הנובע מחשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים. סיכון זה בא לידי ביטוי בפעילויות מגוונות מול מוסדות פיננסיים, כגון: עסקות המתבצעות בחדרי העסקות של הבנק - הפקדות יתרות מטבע-חוץ ונגזרים, רכישת אגרות-חוב אשר הונפקו על-ידי אותם מוסדות, מימון סחר חוץ לסוגיו, פעילות בשוק ההון וניהול חשבונות. מוסדות פיננסיים זרים כוללים בנקים, בנקים להשקעות, חברות ביטוח, חברות ברוקר/ דילר וגופים מוסדיים הכוללים בעיקר קרנות פנסיה.

החשיפה למוסדות פיננסיים זרים מושפעת, הן מחוסנו הספציפי של כל מוסד ומוסד והן מסיכון המדינות בהן הוא פועל, ויכולה להיות מושפעת מאירועים שיתרחשו במדינה הזרה העלולים לגרום להפחתת השווי של נכסי הבנק, או לפגוע ביכולתם של המוסדות הזרים לכבד את התחייבויותיהם, לרבות כלפי קבוצת הבנק, וביניהם: משבר פיננסי או כלכלי, השלכות של שינויים במצב הפוליטי בארצות השונות, אי יציבות חברתית ועוד. יודגש, כי רוב חשיפות האשראי של קבוצת הבנק כלפי מוסדות פיננסיים זרים הינה כלפי בנקים, כאשר מרבית החשיפות הן כלפי מערכת הבנקאות במערב אירופה ובצפון אמריקה, בעוד שהחשיפה למוסדות פיננסיים אחרים נמוכה יחסית.

באופן שיגרת, וביתר שאת מאז פרוץ המשבר בשלהי שנת 2007, מבוצע מעקב שוטף אחר ההתפתחויות במוסדות פיננסיים ובמדינות אליהן הבנק חשוף, וזאת, בין היתר, תוך הסתייעות בסקירות ובעדכונים של סוכנויות הדירוג הבינלאומיות (S&P, Moody's, Fitch).

בעקבות המשבר הפיננסי ששיאו היה בשנת 2008, התקיימו דיונים שוטפים של ההנהלה והדירקטוריון בתיק האשראי למוסדות פיננסיים זרים, נבחנה ועודכנה מדיניות האשראי למדינות ולמוסדות פיננסיים זרים של הבנק וכפועל יוצא מכך ננקטו צעדים אופרטיביים, אשר הביאו להפחתה ניכרת בתיק האשראי האמור. צעדים אלה כללו צמצום רשימת הבנקים הזרים אליהם חשוף הבנק, תוך התמקדות בבנקים מערביים מובילים (שהם בדרך כלל בעלי דירוג חיצוני גבוה שניתן על-ידי סוכנויות הדירוג הבינלאומיות), צמצום היקפי החשיפה לאותם בנקים וקיצור תקופות החשיפה, קביעת קריטריונים מחמירים כתנאי להקצאות קו האשראי למוסדות פיננסיים זרים; הגבלת פעילויות ו/או מוצרים מותרים, כגון הפסקת מתן אשראי בסינדיקציות לבנקים זרים ועוד. בנוסף, פעל הבנק למזעור הסיכונים על-ידי ניתוב הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים אל מוסדות עמם נחתמו הסכמי CSA (Credit Support Annex) שהם הסכמי קיזוז שגורמים לתיחום ולמזעור סיכוני האשראי בפעילות זאת. כן נוטרלו סיכוני סליקה על-ידי ביצוע פעילות הסליקה במטבעות באמצעות המסלוקה הבינלאומית הידועה בשם (Continuous Linked Settlement) CLS.

על רקע היציאה מן המשבר שהחלה להסתמן במהלך שנת 2009 בעולם ובארץ, שינה הבנק בהדרגה ובזהירות את מדיניות החשיפה המחמירה (שננקטה עקב המשבר) כלפי בנקים. הוגדלו מסגרות וכן הוארכו תקופות החשיפה לקבוצה נבחרת של בנקים. בחינת מדיניות האשראי נמשכת כל העת תוך התאמתה להתפתחויות בשווקים העולמיים ובישראל, כפי שהותאמה המדיניות במהלך שנת 2010 ביחס למספר מדינות שנקלעו למשבר כלכלי או קשיים מקרו-כלכליים (יוון, אירלנד, פורטוגל, ספרד ואיטליה - מדינות ה-PiIGS).

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 30 בספטמבר 2010 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
5,505	1,680	3,825	AAA עד AA-
9,922	294	9,628	A+ עד A-
763	607	156	BBB+ עד BBB-
117	14	103	BB+ עד ***B-
18	-	18	פחות מ- B-
362	37	325	ללא דירוג**
16,687	2,632	14,055	סך-הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים*
89	89		יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנזקפה לדוח רווח והפסד בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

פקדונות בבנקים זרים	6	6
---------------------	---	---

להלן טבלה המפרטת את החשיפה ליום 31 בדצמבר 2009 של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים⁽¹⁾:

סיכון אשראי כולל	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽²⁾	דירוג אשראי חיצוני ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח			
5,142	1,464	3,678	AAA עד AA-
7,556	700	6,856	A+ עד A-
841	663	178	BBB+ עד BBB-
242	11	231	BB+ עד ***B-
130	1	129	פחות מ- B-
449	202	247	ללא דירוג**
14,360	3,041	11,319	סך-הכל חשיפות אשראי למוסדות פיננסיים זרים*
380	199	181	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾

להלן פרטים בדבר ההוצאה שנזקפה לדוח רווח והפסד לשנת 2009 בשל חשיפה למוסדות פיננסיים זרים:

אגרות-חוב של מוסדות פיננסיים זרים	4	4
נגזרי אשראי מסוג CDS	54	54
סך-הכל	58	58

* היתרות כוללות חשיפה של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים במדינות הבאות:
ספרד - סך חשיפה של כ-157 מיליון ש"ח בדירוג AA- ומעלה (מתוכו סך של כ-45 מיליון ש"ח בערבות ממשלת ספרד).
ארלנד - יתרה בסך של כ-36 מיליון ש"ח, מזה סך של כ-8 מיליון ש"ח בדירוג AA-, 5 מיליון ש"ח בדירוג A, 2 מיליון ש"ח בדירוג A- והיתרה בסך של 21 מיליון ש"ח ללא דירוג.

ביוון ובפורטוגל החשיפה למוסדות פיננסיים הינה מזערית ומסתכמת בפחות ממיליון ש"ח.

** כולל בעיקר מסלקות בחו"ל המהווים 22% מהיתרה. הסכום הנותר מפוזר בשורה ארוכה של בנקים ומוסדות פיננסיים. (31.12.09: 31.12.09) 44% מהיתרה).

*** האשראי שניתן לקבוצת המוסדות המדורגים בין BB+ ל- B הינו בעיקר השתתפויות בסינדיקציות המאורגנות על-ידי בנקים בינלאומיים מדרגה ראשונה, לגיוס מקורות, לרוב לטווח קצר, עבור בנקים מובילים בשווקים מתעוררים, וכן במסגרת ליווי עסקות סחר חוץ של לקוחות הבנק בשווקים אלה.

(1) מוסדות פיננסיים זרים כוללים: בנקים, בנקים להשקעות, ברוקרים/דילרים, חברות ביטוח, גופים מוסדיים וגופים שבשליטת הגופים הללו.

(2) פקדונות בבנקים, אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב, נירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים.

(3) בעיקר ערבויות והתחייבויות למתן אשראי.

(4) יתרות חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך גבולות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים, כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

(5) לפי הדירוג הנמוך מבין דירוגי האשראי במטבע-חוץ לטווח ארוך שניתן על-ידי אחת מחברות הדירוג העיקריות S&P-Fitch, Moody's. הדירוג מעודכן ליום 4 בנובמבר 2010. (31.12.09: הדירוג מעודכן ליום 4 במרץ 2010).

החשיפה הכוללת של קבוצת הבנק למוסדות פיננסיים זרים הסתכמה ביום 30 בספטמבר 2010 בכ-16.7 מיליארד ש"ח, בהשוואה לכ-14.4 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. העלייה נבעה בעיקר מגידול בפקדונות ובנגזרים עם רשימה מצומצמת של בנקים זרים בשכבת דירוג A- ומעלה.

כ-92% מהחשיפה למוסדות פיננסיים זרים היא מול מוסדות פיננסיים בעלי דירוג A- ומעלה. החשיפה למוסדות פיננסיים זרים של קבוצת הבנק נחלקת ל-71% בבנקים, 16% בבתי השקעות שהפכו לחברות אחזקה בנקאיות או שנרכשו על-ידי קבוצות בנקאיות, 7% במוסדות פיננסיים אחרים, 4% בקרנות פנסיה ו-2% בחברות ביטוח. עיקר החשיפה של קבוצת הבנק הינה למוסדות פיננסיים זרים הפועלים בארצות-הברית (40%) ובמדינות מערב אירופה (54%). בתוספת 3, "סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק", לסקירת ההנהלה, במסגרת ענף "שירותים פיננסיים" בגין פעילות לווים בחו"ל מוצגות חלק מהחשיפות המוצגות בטבלה לעיל. במסגרת "סיכון אשראי מאזני" בתוספת 3, כלולות יתרות אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או שנרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר המציבור ונכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור. עם זאת, תוספת 3 אינה כוללת יתרות פקדונות בבנקים, אשר נכללות בטבלה לעיל. כמו-כן, במסגרת "סיכון אשראי חוץ-מאזני" בתוספת 3 מוצג סיכון האשראי כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, אשר כולל, בין היתר, 10% מיתרות עסקות עתידיות, שאינן נכללות בטבלה לעיל. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק". יצוין, כי חשיפות האשראי בטבלה לעיל אינן כוללות חשיפות למוסדות פיננסיים שיש להן ערבות מפורשת ומלאה של ממשלות, וכן אינן כוללות השקעות בניירות-ערך מגובי נכסים. לפרטים נוספים אודות ניירות-ערך מגובי נכסים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק".

חשיפת אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים

הבנק מבצע עסקות במכשירים פיננסיים נגזרים, כחלק מניהול סיכוני השוק (חשיפות בסיס, מטבע וריבית, ראה פרק ניהול סיכוני השוק והנזילות) וכן כשירות ללקוחותיו. הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים כרוכה במספר סיכונים, כמפורט להלן:

- סיכון אשראי - סכום ההפסד המרבי לבנק אם הצד הנגדי לא יעמוד בתנאי החוזה.
 - סיכון שוק - הסיכון הנוצר בשל התנודות בשווי המכשיר הפיננסי הנגזר, כתוצאה משינוי מחירי השוק, כגון: שערי חליפין, שערי ריבית, אינפלציה וכדומה.
 - היעדר סחירות - סיכון הנובע מכך שלא ניתן יהיה לסגור חשיפה במהירות על-ידי סילוקה במזומן או על-ידי יצירת חשיפה הפוכה.
 - סיכון תפעולי - הסיכון הנובע מתפעול שגוי של העסקות ממועד קשירתן ועד לסיום ההתחשבות בגינן, הן בשל טעויות אנוש והן כתוצאה מכשל מיכוני בתפעול או כתוצאה מהתממשות סיכון תפעולי אחר.
- הפעילות מנוהלת ונמדדת באופן שוטף במערכות מיכון ייעודיות הידועות בשווקים הבינלאומיים לתחומים אלה, כגון: Summit, Opics ו-Derivatech וכן במערכות מיכון אשר פותחו על-ידי הבנק. סיכוני השוק הנובעים מן הפעילות נמדדים במערכת Algorithmics. לפרטים אודות המתודולוגיה למדידת סיכוני השוק, ראה תת פרק "אמידת הסיכונים ובקרתם" להלן.
- סיכון האשראי הנובע מן העסקות במכשירים פיננסיים נגזרים ביחס לצד הנגדי לעסקות נמדד על-ידי הפעלת מקדמים שמרניים על הסכומים הנומינליים של העסקות, או בגישת התרחישים שמחשבת את החשיפה הפוטנציאלית המקסימלית של הלקוח מתוך מגוון של מצבי שוק שונים, או על-פי מודל פנימי שפותח בבנק כמפורט לעיל. שיטת המדידה מותאמת ללקוח בהתאם לאופי הפעילות בתיק הנגזרים שלו. ההיבטים התפעוליים הנובעים מהפעילות נבדקים ומבוקרים באופן שוטף על-ידי יחידה ייעודית.

להלן פירוט חשיפת האשראי בגין שווי הוגן חיובי של מכשירים פיננסיים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה, נכון ליום 30 בספטמבר 2010 (במיליוני ש"ח):

סך-הכל	דירוג האשראי			
	BBB+	A+ עד A-	AAA עד AA-	
בנקים מחוץ לישראל:				
1,218	-	129	1,089	ארה"ב ⁽¹⁾
790	13	320	457	אנגליה
553	-	553	-	גרמניה
788	-	516	272	צרפת
480	-	473	7	שוויץ
54	-	26	28	אחר
76	-	54	22	גוש האירו-אחר
3,959	13	2,071	1,875	סך-הכל בנקים מחוץ לישראל
בנקים בישראל				
469				
בורסות וממשלות				
162				
דילרים/ברוקרים⁽²⁾				
615				
לקוחות עסקיים לפי ענפי משק:				
1,383				שירותים פיננסיים
134				תחבורה ואחסנה
139				חשמל ומים
164				בינוי ונדל"ן
1,592				אחר
3,412				סך-הכל לקוחות עסקיים לפי ענפי משק
8,617				סך-הכל

(1) מזה גיי. פי. מורגן צ'ייס, יתרה בסך 1,012 מיליון ש"ח.

(2) מזה גולדמן זאקס, יתרה בסך 389 מיליון ש"ח.

חשיפות הבנק לאיגוח - בעקבות המשבר ננקטה מדיניות של הקטנת התיק והיקף החשיפה הנוכחי הוא כ-477 מיליון ש"ח, מזה כ-294 מיליון ש"ח כמשקיע במכשירי איגוח וכ-183 מיליון ש"ח קווי אשראי לתאגידים העוסקים באיגוח.

חשיפת אשראי למדינות זרות

סיכון חשיפת האשראי למדינות זרות מבטא את האפשרות שאירוע כלכלי, פוליטי או אירוע אחר במדינה זרה יפגע בשווי נכסי קבוצת הבנק, או ישפיע באופן שלילי על יכולת החייבים במדינה לעמוד בהתחייבויותיהם כלפי קבוצת הבנק. סיכון החשיפה למדינות זרות כולל חשיפה מאזנית מעבר לגבול (סך החשיפה המאזנית של הבנק בישראל לתושבי מדינה זרה, בתוספת סך החשיפות המאזניות של שלווחות הבנק בחו"ל לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה), וכן חשיפה מאזנית של שלווחות הבנק בחו"ל לתושבים מקומיים באותן מדינות בניכוי התחייבויות השלוחות. סיכון חשיפה מאזנית מעבר לגבול הינו הסיכון שפעולות שיינקטו על-ידי ממשלות זרות ימנעו את היכולת להמיר מטבע ו/או להעביר כספים מחוץ למדינה (Transfer Risk), ובכך ישפיעו על יכולת החברות והלקוחות לבצע עסקות מעבר לגבול.

ניהול סיכון החשיפה למדינות זרות בבנק מתבצע על-ידי בחינה פרטנית של הסיכונים הנובעים מהמדינות השונות, תוך הסתייעות בדירוגי המדינות של המדרגים הבינלאומיים - Moody's, Fitch ו-S&P, בתוספת 4 לסקירת ההנהלה מפורטת סך החשיפה המאזנית לפי סיכון מדינה ובחלוקה לסקטורים (ממשלות, בנקים ואחרים). סך החשיפה למדינות זרות כולל את החשיפות המאזניות בגין יתרות חוב מאזניות בניכוי התחייבויות מקומיות, ניירות-ערך והשקעות אחרות המיוחסות למדינות שאינן ישראל. החשיפה המאזנית הותאמה על בסיס הסיכון הסופי, תוך התחשבות בחיזוקי אשראי הכוללים ערבויות, ביטחונות מוחשיים ונזילים, חוזי ביטוח, השתתפויות בסיכון ונגזרי אשראי. לפרטים נוספים, ראה פרק "הרכב והתפתחות נכסי והתחייבויות קבוצת הבנק" לעיל.

החשיפה המאזנית למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמה ב-29.4 מיליארד ש"ח, בהשוואה ל-41.3 מיליארד ש"ח בסוף שנת 2009. עיקר הירידה בחשיפה למדינות זרות נובעת מארצות-הברית כתוצאה מירידה בפקדונות בבנק המרכזי בארצות-הברית, וכן כתוצאה מגידול בהתחייבויות המקומיות שנבע מגידול בפקדונות CDS.

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 30 בספטמבר 2010 (במיליוני שקלים):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות הברית	4,414	12,121	16,535	14%
שוויץ	4,504	3,817	8,321	15%
אנגליה	3,118	7,437	10,555	11%
גרמניה	2,834	2,723	5,557	10%
צרפת	1,431	2,059	3,490	5%
אירלנד	231	185	416	1%
ספרד	178	527	705	1%
יוון	1	1	2	-
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	8,678	2,358	11,036	29%
תורכיה	3,111	952	4,063	11%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	927	782	1,709	3%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	29,427	32,962	62,389	100%

להלן סך החשיפות העיקריות למדינות זרות ליום 31 בדצמבר 2009 (במיליוני ש"ח):

מדינה	סך-הכל חשיפה מאזנית ⁽¹⁾	סך-הכל חשיפה חוץ-מאזנית	סך-הכל חשיפה	שיעור מהחשיפה המאזנית
ארצות-הברית	15,067	12,474	27,541	37%
שוויץ	4,877	2,228	7,105	12%
אנגליה	4,073	7,690	11,763	10%
גרמניה	2,259	2,959	5,218	5%
צרפת	1,150	2,954	4,104	3%
מדינות מפותחות אחרות ⁽²⁾	9,480	2,567	12,047	23%
תורכיה	3,434	1,020	4,454	8%
מדינות מתפתחות (LDC) אחרות ⁽³⁾	935	384	1,319	2%
סך-הכל החשיפות למדינות זרות	41,275	32,276	73,551	100%

- (1) ניכוי התחייבויות לתושבים מקומיים של שלוחות הבנק בחו"ל.
- (2) החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קנדה, לוקסמבורג והולנד. בשנת 2009 כולל חשיפות מאזניות וחוץ-מאזניות לספרד בסך 875 מיליון ש"ח, אירלנד בסך 681 מיליון ש"ח, פורטוגל בסך 5 מיליון ש"ח ויוון בסך 1 מיליון ש"ח.
- (3) מדינות פחות מפותחות (LDC) - נקבעות לפי הגדרת הבנק העולמי המבוססת על ההכנסה הלאומית לנפש - החשיפות העיקריות נובעות ממדינות קזחסטן ורוסיה.

מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן: "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארצות-הברית ועל הוראות רגולטוריות רלוונטיות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות, המפורטות בביאור 1 (ז) לדוחות הכספיים לשנת 2009, בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלה. על-פי החוזר נדרש תאגיד בנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על-פי החוזר נדרש תאגיד בנקאי לקיים, כחשבון התייבולי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית".

בהתאם לחוזר, יש לבצע בחינה פרטנית לירידת-ערך עבור כל חוב שיתרתו החוזית (ללא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות ביותר משפטי, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) הינה 1 מיליון ש"ח או יותר, וכן לגבי חובות אחרים שמזוהים על-ידי התאגיד הבנקאי לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת-ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה הקבוצתית. הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרתם החוזית כמפורט לעיל, מקובצת ברמת הלקוח, הינה 1 מיליון ש"ח או יותר. במידה שחוב אשר נבחן פרטנית נמצא פגום, ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי בגינו תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, מהווים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או, כאשר החוב הינו מותנה בביטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על-פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי.

הפרשה קבוצתית תחושב כדי לשקף הפרשות לירידת-ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שזוהו לצורך בחינה פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לדיור לגביהן חושבה הפרשה מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו ב-ASC 450, Contingencies (במקור תקן חשבונאות אמריקאי, FAS 5 Accounting for Contingencies), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי העבר בגין כל אחת מהקבוצות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. לגבי הוראת מעבר בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012, ראה להלן.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו ב-FAS 5 (ASC 450). בהוראה נקבעו הגדרות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני וחוץ-מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר, כי יש לסמן כחוב פגום כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, לרבות כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית הנמצא בפיגור מעל 90 יום וכן כל ארגון מחדש של חוב בעייתי. כמו-כן, על-פי החוזר, יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב לחוב שאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כדי כך, שהותרו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמצי גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי נקבעו כללי המחיקה החשבונאית בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם ועל פרמטרים אחרים. בנוסף, הורחבו בצורה משמעותית דרישות התייעוד והגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בכל הנוגע לחובות בעייתיים.

הוראה זו תישם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2011 (להלן: "מועד היישום לראשונה") ואילך. ההוראה לא תישם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה, תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי יידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל יתרת חוב אשר במועד זה עומדת בתנאים למחיקה חשבונאית;
 - להתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים ליום המעבר לדרישות ההוראה;
 - לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור ולבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתייחסים;
 - לבחון את הצורך בהתאמת יתרות מיסים שוטפים ומיסים נדחים לקבל ולשלם.
- התאמות ההוראה הנובעות מהדרישות לעיל, למועד היישום לראשונה, תיכללנה ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי. לעניין זה הובהר, כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כפגום, חוב אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד החוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

ביום 18 בפברואר 2010, פרסם בנק ישראל חוזר המתקן את החוזר המקורי מיום 31 בדצמבר 2007 וכן הוראות אחרות. בין היתר, נקבע כי הפרשה הקבוצתית לא תחושב על-פי מודלים סטטיסטיים פנימיים אלא על-פי נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שירשמו בפועל בתקופות שלאחר מועד היישום לראשונה. בנוסף, נקבע בהוראת השעה כי לאחר יישומה, לא נדרש לשמור הפרשה כללית ונוספת אולם בכל מקרה סכום הפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום הפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברוטו ממש. כמו-כן, תוקנו הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311, 315 ו-325 באופן שמתאים את המונחים והכללים המשמשים בהן להוראות החדשות הכלולות בחוזר. הבנק נערך ליישום ההוראה, בין היתר, על-ידי הקמת צוות היגוי בראשות חבר הנהלה, הקצאת משאבים כספיים, מיחשוביים ואנושיים ברמה הנדרשת לעמידה בדרישות ובלוחות הזמנים שנקבעו בהוראה, וכן על-ידי בחינה ושינוי של תהליכים, מערכות, בקורות ונהלים בבנק הקשורים בסיכוני אשראי.

במסגרת יישום ההוראה, הבנק מפתח ומעדכן כלים ותהליכים מיחשוביים שונים שהעיקריים שבהם הינם: הכנת תשתיות מידע מתאימות וניהול מרכיבי חוב חדשים, פילוח האשראי לפי סוגי ההפרשות השונות, איתור והצפת אשראי בעייתי, חישוב הפרשה קבוצתית, מחיקה חשבונאית, התאמת המערכות לבחינה פרטנית של אשראי, וכן התאמת המערכות החשבונאיות לטיפול ולדיווח החשבונאי הנדרש. ליום 30 בספטמבר 2010 הושלם רוב הפיתוח של התהליכים המפורטים לעיל והבנק מבצע מבדקי קבלה למערכות השונות ולכלל הפרויקט. בנוסף, הבנק נמצא בשלבי פיתוח של כלים ותהליכים עסקיים וניהוליים תומכים. לקראת מועד היישום לראשונה, הבנק פועל להטמעת המערכת ומבצע הדרכות לגורמים הרלוונטיים בבנק, כמו-כן, פועל הבנק להשלמת עדכון תהליכי עבודה וכתביבת נהלים מתאימים. הטיפול החשבונאי באשראי בעייתי, בהתאם לחוזר, שונה באופן מהותי מזה המיושם כיום בהתאם להוראות הדיווח לציבור ולהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 ו-315. בדבר טיפול בחובות בעייתיים, ובגין חשיפות האשראי החוץ-מאזניות, ועלול להשפיע באופן מהותי על התוצאות המדווחות של הבנק ועל מצבו הכספי. בפרט, כתוצאה מיישום ההוראה צפוי כי היקף החובות הפגומים שאינם נושאים הכנסה יגדל, היקף החובות המדווחים בתיק האשראי של הבנק צפוי לקטון בשל מחיקות חשבונאיות אשר לא כרוכות בויתור משפטי ובשל מחיקות הריבית שנצברה ולא שולמה בגין חובות פגומים ומחוקים חשבונאית, וכן צפוי קיטון מהותי ביתרת העודפים למועד היישום לראשונה בגין ההתאמות כאמור. בשלב זה, בטרם השלים הבנק את מלוא ההערכות הנדרשת למדידת ההפרשות להפסדי אשראי לפי ההוראה החדשה, אין ביכולתה של הנהלת הבנק להעריך את היקף ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של הבנק ליום המעבר ועל תוצאותיו הכספיות בעתיד. לאור מורכבות והתמשכות תהליך היישום של ההוראה, הנהלת הבנק צופה, כי ניתן יהיה להעריך את מלוא היקף ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של הבנק ליום המעבר, במועד עריכת הדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010.

היחידה לניהול סיכוני אשראי

היחידה לניהול סיכוני אשראי כפופה למנהל החטיבה לניהול סיכונים ומשמשת כגוף מטה בלתי תלוי לזיהוי, לבקרה, לניהול וניתוח סיכוני האשראי. היחידה כוללת שתי מחלקות, מחלקת ניתוח וניהול סיכוני אשראי ומחלקת בקרת אשראי. תפקיד היחידה לגבש מתודולוגיות לניהול סיכוני אשראי התואמות את היעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק, ולבצע בקרה שהבנק פועל בהתאם למדיניות שנקבעה. היחידה משמשת כיחידת מטה שאחראית על בקרת התהליכים ומתודולוגיות ניהול סיכוני האשראי בחברות הבנות, בקבוצת הבנק. המחלקה לניתוח וניהול סיכוני אשראי אחראית בין היתר על: פיתוח מתודולוגיות לזיהוי, לבקרה ולניהול סיכוני אשראי, פיתוח מודלים למדידת דירוג סיכון האשראי ותימחורו ברמת הלווה הבודד וברמת התיק, המשך קידום הערכות של סיכוני אשראי לקראת יישום באזל 2 כולל לגישה המתקדמת, פיתוח מתודולוגיות לחישוב הפרשה קבוצתית עבור יישום הוראת חובות פגומים, תהליך ביצוע תרחישי קיצון ברמת הבנק והקבוצה, ניטור חשיפת האשראי, רמת סיכון האשראי, עמידה במגבלות האשראי ודיווח התוצאות להנהלת הבנק ולדירקטוריון. המחלקה לבקרת אשראי מבצעת הערכות בלתי תלויות של רמת סיכון האשראי לכל הלווים העסקיים הגדולים של הבנק בסבב תלת שנתי או בתדירות גבוהה יותר לאותם לוויים שהוערכו כבעלי פוטנציאל סיכון. כמו-כן, מתבצעת בדיקת מהימנות דירוג האשראי של הלווים שנבדקו. המחלקה אחראית על פעילות בקרת אשראי בסניפי הבנק וחברות הבת בחו"ל ובמסגרת זו מבוצע מעקב הן לגבי תהליכי הבקרה והן לגבי היקפי הבקרה ועמידה בתוכניות העבודה.

סיכוני השוק והנזילות

כללי

סיכון שוק – הינו סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע משינויים של מחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים. הבנק חשוף לשינויים בשיעור הריבית (להלן: "חשיפת ריבית"), ובשערי חליפין ואינפלציה (להלן: "חשיפת מטבע" או "חשיפת בסיס"):

- **סיכון ריבית –** הינו סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע משינויים בשערי ריבית. כתוצאה מן החשיפה לריבית במטבעות השונים עלולה להיגרם ירידה בהכנסות מריבית. החשיפה מן הפעילות השוטפת בכלל הבנק מנוהלת בהתאם להערכות לגבי משתני השוק, ובכפוף למגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על ידו) לתרחישי שינוי מוגדרים בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית. החשיפה למסחר ועשיית שוק בריביות מנוהלת בכפוף למגבלות, המאושרות ומבוקרות באופן שוטף.
- **סיכון אינפלציה ו/או סיכון שער חליפין –** הינו סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מחשיפת הבסיס ומחשיפות מטבע בתחומי המסחר ועשיית שוק. חשיפת הבסיס היא חשיפת ההון הפיננסי לשלושת מיגזרי ההצמדה – שקל לא-צמוד, שקל צמוד מדד ומיגזר מטבע-החוץ. שינויים בתנאי השוק עלולים לגרום להפסד, הן כתוצאה מחשיפת הבסיס והן בפעילות למסחר. התפלגות ההון הפיננסי הפעיל (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידי הבנק) בין המיגזרים השונים מנוהלת באופן שוטף בהתאם לתנאי השוק ובכפוף למגבלות. החשיפה למסחר מתבצעת בכפוף למגבלות, המאושרות ומבוקרות באופן שוטף.
- לשינויים בשערי החליפין השפעה של שיעור המס האפקטיבי הואיל והפרשי השער בגין ההשקעות בחו"ל אינם מובאים בחשבון בבסיס ההכנסה לצורך חישוב ההפרשה למס, שלא כמו הפרשי השער בגין מקורות מימון ומכאן חוסר הסימטריה בגין הפרשי השער. הבנק מבצע חיסוי כנגד חשיפת המס בגין ההשקעות בחו"ל באמצעות העמדת מקורות מימון עודפים כנגד השקעות אלו.
- **סיכון מחיר מניות –** סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מירידת-ערך המניות שהבנק מחזיק. הקבוצה מחזיקה מניות בעיקר לצורכי השקעה (לא למסחר), וירידה בערך עשויה לפגוע ברווחיות הבנק. היקף החזקות הקבוצה במניות זמינות למכירה עומד על כ-1,817 מיליון ש"ח ועל כ-57 מיליון ש"ח במניות למסחר.
- **סיכון נזילות –** סיכון להכנסות ולהון הקבוצה הנובע מאי יכולתו לספק את צרכי נזילותו. סיכון הנזילות נוצר מאי וודאות לגבי זמינות המקורות. במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים עלולה להיווצר עלות בלתי מתוכננת בקשר עם גיוס המקורות. כתוצאה מהמשבר הפיננסי העולמי ומההרעה במצב הכלכלי ניכר צמצום בפעילות הבין-בנקאית במטבע-חוץ, וייתכן שינוי בהתנהגות ציבור המשקיעים והרשויות. הבנק מפעיל מערכת בקרה המבוססת על מודל פנימי משוכלל המבוסס על תרחישים. הפקדונות בבנק יציבים לאורך תקופות ארוכות. ההערכה הכוללת של רמת הסיכון בתחום הנזילות ניתנת על בסיס בחינת העלות התיאורטית של גיוס מקורות בתרחיש קיצוני.

ניהול סיכוני השוק והנזילות

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בראיה גלובלית של הפעילות בבנק בארץ ובסניפי הבנק בחו"ל, ובשים לב לפעילות החברות הבנות הבנקאיות. תחומי הפעילות ומסגרות הסיכון מאושרים על-ידי הנהלה והדירקטוריון. מדיניות ניהול סיכוני השוק מכוונת להגדלת תוחלת הרווח על בסיס כלכלי, תוך שמירה על רמות סיכון מאושרות ומבוקרות.

הניהול הגלובלי של הנכסים וההתחייבויות בתיק הבנקאי (נכ"ה) ושל המסחר (בחדרי העסקות ובתיקי אגרות-חוב נוסטרו) נעשה תחת אחריות ה-Global Treasurer ובהנחייתו. הניהול השוטף והפיקוח על ניהול נכסים והתחייבויות והמסחר הינם באחריות המנהלים באגף לניהול נכסים והתחייבויות בתל-אביב, ביחידות לניהול נכסים והתחייבויות בסניפי הבנק בחו"ל ובחדרי העסקות בתל-אביב, ניו-יורק ולונדון, לפי העניין. אגפים אלו כפופים למנהלת חטיבת ה-Global Treasury. הבקרה השוטפת והמעקב על הפעילות בסניפי חו"ל מתבצעים על-ידי יחידות מקומיות, בתיאום מלא ותוך דיווח שוטף ליחידות המקבילות בהנהלה הראשית: המחלקה לניהול חשיפות בחטיבת ה-Global Treasury והמחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבת לניהול סיכונים.

בנוסף על אמידת הסיכונים, בחינת התוצאות ובקרה שוטפת על העמידה במגבלות, מתבצעת עבודת בקרה על-ידי יחידת הביצוע והבקרה בחטיבת ה-Global Treasury. בקרה זו הינה תפעולית ויעודה הינו בדיקת תקינות, שלמות והתאמה בין בסיסי הנתונים השונים במערכות דוח שונות ואיתור שגיאות תפעוליות.

מסגרות הסיכון משקפות את תיאבון הסיכון של הבנק, דהיינו, היקף הסיכון שהנהלה והדירקטוריון מוכנים כי הבנק יחשף אליו. המסגרות מאושרות על-ידי הדירקטוריון ומעוגנות בנהלים הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי סיכון עיקריים ומגבלות ייעודיות לתחומי המסחר השונים. גורמי הסיכון העיקריים אליהם חשוף הבנק הם שערי הריבית של השקל במיגזר הצמוד והלא-צמוד, אינפלציה ושער החליפין שקל/דולר.

הדירקטוריון והועדה לניהול סיכונים ויישום באזל 2 מקבלים דיווח על הפעילות, החשיפות, תוצאות הפעילות וביצוע המדיניות שאושרה, לפחות אחת לרבעון. הדיווחים כוללים: סקירת נושאים שנדונו ודווחו בצוותים, לרבות החלטות עיקריות; חשיפות ורמות הסיכון המנוצלות מתוך המסגרות המאושרות; תוצאות הפעילות; אירועי דיווח (הפסדים, חריגות מנהלים, אירועים חריגים); הרחבת פעילויות והרשאות לחדרי העסקות השונים בהתאם לסמכויות שאושרו; תמונת סיכון כלל הבנק וחברות בנות בנקאיות בקבוצה; דוח בקרת סיכונים שוק רבעוני.

מדיניות ניהול הנכסים וההתחייבויות, סיכוני השוק וסיכון הנזילות מותוות ומבוקרת על-ידי צוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי, המורכב מחברי הנהלת הבנק בראשות מנכ"ל הבנק. המדיניות, לרבות המגבלות שנקבעו, מובאת לדיון ולאישור, לפי העניין, לצוות ניהול נכסים והתחייבויות גלובלי של הנהלת הבנק, לוועדות הדירקטוריון, או למליאת הדירקטוריון.

הפעילות השוטפת, מתנהלת על-ידי צוותי משנה בראשות מנהלת חטיבת ה-Global Treasury ובהשתתפות בעלי תפקידים בכירים בבנק, צוותים מקומיים פועלים גם בניו-יורק ובלונדון. פעילות הצוותים היא במסגרת החלטות הדירקטוריון וועדותיו, בדבר חשיפות לסיכוני שוק ונזילות ובכפוף להוראות הפיקוח על הבנקים, או הרגולטור המקומי, לפי העניין.

ניהול סיכוני השוק והנזילות מתבצע בכל חברה בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה. אמידה ובקרה של סיכוני שוק ונזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית. החשיפה לסיכוני שוק ונזילות של החברות הבנות נבחנת על-ידי המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים ומדווחת להנהלה ולדירקטוריון הבנק בתדירות התואמת את רמת הסיכון.

סיכוני השוק

בניהול החשיפות לסיכוני שוק בבנק, מבחינים בין חשיפות הנוצרות כחלק מניהול שוטף של הנכסים וההתחייבויות של הבנק (נני"ה - התיק הבנקאי, "Non Trade") לבין החשיפות למסחר ("Trade"). תיאור מפורט לגבי ניהול סיכוני השוק בפעילות בתיק הבנקאי ובפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

סיכון הנזילות

סיכון הנזילות בבנק, במטבע-חוץ ובשקלים, מנוהל ומבוקר באופן שוטף, במטרה להבטיח את היכולת להתמודד באופן תחרותי גם במצבי ביקוש והיצע חריגים בשווקים הפיננסיים. ניהול הנזילות השוטף הינו באחריות אגף נני"ה ומתבצע באמצעות יחידות הנזילות בשקלים ובמטבע-חוץ. דוח סיכון נזילות יומי מופק ממערכת ALM - מערכת מקיפה לניהול נכסים והתחייבויות.

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 342 בנושא "ניהול סיכון הנזילות", הבנק מפעיל מודל פנימי לאמידת סיכון הנזילות, כמפורט בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

בתחילת שנת 2009 אושרה תוכנית לטיפול במשבר נזילות ברמות שונות. התוכנית כוללת מערכת ניטור של מדדים העשויים להצביע על מצב משברי והצעדים המתחייבים בהתממשות תרחישים מוגדרים. הצעדים כוללים התכנסות צוותים, מערכת דיווח וסדרת פעולות להתמודדות עם משבר אפשרי. כן נקבעו תרחישים לבחינת השפעת שינויים בקצב הביצוע של התוכנית העסקית על צרכי הנזילות בטווח של שנה.

ניהול הנזילות וסיכון הנזילות מתבצע בכל חברה-בת בנקאית בקבוצת הבנק בנפרד, על-פי מדיניות הנקבעת על-ידי הדירקטוריון של כל חברה, כאשר המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות משמשת כיחידת מטה של הקבוצה. אמידה ובקרה של סיכון הנזילות מתבצעים על בסיס מתודולוגיה אחידה ברמת הקבוצה, בהנחיית החטיבה לניהול סיכונים, ובשים לב לגודל ההון ולאופי המיוחד של הפעילות בכל חברה-בת בנקאית.

אמידת הסיכונים ובקרתם

זיהוי ואמידת הסיכונים, בקרת המגבלות על היקף הסיכונים והדיווח על הממצאים מבוצעים, או מבוקרים, על-ידי החטיבה לניהול סיכונים, באופן בלתי תלוי בניתוחים השוטפים ובדיווחים המבוצעים כחלק מפעילות חטיבת ה-Global Treasury.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות בחטיבה לניהול סיכונים אחראית לניבוי מתודולוגיה לאמידת סיכוני שוק ונזילות, בהתאמה ליעדים האסטרטגיים של קבוצת הבנק. כמו-כן הינה אחראית לביצוע בקרה על סיכוני השוק והנזילות בקבוצה.

רמת הסיכון של הבנק נמדדת ומבוקרת על-פי נהלים, הכוללים, בין היתר, מגבלות על רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בגורמי הסיכון העיקריים. בנוסף, מחושב אומדן סיכון בשיטת הערך בסיכון (VaR), בה אומדים את ההפסד המקסימלי הצפוי לתאריך, בשל התממשות סיכוני שוק, בתקופת זמן נתונה וברמת מובהקות סטטיסטית שנקבעה מראש על-ידי הבנק ואושרה על-ידי הדירקטוריון. המגבלות העיקריות מפורטות בתת פרק "נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות" להלן. אמידת הסיכון וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר מתבצעות לפחות פעם ביום.

המתודולוגיה לאמידת סיכוני השוק

אומדן הסיכון בפעילות המסחר מחושב באופק של עשרה ימי עסקים וברמת מובהקות של 99%. ההתייחסות הנה לסיכון הגבוה מבין שתי שיטות אמידת סיכון מקובלות ("סימולציה היסטורית" ו-"סימולציה מונטה-קרלו"). מתודולוגיה זו תואמת את ההמלצות הרלוונטיות של ועדת באזל בעקבות המשבר בשווקים בארצות-הברית. האומדן מספק התראה מהירה יחסית על רמת סיכון השוק בתקופות של עלייה בתודותיו. שערך מלא של התיק למסחר מתבצע לפחות אחת ליום, בתרחישים שונים, לצורך האומדן. אמידת הסיכון של פעילות כלל הבנק מתבצעת אחת לחודש בשיטה ההיסטורית ובאופק של חודש. בנוסף, מבוצע באופן שוטף תהליך בחינה בדיעבד (Backtest) על-פי קריטריונים שהוגדרו בהמלצות ועדת באזל, במטרה לבחון את תקפות מודל אמידת הסיכון. תוצאות הבדיקה מדווחות שנתיים להנהלה ולדירקטוריון. על-פי תוצאות הבדיקה, המודל עומד בקריטריונים שהוגדרו על-ידי ועדת באזל לקבלת המודל. באשר לסקירה נרחבת של המתודולוגיה - ראה פרק זה בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

כלל הבנק

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במדד (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 בספטמבר 2010:

מקסימום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010	מינימום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010	ליום 30 בספטמבר 2010	תרשי
(24)	(2)	(2)	עלייה של 1% במדד
במיליוני ש"ח			

הבנק פעיל בשוקי המטבע הן באמצעות עסקות ספוט ופורוורד והן באמצעות אופציות, הן עבור עצמו והן עבור לקוחותיו. כתוצאה מכך, הבנק פעיל במרבית המטבעות הסחירים בעולם, הן בשווקים המפותחים והן בשווקים המתפתחים. בשל קיומן של מגבלות על חשיפות המטבע, שעיקרן מופיע בריכוז המגבלות בהמשך, חשיפת המטבע נטו נמוכה באופן יחסי.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים בשערי המטבע העיקריים (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש, כאשר תרחיש התחזקות פירושו התחזקות המטבע הנדון כנגד כל המטבעות האחרים), ליום 30 בספטמבר 2010:

התחזקות של 10%	התחזקות של 5%	התחזקות של 5%	החלשות של 5%	החלשות של 10%	מטבע
(20.2)	1.3	(17.8)	(25.8)		דולר
(7.0)	(2.1)	(7.6)	(17.9)		דולר קנדי
13.4	6.1	(4.0)	(8.7)		פרנק שוויצרי
14.8	6.8	(3.4)	1.7		אירו
3.1	1.6	(1.6)	(3.1)		לירה תורכית
(1.0)	-	(1.1)	(2.4)		יון יפני
במיליוני ש"ח					

קיימות מגבלות על רגישות הון הבנק (כולל חברות בנות פיננסיות המנוהלות על-ידי) לתרחיש שינוי בעקומי הריבית השקלית, המדדית והדולרית.

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 30 בספטמבר 2010:

30 בספטמבר 2010						
מינימום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010		מקסימום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010		במיליוני ש"ח		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
288	(312)	34	381	288	(312)	בבנק
289	(313)	34	380	289	(313)	מזה: בתיק הבנקאי
1	(1)	-	(1)	1	(1)	בתיק למסחר
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
347	(369)	30	348	347	(369)	בבנק
357	(365)	30	357	357	(365)	מזה: בתיק הבנקאי
(10)	(4)	-	(14)	(10)	(4)	בתיק למסחר
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
14	6	1	(25)	14	6	בבנק
12	9	1	(20)	12	9	מזה: בתיק הבנקאי
2	(3)	-	8	2	(3)	בתיק למסחר

להלן נתונים אודות רגישות הון הבנק לשינויים במקביל בעקומי הריבית (השינוי התיאורטי בשווי הכלכלי כתוצאה מהתרחיש) ליום 31 בדצמבר 2009:

31 בדצמבר 2009						
מינימום בשנת 2009		מקסימום בשנת 2009		במיליוני ש"ח		
ירידה 1%	עלייה 1%	ירידה 1%	עלייה 1%	עלייה 0.1%	ירידה 1%	עלייה 1%
תרחיש						
תזוזה בריבית צמודה למדד:						
351	(391)	37	425	351	(391)	בבנק
350	(389)	37	423	350	(389)	מזה: בתיק הבנקאי
1	(2)	-	3	1	(2)	בתיק למסחר
תזוזה בריבית לא-צמודה:						
226	(236)	23	307	226	(236)	בבנק
234	(243)	24	340	234	(243)	מזה: בתיק הבנקאי
(8)	7	(1)	(2)	(8)	7	בתיק למסחר
תזוזה בריביות במטבע-חוץ:						
(12)	18	(1)	51	(12)	18	בבנק
(10)	16	(1)	59	(10)	16	מזה: בתיק הבנקאי
(2)	2	-	3	(2)	2	בתיק למסחר

בטבלה לעיל מוצג ניתוח רגישות השווי הכלכלי של הבנק לשינויים בעקומי הריבית, המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בעקום ריבית שאינו מביא בחשבון את מרווח סיכון האשראי של הצד הנגדי. זאת בשונה מחישוב שווי הון המבוסס, בין השאר, על היוון זרמי המזומנים הצפויים בשיעורי הריבית המשקפים את רמות הסיכון.

במסגרת בחינת תרחישי קיצון, נבחנת רגישות השווי הכלכלי של הבנק לתרחיש ההיסטורי הגרוע ביותר שארע בחמש השנים האחרונות, הכולל שינויים בגרמי הסיכון השונים בטווח של חודש. יצוין כי בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, הרגישות כאמור לא עלתה על 899 מיליון ש"ח.

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 30 בספטמבר 2010 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
291,463	12,369	11,140	43,818	57,376	166,760	נכסים פיננסיים*
381,672	32,699	37,652	196,306	7,102	107,913	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
268,741	7,323	14,211	63,055	45,724	138,428	התחייבויות פיננסיות*
385,281	37,924	34,404	178,326	18,113	116,514	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
19,113	(179)	177	(1,257)	641	19,731	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן פירוט השווי ההוגן של הבנק וחברות מאוחדות שלו ליום 31 בדצמבר 2009 לפי מיגזרי הצמדה:

סך-הכל	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי		במיליוני ש"ח
	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
299,934	11,405	11,230	52,798	59,317	165,184	נכסים פיננסיים*
318,432	32,871	25,627	149,287	4,731	105,916	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
279,660	8,224	16,657	66,033	45,984	142,762	התחייבויות פיננסיות*
320,697	35,680	20,008	136,113	16,758	112,138	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים וחוץ-מאזניים***
18,009	372	192	(61)	1,306	16,200	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

להלן השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 30 בספטמבר 2010:

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****						שינוי בשווי הוגן	
	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי				
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
ב-%	במיליוני ש"ח							
3.9%	744	19,857	(184)	186	(1,222)	1,049	20,028	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
0.3%	58	19,171	(179)	180	(1,258)	680	19,748	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(3.3%)	(626)	18,487	(167)	161	(1,310)	432	19,371	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

להלן השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן נטו של המכשירים הפיננסיים של הבנק וחברות מאוחדות שלו, למעט פריטים לא-כספיים ליום 31 בדצמבר 2009:

שינוי בשווי הוגן	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים, לאחר השפעת שינויים בשיעורי ריבית****						שינוי בשווי הוגן	
	מטבע-חוץ**			מטבע ישראלי				
סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אחר	אירו	דולר	צמוד למדד	לא-צמוד	
ב-%	במיליוני ש"ח							
2.8%	510	18,519	358	174	(79)	1,676	16,390	גידול מידי מקביל של אחוז אחד
0.3%	56	18,065	371	191	(63)	1,347	16,219	גידול מידי מקביל של 0.1 אחוז
(3.1%)	(555)	17,454	386	211	(44)	904	15,997	קטון מידי מקביל של אחוז אחד

* כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים.
 ** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.
 *** סכומים לקבל (לשלם) בגין מכשירים פיננסיים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים, כשהם מהווים בריביות אשר שימשו לחישוב השווי ההוגן.
 **** שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים שמוצג בכל מיגזר הצמדה הוא השווי ההוגן נטו במיגזר זה בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית במיגזר ההצמדה. סך-הכל שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים הוא השווי ההוגן נטו של כל המכשירים הפיננסיים (למעט פריטים לא-כספיים) בהנחה שחל השינוי שצוין בכל שיעורי הריבית בכל מיגזר ההצמדה.

לפרטים נוספים בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

פעילות למסחר

החשיפות למסחר הן תוצאה של פעילות הבנק כעושה שוק ושל ניהול דינמי של תיק נכסים פיננסיים נזילים. ההרשאות לפעילות, כמו גם הסיכון שבפעילות, נמדדים, לפי העניין, במונחים של הערך בסיכון (VaR), במונחים של הפסד תיאורטי בתרחישם לרבות בתרחיש קיצון, במונחים של רגישות לגורמי סיכון וכו-כן במונחים של היקף הפעילות. אמידת הסיכון, וכן בדיקת העמידה במגבלות של הפעילות למסחר, מתבצעות לפחות אחת ליום. בנוסף על הרשאות ספציפיות לכל פעילות בנפרד, נקבעה הסמכה כוללת במונחים של הערך בסיכון (VaR) לפעילות המסחר בבנק, בחדרי העסקות ובתיק נירות-ערך למסחר. תיאור מפורט לגבי ניהול סיכוני השוק בפעילות למסחר מופיע בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009.

להלן אומדני הסיכון של הפעילות למסחר (VaR) ליום 30 בספטמבר 2010:

מינימום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010	מקסימום בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010	ממוצע בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010	ליום 30 בספטמבר 2010	
במיליוני ש"ח				
1.0	5.7	2.4	2.8	מסחר באגרות-חוב
18.6	68.6	39.4	37.6	מסחר בחדרי העסקות
		41.8	40.4	סך-הכל מסחר

נוהלי חשיפות לסיכוני שוק ונזילות

בתחילת שנת 2010 אישר הדירקטוריון מסמך חשיפות לסיכוני שוק ונזילות המבוסס על תוכנית העבודה של חטיבת ה-Global Treasury. המסגרת שאושרה כוללת: מסגרת כוללת לאומדן הסיכון בכלל הבנק, מגבלות על רגישות כלל הבנק לגורמי סיכון ומסגרות סיכון לתחומים השונים בפעילות המסחר לרבות קביעת מסגרת סיכון לפעילות בריביות במטבע-חוץ. כמו-כן, נוספו מגבלות על רגישות לתרחיש ריבית נוספים בתיק הבנקאי, על רגישות ההכנסה השנתית של התיק הבנקאי לשינויים בריבית, ועל ההפסד התיאורטי בתרחיש קיצון בתיקי האופציות למסחר. ניצול המסגרות שאושרו כפוף לאישור צוות נ"ה גלובלי של הבנק. ברבעון השלישי של שנת 2010 הוחל בהערכות לבנייה בשלבים של תיק השקעות מגוון לנוסטרו, אושרה מסגרת השקעה באגרות-חוב חרות. להלן המגבלות העיקריות על חשיפות לסיכוני שוק בכלל פעילות הבנק ובפעילות המסחר בנפרד, ליום 30 בספטמבר 2010:

מגבלה	במיליוני ש"ח	% מההון הפיננסי הפעיל
כלל הבנק		
אומדן סיכון כולל (VaR)	1,000	
רגישות השווי הכלכלי לשינויים של 1% במקביל ועד 1% לא במקביל בעקום בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	500	
שקל לא-צמוד	620	
מטבע-חוץ	370	
רגישות ההכנסה השנתית של התיק הבנקאי לשינוי של 1% במקביל בעקומי הריבית:		
שקל צמוד מדד	800	
שקל לא-צמוד	500	
חשיפות בסיס במיגור:		
שקל צמוד מדד		+/-100
מטבע-חוץ לרבות צמודי מטבע-חוץ		+/-30
רגישות לשינוי של 3% בשער החליפין שקל/דולר	150	
מסחר (כלול בכלל הבנק)		
אומדן סיכון כולל (VaR)	250	
חשיפת ש"ח/מטבע-חוץ		+/-10
רגישות לשינוי של 3% בשער החליפין שקל/דולר	60	
חשיפת מטבע-חוץ/מטבע-חוץ במסחר ובמטבעות	800	

הבנק נדרש לשמור על יחס הון מזערי בגין סיכוני השוק, על-פי מודל סטנדרטי שהוגדר על-ידי בנק ישראל. הלימות ההון הרגולטורית מחושבת על סיכוני הריבית בתחומי המסחר בלבד, כפי שהוגדרו לעיל, ועל סיכוני המטבע בקבוצת הבנק.

המחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות

בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 339 בנושא "ניהול סיכונים", קיימת בבנק יחידה העוסקת בניהול סיכונים תפעוליים וסיכוני שוק. יחידה זו כפופה לחבר ההנהלה הממונה על החטיבה לניהול סיכונים. אמידת סיכוני השוק והנזילות וקיום הבקרה עליהם מתבצעים במחלקה לניהול סיכוני שוק ונזילות, באופן בלתי תלוי, זאת בנוסף על המעקב והניתוח המבוצעים כחלק מפעילותה של חטיבת ה-Global Treasury.

סיכונים תפעוליים

כללי

סיכון תפעולי מוגדר כסיכון להפסד העלול להיגרם מתהליכים פנימיים כושלים או לקויים, מפעולות אנוש, מכשלים במערכות וכן מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי וסיכון מוניטין. כשל הקשור לאחד הגורמים האמורים עלול להביא לפגיעה אפשרית ברווחיות. הבנק מפעיל יחידות בקרה, לרבות יחידת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור ויחידת קצין ציות, נוהלים ומערכות בנושאי משאבי אנוש, אבטחת מידע, ביטחון, בקרת תהליכים, שרידות והתאוששות ועוד.

ניהול הסיכונים התפעוליים

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים נועדה לתמוך בהשגת היעדים האסטרטגיים של הקבוצה ומקסום התועלת העסקית, בהתייחס לעלות במונחי סיכון, על-ידי כל גורם אחראי בכל הרמות של הארגון. התהליך הניהולי מכוון להתבצע על בסיס הגדרת האחריות על הסיכונים (Risk Ownership). המטרה היא, שהתקשור והטיפול המושכל בסיכונים התפעוליים יתרמו לקבלת החלטות ניהוליות, תוך שיקולי תועלת עסקית מול עלות במונחי סיכון, הן ברמת הנהלת הארגון והן ברמת היחידות השונות.

האחריות על הניהול השוטף של הסיכון התפעולי וביצוע הפעילויות למזעור הסיכון חלה על מנהלי החטיבות ועל מנהלי חברות הבת בקבוצת הבנק. עבודת המטה בתחום זה מוטלת על המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים בחטיבה לניהול סיכונים. ביחידות הבנק והקבוצה מתנהלת פעילות שוטפת של רשת בקרי סיכונים תפעוליים, לפי העיקרון של ניהול מטריצוני, שמבוסס על כפיפות ארגונית למנהלי החטיבות / מנכ"לי חברות הבת והכוונה מתודולוגית מצד המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים.

הפעילות לניהול הסיכון התפעולי מפקחת ומכוונת על-ידי שלושה פורומים:

- ועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2;
- צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל;
- צוות המשנה לניהול הסיכונים התפעוליים בראשות מנהל החטיבה לניהול סיכונים.

מדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים אושרה על-ידי דירקטוריון הבנק. מסמך המדיניות מהווה מסגרת לניהול הסיכונים התפעוליים בקבוצה, בהתאם לעקרונות וחובות דיווח אחידים שיעדם ניהול תקין על-פי אמות המידה של באזל 2 (Sound Practices). פעילות הבנק בנושא מתבצעת על-פי כללי הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא מדידה והלימות הון, המתייחסת בין היתר להקצאת ההון בגין הסיכונים התפעוליים. בנוסף, פרסם בנק ישראל הנחיות תקינה בנושא Sound Practices for Management and Supervision of Operational Risk. ומסגרת בקרה פנימית, בהתאמה להמלצות ועדת באזל. ההנחיות הכלולות במסמכים הנ"ל נכנסו בישראל לתוקף מיום 1 בינואר 2010.

לצורך העמידה בהוראות ניהול בנקאי תקין על-פי אמות המידה של באזל 2, מתנהלים בבנק פרויקטים כדלקמן:

- סגירת הפערים בין דרישות ה-Sound Practice של הגישה הסטנדרטית של באזל 2 לבין המצב הקיים בניהול הסיכון התפעולי. תהליך זה בוצע בהדרגה בשנים האחרונות, תוך מעקב תקופתי של ההנהלה והדירקטוריון. בשנת 2009 הושלמה למעשה היערכות הבנק למילוי כל הדרישות של הגישה הסטנדרטית של באזל 2. התוכנית האסטרטגית לשנת 2010 כוללת, בין היתר, העמקה והרחבה של חלק מהפעילויות.
- דיווחים רבעוניים מוגשים לצוות משנה לניהול הסיכונים התפעוליים, צוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2, ועדת הדירקטוריון לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 ומליאת הדירקטוריון. הדיווחים כוללים עדכונים בדבר יישום הגישה הסטנדרטית בקבוצה, תוכנית העבודה, סטטוס הפרויקטים בביצוע ומידע אודות אירועים תפעוליים.
- איסוף מידע על אירועי נזק תפעולי שהתרחשו בפועל. בסיס המידע לעניין זה הוקם בסוף שנת 2002 ומשמש בין היתר לניתוח האירועים, המגמות והדפוסים ותומך במיפוי והערכת הסיכונים התפעוליים שהבנק חשוף אליהם.

- מתבצעים מהלכים שוטפים לזיהוי, מיפוי והערכת סיכונים תפעוליים ובקורות ביחידות הבנק והקבוצה, לרבות מיפוי סיכוני מעילות והנאות. הפעילות מתבצעת על בסיס מתודולוגיה אחידה התואמת את דרישות ועדת באזל והוראות בנק ישראל בנושא, לרבות מעקב אחר יישום ההמלצות. בשנת 2009 בוצע מיפוי מקיף של הסיכונים התפעוליים בכל יחידות הקבוצה.
- מטרת הפרויקטים לזהות מוקדי סיכון מהותיים, להגדיר אחריות על הסיכונים (Risk Ownership), להעריך את הסיכונים ולהוסיף בקורות במידת הצורך, תוך הפעלת שיקולי עלות תועלת.
- מערכת מיכונית לניהול הסיכון התפעולי הוטמעה ביחידות הבנק. בשלב הראשון הופעל איסוף נזקים תפעוליים באמצעות המערכת.
- בתחום אבטחת מידע מתנהלת פעילות כנדרש בהוראות בנק ישראל, חוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 וחוקים אחרים בהתאם לעניין, במטרה להגן על מערך טכנולוגיית המידע ולמזער את סיכוני אבטחת המידע.

היערכות לחירום – במטרה לשמור על הרציפות העסקית, השרידות והמשכיות הפעילות של הבנק לאחר אירוע של אסון או תקלה, ובהתאם להוראת בנק ישראל 357 בנושא ניהול טכנולוגיית המידע, קיימת בבנק היערכות רציפה המבוססת על הנחיות, כללים ותרגולים תקופתיים המוגדרים במערכת נהלים לשעת חירום. כחלק מההיערכות לחירום הבנק ביצע מהלך רחבי של מיפוי תהליכים קריטיים ועדכון התוכניות על בסיס מתודולוגיות מקובלות בנושא ובנוסף מספר תרגילי חירום בהשתתפות יחידות הבנק השונות.

ביטוח – לבנק פוליסת ביטוח בנקאי המגדרת סיכונים וכוללת: (1) ביטוח בנקאי לכיסוי נזקים העלולים להיגרם כתוצאה ממעילות עובדים; (2) ביטוח אחריות מקצועית להגנה בפני נזק ללקוח כתוצאה מפעולה בנקאית רשלנית; (3) ביטוח פשעי מחשב לכיסוי נזקים לבנק וללקוחות הבנק כתוצאה מפריצה במזיד למערכות המחשב של הבנק. הפוליסות הבנקאיות כפופות לחריגים המקובלים בפוליסות ביטוח של תאגידים בנקאיים בישראל (לרבות החרגת נזק הנגרם כתוצאה מעבירה על הוראות הקשורות בהלבנת הון ומימון טרור). בנוסף, המערך הביטוחי של הבנק כולל גם ביטוח רכוש, צד ג', חבות מעבידים, ביטוח דירקטורים ונושאי משרה וביטוחים נוספים. גבולות האחריות בפוליסות נקבעו על-ידי הבנק בהתאם לצרכיו וכחלק ממדיניות ניהול הסיכונים הכוללת. במסגרת מילוי הדרישות לניהול תקין על-פי הנחיות באזל (Sound Practice), קיים שיתוף פעולה תוך חילופי מידע בין המחלקה לניהול הסיכונים התפעוליים ובין היחידה המטפלת בביטוח הבנקאי.

הממונה על איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור

תפקידיו של הממונה על איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור מעוגנים בחוק איסור הלבנת הון, בחוק איסור מימון טרור ובהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 411. הממונה אחראי להדרכת העובדים, לקיום החובות המוטלות על התאגיד הבנקאי ולפיקוח על מילויים. כן, אחראי הממונה לוודא כי מדיניות הבנק ונהליו מיושמים על בסיס קבוצתי. היחידה לאיסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור מקיימת מעקב קפדני אחר פעילויות בנקאיות בחשבונות, במטרה לאתר את אלו הנחזות להיות בלתי-רגילות ולדווח עליהן לרשות לאיסור הלבנת הון. המעקב הקפדני, השיפור במערכות הבקרה הממוחשבות ופעולות ההדרכה וההטמעה הביאו, בשנתיים האחרונות, בין היתר, לגידול בכמות הדיווחים לרשות לאיסור הלבנת הון. ברבעון השלישי של שנת 2010 נמשכו השיפורים במערכות הבקרה, מוכנו תהליכים, בוצע טיוב של נתונים במאגר הלקוחות, נקבעו חסמים ונוספו התראות על מנת למנוע רישומים שגויים ולמנוע ביצוע עסקות הנחזות להיות אסורות, בין היתר, שופרה המערכת שהופעלה במערך הסינוף, לבקרה ממוחשבת על פתיחת חשבונות ורישום שינויים במאגר המידע המנהלי של הבנק. הבנק השלים פיתוח של מודל דירוג לקוחות על-פי רמות סיכון לעניין איסור הלבנת הון. החשבונות והלקוחות דורגו על-פי פרמטרים של סיכוני הלבנת הון לשלוש רמות סיכון, גבוה, בינוני ונמוך. נקבעו ויושמו תהליכי מעקב ובקרה אחר פעילות בחשבונות בסיכון גבוה לוודא התאמת הפעילות לאופי וסוג הלקוח וכן לאיתור פעילות בלתי רגילה. נמשכו פעולות ההדרכה וקיימו סדנאות להטמעה של הוראות הדינים לקבוצות עובדים ולמנהלים, בהתאם לתחומי עיסוק מקצועיים וניהוליים, תוך התאמת הנושאים והיקפם. הושם דגש מיוחד על מוקדי הסיכון הגלומים בפעילות הבנקאית הבינלאומית, בחשבונות של תושבי חוץ ובפעולות מול מדינות וטריטוריות בסיכון, לרבות מול בנקים ברשות הפלסטינאית. פעילות הדרכה והטמעה נערכת באופן שוטף תורמת להעלאת הידע בנושאי הציות ולשיפור איכות הדיווחים בהם נדרש טיפולה של היחידה. עובדים ומנהלים בבנק נדרשו לבצע תהליך למידה ומבדק ידע באמצעות לימודים ייעודיים בנושא. היחידה לאיסור הלבנת הון ולמניעת מימון טרור נוטלת חלק פעיל בניהול התוכן באתר קציני הציות של הבנק. האתר מעמיד לרשות העובדים מידע כללי וייחודי בנושאי הציות שמקורו בישראל ובעולם, מהווה מוקד סיוע בזמן אמת וכלי משמעותי בהטמעת נהלים תוך שימוש בלקחים הנלמדים מאירועים שמקורם בפעילות הבנקאית.

במסגרת האחריות ליישום מדיניות הבנק בראיה קבוצתית, נמשכה פעילות הממונה על איסור הלבנת הון ומניעת טרור לביצוע מעקב ובקרה אחר פעילות הסניפים וחברות הבנות בחו"ל ככל שנוגע למניעת הלבנת הון ומניעת מימון טרור.

במסגרת זו הועברה כפיפות קצין הציות ואיסור הלבנת הון בסניפי מיאמי מהחטיבה לבנקאות בינלאומית לממונה על איסור הלבנת הון בישראל. הדירקטוריון והנהלה של כל אחת מהחברות הבנות וכן ההנהלות של הסניפים בחו"ל קובעים מדיניות ונהלים בנושא של איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור. המדיניות והנהלים נקבעים על בסיס הצהרת המדיניות של דירקטוריון הבנק, הנחיות הממונה על איסור הלבנת הון בהתאמה ובכפוף להוראות הרגולטוריות המקומיות.

יחידת איסור הלבנת הון ומניעת מימון טרור היא יחידה עצמאית במסגרת החטיבה לניהול סיכונים ופעילותה מדווחת באופן שוטף לחבר ההנהלה הממונה ותקופתית לוועדת הדירקטוריון לניהול ובקרת סיכונים וליישום הוראות באזל 2 ולצוות ההנהלה לניהול הסיכונים ויישום באזל 2 בראשות המנכ"ל.

פעילות יחידת קצין ציות

הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308 בנושא "קצין ציות", המהווה נדבך חשוב בנושא ההקפדה על שמירתן של ההוראות הצרכניות הרלוונטיות לפעילות של הבנק בכל הקשור ליחסי בנק לקוח, מחייבת מינוי ופעילות של קצין הציות בבנק. כמו-כן, מינוי של קצין ציות ופעילותו, נדרשים במסגרת הכללית של ניהול סיכונים בתאגיד הבנקאי. קצין הציות מסייע להנהלה ולדירקטוריון לקיים את הנדרש בתחומים אלה, להקטין את החשיפה של התאגיד לתביעות משפטיות ולשמור על המוניטין של התאגיד.

יחידת קצין ציות עוקבת אחר הפערים וההפרות (ככל שישנם) בתחום ההוראות הצרכניות. כמו-כן, מתקיים מעקב אחר שינויים בחקיקה ו/או בהוראות בנק ישראל בזיקה להוראות צרכניות ויישומם בבנק. אחת לחמש שנים, נערך סקר תשתיות חדש, בבנק, כפי שנדרש על-פי הוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308.

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2010 ביצעה יחידת קצין ציות את הפעילויות הבאות: נערכו פגישות עבודה עם יחידות מקצועיות התומכות בביצוע תוכנית הציות שעודכנה מחדש. בתחום ההדרכה וההטמעה של הוראות צרכניות, נערכו ביקורים בסניפים ובמנהלות האזור, לצורך מתן הנחיות והגברת המודעות לחשיבות הנושא ונערכו ימי עיון לקציני הציות. בנוסף, עסקו קציני הציות במערך הסינוף בביצוע תהליכי בקרה בנושאים שבזיקה להוראות צרכניות, תוך מיקוד בתחום של טיוב נתוני פתיחת חשבונות לתושבי חוץ וטיוב נתוני חשבונות צופן. יחידת קצין ציות ממשיכה לתמוך ולעקוב אחרי נושא הסמכה והרשאות לפתיחת חשבון, על מנת שכל העובדים המטפלים בפתיחת חשבונות, יעברו הכשרה מתאימה.

במהלך שנת 2010 הוכנה לומדה ייעודית בנושא סודיות בנקאית לעובדי ההנהלה הראשית והטמעתה נמשכת. כמו-כן, נמשכת הטמעת לומדה ייעודית לסינוף בנושא סודיות בנקאית. היחידה, בשיתוף קמפוס פועלים, נערכת להכנת מיפוי פערי ידע חדש בהוראות צרכניות, מהלך שיערך בסוף שנת 2010. יחידת קצין הציות ממשיכה בהטמעה מדורגת של תהליך הפקת לקחים בארגון.

בתחום המחשוב, היחידה ממשיכה לתפעל ולשפר שתי מערכות מחשוביות:

- "מערכת בקרה לקיום הוראות צרכניות", שבאמצעותה מועברים ישירות לשולחן העבודה של קציני הציות בסניפים הליקויים שאותרו בזיקה להוראות צרכניות.
 - "מערכת סקר תשתיות", שמטרתה לוודא שהבנק ערוך ליישם ולקיים את חובותיו כפי שנגזר מההוראות הצרכניות במניעת חשיפות, טיפול בפערים ומוקדי סיכון בהתאם להוראת ניהול בנקאי תקין מספר 308.
- אתר קציני הציות והפורום שבו, מסייעים מאוד לפעילות השוטפת ולהגברת הידע והמקצועיות של קציני הציות. האתר משמש את כל עובדי הבנק. האתר מכיל תכנים מקצועיים שמתעדכנים כל הזמן ומשמש כלי עבודה יעיל ומסייע לכל חברי הקהילה.

סיכון משפטי

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מאירועים בלתי צפויים, כגון תביעות משפטיות, לרבות תביעות ייצוגיות, חוסר יכולת לאכוף חוזים, או פסיקות לרעת הקבוצה, שעלולים לגרום לפגיעה ברווחיות הקבוצה. הקבוצה נעזרת במערך יעוץ משפטי פנימי וחיצוני.

על-פי הגדרת בנק ישראל, סיכון משפטי הינו "סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם". סיכונים מעין אלה בעבודת הבנק יכולים לנבוע כתוצאה ממכלול רחב של נסיבות שונות. כך, למשל, סיכונים יכולים לנבוע כתוצאה מהעדר מסמכים כתובים בקשר להתקשרויות שנעשו בין הבנק ללקוחותיו, בין הבנק לספקיו או לאחרים, מליקויים בחתימה ו/או העדר פרטים בהסכמים כתובים; מהיותם של הסכמים מנוסחים שלא כהלכה ו/או נתונים לפרשנות שאינה משקפת את כוונת הבנק; מהיותם של הסכמים ברי ביטול (במלואם או בחלקם) ו/או כוללים הוראות שאינן ניתנות לאכיפה וליקויים משפטיים נוספים.

הבנק נוקט התייחסות מרחיבה באשר לסיכונים המשפטיים וכולל בהם סיכונים הנובעים מהוראות חקיקה ראשית ומשנית, הוראות רגולטוריות, פסיקה של בתי משפט, בתי דין וגופים אחרים שיש להם סמכות מעין-שיפוטית, סיכונים הנובעים מפעילות שאינה מגובה ביעוץ משפטי, או ביעוץ משפטי לקוי וסיכונים הנובעים מהליכים משפטיים.

הסיכונים המשפטיים שלובים מטבעם בסיכונים תפעוליים. כך, למשל, אפשרות העדרו של הסכם כתוב, מלא וחתום כדין לעסקה פלונית, למרות שהסכם מסוג זה מצוי ברשות הבנק ומשמש אותו במהלך העסקים הרגיל שלו. במסגרת הטיפול המשפטי מושם דגש על:

- איתור מוקדי הסיכונים המשפטיים המהותיים והטיפול בהם, תוך קביעת גורם אחראי ליישום ההנחיות.
- הכנת הסכמים, הנחיות ונהלים מתאימים, כדי לוודא נקיטת צעדים למניעת הסיכונים.
- בדיקת השלכות הוראות החקיקה (לרבות פסיקה) והוראות הרשויות, ובחינת השלכותיהן על עבודת הבנק.
- הפקת לקחים משינויים בחקיקה (לרבות פסיקה) ויישום לקחים אלה במסמכים המשפטיים הנהוגים בבנק והעברת חוות-דעת בנושא ליחידות הרלוונטיות בבנק.

לגבי חברות בארץ ובח"ל, מתווה התוכנית מדיניות כללית של ניהול סיכונים שעל כל חברה להתאימה לנסיבותיה ולפעולותיה. כן נדרשו מנגנונים של דיווח מחברות אלו למנהל הסיכונים המשפטיים.

סיכונים אחרים

סיכון מוניטין

פגיעה במוניטין הקבוצה כמסד פיננסי יציב ואמין אצל הלקוחות, בעלי המניות, המשקיעים, השותפים העסקיים והגופים הרגולטוריים עלולה להביא להסטה של פעילות הלקוחות לספקי שירותים פיננסיים אחרים, תוך פגיעה בפעילות וברווחיות הקבוצה. הסיכון נאמד בהשוואה לקבוצות ייחוס שונות במיגזר הפיננסי בארץ ובח"ל.

סיכון תחרות

קיימים סיכונים של תחרות מהמערכת הבנקאית בארץ, ממוסדות פיננסיים שונים כמו חברות ביטוח, מנהלי תיקי השקעות, בנקים מחו"ל וכדומה, שעלולים לגרום למעבר של לקוחות לגופים אלה, תוך העברת כלל פעילותם או רכישה סלקטיבית של שירותים מספקים שונים, וכן סיכון לשחיקה ברווחיות הנובעת מהלחץ התחרותי להקטנת גובה העמלות והמרווחים מריבית. כתוצאה מכך, עשויים להיפגע נתח השוק של הקבוצה ורווחיותה. צעדים להתמודדות עם הלחץ התחרותי הינם נדבך חשוב בתוכנית האסטרטגית ובתוכניות העבודה, כך שאנו מניחים כי בטווח הקצר-בינוני לא צפויה השפעה מהותית מעבר לזו הקיימת בבסיס התכנון.

סיכון רגולציה וחקיקה

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחקיקה ו/או מהוראות של גופים רגולטורים שונים, שמרמים לשינויים בסביבה העסקית של הקבוצה. שינויים אלה עלולים להשפיע לעיתים על יכולת הקבוצה להציע שירותים מסוימים ו/או לחייבה לבצע השקעות טכנולוגיות ואחרות בעלות ניכרת ותוך פגיעה בלוח הזמנים לפיתוח שירותים מתוכננים אחרים.

שינויים בחקיקה וכן התפתחויות רגולטוריות שונות, מכוחם מוטלות, בין היתר, מגבלות על החזקה במניות הבנק ועל החזקה על-ידי הבנק במניות של גופים קשורים לבנק, יש להם השפעה על פעילותו של הבנק ועשויים להשפיע על תוצאותיו העסקיות.

כ"בנק" וכ"תאגיד בנקאי" מודרכת ותחומה פעילותו של הבנק במערכת של חוקים, צווים ותקנות (ובהם, בין היתר, פקודת הבנקאות, 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981), כמו גם בחוקים אחרים שיש להם השלכות על פעילותו, דוגמת חוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968, חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (עיסוק ביעוץ פנימי) התשס"ה-2005, חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, וכן בתקנות וכללים ובהם כללים של נגיד בנק ישראל ובהוראות, הנחיות והבעות עמדה של המפקח על הבנקים.

בדיני הבנקאות מצויות הוראות, החלות על תחומים רבים של פעילות הבנק, עד כי ניתן לומר, שאין - או כמעט שאין - תחום בפעילותו, שאינו מושפע מהם במידה כלשהי. דיני הבנקאות משפיעים גם על חברות בנות, לרבות אלו שאינן נחשבות ל"תאגיד בנקאי" ובמידה פחותה, גם על חברות קשורות של הבנק.

מכוח דיני הבנקאות נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל והמפקח על הבנקים. כמו-כן, נתון הבנק לפיקוח של רשויות של משרדי ממשלה, ובמיוחד משרד האוצר.

דיני הבנקאות מתייחסים להונו של הבנק ולדרכי ניהולו, לרבות הפעלת ביקורת חיצונית ופנימית ובקרה פנימית, וכן הם קובעים את תחומי הפעולה, שהבנק רשאי לקיים, ואת הישיות המשפטיות האחרות, שבהן הינו רשאי לשלוט או להחזיק אמצעי שליטה בשיעורים מסוימים, ואף מגבילים את מידת השפעתו של הבנק על חברות נשלטות, קשורות ואחרות, שבהן הינו מחזיק אמצעי שליטה.

דינים אלה מגבילים את חופש ההשקעה של הבנק, וזאת במיוחד ב"תאגידים ריאליים" כהגדרתם בחוק הבנקאות. דיני הבנקאות כופים על הבנק שימושים מסוימים בנכסיו, והם מטילים הגבלות ומכתיבים תנאים לשימושים אחרים בהם.

הבנק עוקב אחרי הצעות החקיקה, התקינה וההוראות של הגופים הרגולטורים שלפיקוחם נתון ו/או שעלולים להשפיע על פעילות קבוצת הבנק ו/או על תוצאותיה העסקיות.

סיכון כלכלי – חשב המשק בישראל

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה כתוצאה מהאטה כלכלית בפעילות המשק, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים השונים במשק, על רמת ההכנסות ועל רמת האבטלה במשק. תהליך מעין זה עלול לגרום להרעה במצבם של חלק מהלווים של הקבוצה, קרי-עלוו להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי. כמו-כן, האטה כלכלית במשק עלולה לגרום לירידה בהכנסות שאינן מאשראי, כגון: הכנסות מפעילות בשוק ההון ומפעילות בסחר חוץ, ולגרום לשינוי לרעה בהרכב המקורות הפיננסיים, כדוגמת עלייה בעלות המקורות וירידה בזמינותם.

סיכון כלכלי – חשב המשק בעולם

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, כתוצאה מהאטה משמעותית בפעילות הכלכלית בשוק העולמי, שעלולה להשפיע לרעה על מצבם של חלק מהעסקים בישראל ועל היקפי הפעילות העסקיות. השפעה זו יכולה להשפיע לרעה על סיכויי גביית האשראי ו/או להקטין את ההכנסות מעמלות ו/או מפעילות בשוק ההון ו/או מפעילות הקבוצה בחו"ל ו/או ממתן שירותים הקשורים לפעילות סחר חוץ ו/או מפעילות של משקיעים זרים ו/או ממתן שירותים ללקוחות ישראלים שפעילים בחו"ל.

לאור האירועים הכלכליים האחרונים בגוש האירו, הבנק מנתח בתדירות גבוהה את המצב והשפעותיו על הבנק כאשר הניתוחים כוללים גם תרחישי החמרה במצב. כתוצאה מכך, הבנק מבצע עדכונים במדיניות החשיפות והגביר את הבקרה על מיגזרים העשויים להיות מושפעים מאירועים אלה.

סיכון פוליטי – ביטחוני

סיכון להכנסות ולהון הקבוצה, שנובע מחוסר יציבות ביטחונית / פוליטית בישראל. הרעה במצב הביטחוני עלולה לגרום לאטה כלכלית במשק כולו, ולפגיעה לרעה בענפים מסוימים, כגון ענף התיירות ובתי מלון, ענף התעופה, ענף המסחר וענף הבנייה ופעילות בסחר חוץ. כמו-כן, קיים סיכון לפגיעה ביחסים המסחריים בין מדינת ישראל למדינות אחרות. מצבים אלו, שתוארו לעיל, עלולים להשפיע לרעה על יכולת גיוס מקורות במטבע-חוץ, על משקיעים שונים, על מצבם של חלק מלווי הקבוצה ועל סיכויי גביית האשראי מלווים אלה.

בעקבות אירועים אחרונים, הבנק ניתח את ההשפעות האפשריות כתוצאה ממשבר ביחסי ישראל-תורכיה כולל תרחישים חמורים.

סיכון סביבתי

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן, היכול להתממש באם יישא הבנק באחריות ישירה למפגע סביבתי, לרבות האפשרות שהבנק ידרש להסיר מפגע סביבתי או שמא יהיה אחראי בגין מפגע סביבתי כלפי צד שלישי, או כתוצאה מירידת-ערך של ביטחונות שמומשו. הסיכון אף עשוי להתממש בעקיפין, כתוצאה מהרעה במצבו הפיננסי של אחר בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כן, ייתכן ויתממש סיכון מוניטין כתוצאה מיחוס לבנק קשר לגורם למפגע סביבתי.

ביום 11 ביוני 2009 פרסם המפקח על הבנקים מכתב לתאגידים הבנקאיים בנושא החשיפה לסיכונים סביבתיים וניהולם. המכתב כולל היבטים לחשיפה של הבנק לסיכונים סביבתיים. סיכונים סביבתיים יכול ויכללו במסגרת סיכונים אחרים כגון, סיכונים תפעוליים, סיכונים שוק, סיכונים אשראי ועוד. במכתב מודגש כי זיהוי הסיכונים הסביבתיים והערכתם הינם חלק בלתי נפרד מתהליך נאות של הערכת הסיכונים בבנק, ולכן נדרש הבנק לפעול להטמעת ניהול הסיכונים הסביבתיים במכלול הסיכונים המנוהלים על ידו, לרבות באמצעות הטמעת נהלים לזיהוי סיכון סביבתי מהותי בעת מתן אשראי ובאמצעות שילוב הערכת הסיכון הסביבתי בהערכת של איכות האשראי שהועמד ללקוחות על-ידי הבנק. בהמשך למכתב המפקח על הבנקים, הנהלת הבנק ודירקטוריון הבנק אישרו עקרונות ולוחות זמנים ליישום הקמת מערך לניהול סיכונים סביבתיים.

באזל 2

החל מיום 31 בדצמבר 2009 הבנק מדווח על דרישות ההון הרגולטוריות בהתאם להוראות שעה בדבר מסגרת העבודה למדידה והלימות ההון כפי שפורסמה על-ידי הפיקוח על הבנקים המבוססת על הוראות באזל 2 (להלן: "באזל 2"). בחודש יוני 2010 פורסמו הוראות ניהול בנקאי תקין 201-211 בדבר מדידה והלימות הון, אשר שילבו את הוראת השעה בהוראות ניהול בנקאי תקין. בנוסף לחישוב דרישת ההון המינימלי בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי, נדרש הבנק לבצע תהליך פנימי להערכת הלימות ההון (ICAAP). בחודש יוני הגיש הבנק לפיקוח על הבנקים את דוח ה-ICAAP לשנת 2010 אשר כולל התייחסות לסיכונים נוספים, בדגש על סיכון ריכוזיות אשראי וסיכון ריבית בתיק הבנקאי, בנוסף לביצוע תרחישי מאמץ שנועדו להעריך את מצב הלימות ההון בשנים 2010-2012.

גילוי בהתאם לנדבך 3:

להלן טבלה המסכמת את דרישות הגילוי בהתאם לנדבך 3:

גילוי כמותי	נושא
מספר עמוד	
112	מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון
112	הלימות ההון
113	חשיפות סיכון אשראי
115	הפחתת סיכון האשראי
119	סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
120	חשיפות איגוח
120	דרישות ההון בגין סיכון שוק
120	פוזיציות במניות בתיק הבנקאי
102	סיכון ריבית בתיק הבנקאי

דרישות ההון בהתאם להוראות באזל 2

להלן חישוב יחס ההון בהתאם להוראות באזל 2:

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010	
במיליוני ש"ח		
מבוקר	בלתי מבוקר	
1. הון לצורך חישוב יחס ההון		
20,285	21,944	הון ליבה
22,562	24,252	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,631	13,588	הון רובד 2, לאחר ניכויים
36,193	37,840	סך-כל הון כולל
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון		
240,402	245,729	סיכון אשראי
4,460	7,177	סיכונים שוק
19,835	18,972	סיכון תפעולי
264,697	271,878	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010	
באחוזים		
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון		
7.66%	8.07%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.52%	8.92%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.67%	13.92%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות		
ישראל		
12.90%	13.70%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
12.90%	13.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ		
16.21%	18.60%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.21%	18.60%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף		
*25.57%	25.83%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
*24.44%	24.93%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* הוצג מחדש. בעבר דווח על בסיס סולו, החל מדוחות ספטמבר 2010 מדווח על בסיס מאוחד.

מבנה ההון הרגולטורי והרכב ההון

להלן הרכב ההון לצורך חישוב יחס הון:

31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010	
במיליוני ש"ח		
הון רובד 1		
8,078	8,113	הון מניות רגילות נפרע
12,099	13,614	עודפים
350	355	זכויות מיעוט בהון עצמי של חברות מאוחדות
25	21	מכשירים הוניים אחרים
(267)	(159)	סכומים שהופחתו מהון רובד 1
20,285	21,944	סך-הכל הון ליבה
2,277	2,308	מכשירים מורכבים חדשניים
22,562	24,252	סך-הכל הון רובד 1
הון רובד 2		
3,555	3,668	הון רובד 2 עליון
10,136	9,981	הון רובד 2 תחתון
(60)	(61)	סכומים שהופחתו מהון רובד 2
13,631	13,588	סך-הכל הון רובד 2
36,193	37,840	הון כולל כשיר

לפרטים נוספים, ראה ביאור 4 בתמצית הדוחות הכספיים.

הלימות ההון

להלן רכיבי הסיכון ודרישות ההון בגין סיכון אשראי, סיכון שוק וסיכון תפעולי ליום 30 בספטמבר 2010:

31 בדצמבר 2009		30 בספטמבר 2010		
נכסי סיכון	דרשות הון	נכסי סיכון	דרשות הון	
במיליוני ש"ח				
סיכון אשראי				
117	1,304	148	1,647	חובות של ריבנויות
273	3,031	259	2,873	חובות של ישויות סקטור ציבורי
678	7,530	688	7,644	חובות של תאגידים בנקאיים
10,898	121,084	10,368	115,199	חובות של תאגידים
3,788	42,091	4,496	49,953	חובות בביטחון נדל"ן מסחרי
2,824	31,381	2,868	31,863	חשיפות קמעונאיות ליחידים
543	6,032	523	5,811	הלוואות לעסקים קטנים
1,826	20,291	2,001	22,233	הלוואות לדיור
17	190	9	95	איגוח
672	7,468	757	8,411	נכסים אחרים
21,636	240,402	22,117	245,729	סך-הכל בגין סיכון אשראי
402	4,460	646	7,177	סיכונים שוק
1,785	19,835	1,707	18,972	סיכון תפעולי
23,823	264,697	24,470	271,878	סך נכסי הסיכון בגין הסיכונים השונים
	9.00%		9.00%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח על הבנקים
	7.66%		8.07%	יחס ההון ליבה לרכיבי הסיכון
	8.52%		8.92%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון
	13.67%		13.92%	יחס ההון לרכיבי הסיכון

חשיפות סיכון אשראי

להלן פילוח חשיפות סיכון אשראי לפי צד נגדי ולפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי לאחר הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾:

30 בספטמבר 2010												
חשיפת אשראי ברוטו ממוצעת	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	קמעונאיות עסקים ליחידים קטנים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות		
במיליוני ש"ח												
261,051	255,000	-	-	41,569	7,815	39,824	40,845	86,382	8,793	3,915	25,857	⁽³⁾ הלוואות
21,754	21,887	-	294	-	-	-	107	2,678	1,792	1,385	15,631	⁽⁴⁾ אגרות-חוב
12,014	13,882	-	-	22	-	-	467	6,215	6,825	350	3	⁽⁵⁾ נגזרים
חשיפות חוץ-מאזניות												
144,416	145,155	-	183	1,018	3,893	47,242	27,291	62,691	1,465	645	727	אחרות
10,940	12,505	12,505	-	-	-	-	-	-	-	-	-	⁽⁶⁾ נכסים אחרים
450,175	448,429	12,505	477	42,609	11,708	87,066	68,710	157,966	18,875	6,295	42,218	סך-הכל

31 בדצמבר 2009												
חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾	אחרים	איגוח	הלוואות לדיוור	עסקים קטנים	קמעונאיות ליחידים	בביטחון נדל"ן מסחרי	תאגידים	תאגידים בנקאיים	סקטור ציבורי	ריבוניות		
במיליוני ש"ח												
267,542	-	-	37,151	8,065	38,816	35,592	92,442	6,657	4,148	44,671		⁽³⁾ הלוואות
23,307	-	361	-	-	-	51	3,292	2,305	1,427	15,871		⁽⁴⁾ אגרות-חוב
9,770	-	-	24	-	-	324	5,193	4,029	200	-		⁽⁵⁾ נגזרים
חשיפות חוץ-מאזניות												
147,252	-	339	979	4,402	51,613	21,409	65,055	2,090	986	379		אחרות
9,862	9,862	-	-	-	-	-	-	-	-	-		⁽⁶⁾ נכסים אחרים
457,733	9,862	700	38,154	12,467	90,429	57,376	165,982	15,081	6,761	60,921		סך-הכל

- (1) לא כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקולול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את איגרות החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוגן חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) הקבועה בהוראת באזל 2 המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשויות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בניינים וציוד.

חשיפות האשראי ברוטו העיקריות נובעות מהלוואות שהעמיד הבנק ללקוחותיו ומחשיפות חוץ-מאזניות הכוללות בעיקר מסגרות אשראי, ערבויות והתחייבויות להעמדת אשראי.

חשיפות האשראי ברוטו ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכמו בסך של כ-448.4 מיליארד ש"ח בהשוואה ל-457.7 מיליארד ש"ח ליום 31 בדצמבר 2009 קיטון בסך של כ-9.3 מיליארד ש"ח. ירידה זו נבעה מירידה בפקדונות בבנקים מרכזיים, אשראי לממשלות ואגרות-חוב ממשלתיים בסך של כ-18.7 מיליארד ש"ח, קיטון בחשיפה קמעונאית ליחידים בסך של כ-3.4 מיליארד ש"ח, קיטון בחשיפה לסקטור תאגידי בסך של כ-8 מיליארד ש"ח וקיטון חשיפה לסקטור עסקים קטנים בסך של כ-0.8 מיליארד ש"ח. ירידה זו קוזזה בשל גידול בחשיפה לתאגידים בנקאיים בסך של כ-3.8 מיליארד ש"ח, גידול בחשיפה בביטחון נדל"ן מסחרי בסך של כ-11.3 מיליארד ש"ח, הלוואות לדויר בסך של כ-4.5 מיליארד ש"ח ונכסים אחרים בסך של כ-2.6 מיליארד ש"ח.

כ-35% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה לתאגידים המטופלים בחטיבה העסקית או לקוחות אחרים שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, עולה על 5 מיליון ש"ח החשיפה לעומת 36% ליום 31 בדצמבר 2009. שקלול נכסי הסיכון בגין לקוחות כאמור מבוצע בהתאם לדירוג של חברות דירוג בינלאומיות או 100% בהעדר דירוג כאמור.

כ-22% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק נובעת מחשיפה קמעונאית (לרבות עסקים קטנים) ללקוחות שיתרת האשראי הכוללת של כל אחד מהם, המחושבת בהתאם להוראה, אינה עולה על 5 מיליון ש"ח לעומת 23% ליום 31 בדצמבר 2009. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלל נכסי הסיכון בגין חשיפות כאמור ב-75%.

חשיפות האשראי לריבנויות מהווה כ-9% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק לעומת 13% ליום 31 בדצמבר 2009 החשיפה כוללת בעיקרה, פקדונות בבנקים מרכזיים בישראל ובארה"ב והשקעה באגרות-חוב שהונפקו על-ידי ממשלת ישראל וממשלת ארה"ב.

חשיפת האשראי בגין הלוואות לדויר מהווה כ-10% מחשיפת האשראי ברוטו של הבנק לעומת 8% ליום 31 בדצמבר 2009. חשיפה זו כוללת אשראי שניתן לרכישת דירת מגורים אשר יחס ההלוואה לשווי הנכס במועד העמדת ההלוואה (LTV) אינו עולה על 75%. ההוראה מתירה, בכפוף לעמידה בתנאים מסוימים לשקלל נכסי סיכון בגין חשיפות כאמור ב-35%.

יישום והשפעה של הוראות חדשות של המפקח על הבנקים

1. ביום 25 במרץ 2010 פרסם בנק ישראל מכתב הנחיה בדבר קבוצות רכישה המיושם החל מהדוחות הכספיים ליום 30 ביוני 2010. בהתאם למכתב, אשראי (מאזני וחוף-מאזני) שהועמד לקבוצת רכישה ישוקלל בשיעור של 100% בחישוב הלימות ההון. ליישום ההוראה היתה השפעה זניחה על חישוב יחס הלימות ההון.
2. על רקע המשך ההתפתחויות בשוק הדיור - עליית מחירי הדירות והתרחבות תיק האשראי לדויר, פרסם הפיקוח על הבנקים ביום 28 באוקטובר 2010 הנחיות ביחס להלוואות ממונפות לדויר בריבית משתנה. בהתאם להנחיות, הקצאת ההון על הלוואות לדויר בריבית משתנה העומדת בתנאים מסוימים תעמוד על 100% במקום 35% או 75% כפי שהיה עד כה. תחולת ההוראה היא בגין הלוואות שאושרו החל מיום 26 באוקטובר 2010, אשר שיעור המימון בהן, במועד העמדת האשראי, גבוה מ-60%, והיחס בין חלק ההלוואה לדויר שהועמד בריבית משתנה לבין סך ההלוואה שווה ל-25%, או יותר.
3. ההנחיות כאמור לא יחולו על הלוואות לדויר שבעת העמדתן עמדו על סך נמוך מ-800 אלף ש"ח וכן על הלוואות לדויר שניתנו ללווים שעומדים בקריטריונים לקבלת "תעודת זכאות" ממשרד השיכון. הבנק נערך ליישום ההוראה החל מהדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2010. ביום 20 ביוני 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר "מדידה והלימות הון", אשר קובע, בין היתר, כי החל מהדיווח ליום 30 בספטמבר 2010 משקל הסיכון לחובות של בנקים המאוגדים במדינה מסוימת יהיה נחות בדרגה אחת ממשקל הסיכון הנגרר מדירוג אותה מדינה. עם זאת, משקל הסיכון לחובות של בנקים במדינות בעלות דירוג BB+ עד B-, או מדינות שאינן מדורגות, יהיה 100%. הבנק יישם את ההנחיה כאמור בדוח זה.

להלן פילוח חשיפת האשראי ברוטו לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים⁽¹⁾ לפי תקופה חוזית לפירעון (שהינה התקופה האחרונה) בהתאם לסוגים העיקריים של המכשירים הפיננסיים:

30 בספטמבר 2010				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
120,272	58,123	76,605	-	255,000
3,794	6,799	11,294	-	21,887
5,938	2,270	5,674	-	13,882
19,455	119,360	6,340	-	145,155
3,860	-	-	8,645	12,505
153,319	186,552	99,913	8,645	448,429

31 בדצמבר 2009				
עד שנה	משנה עד חמש שנים	מעל 5 שנים	אחר	חשיפת אשראי ברוטו ⁽²⁾
במיליוני ש"ח				
141,413	57,474	68,655	-	267,542
3,522	8,220	11,565	-	23,307
5,092	1,711	2,967	-	9,770
21,044	120,543	5,665	-	147,252
2,236	-	-	7,626	9,862
173,307	187,948	88,852	7,626	457,733

- (1) לא כולל הפרשה כללית לחובות מסופקים.
- (2) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקולב מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).
- (3) כולל אשראי לציבור, אשראי לממשלה ופקדונות בבנקים מרכזיים.
- (4) לא כולל את אגרות-החוב הנכללות בתיק הסחיר.
- (5) שווי הוון חיובי של נגזרים לרבות תוספת (Add-On) המשקפת את סכום החשיפה הפוטנציאלית העתידית לאשראי בגין יתרת הערך הנקוב של מכשירים נגזרים.
- (6) כולל מזומנים, מקדמות לרשיות המס, מניות ונכסים אחרים ללא צד נגדי כגון בנינים וציוד.

להתפלגות יתרת החובות הבעייתיים לפי ענפי משק, ראה תוספת 3 לסקירת ההנהלה בדבר סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק, ולהתפלגות חשיפת האשראי לפי אזור גיאוגרפי, ראה תוספת 4 לסקירת ההנהלה בדבר חשיפה למדינות זרות.

הפחתת סיכון האשראי

הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית המקיפה על מנת לקבוע את שקלולי הסיכון שיחולו על הצד הנגדי. הגישה הסטנדרטית מצריכה שימוש בדירוגים בלתי תלויים שהוכנו על-ידי סוכנויות דירוג בינלאומיות.

הטבלאות שלהלן מציגות את פירוט חשיפת האשראי ברוטו (לאחר ניכוי הפרשה לחובות מסופקים) על-פי משקולות הסיכון תוך פילוח החשיפה בהתאם לצד הנגדי (סגמנטים) לפני ואחרי הפחתת סיכון אשראי בגין ביטחונות מוכרים:

לפני הפחתת סיכון אשראי

30 בספטמבר 2010									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
42,218	-	-	1,060	-	220	-	3,644	37,294	ריבנויות
6,295	-	-	39	-	6,108	-	148	-	סקטור ציבורי
18,875	-	2	388	-	6,276	-	12,209	-	תאגידים בנקאיים
157,966	-	1,585	153,097	-	2,609	-	675	-	תאגידים
68,710	-	1,031	67,679	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
87,066	-	356	173	86,537	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
11,708	-	38	30	11,640	-	-	-	-	עסקים קטנים
42,609	-	692	3,931	12,144	-	25,842	-	-	הלוואות לדיור
477	21	-	-	-	12	-	444	-	איגוח
12,505	-	381	7,951	-	-	-	-	4,173	אחרים
448,429	21	4,085	234,348	110,321	15,225	25,842	17,120	41,467	סך-הכל

31 בדצמבר 2009									
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
60,921	-	-	585	-	213	-	3,063	57,060	ריבנויות
6,761	-	-	72	-	6,629	-	60	-	סקטור ציבורי
15,081	-	125	539	-	7,335	-	7,082	-	תאגידים בנקאיים
165,982	-	2,871	159,659	-	2,508	-	944	-	תאגידים
57,376	-	556	56,820	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
90,429	-	394	160	89,875	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
12,467	-	29	32	12,406	-	-	-	-	עסקים קטנים
38,154	-	866	4,222	9,944	-	23,122	-	-	הלוואות לדיור
700	26	-	63	-	17	-	594	-	איגוח
9,862	-	266	7,069	-	-	-	-	2,527	אחרים
457,733	26	5,107	229,221	112,225	16,702	23,122	11,743	59,587	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקולב מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי כתוצאה מביצוע פעולות מסוימות (לדוגמא, על-ידי שימוש בערבויות).

לאחר הפחתת סיכון אשראי

30 בספטמבר 2010									
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
42,219	-	-	1,047	-	220	-	3,658	37,294	ריבנויות
6,258	-	-	39	-	6,071	-	148	-	סקטור ציבורי
34,401	-	2	388	-	19,833	-	14,178	-	תאגידים בנקאיים
155,852	-	1,583	150,985	-	2,609	-	675	-	תאגידים
66,193	-	1,031	65,162	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
71,576	-	355	173	71,048	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
9,796	-	38	30	9,728	-	-	-	-	עסקים קטנים
42,608	-	692	3,931	12,142	-	25,843	-	-	הלוואות לדיוור
477	21	-	-	-	12	-	444	-	איגוח
12,505	-	381	7,951	-	-	-	-	4,173	אחרים
441,885	21	4,082	229,706	92,918	28,745	25,843	19,103	41,467	סך-הכל

31 בדצמבר 2009									
חשיפת אשראי נטו ⁽¹⁾	ניכוי מההון	150%	100%	75%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני ש"ח									
60,921	-	-	585	-	213	-	3,063	57,060	ריבנויות
6,759	-	-	71	-	6,628	-	60	-	סקטור ציבורי
34,865	-	125	539	-	25,100	-	9,101	-	תאגידים בנקאיים
162,373	-	2,870	156,051	-	2,508	-	944	-	תאגידים
54,551	-	537	54,014	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
71,155	-	392	159	70,604	-	-	-	-	קמעונאיות ליחידים
10,121	-	29	32	10,060	-	-	-	-	עסקים קטנים
38,152	-	866	4,221	9,943	-	23,122	-	-	הלוואות לדיוור
700	26	-	63	-	17	-	594	-	איגוח
9,862	-	266	7,069	-	-	-	-	2,527	אחרים
449,459	26	5,085	222,804	90,607	34,466	23,122	13,762	59,587	סך-הכל

(1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

שימוש בביטחונות כשירים לצורך הפחתת סיכון אשראי

הטבלה שלהלן מספקת פירוט של סוגי הביטחונות בהם נעשה שימוש, תוך הצגת החשיפות המכוסות בערבויים, חשיפות המכוסות על-ידי נגזרי אשראי וחשיפות המכוסות באמצעות ביטחונות פיננסיים כשירים על-פי הצד הנגדי:

30 בספטמבר 2010						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויים	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל שנרעו סכומים	סך-הכל סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על-ידי פיננסיים ⁽²⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽³⁾
במיליוני ש"ח						
42,218	(13)	-	(13)	14	-	42,219
6,295	-	-	-	-	(37)	6,258
18,875	-	-	-	15,526	-	34,401
157,966	(343)	-	(343)	-	(1,771)	155,852
68,710	(51)	-	(51)	-	(2,466)	66,193
87,066	(14,108)	-	(14,108)	-	(1,382)	71,576
11,708	(1,025)	-	(1,025)	-	(887)	9,796
42,609	-	-	-	-	(1)	42,608
477	-	-	-	-	-	477
12,505	-	-	-	-	-	12,505
448,429	(15,540)	-	(15,540)	15,540	(6,544)	441,885

31 בדצמבר 2009						
חשיפת אשראי ברוטו ⁽¹⁾	חשיפה המכוסה על-ידי ערבויים	חשיפה המכוסה על-ידי נגזרים	סך-הכל שנרעו סכומים	סך-הכל סכומים שנוספו	חשיפה המכוסה על-ידי פיננסיים ⁽²⁾	חשיפת אשראי נטו ⁽³⁾
במיליוני ש"ח						
60,921	-	-	-	-	-	60,921
6,761	-	-	-	-	(2)	6,759
15,081	-	-	-	19,784	-	34,865
165,982	(337)	-	(337)	-	(3,272)	162,373
57,376	(73)	-	(73)	-	(2,752)	54,551
90,429	(17,905)	-	(17,905)	-	(1,369)	71,155
12,467	(1,469)	-	(1,469)	-	(877)	10,121
38,154	-	-	-	-	(2)	38,152
700	-	-	-	-	-	700
9,862	-	-	-	-	-	9,862
457,733	(19,784)	-	(19,784)	19,784	(8,274)	449,459

- (1) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) וכן לפני הפחתת סיכון אשראי.
- (2) לאחר התחשבות במקדמי ביטחון.
- (3) לפני המרה לאשראי של רכיבים חוץ-מאזניים כנדרש בהוראת באזל 2 (לדוגמא, שיקלול מסגרות לא מנוצלות כאשראי) ולאחר הפחתת סיכון אשראי.

השימוש בביטחונות כשירים הביא לקיטון בסך של כ-22 מיליארד ש"ח בחשיפות אשראי המשוקללות במשקולות סיכון של 75%-100%. קיטון זה התאפשר על-ידי שימוש בערבויות של תאגידים בנקאיים בעלי משקל סיכון של 20%-50 בסך של כ-15.5 מיליארד ש"ח ושימוש בביטחונות פיננסיים כשירים הכוללים בעיקר פקדונות משועבדים ואגרות-חוב ממשלתיות בסך של כ-6.5 מיליארד ש"ח, אשר הביאו להפחתת חשיפת האשראי הכוללת.

סיכון אשראי בגין מכשירים פיננסיים נגזרים:

30 בספטמבר 2010					
נגזרי ריבית	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי מניות	מתכות יקרות	נגזרי סחורות	סך-הכל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח					
4,685	3,604	286	25	17	8,617
1,308	3,522	411	4	20	5,265
5,993	7,126	697	29	37	13,882

(1) לא כולל שווי הוגן בגין נגזרי אשראי (CDS).

31 בדצמבר 2009					
נגזרי ריבית	נגזרי מטבע-חוץ וזהב	נגזרי מניות	מתכות יקרות	נגזרי סחורות	סך-הכל ⁽¹⁾
במיליוני ש"ח					
2,757	2,113	984	58	37	5,949
1,043	2,528	158	62	30	3,821
3,800	4,641	1,142	120	67	9,770

(1) לא כולל שווי הוגן בגין נגזרי אשראי (CDS).

להלן פירוט הערך הנקוב של תיק נגזרי האשראי של הבנק, המשמשים לניהול סיכוני תיק האשראי של הבנק (הבנק אינו צד לעסקות CDS שמקורן בפעולות תיווך):

30 בספטמבר 2010		
בתיק הבנקאי		
ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי
ערך נקוב במיליוני ש"ח		
-	600	600
נגזרי אשראי		
31 בדצמבר 2009		
בתיק הבנקאי		
ההגנה שנרכשה	ההגנה שנמכרה	סך הערך הנקוב של נגזרי אשראי
ערך נקוב במיליוני ש"ח		
189	885	1,074
נגזרי אשראי		

חשיפות איגוח

חשיפות האיגוח של הבנק נובעות מהחזקה באגרות-חוב של גופי איגוח שונים. הבנק משתמש בדירוג הנמוך מבין שתי סוכנויות דירוג האשראי הבינלאומיות Moody's Investors Service ו-Standard and Poor's Rating Group לצורך ייחוס משקלות הסיכון הרלוונטיות לחשיפות אלה.

להלן פירוט חשיפות האיגוח שנרכשו על-ידי הבנק ודרישות ההון הרלוונטיות:

31 בדצמבר 2009		30 בספטמבר 2010			
דרישת ההון	סכום החשיפה	דרישת ההון	סכום החשיפה	משקל סיכון	
במיליוני ש"ח					
11	594	8	444	20%	AAA עד AA-
1	17	1	12	50%	A+ עד A-
5	63	-	-	100%	BBB+ עד BBB-
-	-	-	-	350%	BB+ עד BB-
26	26	21	21	מנוכה מההון	B+ ומטה או כלא דירוג
43	700	30	477	-	סך-הכל

דרישות ההון בגין סיכון שוק

31 בדצמבר 2009			30 בספטמבר 2010			
סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	סך-הכל	סיכון כללי	סיכון ספציפי	
במיליוני ש"ח						
160	148	12	186	135	51	סיכון ריבית
20	15	5	12	6	6	סיכון מניית
222	222	-	448	448	-	סיכון שערי חליפין של מטבע-חוץ
402	385	17	646	589	57	סך-הכל

פודיציות במניות בתיק הבנקאי

להלן פירוט השקעות הבנק במניות בתיק הבנקאי:

31 בדצמבר 2009		30 בספטמבר 2010		
דרישות הון	ערך במאזן ושוי הוגן	דרישות הון	ערך במאזן ושוי הוגן	
במיליוני ש"ח				
9 ⁽¹⁾	44	12 ⁽¹⁾	57	השקעות המסווגות בתיק למסחר
133	1,476	164	1,817	השקעות המסווגות בתיק הזמין למכירה
142	1,520	176	1,874	סך-הכל השקעות במניות
	1,004		1,351	מזה: נסחר בבורסה
	516		523	מוחזק באופן פרטי
	139		187	רווחים שטרם מומשו הכלולים בהון רובד 2

(1) כולל הקצאת הון בגין סיכון שוק ספציפי וסיכון שוק כללי.

גילוי על המבקר הפנימי

פרטים בדבר הביקורת הפנימית בקבוצה, ובכלל זה, הסטנדרטים המקצועיים לפיהם פועלת הביקורת הפנימית והשיקולים בקביעת תוכנית העבודה השנתית והרב שנתית, נכללו בדוח השנתי לשנת 2009. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בפרטים אלה.

פועלים בקהילה – מעורבות חברתית ותרומה לקהילה

האסטרטגיה והחזון

כחלק מהחזון, מהאסטרטגיה ומהערכים של קבוצת בנק הפועלים, רואה עצמו הבנק מחוייב למעורבות פעילה ומובילה בחברה ובקהילה, לצד מנהיגותו העסקית ויוזמותיו בתחום הכלכלי, וזאת באמצעות "פועלים בקהילה". מעורבות זו היא חלק מתפיסה ניהולית מתקדמת, הגורסת כי גוף אשר פועל בתוך הקהילה ושואב מתוכה את עובדיו ואת לקוחותיו כאחד – הינו חלק ממנה, וכגורם מוביל עסקית, עליו גם לחזק, להוביל ולתרום לקידום ולשיפור תנאיהם של בני הקהילה, ובמיוחד החלשים שבהם. ברוח פילוסופיה עסקית זו, מתנהלת בבנק פעילות קהילתית מגוונת ורחבת היקף, אשר מוצאת ביטוי במעורבות חברתית, בתרומות כספיות ובפעילות התנדבותית עניפה, בה משתתפים חברי ההנהלה והעובדים גם יחד. פעילות זו הינה גורם חשוב בתחושת "גאוות היחידה" של העובדים.

פעילות שוטפת

כלל פעילות הבנק, אשר מבוצעת לטובת הקהילה, מרוכזת תחת מסגרת "פועלים בקהילה" (להלן: "פועלים בקהילה"), כאשר חלק מהפעילות מבוצע באמצעות "עמותות פועלים בקהילה (ע"ר)" (להלן: "עמותות פועלים בקהילה") והחלק האחר באפיקים אחרים אשר יפורטו בהמשך. "פועלים בקהילה" מקדישה תשומת לב מיוחדת לעשייה אל מול ילדים ונוער, מתוך מטרה לקדם את דור העתיד. עם זאת, "פועלים בקהילה" מקיימת פעילות עניפה ומגוונת גם אל מול קהלי יעד נוספים. באמצעות אפיקי הפעולה המפורטים להלן ובאמצעות מיגוון הפרויקטים שקבוצת הבנק מקדמת, באה המעורבות החברתית של הקבוצה בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010 לידי ביטוי בהוצאה כספית של כ-35 מיליון ש"ח. תקציב פעילות זו נקבע מידי שנה על-ידי ועדה בראשות יו"ר הדירקטוריון ומאושרת במסגרת התקציב הכולל של הבנק.

להלן פירוט האפיקים והפרויקטים השונים:

פרויקט התנדבותי של העובדים "פועלים בהתנדבות" – מספר זרועות בתוך הבנק מקיימות שיתוף פעולה, מתוך מטרה לסייע לעובדים אשר מעוניינים להתנדב לפעילות למען הקהילה. הזרועות השותפות לפרויקט זה הן: חטיבת משאבי אנוש לוגיסטיקה ורכש, ועד העובדים, מנהלת קשרי הקהילה, מינהלות האזור בחטיבה הקמעונאית ועמותת "מתן". במסגרת שיתוף זה, מוצעת לעובדים קשת רחבה של אפשרויות להתנדבות, במסגרת קבוצתית-סניפית, או במסגרת אישית. עובדים אחרים מסתייעים גם הם בבנק, לצורך קיום פעולות התנדבותיות בצורה פרטנית.

עמותת "פועלים בקהילה" – התרומות הכספיות לגופים הרבים הנתמכים על-ידי קבוצת הבנק מתבצעות באמצעות עמותת "פועלים בקהילה". התרומות ניתנות לגופים אשר עונים על קריטריונים שנקבעו, כחלק ממדיניות התרומות של העמותה. כבשנים קודמות, גם בתשעת החודשים הראשונים של שנת 2010, תרמה עמותת "פועלים בקהילה" למספר רב של תחומים, ביניהם: סיוע לילדים ולנוער, חיזוק אוכלוסיות חלשות ותמיכה במוסדות חינוך, תרבות, רווחה, בריאות ומדע. באמצעות העמותה תורם הבנק למוסדות להשכלה גבוהה, להענקת מלגות לסטודנטים ולתלמידים נזקקים, למימוש יוזמות של העשרה וקידום חינוכי בקרב ילדים ונוער, וכן לילדים המאושפזים בבתי-חולים הזקוקים לסיוע מיוחד כדי להתקדם בלימודיהם. עמותת "פועלים בקהילה" מסייעת לקידום התרבות והאמנות ותורמת לפעילויות מגוונות ברחבי הארץ, כשהיא מתמקדת בתוכניות העשרה לילדים ולנוער, באמצעות פרויקטים חינוכיים חדשניים. העמותה מסייעת להפעלת סדנאות בבתי-ספר יהודים וערבים ברחבי הארץ, לקידום ההבנה והדו-קיום בין העמים ולעידוד הסובלנות והדמוקרטיה. תחום חשוב נוסף, לו תורמת עמותת "פועלים בקהילה" בקביעות, הוא תחום הבריאות. עמותת "פועלים בקהילה" תומכת במספר מרכזים רפואיים, והתרומות העיקריות מיועדות לשיפור תנאי הטיפול והאשפוז של החולים. כמו-כן, מקדמת העמותה פרויקטים שמטרתם שילוב אוכלוסיות עם מוגבלויות בחיי הקהילה. בנוסף, תורמת העמותה לעמותות, המסייעות בהגשמת משאלות של ילדים חולי סרטן.

פרויקט קהילתי "תקרא תצליח" – "פועלים בקהילה" נרתמה לשינוי הרגלי הקריאה של הילדים והנוער בישראל. בנוסף לפעילותה הקהילתית השוטפת, החליטה לצאת בשנת 2004 ביוזמה ממוקדת, שמטרתה שינוי יסודי של הרגלי הקריאה של ילדים ובני נוער בישראל. הפרויקט נמשך גם בשנים 2005 עד 2010. מטרת הפרויקט היא להעלות את עידוד הקריאה על סדר היום הציבורי. הפרויקט כולל מסע הסברה ציבורי, מימון שעות סיפור ברחבי הארץ, פעילויות בשבוע הספר ושיתופי פעולה עם ערוץ הילדים ואמצעי תקשורת אחרים.

חסויות בעלות אופי חברתי – פועלים בקהילה" מעורבת בפעילויות חברתיות שונות בקהילה באמצעות מתן חסויות בעלות אופי חברתי, ובעיקר בטיפוח המצוינות בספורט, מימון אירועי תרבות וסיוע למוסדות בריאות.

תרומת מחשבים וציוד נלווה – הבנק מודע לחשיבות הרבה הקיימת בהשקעה טכנולוגית, בחינוך ובקידום ילדים ובני נוער, ועל-כן תורם מחשבים וציוד נלווה מידי שנה. בשנת 2010 תרם הבנק 920 מערכות מחשב ובנוסף ציוד נילווה.

"פועלים למען תרבות וטבע בישראל" – הבנק רואה חשיבות עליונה בקירוב העם למורשתו ולתרבותו. במסגרת זו החליט, לאפשר להורים ולילדיהם בכל הארץ לטייל בחג וליהנות ממגוון של אתרים הפרושים ברחבי המדינה, מבלי שביקורים אלה יטילו עול כספי כבד על שכמן של המשפחות. בחג הפסח בשנת 2005 השיק הבנק פרויקט מיוחד, שבמסגרתו הוזמנו כל תושבי המדינה לביקור – ללא תשלום – באתרים ברחבי ישראל, במהלך חול המועד. פרויקט זה הפך למסורת והתקיים גם בחג הפסח השנה.

תמיכה בקידום התרבות והאמנות – מידי שנה מסייע הבנק לקידום התרבות והאמנות באמצעות תרומות וחסויות. בין השאר, הבנק מסייע למוזיאונים ברחבי הארץ. כמו-כן, הבנק מלווה ותומך, באמצעות הסכמים רב-שנתיים, במספר מוסדות תרבות בעלי הכרה בינלאומית, אשר חרטו על דגלם מובילות ומצוינות בתחומם: הבנק תומך בפעילות להקת בת שבע באמצעות מילגות לרקדנים לתקופה של שלוש שנים וכן בתזמורת הפילהרמונית הישראלית ובתיאטרון הקאמרי באמצעות הסכמים לתקופה של חמש שנים. בנוסף, מקיים הבנק תערוכות אמנות בבניין ההנהלה הראשית שלו, שהכנסותיהן קודש לעמותות שונות הנוטלות חלק ביוזמה.

פרויקט "פועלים משלוש לחמש" – הבנק נרתם, בשיתוף עם אגודת דורשי הטכניון וארגון אורט, לסייע לתלמידים מרקע סוציו-אקונומי נמוך לשפר את הישגיהם הלימודיים במתמטיקה. המטרה היא להעלות בכ-5 אחוזים את מספר הניגשים לבחינות הבגרות במתמטיקה בהיקף של 5 יחידות לימוד. הירתמותו של הבנק, מאפשרת את השתתפותם בפרויקט של 2,000 תלמידים ב-22 ישובים בשנת הלימודים הנוכחית.

"מתן – הדרך שלך לתת" (להלן: "מתן") – מאז שנת 1999 נרתם הבנק לפעילות למען הקהילה בשיתוף עם עמותת "מתן – הדרך שלך לתת". באמצעות "קמפיין מתן" נחשפים עובדים מתנדבים לצורכי הקהילה ולחשיבות הנתינה ומעבירים מסר זה לחבריהם. המודל מבוסס על שותפות בין ההנהלה והעובדים במקום העבודה. כל תרומות העובדים וההנהלה ל"מתן" מיועדות למגוון רחב של נושאים חברתיים, במטרה לסייע לקבוצות חלשות בחברה ולחזק אותן. התרומות מחולקות בהליך מיוחד, הכולל בדיקה של הצרכים ושל האפקטיביות. עובדי הבנק נוטלים חלק כמתנדבים בועדת ייעוד הכספים של "מתן", אשר מחליטה על חלוקת הכספים בקהילה וכ"משקיפי מתן", המסייעים בתהליך הבקרה על השימוש בכספי התרומות. "מתן" מחויבת להעביר את התרומות לעמותות, או לנושאים חברתיים על-פי בחירת העובד.

קיימות ואחריות חברתית

בכנס ארגון "מעלה", שהתקיים בחודש יוני 2010, פורסם דירוג החברות המובילות בתחום האחריות התאגידית בישראל לשנת 2010, על בסיס נתוני הדוחות לשנת 2009. בדירוג השתתפו 75 מבין החברות הציבוריות והפרטיות הגדולות בישראל, בעלות מחזור מצרפי של 296 מיליארד שקל, המייצרות 58% מהתוצר העסקי בישראל ומעסיקות כ-173,000 עובדים. הבנק ממוקם בצמרת דירוג הפלטינה, הדירוג הגבוה ביותר, על-פי ביצועיו במימדי הקיימות והאחריות התאגידית. הציון המסכם של הבנק בדירוג הפלטינה הינו 96.6 בהשוואה לציון הממוצע בדירוג זה שהינו 86.1. הישג זה מהווה ציון דרך נוסף במסגרת התפישה האסטרטגית של הבנק שאימצ את הקיימות והאחריות החברתית כיסודות מובילים בפעילותו, זאת מתוך אמונה עמוקה כי זו חובתו המוסרית המקצועית וכי הקהילה שבתוכה הבנק פועל וממנה הוא שואב את כוחו מצפה לזאת ממנו.

על בסיס תפישה זו מוביל הבנק תוכנית רחבה וארוכת טווח להטמעת האחריות החברתית בכל רובדי פעילותו: בהתנהלותו הסביבתית, בשותפות עם העובדים, בשרותיו ללקוחותיו ובתרומתו לקהילה ולחברה. בין השאר הגיע הבנק להישגים מרחיקי לכת בצמצום צריכת החשמל (בשנים 2008-2009 צריכת החשמל למ"ר ירדה ב-11.6%) והנייר (בשנים 2008-2009 צריכת הנייר ירדה ב-28%. נחסכו 1,310 טון נייר, שהם כ-20,000 עצים). ובטיפול אחראי בפסולת, מוביל את מימון האנרגיה הסולארית בישראל ומקדם את ענף הבניה הירוקה, וראשון בין הארגונים העסקיים בתרומה לקהילה בתחומי החינוך, הרווחה והתרבות עם דגש על טיפוח מצוינות בחינוך, מתוך רצון לטפח את היתרון היחסי של החברה הישראלית, הטמון בהון האנושי של המדינה.

פרט נרחב על הפעילות בתחום הקיימות והאחריות החברתית נמצא בדוח האחריות החברתית של הבנק הממוקם באתר האינטרנט של הבנק. דוח זה, כמו קודמו, דורג על-ידי הארגון הבינלאומי Global Reporting Initiative בדירוג הגבוה ביותר, A+ הבנק הינו הארגון העסקי הראשון בארץ ששני דוחותיו הראשונים קיבלו את הדירוג המרבי.

במהלך הרבעון הרביעי יפרסם הבנק את הדוח השלישי שלו ויצגי בהרחבה, תוך פירוט רב של נתונים ותהליכים, את ההתקדמות שלו. הבנק ממשיך בפיתוח מגוון רחב של יוזמות ופעילויות ברבדים השונים של הקיימות והאחריות החברתית. כחלק מהאסטרטגיה העסקית שלו לסייע במעבר לשימוש באנרגיה ממשאבים שאינם מתכלים, מוביל הבנק מהלך נרחב לקידום הענף הסולארי במדינה ומציע מכלול פתרונות מימוניים בתחום לכל מיגזרי האוכלוסייה.

ברבעון השלישי הבנק המשיך לבחון ולטפל בעסקות במיגזר משקי הבית (עד 15 קילוואט) ומתקנים בינוניים (עד 5 מגה וואט). בראשון לספטמבר 2010 התפרסמה הסדרה חדשה למתקנים קטנים עד 50 קילוואט כדלקמן:

- מכסה בלתי מוגבלת למתקנים פרטיים (עד 15 קילוואט) עד סוף שנת 2011 בתעריף של 1.67 ש"ח לקילוואט.
- זאת בנוסף למכסה הקיימת שעדיין לא מוצתה, בסך של כ-12 אלפי קילו וואט בתעריף של 2.04 ש"ח לקילוואט.
- מכסה מוגבלת של 120 מגה וואט למתקנים עסקיים (בתעריף פוחת של 1.51 ש"ח לקילוואט, בהפחתה שנתית של 7%).

הבנק התארגן מבעוד יום לפרסום הסדרה זו ונערך ביחידותיו לספק שרות מקצועי מותאם לסוגי הלקוחות השונים. כמו-כן, במגמה לסייע בהצמחת השוק הסולארי יצא הבנק בקמפיין במגוון ערוצים. כחלק מתפישת הקיימות, ראית מחזור החיים הכולל של הלקוחות ועידוד תרבות החיסכון לטווח ארוך של הלקוחות, הבנק הכריז על שלב חדש במהלך "תכנון פיננסי לחיים", שנועד להקנות ללקוחות ידע וכלים לניהול אחראי וחכם של עתידם הפיננסי, והשיק מחדש את התוכנית המיתולוגית לילדים "דן חסכן", כמסגרת לסדרת תוכניות חיסכון והשקעה לטווח של עד 15 שנה.

התוכנית זכתה להצלחה רבה ועד סוף הרבעון השלישי של שנת 2010 נפתחו כ-114 אלפי תכניות בסכום מצטבר של 428 מיליון ש"ח. כמו-כן, חולקו 520,000 קופות דן חסכן בקרב ילדים ובני נוער במטרה לקדם את תרבות החיסכון במדינה מגיל צעיר. במהלך חופשת הקיץ הבנק מימן עשרות קייטנות "דן חסכן" למעוטי יכולת כלכלית בלמעלה מ-20 יישובים ברחבי הארץ, בהן לקחו חלק כ-5,000 ילדים ממיגזרים שונים המשתייכים לערים שונות בפריפריה.

במסגרת קייטנות אלה וכן בקייטנות נוספות, (בהן השתתפו עוד כ-20,000 ילדים), נהנו הילדים מימי כיף, ערכות שי, ויום חוויתי מיוחד שעסק בחינוך פיננסי, במטרה ללמד את הדור הצעיר מהי התנהלות פיננסית נכונה ונבונה.

כמו-כן פותחו קייטנות וירטואליות באתר עולמו של דן חסכן, אשר הציעו לילדים בין השאר הפעלות, כתבות ותכנים נוספים המלמדים כיצד לחסוך במשך הקיץ ולשמור על הסביבה.

עניינים אחרים

ביום 29 בנובמבר 2004 הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים למשרדי ההנהלה הראשית של הבנק ונטלו מסמכים שונים. הרשות לא מסרה לבנק מה העילה לנטילת המסמכים ומהו נושא חקירתה. כפי שפורסם בעיתונות, באותו יום הגיעו חוקרים מטעם רשות ההגבלים העסקיים גם למשרדי ההנהלה של בנק לאומי ונטלו מסמכים. סמוך לאחר מכן בוצעה פעילות דומה במשרדי ההנהלה של בנק דיסקונט ובנק מזרחי טפחות, בחודש יולי 2005, ואחר כך נתבקש הבנק להמציא לרשות חומר נוסף וכמו-כן הוזמנו כמה מעובדי הבנק לחקירה במשרדי הרשות.

ביום 19 במרץ 2008 קיבל הבנק הודעה מטעם רשות ההגבלים העסקיים, אשר לפיה, הממונה על הגבלים עסקיים בוחנת אפשרות להפעיל את סמכותה לפי סעיף 43(א) לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים") ולקבוע כי התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי שעניינם העברת מידע הנוגע לעמלות. הבנק הגיש לממונה את עמדתו, המגובה בחוות-דעת כלכלית, ואשר בה הדגיש, כי אין כל מקום לייחס לו הסדרים כובלים עם בנקים אחרים. לאחר שהבנק הגיש את טיעונו בכתב, התקיים דיון בין באי-כח כל הבנקים נשואי מכתבה הנ"ל לבין הממונה ובמהלכו הציעה הממונה לבנקים, כי ישולם על-ידיהם סכום מצרפי של 290 מיליון ש"ח (מזה 80 מיליון ש"ח על-ידי הבנק) ויעוגנו כללי התנהגות עתידיים בצו מוסכם לפי סעיף 45א' או 50ב' לחוק ההגבלים העסקיים. הבנק דחה הצעה זו וככל הידוע לו, כך נהגו גם הבנקים האחרים. ביום 26 באפריל 2009 פרסמה הממונה על ההגבלים העסקיים קביעה בהתאם לסמכותה לפי סעיף 43(א) לחוק ההגבלים, ובה קבעה כי עד לשנת 2004 התקיימו הסדרים כובלים בין הבנק לבין בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק מזרחי טפחות והבנק הבינלאומי. בקביעת הממונה נאמר כי העברות מידע שנעשו בין הבנקים כמפורט בקביעה הינן הסדר כובל. בדעת הבנק להגיש ערר על קביעה זו לבית הדין להגבלים עסקיים. בהתאם להוראות סעיף 43 לחוק ההגבלים, קביעה זו יכולה לשמש כראיה לכאורה בכל הליך משפטי אחר.

ביום 6 במרץ 2005 נפתחה חקירה גלויה של משטרת ישראל בקשר לחשד לביצוע עבירות על חוק איסור הלבנת הון. במסגרת החקירה לקחה המשטרה מסמכים ותיעוד ממשרדים שונים של הבנק וממשרדי חברת פועלים שירותי נאמנות בע"מ (להלן: "החברה לנאמנות"). המשטרה זימנה לחקירה עובדים של הבנק ושל החברה לנאמנות, ובהם נושאי משרה. כמו-כן הוקפאו חשבונות של לקוחות מסוימים, שמקצתם משמשים בטוחה לאשראי. בהמשך לחקירה זו, הוגשו כתבי אישום בעבירות על החוק לאיסור הלבנת הון כדלקמן: בחודש פברואר 2006 כתב אישום כנגד שני עובדים בדרגי-ביניים באחד מסניפי הבנק; בחודש דצמבר 2009 החליט בית המשפט המחוזי לזכות שני עובדים אלה מכל אשמה. פרקליטות המדינה הגישה ערעור לבית המשפט העליון על זיכוייה של עובדת אחת מהשניים. בחודש דצמבר 2008 הוגש כתב אישום נוסף כנגד שני עובדים נוספים בדרגי ביניים באותו סניף; ביום 22 באוגוסט 2010 זיכה בית המשפט המחוזי את שני העובדים האלה מכל אשמה לגופו של עניין וכמו-כן, הורה לבטל את כתב האישום על בסיס "הגנה מן הצדק"; בחודש אוקטובר 2009 הוגש כתב אישום נגד החברה לנאמנות, נגד מי שהיו יו"ר מועצת המנהלים והמנכ"ל של החברה לנאמנות, נגד עורך דינה וכמו-כן, נגד עובדת הבנק. להערכת הבנק, לפי מידע שבידיו בשלב זה, החשיפה בגין הנושאים שחקירתם ידועה לו אינה מהותית לעסקי הבנק. עם זאת, בשלב זה אין הבנק יכול לאמוד את תוצאות האישומים והשלכותיהם.

ביום 3 במרץ 2010 פרסם דובר המשטרה הודעה כמפורט להלן: "המשטרה חוקרת את דן דנקנר בקשר לתפקידו כדירקטור וכיו"ר הדירקטוריון של בנק הפועלים בשנים 2005-2009, לאור חשדות לכאורה לביצוע עבירות פליליות מתחום טוהר המידות. החקירה מלווה על-ידי המחלקה הכלכלית בפרקליטות המדינה". לאחר פרסום ההודעה הנ"ל פרסמה דוברת הבנק את ההודעה הבאה: "החקירה שבה מדובר אינה מתנהלת נגד הבנק. הבנק ממשיך להתנהל בהתאם לתוכניות הרגילות ואין בחקירה כדי להפריע לפעילותו, והוא מקווה שהחקירה תסתיים בהקדם". גם דובר בנק ישראל פרסם הודעה שבה מסר: "הפיקוח על הבנקים מבקש להבהיר כי יש לו אמון בבנק הפועלים וכי הוא עוקב אחר ההתפתחויות בנושא".

הבנק קיבל שני מכתבי דרישה בהתאם לסעיף 194 לחוק החברות, התשמ"ט - 1999 (להלן: "הדרישות"), בקשר עם התקשרותה של תרשיש החזקות והשקעות הפועלים בע"מ (להלן: "תרשיש"), שהינה חברה בת בבעלות מלאה של הבנק, בשנת 2005 בהסכם (להלן: "הסכם הרכישה") לרכישת שליטה בבנק תורכי הידוע כיום בשם בנק פוזיטיף קרדי וה קלקימנה בנקאסי א.י.א.ס. (להלן: "בנק פוזיטיף"), כאשר לפי הסכם הרכישה היתה גם קרן השקעות זרה בשם RP EXPLORER MASTER FUND (להלן: "RP"), זכאית להשקיע בהון בנק פוזיטיף במחיר זהה למחיר ההשקעה של תרשיש ולקבל הקצאה של 7.45% מהון המניות המוקצה שלו. לפי הסכמה נוספת בין הבנק ל-RP קיבלה זו מהבנק אופציה לרכוש ממנו, בתנאים ובמועדים מוסכמים, מניות נוספות של בנק פוזיטיף עד לתקרה של כ-7.45% נוספים מהון בנק פוזיטיף, בתנאי שאחזקת תרשיש בבנק פוזיטיף לא תפחת מ-50.1% מההון המונפק שלו.

קרן RP לא ביצעה השקעה כלשהי בבנק פוזיטיף וזאת גם בשים לב להבנות מאוחרות שהושגו עימה. בהמשך לאותן הבנות, אישר הדירקטוריון בשנת 2008 תשלום סכום של 25 מיליון דולר ל-RP לסילוק כל תביעותיה.

אליבא דמגישי הדרישות הניל, התשלום האמור ל-RP לא היה ראוי והיה נגוע בעניין אישי של מר דן דנקנר, שכהן בכל המועדים הרלוונטיים כדירקטור בבנק, שנמנה על קבוצת השליטה בבנק בשנת 2005 וכהן כיו"ר הדירקטוריון של הבנק בשנת 2008. לפי הטענה האחת, עניינו של מר דנקנר פוסל את הסכם הרכישה מעיקרו; ולפי הטענה השנייה, פוסל עניינו האישי של מר דנקנר את התשלום שעליו הוחלט בשנת 2008. בדרישות נדרש הבנק לתבוע החזר של הסכום האמור של 25 מיליון דולר, בתוספת ריבית, וזאת מאת RP, מר דן דנקנר ומאת דירקטורים נוספים של הבנק (בחלקם דירקטורים שפרשו בינתיים מהדירקטוריון).

הדירקטוריון של הבנק קיים דיונים על שתי הדרישות והחליט לדחותן; לאחר שקבע, בין היתר, כי הענות לכל אחת מהן לא תהיה לטובת הבנק, וזאת גם בשים לב לכך, שספק אם יש סיכוי טוב לזכות בתביעה מעין זו.

לאחר שנדחתה הדרישה הראשונה, פנה בעל המניות אשר הגיש את הדרישה, בבקשה לבית המשפט להתיר לו להגיש תובענה נגזרת בשם הבנק כנגד מר דן דנקנר, כנגד מי שכהן כחברי הדירקטוריון של הבנק בדצמבר 2005 וכנגד RP (להלן ביחד "הנתבעים").

בבקשה לאישורה של התובענה הנגזרת נטען כי הנתבעים, ביחד ולחוד, הסבו לבנק נזק בסכום של 88 מיליון ש"ח וכי עליהם לפצות את הבנק בסכום זה. כנגד מר דן דנקנר טוען התובע, כי הסכם הרכישה והתשלום האמור ל-RP היו נגועים בעניינו האישי ולא אושרו כדון. כנגד RP טוען התובע, כי ידעה על עניינו האישי של מר דנקנר ועל העדר האישור וכנגד הדירקטורים האחרים נטען, כי לא קיימו את חובת הזהירות שלהם לבנק.

ביום 11 ביולי 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת נוספת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק שכיהנו כדירקטורים בחודש פברואר 2008, תרשיש החזקות והשקעות פועלים בע"מ (להלן "תרשיש") שהנה חברת בת של הבנק ו-RP (להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כנתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-72 מיליון ש"ח. עניינו של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת אלו נוגע להסכם הרכישה הניל ולפיצוי שניתן ל-RP, אשר לטענת המבקש היה גבוה ב-20 מיליון דולר מהפיצוי המוסכם על-פי הסכם הרכישה. המבקש טוען כי התשלום ל-RP בוצע על-ידי הבנק, תוך הפרת אמונים של מקצת הנתבעים והפרה של חובת הזהירות של יתר הנתבעים.

ביום 6 בינואר 2010 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, בגין שנת 2009. האסיפה אישרה את מינוי רואי החשבון, את תנאי כהונתו והעסקתו של מר יאיר סרוסי כיו"ר דירקטוריון פעיל של הבנק, ואת תנאי כהונתו והעסקתו של הדירקטורית הגבי אירית איזקסון, כיו"ר דירקטוריון פעיל של חברות כרטיסי האשראי בקבוצת הבנק.

ביום 26 באוקטובר 2010 התכנסה אסיפה כללית שנתית של בעלי מניות הבנק, בגין שנת 2010. האסיפה אישרה את מינוי רואי החשבון, את תוכנית התגמול ליו"ר הדירקטוריון של הבנק, מר יאיר סרוסי, אישררה ואישרה הענקת כתבי שיפוי לדירקטורים ואישררה את ההתקשרויות בפוליסות ביטוח לנושאי משרה.

ביום 6 בינואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את תנאי כהונתו והעסקתו של מר ציון קינן כמנכ"ל הבנק ואישר את ההתקשרות עימו בהסכם.

ביום 24 בינואר 2010 הסתיימה כהונתו בת שלוש השנים של מר יאיר אורגלר, כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל).

ביום 3 בפברואר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויה של הגב' נחמה רונן כדירקטורית בבנק.

ביום 23 במרץ 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר אמנון דיק כדירקטור חיצוני בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים). בתוקף מיום 24 במרץ 2010.

ביום 15 במאי 2010 פרש מר מריו שושן מתפקידו כחבר הנהלת הבנק הממונה על חטיבת ה-Global Treasury וביום 16 במאי 2010 נכנסה הגב' ענת לזין לתפקיד זה, במעמד משנה למנכ"ל.

ביום 8 באוגוסט 2010 הודיע מר דוד לוזון, משנה למנכ"ל והממונה על חטיבת הטכנולוגיה והמחשוב, להנהלת הבנק, כי בכוונתו לפרוש מהבנק בתום תקופת חוזה העבודה הנוכחי שלו בסוף חודש מרץ 2011, לאחר שכהן בתפקידו במשך כ-11 שנים. הבנק הקים ועדה לצורך מיין מועמדים להחליף את מר לוזון עם פרישתו.

ביום 31 באוגוסט 2010 אישר דירקטוריון הבנק את תוכנית התגמול למנהלים הבכירים בבנק, לרבות ליו"ר הדירקטוריון ולמנכ"ל הבנק.

ביום 2 בספטמבר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את הארכת כהונתה של הגב' מלי ברון כדירקטורית חיצונית בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים). לתקופה של שלוש שנים נוספות, לרבות הארכת כהונתה כיו"ר ועדת עסקות עם בעלי עניין ואנשים קשורים וכחברה בועדות הדירקטוריון.

ביום 9 בספטמבר 2010 הסתיימה כהונתו בת שלוש השנים של מר לסלי ליטנר, כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל).

ביום 6 באוקטובר 2010 אישר דירקטוריון הבנק את מינויו של מר יעקב פאר כדירקטור חיצוני בבנק (בהתאם להוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של המפקח על הבנקים). בתוקף מיום 6 באוקטובר 2010.

ביום 29 באוקטובר 2010 הסתיימה כהונתו בת שלוש השנים של מר רונן ישראל, כדירקטור חיצוני (כהגדרתו בהוראה 301 להוראות ניהול בנקאי תקין של בנק ישראל).

דירקטוריון הבנק קיים 28 ישיבות בתקופה ינואר-ספטמבר 2010.
ועדות הדירקטוריון השונות קיימו 189 ישיבות בתקופה ינואר-ספטמבר 2010.

בקורות ונהלים

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, יחתמו מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, על הצהרה על אחריותם לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי, לרבות הערכת האפקטיביות של בקורות אלו, בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם "חוק Sarbanes Oxley" שנחקק בארצות-הברית. ההוראות של שני הסעיפים בחוק הנ"ל אוחדו על-ידי המפקח על הבנקים בחודש ספטמבר 2008 בהוראת ניהול בנקאי תקין (הוראה 309), וביוני 2009 שולבו בהוראות הדיווח לציבור.

הוראות אלו מקיימות בבנק ממועד תחולתן:

- הוראת סעיף 302 בדבר האחריות לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי מקיימת רבעונית החל מהדוחות הכספיים של ה-30 ביוני 2005.
- הוראת סעיף 404 בדבר האחריות לבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי מקיימת עבור סוף השנה החל מהדוחות הכספיים של ה-31 בדצמבר 2008.

במסגרת היישום של הוראת סעיף 404, ביצע הבנק, בסיוע חברת ייעוץ ששכר, מיפוי ותיעוד של כל תהליכי הבקרה המהותיים בהתבסס על הוראות ה-SEC (הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית) ועל-פי המתודולוגיות המקובלות, תוך שימוש במודל הבקרה של Committee Of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). כמו-כן, הבנק ביצע, על-פי הדרישות, בחינה שנתית של אפקטיביות נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי באמצעות בדיקה בפועל של הבקורות העיקריות. במהלך שנת 2010 מבצע הבנק, בסיוע חברת הייעוץ, על-פי המתודולוגיות המקובלות, עדכון לתיעוד של תהליכי הבקרה המהותיים, וכן בחינת אפקטיביות של נהלי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי, באמצעות בדיקה מחודשת של הבקורות העיקריות עבור שנת 2010. עדכון התיעוד ובחינת האפקטיביות הנ"ל מבוצעים בבנק על-פי תוכנית עבודה שנקבעה, כשעל-פי המתוכנן, הושלמה עיקר פעילות זו בסוף הרבעון השלישי של השנה.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי

הנהלת הבנק, בשיתוף עם מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 30 בספטמבר 2010 את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי הסיקו, כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שהבנק נדרש לגלות בדוח הכספי בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

שינויים בבקרה הפנימית

במהלך הרבעון שהסתיים ביום 30 בספטמבר 2010 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי.

ציון קינן
מנהל כללי

יאיר סרוסקי
יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 23 בנובמבר 2010

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
מטבע ישראלי לא-צמוד							
3.18		1,232	156,680	4.11	1,695	167,285	נכסים ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		290	85,629		447	86,991	נגזרים משובצים ו-ALM
2.54		1,522	242,309	3.41	2,142	254,276	סך-הכל נכסים
(0.60)		(212)	(141,421)	(1.23)	(426)	(138,992)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(385)	(85,559)		(542)	(94,415)	נגזרים משובצים ו-ALM
(1.06)		(597)	(226,980)	(1.67)	(968)	(233,407)	סך-הכל התחייבויות
1.48	2.58			1.74	2.88		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
15.37		2,116	58,140	9.59	1,256	54,244	נכסים ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		127	5,282		95	6,193	נגזרים משובצים ו-ALM
14.91		2,243	63,422	9.25	1,351	60,437	סך-הכל נכסים
(14.79)		(1,549)	(44,157)	(9.37)	(941)	(41,535)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
		(588)	(19,535)		(377)	(17,679)	נגזרים משובצים ו-ALM
(14.11)		(2,137)	(63,692)	(9.20)	(1,318)	(59,214)	סך-הכל התחייבויות
0.80	0.58			0.05	0.22		פער הריבית

- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- מחושב על בסיס שנתי.
- מכשירים נגזרים מגזרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 166 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2009: 14 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 85 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 70 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 172 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 177 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
(6.57)	(1,314)	78,046		(3.65)	(628)	67,894	נכסים ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
							נגזרים מגדרים
	(46)	9,823			36	12,343	
	(1,498)	153,161			(3,763)	186,449	נגזרים משובצים ו-ALM
(4.66)	(2,858)	241,030		(6.37)	(4,355)	266,686	סך-הכל נכסים
9.98	2,336	(90,026)		9.02	1,995	(85,385)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
							נגזרים מגדרים
	34	(8,408)			(151)	(12,266)	
	1,046	(140,982)			2,828	(169,994)	נגזרים משובצים ו-ALM
5.59	3,416	(239,416)		6.80	4,672	(267,645)	סך-הכל התחייבויות
0.93	3.41			0.43	5.37		פער הריבית

מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 166 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2009: 14 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 85 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 70 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 172 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 177 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2009				2010				
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה	
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	
%	%			%	%			
סך-הכל								
2.81	2,034	292,866		3.25	2,323	289,423	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾	
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾	
		(46)	9,823		36	12,343	נגזרים מגדרים	
	(1,081)	244,072		(3,221)	279,633		נגזרים משובצים ו-ALM	
0.67	907	546,761		(0.59)	(862)	581,399	סך-הכל נכסים התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁶⁾	
	0.83	575	(275,604)		0.94	628	(265,912)	השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		34	(8,408)		(151)	(12,266)	נגזרים מגדרים	
		73	(246,076)		1,909	(282,088)	נגזרים משובצים ו-ALM	
0.51	682	(530,088)		1.69	2,386	(560,266)	סך-הכל התחייבויות	
1.18	3.64			1.10	4.19		פער הריבית	

- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- מחושב על בסיס שנתי.
- מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 166 מיליוני ש"ח, (30 בספטמבר 2009: 14 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 85 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 70 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 172 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 177 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2009		2010	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
(26)		199	
בגין אופציות			
27		30	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משבצים שהופרדו) ⁽²⁾			
189		311	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
-		(11)	
הוצאות מימון אחרות			
1,779		2,053	
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
(629)		(290)	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)			
1,150		1,763	
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים			
סך-הכל			
292,866		289,423	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁴⁾⁽³⁾			
6,303		8,037	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
1,929		2,048	
נכסים כספיים אחרים			
(1,202)		(1,156)	
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים			
299,896		298,352	
סך-כל הנכסים הכספיים			
סך-הכל			
(275,604)		(265,912)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
(6,989)		(10,856)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
(3,228)		(5,076)	
התחייבויות כספיות אחרות			
(285,821)		(281,844)	
סך-כל ההתחייבויות הכספיות			
14,075		16,508	
סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
6,422		6,322	
נכסים לא-כספיים			
(482)		(921)	
התחייבויות לא כספיות			
20,015		21,909	
סך-כל האמצעים הונויים			

- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במינור מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משבצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רוחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 166 מיליוני ש"ח, 30 בספטמבר 2009: 14 מיליוני ש"ח) במינור הלא-צמוד, בסך של 85 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 70 מיליוני ש"ח) במינור צמוד מדד, בסך של 172 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 177 מיליוני ש"ח) במינור מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- למעט מכשירים נגזרים.
- לרבות רוחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליון דולר של ארה"ב	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליון דולר של ארה"ב
%	%			%	%		
מטבע-חוץ (לרבות מטבע							
ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾							
4.68	237	20,594		10.82	466	17,916	
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	(10)	2,575		11	3,190		
נגזרים מגדרים							
	950	39,156		6	49,361		ALM-ו
נגזרים משובצים							
7.77	1,177	62,325		2.77	483	70,467	
סך-הכל נכסים							
התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾							
(2.49)	(145)	(23,466)		(7.94)	(427)	(22,133)	
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	8	(2,589)		(40)	(3,168)		
נגזרים מגדרים							
	(944)	(37,200)		(127)	(45,005)		ALM-ו
נגזרים משובצים							
(7.01)	(1,081)	(63,255)		(3.42)	(594)	(70,306)	
סך-הכל התחייבויות							
0.76	2.19			(0.65)	2.88		
פער הריבית							

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות ימיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 166 מיליוני ש"ח, (30 בספטמבר 2009: 14 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 85 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 70 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 172 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 177 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
מטבע ישראלי לא-צמוד							
3.38	3,611	143,170		3.97	4,809	162,111	נכסים ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	1,579	84,581		1,734	83,437		נגזרים משובצים ו-ALM
3.05	5,190	227,751		3.57	6,543	245,548	סך-הכל נכסים
(0.68)	(692)	(135,265)		(1.02)	(1,055)	(138,328)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	(1,704)	(76,781)		(2,163)	(90,125)		נגזרים משובצים ו-ALM
(1.51)	(2,396)	(212,046)		(1.88)	(3,218)	(228,453)	סך-הכל התחייבויות
1.54	2.70			1.69	2.95		פער הריבית
מטבע ישראלי צמוד למדד							
9.65	4,204	58,798		6.67	2,722	54,848	נכסים ⁽⁵⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	350	4,562		228	5,693		נגזרים משובצים ו-ALM
9.70	4,554	63,360		6.55	2,950	60,541	סך-הכל נכסים
(9.17)	(2,914)	(42,827)		(6.33)	(1,969)	(41,829)	התחייבויות ⁽⁶⁾
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	(2,031)	(19,727)		(1,014)	(16,941)		נגזרים משובצים ו-ALM
(10.68)	(4,945)	(62,554)		(6.82)	(2,983)	(58,770)	סך-הכל התחייבויות
(0.98)	0.48			(0.27)	0.34		פער הריבית

- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במינזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- מחושב על בסיס שנתי.
- מכשירים נגזרים מגזרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 116 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 100 מיליוני ש"ח) במינזר הלא-צמוד, בסך של 75 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 56 מיליוני ש"ח) במינזר צמוד מדד, בסך של 178 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 179 מיליוני ש"ח) במינזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה	
כולל	ללא	הכנסות	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	כולל	ללא	הכנסות	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
השפעת	השפעת	(הוצאות)	מימון ⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	מימון ⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליוני ש"ח
%	%			%	%		
5.73	3,816	89,350		(0.12)	(63)	71,020	נכסים ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		249	9,789		465	11,655	נגזרים מגדרים
		6,638	153,365		1,240	172,565	נגזרים משובצים ו-ALM
5.69	10,703	252,504		0.86	1,642	255,240	סך-הכל נכסים
(2.98)	(2,083)	(93,414)		3.33	2,165	(86,403)	התחייבויות ⁽⁶⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(48)	(9,758)		(377)	(11,628)	נגזרים מגדרים
		(7,134)	(147,842)		(2,182)	(156,348)	נגזרים משובצים ו-ALM
(4.95)	(9,265)	(251,014)		(0.21)	(394)	(254,379)	סך-הכל התחייבויות
0.74	2.75			0.65	3.21		פער הריבית

מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ)

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 116 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 100 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 75 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 56 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 178 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 179 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד

תוספת 1 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה		שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)		יתרה	
כולל	ללא	הכנסות	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	כולל	ללא	הכנסות	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
השפעת	השפעת	(הוצאות)	מימון ⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	מימון ⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים			נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	
%	%	במיליוני ש"ח		%	%	במיליוני ש"ח	
סך-הכל							
5.36	11,631	291,318		3.47	7,468	287,979	נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾
							השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		249	9,789		465	11,655	נגזרים מגדרים
		8,567	242,508		3,202	261,695	נגזרים משובצים ו-ALM
5.05	20,447	543,615		2.65	11,135	561,329	סך-הכל נכסים
							התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁶⁾
(2.80)	(5,689)	(271,506)		(0.43)	(859)	(266,560)	השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
		(48)	(9,758)		(377)	(11,628)	נגזרים מגדרים
		(10,869)	(244,350)		(5,359)	(263,414)	נגזרים משובצים ו-ALM
(4.23)	(16,606)	(525,614)		(1.63)	(6,595)	(541,602)	סך-הכל התחייבויות
0.82	2.56			1.02	3.04		פער הריבית

- הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- מחושב על בסיס שנתי.
- מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 116 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 100 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 75 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 56 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 178 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 179 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- למעט מכשירים נגזרים.

שיעורי הכנסה והוצאה – מאוחד תוספת 1 (המשך)

(במיליוני ש"ח)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר			
2009		2010	
הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	הכנסות (הוצאות) מימון	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
25		42	
בגין אופציות			
290		48	
בגין מכשירים נגזרים אחרים (לא כולל אופציות, נגזרים בגידור, ב-ALM ונגזרים משבצים שהופרדו) ⁽²⁾			
560		1,023	
עמלות מעסקי מימון והכנסות מימון אחרות ⁽⁵⁾			
(10)		(11)	
הוצאות מימון אחרות			
4,706		5,642	
רווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים			
(1,481)		(930)	
הפרשה לחובות מסופקים (לרבות הפרשה כללית ונוספת)			
3,225		4,712	
רווח מפעילות מימון לאחר הפרשה לחובות מסופקים			
סך-הכל			
291,318		287,979	
נכסים כספיים שהניבו הכנסות מימון ⁽⁴⁾⁽³⁾			
7,239		7,207	
נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
1,223		2,506	
נכסים כספיים אחרים			
(1,118)		(1,124)	
הפרשה כללית והפרשה נוספת לחובות מסופקים			
298,662		296,568	
סך-כל הנכסים הכספיים			
סך-הכל			
(271,506)		(266,560)	
התחייבויות כספיות שגרמו הוצאות מימון ⁽⁴⁾			
(9,781)		(9,724)	
התחייבויות הנובעות ממכשירים נגזרים ⁽⁶⁾			
(3,614)		(4,290)	
התחייבויות כספיות אחרות			
(284,901)		(280,574)	
סך-כל ההתחייבויות הכספיות			
13,761		15,994	
סך-הכל עודף נכסים כספיים על התחייבויות כספיות			
6,466		6,098	
נכסים לא-כספיים			
(494)		(721)	
התחייבויות לא כספיות			
19,733		21,371	
סך-כל האמצעים ההוניים			

- (1) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במינור מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות יומיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (2) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משבצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (3) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכחה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 116 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 100 מיליוני ש"ח) במינור הלא-צמוד, בסך של 75 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 56 מיליוני ש"ח) במינור צמוד מדד, בסך של 178 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 179 מיליוני ש"ח) במינור מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (4) למעט מכשירים נגזרים.
- (5) לרבות רווחים והפסדים ממכירת השקעות באגרות-חוב ומהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר.
- (6) יתרות מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים (לא כולל יתרות חוץ-מאזניות ממוצעות של מכשירים נגזרים).

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר							
2009				2010			
שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)				שיעור ⁽³⁾ הכנסה (הוצאה)			
כולל	ללא	הכנסות	יתרה	כולל	ללא	הכנסות	יתרה
השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾	השפעת	השפעת	(הוצאות)	ממוצעת ⁽²⁾⁽¹⁾
נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליון דולר של ארה"ב	נגזרים ⁽⁴⁾	נגזרים	מימון ⁽¹⁾	במיליון דולר של ארה"ב
%	%			%	%		
מטבע-חוץ (לרבות מטבע							
ישראלי צמוד למטבע-חוץ)							
נכסים כספיים במטבע-חוץ שהניבו הכנסות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
3.84	644	22,458		2.58	363	18,800	
השפעת נגזרים ⁽⁴⁾							
	61	2,515			126	3,086	נגזרים מגדרים
	1,983	38,430			1,248	45,899	נגזרים משובצים ו-ALM
5.69	2,688	63,403		3.43	1,737	67,785	סך-הכל נכסים
התחייבויות כספיות במטבע-חוץ שגרמו הוצאות מימון ⁽⁵⁾⁽⁶⁾							
(2.81)	(493)	(23,464)		0.13	22	(22,589)	השפעת נגזרים ⁽⁴⁾
	(13)	(2,509)			(100)	(3,078)	נגזרים מגדרים
	(1,823)	(37,406)			(1,438)	(41,537)	נגזרים משובצים ו-ALM
(4.93)	(2,329)	(63,379)		(3.02)	(1,516)	(67,204)	סך-הכל התחייבויות
0.76	1.03			0.41	2.71		פער הריבית

- (1) הנתונים ניתנים לפני ולאחר השפעת מכשירים נגזרים (לרבות השפעות חוץ-מאזניות של מכשירים נגזרים).
- (2) על בסיס יתרות פתיחה חודשיות (במיגזר מטבע-ישראלי לא-צמוד על בסיס יתרות ימיות), לאחר ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של ההפרשה הספציפית לחובות מסופקים.
- (3) מחושב על בסיס שנתי.
- (4) מכשירים נגזרים מגדרים (למעט אופציות), נגזרים משובצים שהופרדו ונגזרים (ALM) המהווים חלק ממערך ניהול נכסים והתחייבויות של הבנק.
- (5) מהיתרה הממוצעת של אגרות-חוב זמינות למכירה ושל אגרות-חוב למסחר נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים (הפסדים) שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב ליום 30 בספטמבר 2010 בסך של 116 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 100 מיליוני ש"ח) במיגזר הלא-צמוד, בסך של 75 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 56 מיליוני ש"ח) במיגזר צמוד מדד, בסך של 178 מיליוני ש"ח (30 בספטמבר 2009: 179 מיליוני ש"ח) במיגזר מטבע-חוץ (לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ).
- (6) למעט מכשירים נגזרים.

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2010

תוספת 2

מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
במיליוני ש"ח					
מטבע ישראלי לא-צמוד					
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים					
5,378	2,437	5,562	9,783	5,858	135,890
5,439	3,359	11,570	27,845	30,695	23,464
2	-	6	1,197	1,822	2,198
10,819	5,796	17,138	38,825	38,375	161,552
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות					
2,350	5,374	4,305	9,802	7,931	108,222
7,597	4,893	13,059	29,363	31,911	23,907
-	-	63	2,078	1,252	2,167
9,947	10,267	17,427	41,243	41,094	134,296
מכשירים פיננסיים, נטו					
872	(4,471)	(289)	(2,418)	(2,719)	27,256
18,231	17,359	21,830	22,119	24,537	27,256

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2009.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בינו. שיעור התשואה הפנימי בנתוני ההשוואה ליום 30 בספטמבר 2009 הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי המאזני הכלול בינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיוגרו כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2009 בדצמבר 31			2009 בספטמבר 30		2010 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח			
0.41	5.51	165,184	0.45	3.12	0.38	4.98	166,760	1,754	-	98
0.54		100,836			0.84		102,688	13	29	274
0.34		5,080			0.19		5,225	-	-	-
**0.46		271,100			**0.55		274,673	1,767	29	372
0.24	4.23	142,762	0.35	1.05	0.41	3.48	138,428	36	-	408
0.72		107,715			0.98		110,954	-	-	224
0.25		4,423			0.28		5,560	-	-	-
**0.44		254,900			**0.66		254,942	36	-	632
		16,200					19,731	1,731	29	(260)
								19,731	18,000	17,971

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2010

תוספת 2 (המשך)

עם דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל עד שנה	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
במיליוני ש"ח						
מטבע ישראלי צמוד למדד						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
2,071	1,765	9,945	19,885	10,620	10,617	
51	583	1,884	1,476	333	2,775	
2,122	2,348	11,829	21,361	10,953	13,392	
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
1,225	2,062	4,909	10,801	11,989	12,431	
425	1,921	2,650	4,981	2,123	5,633	
1,650	3,983	7,559	15,782	14,112	18,064	
מכשירים פיננסיים, נטו						
472	(1,635)	4,270	5,579	(3,159)	(4,672)	
472	(1,163)	3,107	8,686	5,527	855	

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגדר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2009.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו. שיעור התשואה הפנימי בנתוני ההשוואה ליום 30 בספטמבר 2009 הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי המאזני הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שירגם כתוצאה משינוי קטן (גדול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשובצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2009 ב'דצמבר			2009 ב'ספטמבר		2010 ב'ספטמבר			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח			
3.19	3.72	59,317	3.46	4.85	3.30	3.04	57,376	8	43	2,422
0.81		4,731			4.09		7,102	-	-	-
**3.01		64,048			**3.39		64,478	8	43	2,422
4.18	3.20	45,984	4.15	3.90	4.40	2.20	45,724	-	41	2,266
3.10		16,758			3.74		18,113	-	-	380
**3.65		62,742			**4.01		63,837	-	41	2,646
		1,306					641	8	2	(224)
							641	633		631

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2010

תוספת 2 (המשך)

מעל דרישה עד חודש	מעל חודש עד 3 חודשים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל שנה עד 3 חודשים	מעל שנה עד 5 שנים	מעל 5 עד 10 שנים
במיליוני ש"ח						
מטבע-חוץ***						
נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים						
נכסים פיננסיים*	36,239	6,573	10,082	6,326	2,726	4,495
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	62,085	83,582	52,680	16,906	7,185	18,298
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	5,388	5,880	9,074	180	36	32
סך-הכל שווי הוגן	103,712	96,035	71,836	23,412	9,947	22,825
התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות						
התחייבויות פיננסיות*	42,833	13,899	16,245	4,081	1,770	1,508
מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)	60,764	73,323	51,140	16,609	6,710	20,563
אופציות (במונחי נכס הבסיס)	5,451	6,466	8,157	116	34	7
סך-הכל שווי הוגן	109,048	93,688	75,542	20,806	8,514	22,078
מכשירים פיננסיים, נטו						
החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגדר	(5,336)	2,347	(3,706)	2,606	1,433	747
החשיפה המצטברת במיגדר	(5,336)	(2,989)	(6,695)	(4,089)	(2,656)	(1,909)

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.
 ** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.
 *** לרבות מטבע ישראלי צמוד למטבע-חוץ.

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגדר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2009.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו. שיעור התשואה הפנימי בנתוני ההשוואה ליום 30 בספטמבר 2009 הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי המאזני הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן (גידול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשבצים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרימי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2009 ב'דצמבר			2009 בספטמבר		2010 בספטמבר 30			ללא תקופת פירעון	מעל 20 שנה	מעל 10 עד 20 שנים
משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע	שיעור תשואה פנימי	משך חיים ממוצע אפקטיבי	שיעור תשואה פנימי	סך-הכל שווי הוגן			
בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח	בשנים	באחוזים	בשנים	באחוזים	במיליוני ש"ח			
0.78	4.20	75,433	0.82	3.30	1.09	2.49	67,327	267	19	600
1.70		191,435			1.09		246,064	-	1,100	4,228
0.33		16,350			0.26		20,593	-	-	3
**1.38		283,218			**1.04		333,984	267	1,119	4,831
1.18	1.61	90,914	1.20	1.94	1.67	1.41	84,589	178	913	3,162
1.29		175,001			1.00		230,423	10	117	1,187
0.35		16,800			0.23		20,231	-	-	-
**1.19		282,715			**1.12		335,243	188	1,030	4,349
		503					(1,259)	79	89	482
							(1,259)	(1,338)	(1,427)	

חשיפה של הבנק וחברות מאוחדות שלו לשינויים בשיעורי הריבית

ליום 30 בספטמבר 2010

תוספת 2 (המשך)

מעל 5 עד 10 שנים	מעל 3 עד 5 שנים	מעל שנה עד 3 שנים	מעל 3 חודשים עד שנה	מעל חודש עד 3 חודשים	עם דרישה עד חודש
------------------	-----------------	-------------------	---------------------	----------------------	------------------

במיליוני ש"ח

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים, סכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ונכסים פיננסיים מורכבים

20,490	15,783	31,773	29,810	14,196	174,200	נכסים פיננסיים***
26,512	10,877	29,952	82,409	114,860	85,600	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
34	36	186	10,271	7,702	7,586	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
47,036	26,696	61,911	122,490	136,758	267,386	סך-הכל שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות, סכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים ובגין מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים והתחייבויות פיננסיות מורכבות

16,289	19,133	19,187	30,956	23,892	152,280	התחייבויות פיננסיות*
33,793	13,726	34,649	83,153	107,155	85,096	מכשירים פיננסיים נגזרים (למעט אופציות)
7	34	179	10,235	7,718	7,618	אופציות (במונחי נכס הבסיס)
50,089	32,893	54,015	124,344	138,765	244,994	סך-הכל שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

(3,053)	(6,197)	7,896	(1,854)	(2,007)	22,392	החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במיגור
17,177	20,230	26,427	18,531	20,385	22,392	החשיפה המצטברת במיגור

* למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

** ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

*** כולל מניות המוצגות בטור "ללא תקופת פירעון".

הערות כלליות:

- פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מיגור של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.
- בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי, בעקביות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה ביאור 21 בדוח הכספי לשנת 2009.
- שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרמי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגינו. שיעור התשואה הפנימי בנתוני ההשוואה ליום 30 בספטמבר 2009 הינו שיעור הריבית המנכה את תזרמי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי המאזני הכלול בגינו.
- משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שגורם כתוצאה משינוי קטן (גדול של 0.1%) בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.
- רכיבים אופציונליים המשויכים במכשירים פיננסיים, לצרכים חשבונאיים, קיבלו ביטוי בתזרמי המזומנים באמצעות מיון לפי תקופות לפירעון.

2009 בִּדְצֵמֶבֶר 31			30 בִּסְפֵטֶמְבֶּר 2009			30 בִּסְפֵטֶמְבֶּר 2010				
מִשְׁךְ חַיִּים מְמוּצָע אֶפְקֵטִיבִי	שִׁיעוֹר תְּשׂוּאָה פְּנִימִי	סֶךְ-הַכֵּל שׁוּי הוֹגֵן	מִשְׁךְ חַיִּים מְמוּצָע	מִשְׁךְ חַיִּים מְמוּצָע אֶפְקֵטִיבִי	שִׁיעוֹר תְּשׂוּאָה פְּנִימִי	סֶךְ-הַכֵּל שׁוּי הוֹגֵן	לְכָא תְּקוּפַת פִּירְעוֹן	מַעַל 20 שָׁנָה	מַעַל 10 עַד 20 שָׁנִים	
בַּשָּׁנִים			בַּשָּׁנִים			בַּשָּׁנִים			בַּמִּלְיוֹנֵי ש"ח	
1.05	4.90	301,330	1.12	1.10	4.25	293,337	3,903	62	3,120	
1.29		297,002		1.08		355,854	13	1,129	4,502	
0.33		21,430		0.25		25,818	-	-	3	
**1.14		619,762		**1.06		675,009	3,916	1,191	7,625	
1.20	3.41	279,660	1.25	1.48	2.54	268,741	214	954	5,836	
1.18		299,474		1.13		359,490	10	117	1,791	
0.33		21,223		0.24		25,791	-	-	-	
**1.16		600,357		**1.24		654,022	224	1,071	7,627	
		19,405				20,987	3,692	120	(2)	
							20,987	17,295	17,175	

ליום 30 בספטמבר 2010					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה (הכנסה) בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽¹⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
116	1	1,825	517	1,308	חקלאות
2,561	137	42,335	23,224	19,111	תעשייה
4,577	149	62,220	26,021	36,199	בינו ונדל"ן ⁽⁶⁾
3	-	3,321	1,588	1,733	חשמל ומים
697	33	18,990	6,519	12,471	מסחר
623	3	6,533	1,057	5,476	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
121	(40)	8,226	2,193	6,033	תחבורה ואחסנה
578	(3)	8,153	2,719	5,434	תקשורת ושירותי מחשב
3,003	226	35,403	15,603	19,800	שירותים פיננסיים
324	33	19,314	6,716	12,598	שירותים עסקיים אחרים
215	2	8,297	1,577	6,720	שירותים ציבוריים וקהילתיים
782	11	40,300	949	39,351	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
847	250	74,395	35,072	39,323	אנשים פרטיים - אחר
14,447	802	329,312	123,755	205,557	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
1,684	44	42,986	18,188	24,798	בגין פעילות לווים בחו"ל
16,131	846	372,298	141,943	230,355	סך-הכל

סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:

574	(1)	4,755	1,300	3,455	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
37	-	4,583	390	4,193	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, נירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 221,846, 4,528 ו-3,981 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-11,383 מיליוני ש"ח).
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצות לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (4) קיבוצים ומושבים, ארגונים אזרחיים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.
- (6) כולל סיכון אשראי מאזני בסך של 330 מיליוני ש"ח וסיכון אשראי חוץ-מאזני בסך של 1,066 מיליוני ש"ח בגין הלוואות, שהועמדו לקבוצות רכישה מסוימות הנמצאות בהליכי בנייה.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים.

ליום 30 בספטמבר 2009					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה (הכנסה) בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
164	5	1,820	528	1,292	חקלאות
4,195	209	*39,270	*19,402	*19,868	תעשייה
5,969	538	**57,354	**19,158	**38,196	בינוי ונדל"ן
6	2	3,266	1,674	1,592	חשמל ומים
467	32	*18,667	*6,327	*12,340	מסחר
1,156	12	6,357	974	5,383	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
240	5	8,089	2,378	5,711	תחבורה ואחסנה
344	92	*5,851	*2,685	3,166	תקשורת ושירותי מחשב
1,426	44	*34,393	*15,967	18,426	שירותים פיננסיים
307	61	18,595	6,438	12,157	שירותים עסקיים אחרים
295	10	8,270	1,574	6,696	שירותים ציבוריים וקהילתיים
959	(1)	34,211	575	33,636	אנשים פרטיים - הלוואות לדירור
854	245	73,111	36,778	36,333	אנשים פרטיים - אחר
16,382	1,254	*309,254	*114,458	*194,796	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
2,184	76	**44,379	**16,946	**27,433	בגין פעילות לווים בחו"ל
18,566	1,330	353,633	131,404	222,229	סך-הכל
סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:					
930	13	5,280	1,513	3,767	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
45	-	4,660	334	4,326	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

* סווג מחדש.

- ** פעילות לווים בענף בינוי ונדל"ן סווגה מחדש מפעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל על מנת לשקף את מיקום הפעילות העיקרי העדכני של לווים אלה.
- (1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 1,649-10,378, 216,798 מיליוני ש"ח בהתאמה.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-16,763 מיליוני ש"ח).
- (3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי אשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.
- (4) קבוצים ומושבים, ארגונים אזרחיים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.
- (5) לרבות תאגידים בשליטתם.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. מידע בגין קבוצות רכישה נכלל בהתאם לסיוג הצד שנטל את האשראי ולא מויין לענף בינוי ונדל"ן.

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק - מאוחד

תוספת 3 (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2009					
יתרות חובות בעייתיים ⁽³⁾	הוצאה בגין הפרשה ספציפית לחובות מסופקים	סיכון אשראי כולל לציבור	סיכון אשראי חוץ-מאזני ⁽²⁾	סיכון אשראי מאזני ⁽¹⁾	בגין פעילות לווים בישראל
147	6	1,831	508	1,323	חקלאות
3,031	423	*40,361	20,832	*19,529	תעשייה
**5,373	580	**57,368	**20,558	**36,810	בינוי ונדל"ן
7	2	3,170	1,712	1,458	חשמל ומים
691	49	*18,278	5,826	*12,452	מסחר
786	22	6,329	973	5,356	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
240	5	7,507	1,896	5,611	תחבורה ואחסנה
308	132	10,761	7,414	3,347	תקשורת ושירותי מחשב
1,277	83	37,181	17,848	19,333	שירותים פיננסיים
303	98	16,699	5,805	10,894	שירותים עסקיים אחרים
285	13	8,235	1,534	6,701	שירותים ציבוריים וקהילתיים
894	3	36,056	1,185	34,871	אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור
885	400	72,779	35,603	37,176	אנשים פרטיים - אחר
*14,227	1,816	*316,555	*121,694	*194,861	סך-הכל בגין פעילות לווים בישראל
***2,368	121	**45,898	**17,410	**28,488	בגין פעילות לווים בחו"ל
***16,595	1,937	362,453	139,104	223,349	סך-הכל
					סיכון אשראי שנכלל בענפי המשק השונים:
630	14	5,566	1,837	3,729	תנועות ההתיישבות ⁽⁴⁾
45	-	4,472	295	4,177	רשויות מקומיות ⁽⁵⁾

* סוג מחדש.

** פעילות לווים בענף בינוי ונדל"ן סווגה מחדש מפעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל על מנת לשקף את מיקום הפעילות העיקרית העדכני של לווים אלה.

*** הוצג מחדש.

(1) אשראי לציבור, השקעות באגרות-חוב של הציבור, ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר מהציבור, נכסים אחרים בגין מכשירים נגזרים כנגד הציבור בסך של 4,165,216,877 ו-2,307,000 מיליוני ש"ח בהתאמה.

(2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חוב של לווה (לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-15,544 מיליוני ש"ח).

(3) יתרות חובות בעייתיים בניכוי האשראי המכוסה בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

(4) קבוצים ומושבים, ארגונים אזורים וארציים ותאגידים שבשליטת תנועת ההתיישבות.

(5) לרבות תאגידים בשליטתם.

סיכון האשראי ויתרות החובות הבעייתיים מוצגים לאחר ניכוי הפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. מידע בגין קבוצות רכישה נכלל בהתאם לסיווג הצד שנטל את האשראי ולא מוין לענף בינוי ונדל"ן.

חשיפות למדינות זרות – מאוחד⁽¹⁾

תוספת 4

(במיליוני ש"ח)

חלק א' - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך.

ליום 30 בספטמבר 2010

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית											
	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾						חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ-מאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בגין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	לממשלות ⁽³⁾
2,264	951	61	12,121	563	4,414	1,199	10,361	11,560	1,355	1,789	71	א. ארצות-הברית
227	685	-	3,817	-	4,504	3,592	-	3,592	442	470	-	ב. שוויץ
1,203	975	3	7,437	20	3,118	940	441	1,381	918	1,252	8	ג. אנגליה
8	74	-	952	77	3,111	3,029	240	3,269	66	16	-	ד. תורכיה
757	2,077	-	2,723	8	2,834	-	-	-	744	1,753	337	ה. גרמניה
456	975	-	2,059	-	1,431	-	-	-	350	929	152	ו. צרפת
22	209	-	185	25	231	-	-	-	196	35	-	ז. אירלנד
95	83	-	527	-	178	-	-	-	12	154	12	ח. ספרד
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	ט. פורטוגל
-	1	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	י. יוון
4,488	4,831	1	3,140	16	9,605	286	4	290	5,998	2,256	1,065	יא. אחרות
9,520	10,861	65	32,962	709	29,427	9,046	11,046	20,092	10,081	8,655	1,645	סך-כל החשיפות למדינות זרות
283	458	-	1,734	77	4,038	3,297	243	3,540	519	213	9	סך החשיפות למדינות LDC

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.
חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.
חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חשיפות למדינות זרות – מאוחד⁽¹⁾ תוספת 4 (המשך)

חלק א' - מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 30 בספטמבר 2009

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית											
	חשיפה חוץ-מאזנית ⁽²⁾						חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים					
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סיכון אשראי חוץ-מאזני בעייתי	סך חשיפה חוץ-מאזנית	יתרת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בן התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	לאחרים	לבנקים ⁽³⁾	לממשלות ⁽³⁾
1,908	1,130	338	13,040	1,019	12,187	9,149	6,991	16,140	1,205	1,811	22	א. ארצות-הברית
226	523	-	2,048	-	5,397	4,648	-	4,648	469	280	-	ב. שוויץ
681	956	3	7,295	122	4,100	2,463	899	3,362	832	797	8	ג. אנגליה
51	229	-	1,077	51	3,322	3,042	280	3,322	222	58	-	ד. תורכיה
1,119	718	-	2,039	20	1,837	-	-	-	819	703	315	ה. גרמניה
715	512	-	2,797	1	1,227	-	-	-	346	763	118	ו. צרפת
4,082	5,062	1	2,611	220	9,229	85	225	310	4,824	3,075	1,245	ז. אחרות
8,782	9,130	342	30,907	1,433	37,299	19,387	8,395	27,782	8,717	7,487	1,708	סך-כל החשיפות למדינות זרות
170	1,092	-	1,321	107	4,350	3,088	503	3,591	517	732	13	סך החשיפות למדינות LDC

שרת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה. חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערביות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יתרת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חשיפות למדינות זרות – מאוחד⁽¹⁾ תוספת 4 (המשך)

חלק א' – מידע בדבר סך-כל החשיפות למדינות זרות ובדבר חשיפות למדינות שסך סכום החשיפה לכל אחת מהן הוא מעל 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או מעל 20% מההון, לפי הנמוך (המשך):

ליום 31 בדצמבר 2009

חשיפה מאזנית מעבר לגבול	חשיפה מאזנית												
	חשיפה מאזנית ⁽²⁾			חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים						חשיפה מאזנית מעבר לגבול		לממשלות ⁽³⁾ לבנקים	לאחרים
	לפירעון מעל שנה	לפירעון עד שנה	מזה: סך חשיפה מאזנית חוץ-מאזנית ⁽⁴⁾	יורת חובות בעייתיים ⁽⁴⁾	סך-כל החשיפה המאזנית	חשיפה מאזנית נטו לאחר ניכוי התחייבויות מקומיות	ניכוי בנין התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית לפני ניכוי התחייבויות מקומיות	חשיפה מאזנית מעבר לגבול	המדינה			
2,020	1,166	387	12,474	1,035	15,067	11,881	7,505	19,386	1,593	1,586	7	א. ארצות-הברית	
161	417	-	2,228	-	4,877	4,299	-	4,299	327	251	-	ב. שוויץ	
1,357	1,334	3	7,690	20	4,073	1,382	862	2,244	1,886	797	8	ג. אנגליה	
80	104	-	1,020	73	3,434	3,250	268	3,518	140	44	-	ד. תורכיה	
1,402	857	-	2,959	32	2,259	-	-	-	744	1,201	314	ה. גרמניה	
726	424	-	2,954	2	1,150	-	-	-	370	644	136	ו. צרפת	
5,137	5,015	9	2,951	66	10,415	263	11	274	5,140	3,711	1,301	ז. אחרות	
10,883	9,317	399	32,276	1,228	41,275	21,075	8,646	29,721	10,200	8,234	1,766	סך-כל החשיפות למדינות זרות	
424	465	-	1,404	73	4,369	3,480	276	3,756	544	332	13	סך החשיפות למדינות LDC	

שורת "סך-הכל מדינות LDC" כוללת את סך החשיפה למדינות המוגדרות כמדינות פחות מפותחות (LDC) בהוראת ניהול בנקאי תקין מספר 315 בדבר "הפרשה נוספת לחובות מסופקים". הסכום כולל את נתוני תורכיה, כמפורט בטבלה לעיל.

חשיפה מאזנית למדינה זרה כוללת חשיפה מאזנית מעבר לגבול וחשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים. חשיפה מאזנית מעבר לגבול כוללת חשיפה מאזנית של משרדי התאגיד הבנקאי בישראל לתושבי המדינה הזרה וחשיפה מאזנית של שלוחות בחו"ל של התאגיד הבנקאי לתושבים שאינם תושבי המדינה שבה ממוקמת השלוחה.

חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי במדינה זרה לתושבים מקומיים כוללת חשיפה מאזנית של שלוחות של התאגיד הבנקאי באותה מדינה זרה לתושביה, בניכוי התחייבויות אותן שלוחות (הניכוי מבוצע עד לגובה החשיפה).

- (1) על בסיס סיכון סופי, לאחר השפעת ערבויות, ביטחונות נזילים ונגזרי אשראי.
- (2) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.
- (3) ממשלות, מוסדות רשמיים ובנקים מרכזיים.
- (4) יורת חובות בעייתיים בניכוי חובות המכוסים בביטחונות המותרים לניכוי לצורך מגבלות על חבות של לווה ושל קבוצת לווים. לא כולל רכיבי סיכון חוץ-מאזני.

חלק ב' – מידע בדבר מדינות שסך החשיפה לכל אחת מהן הינו בין 0.75% לבין 1% מסך נכסי המאזן המאוחד או בין 15% לבין 20% מההון, לפי הנמוך.

שם המדינה:

קנדה

סכום החשיפות המאזניות המצרפי למדינות זרות על בסיס מאוחד שפורטו בחלק זה הינו 2,883 מיליוני ש"ח ליום 30.9.2010. (ליום 30.9.2009: 1,964 מיליוני ש"ח, ליום 31.12.2009: 1,854 מיליוני ש"ח).

הערה: בנתוני ספטמבר 2010 נכללות מדינות שאינן עוברות את סך החשיפה הנדרש, היות שמדינות אלה נכללו בנתוני דצמבר 2009.

אני, ציון קינן, מצהיר כ:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי; תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

ציון קינן
מנהל כללי

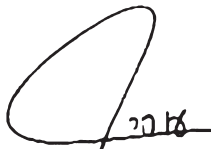
תל-אביב, 23 בנובמבר 2010

הצהרת החשבונאי הראשי

אני, עופר לוי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 30.9.2010 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על-ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על-ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי; תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקרות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי (כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון") וכן:
 - (א) קבענו בקרות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקרות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, לרבות תאגידים מאוחדים שלו, מובא לידיעתנו על-ידי אחרים בבנק ובאותם תאגידים, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - (ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחנו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו;
 - (ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקרות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן
 - (ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לראוי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - (א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן
 - (ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על-פי כל דין.

עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

תל-אביב, 23 בנובמבר 2010

דוח סקירת רואי החשבון המבקרים לבעלי החניות של בנק הפועלים בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק הפועלים בע"מ וחברות בנות שלו (להלן - "הבנק"), הכולל את המאזן הביניים התמציתי המאוחד ליום 30 בספטמבר 2010 ואת הדוחות התמציתיים ביניים המאוחדים על רווח והפסד, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים לתקופות של תשעה ושלושה חודשים שהסתיימו באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות "דיווח כספי לתקופות ביניים" ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופות ביניים אלו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על-ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישמו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחויבים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות 14 של המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 6 בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שהוגשו כנגד קבוצת הבנק.

זיו האפט

רואי חשבון

סומך חייקין

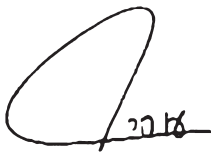
רואי חשבון

תל-אביב, 23 בנובמבר 2010

תמצית מאזן מאוחד ליום 30 בספטמבר 2010

30 בספטמבר		31 בדצמבר	
2009	2010	2009	
בלתי מבוקר		מבוקר	
נכסים			
44,864	37,236	53,115	מזומנים ופקדונות בבנקים
28,170	28,935	28,055	ניירות-ערך
283	10	-	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
215,638	220,665	215,788	אשראי לציבור
235	296	218	אשראי לממשלות
134	125	114	השקעות בחברות כלולות
3,791	3,669	3,845	בניינים וציוד
8,779	11,679	8,420	נכסים אחרים
301,894	302,615	309,555	סך-כל הנכסים
התחייבויות והון			
225,196	217,554	231,993	פקדונות הציבור
6,034	4,885	6,455	פקדונות מבנקים
1,534	1,423	1,551	פקדונות הממשלה
91	820	794	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
23,307	25,920	23,112	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
25,083	29,351	24,702	התחייבויות אחרות
281,245	279,953	288,607	סך-כל ההתחייבויות
333	355	350	זכויות בעלי-מניות חיצוניים
20,316	22,307	20,598	הון עצמי
301,894	302,615	309,555	סך-כל ההתחייבויות והון

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

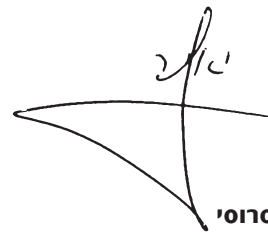
עופר לוי

משנה למנכ"ל, חשבונאי ראשי

ציון קינן

מנהל כללי

יאיר סרוסי

יו"ר הדירקטוריון

תל-אביב, 23 בנובמבר 2010

תמצית דוח רווח והפסד מאוחד

לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
2009	2010	2009	2010	2009
בלתי מבוקר				מבוקר
4,706	5,642	1,779	2,053	6,718
1,481	930	629	290	2,017
3,225	4,712	1,150	1,763	4,701
הכנסות תפעוליות ואחרות				
*3,279	3,567	*1,107	1,159	*4,489
211	37	160	6	392
157	164	53	52	226
*3,647	3,768	*1,320	1,217	*5,107
הוצאות תפעוליות ואחרות				
2,919	3,323	787	1,172	4,062
1,060	1,117	374	383	1,432
*1,429	1,536	*483	509	*2,009
*5,408	5,976	*1,644	2,064	*7,503
1,464	2,504	826	916	2,305
647	983	418	364	996
817	1,521	408	552	1,309
2	(4)	(7)	2	(15)
4	(6)	21	(16)	(6)
823	1,511	422	538	1,288
26	4	3	2	28
849	1,515	425	540	1,316
רווח נקי בסיסי למניה בשקלים חדשים:				
0.62	1.14	0.32	0.41	0.98
0.02	-	-	-	0.02
0.64	1.14	0.32	0.41	1.00
רווח נקי מדולל למניה בשקלים חדשים:				
0.62	1.13	0.32	0.40	0.97
0.02	-	-	-	0.02
0.64	1.13	0.32	0.40	0.99

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
סך-כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה*
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		קרנות הון אחרות	קרן הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות	
21,667	13,074	(36)	(110)	511	8,228	(21)	141	8,108
540	540							
								יתרה ליום 30 ביוני 2010
								רווח נקי בתקופה
								התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
				112				112
								התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
				(24)				(24)
				(10)				(10)
								השפעת המס המתייחס הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
					15		15	
					1		(4)	5
								מימוש/פקיעת אופציות למניות
								רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
				10				10
				(4)				(4)
								השפעת המס המתייחס
22,307	***13,614	(30)	(110)	589	8,244	(21)	152	8,113
								יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

* בניכוי 700,000 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** כולל סך של 2,735 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (המשך)

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009										
סך-כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה		
		רווחים (הפסדים) נטו בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		קרנות הון אחרות	קרן הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות			
19,733	11,207	(59)	(101)	496	8,190	(19)	158	8,051	2009	יתרה ליום 30 ביוני 2009
425	425									רווח נקי בתקופה
				129						התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
129										התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
66				66						השפעת המס המתייחס הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(58)				(58)	22		22			מימוש/ פקיעת אופציות למניות
							(3)	3		רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
										השפעת המס המתייחס
										התאמות מתרגום בגין חברות כלולות*
				(9)						
20,316	11,632	(51)	(110)	633	8,212	(19)	177	8,054	2009	יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010									
סך-כל ההון העצמי	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר				קרנות הון			הון מניות ופרמיה*	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009
	עודפים	רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הון וקרנות הון	קרנות הון אחרות	קרן הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
20,598	12,099	(46)	(110)	442	8,213	(19)	154	8,078	רווח נקי בתקופה
1,515	1,515								התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
286				286					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(90)				(90)					השפעת המס המתייחס הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
(49)				(49)					מימוש/ פקיעת אופציות למניות
29					29		29		רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים
2					2	(2)	(31)	35	רווחים נטו מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(9)									השפעת המס המתייחס
22,307	***13,614	(30)	(110)	589	8,244	(21)	152	8,113	יתרה ליום 30 בספטמבר 2010

* בניכוי 700,000 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.

** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

*** כולל סך של 2,735 מיליוני ש"ח שאינם ניתנים לחלוקה כדיבידנד.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (המשך)

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009									
סך-כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה	
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום*	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		קרנות הון אחרות	קרן הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
18,795	10,783	(70)	(135)	28	8,189	5	151	8,033	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008
849	849								רווח נקי בתקופה
652				652					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
238				238					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(285)				(285)					השפעת המס המתייחס הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
45					45		45		מימוש/פקיעות אופציות למניות
1					1	(1)	(19)	21	רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
30		30							השפעת המס המתייחס
(11)		(11)							התאמות מתרגום בגין חברות כלולות*
25			25						התאמות אחרות בגין חברות כלולות
(23)					(23)	(23)			
20,316	11,632	(51)	(110)	633	8,212	(19)	177	8,054	יתרה ליום 30 בספטמבר 2009

* התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על השינויים בהון העצמי לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009									
סך-כל ההון העצמי	עודפים	רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר			סך הון וקרנות הון	קרנות הון		הון מניות ופרמיה*	
		רווחים (הפסדים), נטו, בגין גידור תזרים מזומנים	התאמות מתרגום**	התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן		קרנות הון אחרות	קרן הון מהטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות		
18,795	10,783	(70)	(135)	28	8,189	5	151	8,033	יתרה ליום 31 בדצמבר 2008
1,316	1,316								רווח נקי בתקופה
(10)					(10)			(10)	רכישה עצמית של מניות
678				678					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
(50)				(50)					התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(214)				(214)					השפעת המס המתייחס
53					53		53		הטבה בשל עסקות תשלום מבוסס מניות
4					4	(1)	(50)	55	מימוש/פקיעת אופציות למניות
38		38							רווחים, נטו, מגידור תזרים מזומנים שסווגו מחדש לדוח רווח והפסד
(14)		(14)							השפעת המס המתייחס
25			25						התאמות מתרגום בגין חברות כלולות**
(23)					(23)	(23)			התאמות אחרות בגין חברות כלולות
20,598	12,099	(46)	(110)	442	8,213	(19)	154	8,078	יתרה ליום 31 בדצמבר 2009

* בניכוי 700,000 מניות שנרכשו על-ידי הבנק בעלות כוללת של כ-10 מיליוני ש"ח.
** התאמות מתרגום דוחות כספיים של פעילויות חו"ל.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים – מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר	
	2009	*2009	2010	2010
מבוקר			בלתי מבוקר	
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת				
רווח נקי לתקופה	1,316	849	1,515	425
התאמות הדרושות כדי להציג את תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת:				
החלק בתוצאות, נטו, של חברות כלולות בניכוי דיבידנד שהתקבל	17	(2)	4	7
חלקם של בעלי-מניות חיצוניים ברווחים (בהפסדים), נטו, של חברות מאוחדות	6	(4)	6	(21)
פחת על בניינים וציוד	679	498	531	172
הפחתות אחרות, נטו	103	91	115	67
הפרשה לחובות מסופקים	2,017	1,481	930	629
רווח ממימוש והתאמה של ניירות-ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון	(523)	(113)	(436)	(300)
הפסד (רווח) שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך למסחר	9	(2)	(32)	-
הפסד ממימוש, ירידת-ערך ושינוי בשיעורי ההחזקה בחברות מוחזקות	1	1	-	-
רווח ממימוש בניינים וציוד	(3)	(1)	(1)	(1)
שינוי בהפרשה להפסד צפוי בגין בניינים שיועדו למכירה	-	1	-	2
שינוי בהטבה בשל עסקות תשלום מבוססות מניות פיצויי פרישה-גידול (קטיון) בעודף העתודה על היעודה	53	45	27	22
מיסים נדחים, נטו	(88)	(80)	41	(113)
הפרשי התאמה שנכללו בפעולות השקעה ומימון	114	197	(4)	96
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת	662	689	272	776
מזומנים, נטו, מפעילות שוטפת	4,363	3,650	2,968	1,761
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בנכסים				
פקדונות בבנקים, נטו	7,137	6,635	162	624
רכישת אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	(60)	(76)	(80)	(39)
תמורה מפדיון אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	1,586	1,579	54	10
רכישת ניירות-ערך זמינים למכירה	(10,710)	(8,555)	(5,112)	(962)
תמורה ממימוש ניירות-ערך זמינים למכירה	10,871	8,290	6,847	1,658
ניירות-ערך למסחר, נטו	(1,551)	(1,365)	(1,927)	1,152
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נטו	-	(283)	(10)	(268)
אשראי לציבור, נטו	4,480	5,038	(5,815)	(281)
אשראי לממשלות, נטו	52	35	(78)	48
רכישה נוספת של מניות בחברות מאוחדות	(53)	(53)	-	-
רכישת חברות שאוחדו לראשונה (נספח א')	-	-	-	-
רכישת זכויות בחברות כלולות	(12)	(12)	(15)	-
תמורה ממימוש השקעות בחברות כלולות	2	2	-	-
רכישת בניינים וציוד	(665)	(388)	(357)	(102)
תמורה ממימוש בניינים וציוד	49	4	3	3
נכסים אחרים, נטו	6,041	5,500	(3,402)	(169)
מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בנכסים	17,167	16,351	(9,730)	1,674

* סווג מחדש.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוח על תזרימי מזומנים - מאוחד לתקופות שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010 (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	*2009	2010	*2009	
מבוקר			בלתי מבוקר		
תזרימי מזומנים מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון					
5,040	(1,757)	(14,439)	(2,940)	(7,683)	פקדונות מהציבור, נטו
(1,743)	(2,164)	(1,570)	(902)	(2,494)	פקדונות מבנקים, נטו
(106)	(123)	(128)	(28)	(12)	פקדונות מהממשלה, נטו
557	(146)	26	90	349	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר, נטו
4,521	4,724	4,331	533	3,128	הנפקת אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(2,910)	(2,945)	(1,795)	(164)	(100)	פדיון אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים
(5,134)	(4,639)	4,581	1,215	1,109	התחייבויות אחרות, נטו
4	1	2	-	1	הנפקת מניות ואופציות
(10)	-	-	-	-	רכישה עצמית של מניות
(43)	(43)	-	-	-	דיבידנד ששולם לבעלי-מניות חיצוניים בחברות מאוחדות
176	(7,092)	(8,992)	(2,196)	(5,702)	מזומנים, נטו, מפעילות (לפעילות) בהתחייבויות ובהון
21,706	12,909	(15,754)	1,239	(9,566)	גידול (קטיון) במזומנים
29,919	29,919	51,625	41,589	45,437	יתרת מזומנים לתחילת התקופה
51,625	42,828	35,871	42,828	35,871	יתרת מזומנים לסוף התקופה

* סווג מחדש.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
	2009	2009	2010	2009	
מבוקר			בלתי מבוקר		

רכישת חברות בת שאוחדו לראשונה

נכסים והתחייבויות של חברות הבת שאוחדו, ליום הרכישה:

8	8	-	8	-	נכסים ⁽¹⁾
התחייבויות של החברות לעת האיחוד לראשונה					
16	16	-	16	-	התחייבויות
2	2	-	2	-	זכויות בעלי מניות חיצוניים
10	10	-	10	-	מוניטין
-	-	-	-	-	זרימת מזומנים לרכישת חברות בת שאוחדו לראשונה

(1) בשנת 2009 - למעט מזומנים בסך 10 מיליוני ש"ח.

הביאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

א. מדיניות חשבונאית

תמצית הדוחות הכספיים ליום 30 בספטמבר 2010 נערכה לפי כללי החשבונאות המקובלים ולפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. כללי החשבונאות שלפיהם נערכה תמצית דוחות כספיים אלה יושמו בעיקריות לכללים שלפיהם נערכו הדוחות הכספיים המבוקרים ליום 31 בדצמבר 2009 למעט המפורט בסעיף ב' להלן. יש לעין בדוחות אלה בהקשר לדוחות הכספיים השנתיים ליום 31 בדצמבר 2009 ולביאורים הנלווים להם.

ב. יישום לראשונה של תקני חשבונאות:

1. ביום 1 ביולי 2009 ביצע המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות (FASB) שינוי בארגון התקינה החשבונאית. השינוי נקבע במסגרת תקן חשבונאות אמריקאי מספר 168, בנושא "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארצות-הברית וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים". התקן קבע את ה-ASC Accounting Standards Codification FASB (ASC) כמקור בלעדי של כללי חשבונאות מקובלים בארצות-הברית אשר יחולו על תאגידים מדווחים שאינם גופים ממשלתיים (nongovernmental US GAAP). למעט ההנחיות של רשות ניירות-ערך בארצות-הברית (SEC). לפיכך, כל הכללים שלא אומצו כאמור לעיל וכן הכללים שמקורם לא בהנחיות של רשות לניירות-ערך בארצות-הברית (SEC) לא נכללו בקודיפיקציה והפכו לכללים לא מחייבים. בעקבות הקודיפיקציה, המוסד האמריקאי לתקינה בחשבונאות לא יפרסם עוד בצורה של תקנים (SFAS), נירות עמדה (FASB Staff Positions) או הבהרות והנחיות לנושאים ספציפיים (EITF Abstracts), אלא יפרסם את "עדכוני התקינה החשבונאית" (Accounting Standards Updates – ASU), אשר יעדכנו את הקודיפיקציה. החל מיום 1 בינואר 2010, אימץ הבנק את ההיררכיה החדשה שנקבעה בתקן חשבונאות אמריקאי מספר 168 "הקודיפיקציה של תקני החשבונאות של המוסד לתקינה בחשבונאות כספית בארצות-הברית וההיררכיה של כללי החשבונאות המקובלים" (ASC 105). בנוסף לכך, בהתאם לקביעת הפיקוח על הבנקים, למרות ההיררכיה שנקבעה בתקן אמריקאי מספר 168, כל עמדה שנמסרה לציבור על-ידי רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית או על-ידי צוות רשויות הפיקוח על הבנקים בארצות-הברית לגבי אופן היישום של כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית היא כלל חשבונאות המקובל בבנקים בארצות-הברית וגם תחייב את התאגידים הבנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בנושאים של יישום כללי חשבונאות אמריקאיים שאומצו או אשר יאומצו בעתיד במסגרת הוראות הדיווח לציבור של הפיקוח על הבנקים. ליישום הקודיפיקציה לא היתה השפעה על כללי החשבונאות שחלים על הבנקים, אלא רק לאופן בו הבנקים יתייחסו לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארצות-הברית לתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2010 ואילך. הבנק יציין את מיקום כללי החשבונאות בארצות-הברית לצד ציון תקן או פרסום חשבונאי הקודם המקביל לו.
 2. בחודש יוני 2009 פרסם ה-FASB את תקן חשבונאות אמריקאי FAS 166 (ASC 860), העברת ושירות של נכסים פיננסיים (תיקון לתקן חשבונאות אמריקאי FAS 140 (ASC 860)). FAS 166 מבטל את עקרון הישות הכשירה למטרה מיוחדת (QSPE), קובע תנאים מחמירים יותר לטיפול חשבונאי כמכירה בהעברת חלק של נכסים פיננסיים, כולל הבהרות לתנאים לגרעית נכסים פיננסיים, מתקן כללי מדידה בהכרה לראשונה של זכויות שנשמחו (retained interests) וכן מבטל כללי סיווג מחדש של איגום משכנתאות בערבות (Guaranteed Mortgage Securitization). המתקן כללים שנקבעו ב-FIN 46(R) (ASC 810) בקשר לאיחוד ישויות בעלות זכויות מחודש. FAS 167 מחייב לבחון, במועד יישום התקן לראשונה ביום 1 בינואר 2010, את חובת האיחוד לגבי כל הישויות שקודם לכן הוגדרו כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE) וכן את הישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs) אחרות בהן מעורב הבנק, מעדכן את הקריטריונים לזיהוי ישויות בעלות זכויות משתנות (VIEs), משנה את הגישה לקביעת זהות הנהנה העיקרי (מגישה המתבססת על מבחנים כמותיים לבחינה איכותית של זיהוי שליטה בזכויות פיננסיות) וכן מחייב את התאגידים המדווחים לבצע בחינה מחדש של חובת איחוד ה-VIEs במדידות גבוהה יותר.
- בנוסף, FAS 166 וכן FAS 167 קובעים דרישות גילוי חדשות אשר נדרש לכלול בדוחות הכספיים השנתיים וכן בדוחות כספיים ביניים. בהתאם לחודש הפיקוח על הבנקים מיום 6 בספטמבר 2009 תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי מיישמים את הכללים שנקבעו ב-FAS 166 ו-FAS 167, לרבות דרישות גילוי שנקבעו בהם מיום 1 בינואר 2010 ואילך בהתאם להוראות המעבר שנקבעו בתקנים אלו, ככלל, בהתאם להוראות מעבר אלה נדרש:
- ליישם את דרישות ההכרה והמדידה בתקן לגבי העברות של נכסים פיננסיים שיבוצעו ביום 1 בינואר 2010 ואילך.
 - לבחון ביום 1 בינואר 2010 ואילך האם נדרש לאחד בהתאם ל-FAS 167 ישויות שהוגדרו לפי הכללים הישנים כישויות כשירות למטרה מיוחדת (QSPE).
- כמו-כן, תאגיד בנקאי רשאי לא לתת גילוי למספרי השוואה לשנת 2009, לגבי דרישות גילוי שנוספו לראשונה בשל חוזר של הפיקוח על הבנקים. השפעת היישום לראשונה של FAS 166 ו-FAS 167 אינה מהותית.

ג. השפעת תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישום:

1. בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, "אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים" (IFRS) (להלן: "התקן"). התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות-ערך, התשכ"ח-1968 והמחויבות לדווח על-פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות החל מיום 1 בינואר 2008. האמור אינו חל עדיין על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי שדוחותיהם הכספיים ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בהתייחס לאופן יישום התקן על-ידי תאגידים בנקאיים המפקח על הבנקים הודיע, בין היתר, כי במחצית השנייה של שנת 2009 יפרסם את החלטתו לגבי מועד היישום של תקני IFRS הנוגעים לליבת העסק הבנקאי.
- בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים חוזר בנושא "דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS)", אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על-ידי תאגידים בנקאיים.
- בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה-IFRS הינו:
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי – החל מיום 1 בינואר 2011. ממועד זה ואילך ידרשו התאגידים הבנקאיים לעדכן את הטיפול החשבונאי בנושאים אלה באופן שוטף, בהתאם להוראות המעבר בתקנים הבינלאומיים החדשים שיפורסמו בנושאים אלה, ובהתאם להבהרות שימסרו על-ידי הפיקוח על הבנקים.
 - בנושאים בליבת העסק הבנקאי – החל מיום 1 בינואר 2013, כאשר בכונת הפיקוח על הבנקים לקבל במהלך שנת 2011 החלטה סופית בנושא זה. ההחלטה הסופית תקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארצות-הברית ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.
- בחוזר הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים יותרו סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

ביאור 1 עיקרי מדיניות חשבונאית (המשך)

לפיכך, עד לתאריכי היעד לאימוץ תקני ה-IFRS כאמור לעיל, דוחותיו הכספיים של הבנק ימשיכו להיות ערוכים לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. במסגרת עדכונים שפורסמו להוראות הדיווח לציבור, אומצו תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) שלהלן, המטפלים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי:

1. IAS 8, בנושא מדיניות חשבונאית, שינויים באומדנים חשבונאיים וטעויות;
2. IAS 21, בנושא השפעות השינויים בשערי חליפין של מטבע-חוץ;
3. IAS 33, בנושא רווח למניה;
4. IFRS 2, בנושא תשלום מבוסס מניות;
5. IAS 29, בנושא דיווח כספי בכלכלות הפיר-אינפלציוניות;
6. IAS 34, בנושא דיווח כספי לתקופות ביניים;
7. IFRS 3 (2008), בנושא צירופי עסקים;
8. IAS 27 (2008), בנושא דוחות כספיים מאוחדים ונפרדים;
9. IAS 28, בנושא השקעות בחברות כלולות;
10. IAS 36, בנושא ירדת-ערך נכסים;
11. IAS 17, בנושא חכירות;
12. IAS 16, בנושא רכוש קבוע;
13. IAS 40, בנושא נדל"ן להשקעה;
14. IFRS 5, בנושא נכסים לא שוטפים המוחזקים למכירה ופעילויות שהופסקו;
15. IAS 10, בנושא אירועים לאחר תקופת הדיווח;
16. IAS 20, בנושא הטיפול החשבונאי במענקים ממשלתיים וגילוי לגבי סיוע ממשלתי;
17. IAS 31, בנושא זכויות בעסקות משותפות;
18. IAS 38, בנושא נכסים בלתי מוחשיים;

תקני דיווח כספי בינלאומיים המפורטים לעיל ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסים אליהם, יאומצו בהתאם לעקרונות הבאים:

- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, תאגיד בנקאי יפעל לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על-ידי המפקח;
- במקרים שבהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, תאגיד בנקאי יטפל בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארצות-הברית שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, יפעל התאגיד הבנקאי בהתאם להוראות הדיווח לציבור ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם קיימת בתקן בינלאומי הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות הדיווח לציבור במקום ההפניה המקורית;

תאגידים בנקאיים יישמו את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים המפורטים לעיל, ואת הפרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) שמתייחסות ליישום תקנים אלה החל מיום 1 בינואר 2011 ואילך. היישום לראשונה של תקני דיווח כספי בינלאומיים אשר אומצו בחוזר זה, יבוצע בהתאם להוראות מעבר שנקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים אלה, לרבות תיקון למפרע של מספרי השוואה כאשר נדרש.

מיום 1 בינואר 2011 ואילך, תאגיד בנקאי יעדכן באופן שוטף את הטיפול החשבונאי בנושאים המטופלים בחוזר בהתאם למועד התחילה והוראות המעבר שייקבעו בתקני דיווח כספי בינלאומיים חדשים שפורסמו בנושאים אלה ובהתאם לעקרונות האימוץ וההורות של הפיקוח על הבנקים.

הבנק בוחן את השלכות אימוץ תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישומם לראשונה.

2. בחודש דצמבר 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 23 בדבר "הטיפול החשבונאי בעסקות בין ישות לבין בעל השליטה בה" (להלן: "התקן"). התקן מחליף את תקנות ניירות-ערך (הצגת פעולות בין תאגיד לבין בעל שליטה בו בדוחות הכספיים) - התשנ"ו-1996, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים. התקן קובע כי נכסים והתחייבויות שלגביהם בוצעה עסקה בין הישות לבין בעל השליטה בה ימדדו במועד העסקה לפי שווי הוגן וההפרש בין השווי הוגן לבין התמורה שנקבעה בעסקה ייקרף להון העצמי. הפרש בחובה מהווה במהותו דיבידנד ולכן מקטין את יתרת העודפים. הפרש בזכות מהווה במהותו השקעת בעלים ולכן יוצג בסעיף נפרד בהון העצמי שייקרא "קרן הון מעסקה בין ישות לבין בעל השליטה בה".

התקן דן בשלוש סוגיות הנוגעות לעסקות בין ישות לבין בעל שליטה בה, כדלקמן:

- העברת נכס לישות מבעל השליטה, או לחילופין, העברת נכס מהישות לבעל השליטה.
- נטילת התחייבות של הישות כלפי צד שלישי, במלואה או חלקה, על-ידי בעל השליטה, שיפוי הישות על-ידי בעל השליטה בה בגין הוצאה, וזיתור בעל השליטה לישות על חוב שמגיע לו מהישות, במלואו או בחלקו.
- הלוואות שניתנו לבעל השליטה או הלוואות שהתקבלו מבעל השליטה. כמו-כן, קובע התקן את הגילוי שיש לתת בדוחות הכספיים בנוגע לעסקות בין הישות לבין בעל השליטה בה במהלך התקופה.

בחודש מאי 2008 הופץ מכתב המפקח על הבנקים בו צוין כי נערכת בחינה מחודשת של הכללים שיחולו על תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי לגבי הטיפול בעסקות בין ישות לבין בעל שליטה בה. על-פי המכתב, בכונת הפיקוח על הבנקים לקבוע כי על עסקות בין תאגיד בנקאי וחברות כרטיסי אשראי לבין בעל שליטה בהם ועל עסקות בין תאגיד בנקאי לבין חברה בשליטתו יחולו הכללים הבאים:

- א. תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
- ב. בהיעדר התייחסות ספציפית בתקני הדיווח הכספי הבינלאומיים, יושמו כללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית החלים על תאגידים בנקאיים בארצות-הברית, בתנאי שהם לא סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים.
- ג. בהיעדר התייחסות בכללי החשבונאות המקובלים בארצות-הברית יש ליישם את החלקים בתקן 23, בתנאי שאינם סותרים את תקני הדיווח הכספי הבינלאומיים וגם את הכללים המקובלים בארצות-הברית כאמור לעיל.

נכון למועד פרסום הדוחות טרם פורסמה הוראה סופית של המפקח על הבנקים בנוגע לאימוץ כללים ספציפיים בנושא ובנוגע לאופן יישומם לראשונה.

3. מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי:

ביום 31 בדצמבר 2007 פורסם חוזר המפקח על הבנקים בנושא "המדידה והגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי" (להלן: "החוזר" או "ההוראה"). חוזר זה מבוסס, בין היתר, על תקני חשבונאות בארצות-הברית ועל הוראות רגולטוריות רלוונטיות של מוסדות הפיקוח על הבנקים ושל הרשות לניירות-ערך בארצות-הברית. העקרונות המנחים שבבסיס החוזר מהווים שינוי מהותי ביחס להוראות הנוכחיות, המפורטות בביאור 1(ז) לדוחות הכספיים לשנת 2009, בנושא סיווג חובות בעייתיים ומדידת הפרשות להפסדי אשראי בגין חובות אלה.

על-פי החוזר נדרש תאגיד בנקאי לקיים הפרשה להפסדי אשראי ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים בהתייחס לתיק האשראי שלו. בנוסף לאמור לעיל, על-פי החוזר נדרש תאגיד בנקאי לקיים, כחשבון התחייבותי נפרד, הפרשה ברמה מתאימה כדי לכסות הפסדי אשראי צפויים הקשורים למכשירי אשראי חוץ-מאזניים, כגון התקשרויות למתן אשראי וערבויות. ההפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי האשראי הצפויים בהתייחס לתיק האשראי תוערך באחד משני מסלולים: "הפרשה פרטנית" ו"הפרשה קבוצתית".

בהתאם לחוזר, יש לבצע בחינה פרטנית לירידת-ערך עבור כל חוב שיתרתו החוזית (כלא ניכוי מחיקות חשבונאיות שלא כרוכות ביותר משפטן, ריבית שלא הוכרה, הפרשות להפסדי אשראי וביטחונות) הינה 1 מיליוני ש"ח או יותר, וכן לגבי חובות אחרים שמזוהים על-ידי התאגיד הבנקאי לצורך הערכה פרטנית ואשר ההפרשה לירידת-ערך בגינם אינה נכללת בהפרשה הקבוצתית. הבנק בחר לזהות לצורך בחינה פרטנית חובות שסך יתרם החוזית כמפורט לעיל, מקובצת ברמת הלקוח, הינה 1 מיליוני ש"ח או יותר. במידה שחוב אשר נבחן פרטנית נמצא פגום, ההפרשה הפרטנית להפסדי אשראי בגינו תוערך בהתבסס על תזרימי המזומנים העתידיים הצפויים, המוגנים בשיעור הריבית האפקטיבי המקורי של החוב, או, כאשר החוב הינו מוטנה בביטחון או כאשר התאגיד הבנקאי קובע שצפויה תפיסת נכס, על-פי השווי ההוגן של הביטחון ששועבד להבטחת אותו אשראי.

הפרשה קבוצתית תחושב כדי לשקף הפרשות לירידת-ערך בגין הפסדי אשראי בלתי מזוהים פרטנית הגלומים בקבוצות גדולות של חובות קטנים בעלי מאפייני סיכון דומים, וכן בגין חובות שזוהו לצורך בחינה פרטנית ונמצא שהם אינם פגומים. ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, למעט הלוואות לנייר לגביהן חשבה הפרשה ספציפית מזערית לפי עומק הפיגור, תחושב בהתאם לכללים שנקבעו ב-ASC 450 Contingencies (במקור תקן חשבונאות אמריקאי, FAS 5 Accounting for Contingencies), בהתבסס על אומדן עדכני של שיעור הפסדי אשראי העבר בגין כל אחת מהקבוצות של חובות בעלי מאפייני סיכון דומים. לגבי הוראת מעבר בנושא הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2010-2011, ראה להלן.

ההפרשה הנדרשת בהתייחס למכשירי האשראי החוץ-מאזניים תוערך בהתאם לכללים שנקבעו ב-ASC 450 Contingencies.

בהוראה נקבעו הנדשות וסיווגים שונים של סיכון אשראי מאזני חוץ-מאזני, כללי הכרה בהכנסות ריבית מחובות פגומים וכן כללי מחיקה חשבונאית של חובות בעייתיים. בין היתר נקבע בחוזר, כי יש לסמן כחוב פגום כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית שהתאגיד הבנקאי צופה כי לא יוכל לגבות את כל הסכומים המגיעים לו לפי התנאים החוזיים של הסכם החוב, לרבות כל חוב המזוהה לצורך בחינה פרטנית הנמצא בפיגור מעל 90 יום וכן כל ארגון מחדש של חוב בעייתי. כמו-כן, על-פי החוזר, יש למחוק חשבונאית כל חוב המוערך על בסיס פרטני שנחשב לחוב שאינו בר גביה (Uncollectible) ובעל ערך נמוך כדי כך, שהותרתו כנכס אינה מוצדקת, או חוב בגינו מנהל התאגיד הבנקאי מאמץ גביה ארוכי טווח. לגבי החובות המוערכים על בסיס קבוצתי נקבעו כללי המחיקה החשבונאית בהתבסס על תקופת הפיגור שלהם ועל פרמטרים אחרים. בנוסף, הורחבו בצורה משמעותית דרישות התייעוד והגילוי הנדרש בדוחות הכספיים בכל הנוגע לחובות בעייתיים.

הוראה זו תיושם בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי, החל מהדוחות ליום 1 בינואר 2011 (להלן: "מועד היישום לראשונה") ואילך. ההוראה לא תיושם למפרע בדוחות כספיים לתקופות קודמות. במועד היישום לראשונה, תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי ידרשו, בין היתר:

- למחוק חשבונאית כל יתרת חוב אשר במועד זה עומדת בתנאים למחיקה חשבונאית;
- להתאים את יתרת ההפרשה להפסדי אשראי בגין אשראי לציבור ובגין מכשירי אשראי חוץ-מאזניים ליום המעבר לדרישות ההוראה;
- לסווג בסיווג של השגחה מיוחדת, נחות, או פגום, כל חוב אשר עומד בתנאים לסיווג כאמור ולבטל את כל הכנסות הריבית שנצברו ולא שולמו בגין כל חוב אשר במועד זה עומד בתנאים המתחייבים;
- לבחון את הצורך בהתאמת יתרות מיסים שוטפים ומיסים נדחים לקבל ולשלם.

התאמות ההוראה הנובעות מהדרישות לעיל, למועד היישום לראשונה, תיכללנה ישירות בסעיף העודפים בהון העצמי.

לענין זה הובהר, כי למרות ההגדרה לפיה חוב בעייתי שאורגן מחדש הינו חוב פגום, תאגיד בנקאי וחברת כרטיסי אשראי אינם נדרשים לסווג כפגום, חוב אשר אורגן מחדש לפני יום 1 בינואר 2007, כל עוד החוב אינו פגום בהתבסס על התנאים שנקבעו בהסכם הארגון מחדש.

ביום 18 בפברואר 2010, פרסם בנק ישראל חוזר המתקן את החוזר המקורי מיום 31 בדצמבר 2007 וכן הוראות אחרות. בין היתר, נקבע כי ההפרשה הקבוצתית לא תחושב על-פי מודלים סטטיסטיים פנימיים אלא על-פי נוסחה המפורטת בהוראת שעה שקבע המפקח על הבנקים וזאת בתוקף עד וכולל יום 31 בדצמבר 2012. הנוסחה מבוססת על שיעורי הפסד היסטוריים בענפי משק שונים, בחלוקה בין אשראי בעייתי לאשראי לא בעייתי, בשנים 2008, 2009 ו-2010 וכן על שיעורי מחיקות חשבונאיות נטו שירשמו בפועל בתקופות שלאחר מועד היישום לראשונה. בנוסף, נקבע בהוראת השעה כי לאחר יישומה, לא נדרש לשמור הפרשה כללית ונוספת אולם בכל מקרה סכום ההפרשה הקבוצתית בתום כל תקופת דיווח לא יפחת מסכום ההפרשה הכללית והנוספת שהיו מחושבות לאותו מועד, ברטו מס. כמו-כן, תוקנו הוראות ניהול בנקאי תקין מספר 311, 315 ו-325 באופן שמתאים את המונחים והכללים המשמשים בהן להוראות החדשות הכלולות בחוזר.

הבנק נערך ליישום ההוראה, בין היתר, על-ידי הקמת צוות היגוי בראשות חבר הנהלה, הקצאת משאבים כספיים, מיחשוביים ואנושיים ברמה הנדרשת לעמידה בדרישות ובלוחות הזמנים שנקבעו בהוראה, וכן על-ידי בחינה ושינוי של תהליכים, מערכות, בקורות ונהלים בבנק הקשורים בסיכונים אשראי.

במסגרת יישום ההוראה, הבנק מפתח ומעדכן כלים ותהליכים מיחשוביים שונים שהעיקריים שבהם הינם: הכנת תשתיות מידע מתאימות וניהול מרכיבי חוב חדשים, פילוח האשראי לפי סוגי ההפרשות השונות, איתור והצפת אשראי בעייתי, חישוב הפרשה קבוצתית, מחיקה חשבונאית, התאמת המערכות לבחינה פרטנית של אשראי, וכן התאמת המערכות החשבונאיות לטיפול ולדיווח החשבונאי הנדרש. ליום 30 בספטמבר 2010 הושלם רוב הפיתוח של התהליכים המפורטים לעיל והבנק מבצע מבדקי קבלה למערכות השונות ולכלל הפרויקט. בנוסף, הבנק נמצא בשלבי פיתוח של כלים ותהליכים עסקיים וניהוליים תומכים. לקראת מועד היישום לראשונה, הבנק פועל להטמעת המערכת ומבצע הדרכות לגורמים הרלוונטיים בבנק, כמו-כן פועל הבנק להשלמת עדכון תהליכי עבודה וכתיבת נהלים מתאימים.

הטיפול החשבונאי באשראי בעייתי, בהתאם לחוזר, שונה באופן מהותי מזה המיושם כיום בהתאם להוראות הדיווח לציבור ולהוראות ניהול בנקאי תקין מספר 314 ו-315, בדבר טיפול בחובות בעייתיים, ובגין חשיפות האשראי החוץ-מאזניים, ועלול להשפיע באופן מהותי על התוצאות המדווחות של הבנק ועל מצבו הכספי. בפרט, כתוצאה מיישום ההוראה צפוי כי היקף החובות הפגומים שאינם נושאים הכנסה יגדל, היקף החובות המדווחים בתיק האשראי של הבנק צפוי לקטון בשל מחיקות חשבונאיות אשר לא כרוכות ביותר משפטן ובשל מחיקות הריבית שנצברו ולא שולמה בגין חובות פגומים ומחוקים חשבונאית, וכן צפוי קטון מהותי ליתרת העודפים למועד היישום לראשונה בגין ההתאמות כאמור.

בשלב זה, בטרם השלים הבנק את מלאו ההערכות הנדרשת למדידת ההפרשות להפסדי אשראי לפי ההוראה החדשה, אין ביכולתה של הנהלת הבנק להעריך את היקף ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של הבנק ליום המעבר ועל תוצאותיו הכספיות בעתיד. לאור מורכבות והתמשכות תהליך היישום של ההוראה, הנהלת הבנק צופה, כי ניתן יהיה להעריך את מלאו היקף ההשפעה הכמותית על ההון העצמי של הבנק ליום המעבר, במועד עריכת הדוחות הכספיים ליום 31 דצמבר 2010.

4. ביום 31 בדצמבר 2009, פורסם חוזר של המפקח על הבנקים בדבר מדידות שווי הוגן וחלופת השווי הוגן (להלן: "החוזר"). החוזר מאמץ את:
- (1) תקן חשבונאות אמריקאי 157, בנושא מדידות שווי הוגן (ASC 820-10) (להלן: "FAS 157");
- (2) תקן חשבונאות אמריקאי 159, בנושא חלופת השווי הוגן עבור נכסים והתחייבויות פיננסיות (ASC 825-10) (להלן: "FAS 159");

(א) תקן חשבונאות אמריקאי 157 – מדידת שווי הוגן

FAS 157 מגדיר שווי הוגן וקובע מסגרת עבודה עקבית למדידת שווי הוגן על-ידי הגדרת טכניקות הערכת שווי הוגן לגבי נכסים והתחייבויות וקביעת מדרג שווי הוגן על-ידי חלוקה ל-3 רמות כמפורט להלן:

- נתוני רמה 1: מחירים מצוטטים בשווקים פעילים לנכסים או להתחייבויות זהים.
- נתוני רמה 2: מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות דומים בשווקים פעילים; מחירים מצוטטים לנכסים או להתחייבויות זהים בשווקים שאינם פעילים; מחירים הנמדים ממודלים להערכה אשר כל הנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם נצפים בשוק או נתמכים על-ידי נתוני שוק נצפים.
- נתוני רמה 3: נתונים לא נצפים עבור הנכס או ההתחייבות, הנובעים ממודלים להערכה, אשר אחד או יותר מהנתונים המשמעותיים (significant inputs) בהם הינם לא נצפים.

כמו-כן, FAS 157 מרחיב את דרישות הגילוי למדידות שווי הוגן, יישום הכללים שנקבעו ב-FAS 157 יחייב הפסקת השימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor) בחישוב השווי הוגן, וכן יחליף את ההנחיות של 02-3 ETF, "סוגיות בטיפול החשבונאי בחוזים נגזרים המוחזקים לצורך מסחר וחוזים בסחר באנרגיה ופעילויות ניהול סיכונים", האוסרות את ההכרה ברווחים של היום הראשון (day one profits) והמחייבות לקבוע את השווי הוגן של מכשירים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל לפי מחיר העסקה. בנוסף, FAS 157 דורש מהתאגיד הבנקאי לשקף את הסיכון לאי ביצוע (nonperformance risk) במדידת השווי הוגן של חוב, לרבות נגזרים, אשר הונפק על-ידו ונמדד לפי שווי הוגן, סיכון אי ביצוע יכלול את הסיכון האשראי של התאגיד הבנקאי, אך לא יהיה מוגבל לסיכון זה בלבד.

FAS 157 יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך ויאומץ לראשונה במתכונת מוגבלת של יישום למפרע. לאור זאת, FAS 157 יישום מאן ולהבא, למעט מכשירים פיננסיים אשר נמדדו לפני היישום לראשונה של FAS 157, באופן המפורט להלן:

1. פוזיציות במכשירים פיננסיים הנסחרים בשוק פעיל שנמדדו בשווי הוגן תוך שימוש בפקטור גודל ההחזקה (blockage factor);
2. מכשירים פיננסיים שנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה על-פי חלק א' להוראות הדיווח לציבור, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם להנחיות 02-3;ETF;

3. מכשירים פיננסיים מעורבים הנמדדים בשווי הוגן במועד ההכרה לראשונה, תוך שימוש במחיר העסקה בהתאם לחלק א' להוראות הדיווח לציבור. במועד היישום לראשונה, ההפרש בין היתרות המאזניות של המכשירים הפיננסיים הנ"ל לבין ערכי השווי הוגן של אותם מכשירים יוכר כהשפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, אשר תוצג בנפרד.

דרישות הגילוי החדשות, לרבות דרישות הגילוי שנקבעו במסגרת עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-06, בנושא שיפור גילוי לגבי מדידת שווי הוגן, יחולו על דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים של תאגידים בנקאיים לתקופות הדיווח המתחילות ביום 1 בינואר 2011 ואילך ללא חובת יישום של דרישות הגילוי הנ"ל על דוחות כספיים לתקופות שהוצגו לפני היישום לראשונה של FAS 157.

לצורך קביעת סכום ההתאמה שירשם כהשפעה מצטברת ליתרת פתיחה של העודפים ליום 1 בינואר 2011, ולדיוא ההתאמה של שיטות ההערכה של התאגיד הבנקאי לעקרון של מחיר היציאה ולהנחיות אשר נקבעו ב-FAS 157, התאגיד הבנקאי ידרש לבחון מחדש את שיטות ההערכה המיושמות על-ידי למדידת שווי הוגן בהתחשב בנסיבות הרלוונטיות לעסקות השונות, לרבות מחירי העסקות האחרונות בשוק, מחירים אינדיקטיביים של שירותי הערכה ותוצאות של בדיקה לאחור (back-testing) של סוגי עסקות דומות.

לאור האמור לעיל, הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 157.

(ב) תקן חשבונאות אמריקאי 159 – חלופת השווי הוגן עבור נכסים פיננסיים והתחייבויות פיננסיות

מטרת FAS 159 הינה לאפשר הפחתת תנודתיות ברווחים מדווחים אשר נובעת ממדידה של נכסים והתחייבויות הכשירים למדידה בשווי הוגן לפי תקן זה ונמדדו לפי בסיסי הצמדה שונים.

FAS 159 מאפשר לבחור, במועדי בחירה מוגדרים, למדוד בשווי הוגן מכשירים פיננסיים ופריטים מסויימים אחרים (הפריטים הכשירים), אשר בהתאם להוראות הדיווח לציבור לא נדרש למדוד אותם בשווי הוגן, רווחים והפסדים שטרם מומשו בגין השינויים בשווי הוגן של הפריטים לגביהם נבחרה חלופת השווי הוגן, ידווחו בדוח רווח והפסד בכל מועד דיווח עוקב. כמו-כן, עלויות ועמלות מראש הקשורות לפריטים לגביהם תיבחר חלופת השווי הוגן יוכרו ברווח והפסד במועד התהוותן ולא יידחו. בחירת יישום חלופת השווי הוגן כאמור לעיל תיעשה לגבי כל מכשיר בנפרד (instrument-by-instrument) ואינה ניתנת לביטול. בנוסף, FAS 159 קובע דרישות הצגה וגילוי המיועדות לסייע להשוואה בין תאגידים בנקאיים הבוחרים בבסיסי מדידה שונים לסוגים דומים של נכסים והתחייבויות.

למרות האמור לעיל, בחוזר הובהר כי תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי הוגן, אלא אם התאגיד הבנקאי פיתח מראש ידע, מערכות, נהלים ובקורות ברמה גבוהה שיאפשרו לו למדוד את הפריט ברמה גבוהה של מהימנות. לפיכך, תאגיד בנקאי לא יבחר בחלופת השווי הוגן לגבי נכס כלשהו שמתאים לסיווג לרמה 2 או לרמה 3 במדרג השווי הוגן, או לגבי התחייבות כלשהי; אלא אם קיבל לכך אישור מראש מפיקוח על הבנקים.

FAS 159 יחול מיום 1 בינואר 2011 ואילך. יישום באימוץ למפרע או יישום באימוץ מוקדם אסורים. הוראות המעבר של המפקח על הבנקים מתייחסות ליישום לגבי פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה וכן לניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפדיון באופן הבא:

- יישום על פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה: תאגיד בנקאי רשאי לבחור בחלופת השווי הוגן עבור פריטים כשירים הקיימים במועד התחילה. במקרים אלה, היתרות המאזניות של פריטים כשירים אלה יותאמו לשווי הוגן וההשפעה של המדידה מחדש הראשונה בשווי הוגן תיזקף כהתאמה בגין השפעה מצטברת ליתרת הפתיחה של העודפים. כמו-כן, תאגיד בנקאי הבוחר בחלופת השווי הוגן לפריטים הקיימים במועד התחילה, יכלול גילויים נרחבים כנדרש בחוזר בדוח הכספי השנתי ובדוח הכספי ביניים הראשון שלו לשנת 2011.

• ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך מוחזקים לפדיון: ניירות-ערך זמינים למכירה וניירות-ערך המוחזקים לפדיון, המוחזקים במועד התחילה, כשירים לחלופת השווי הוגן באותו מועד. אם חלופת השווי הוגן נבחרת עבור נייר-ערך כלשהו מבין ניירות-ערך אלה במועד התחילה, רווחים והפסדים צבורים שטרם מומשו במועד זה יכללו בהתאמה בגין השפעה מצטברת, ונייר הערך האמור ידווח ממועד זה כנייר-ערך למסחר. כמו-כן, ינתן גילוי נפרד לסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שסווגו מחדש מרווח כולל אחר מצטבר ולסכום הרווחים וההפסדים שטרם מומשו שלא הוכרו קודם לכן, הבחירה בעת האימוץ לראשונה, בחלופת השווי הוגן עבור נייר-ערך קיים המוחזק לפדיון לא תגרום להטלת ספק בכוונה של תאגיד בנקאי להחזיק בעתיד באגרות-חוב אחרות עד לפדיון. הבנק בוחן את השלכות אימוץ התקן על הדוחות הכספיים, ובשלב זה אין באפשרותו לאמוד את ההשפעה הצפויה מיישום לראשונה של FAS 159.

הרכב הסעיף:

ליום 30 בספטמבר 2010				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים	הפסדים	שווי הוגן*
	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומילואות:				
של אחרים	759	84	-	843
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון	759	84	-	843
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילואות:				
ממשלתיים	16,122	339	(31)	16,430
של אחרים	4,593	130	(25)	4,698
סך-כך אגרות-חוב זמינות למכירה	20,715	469	(56)	21,128
מניות:				
של אחרים	1,401	416	-	(1) 1,817
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה	22,116	(2) 885	(56)	(1) 22,945
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילואות:				
ממשלתיים	4,609	5	(7)	4,607
של אחרים	565	3	(1)	567
סך-כך אגרות-חוב למסחר	5,174	8	(8)	5,174
מניות:				
של אחרים	66	-	(9)	57
סך-כך ניירות הערך למסחר	5,240	(3) 8	(17)	(3) 5,231
סך-כך ניירות הערך	28,115	977	(73)	29,019

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.

(1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין. המוצגות לפי עלות. בסך של 523 מיליוני ש"ח.

(2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

הערות:

(א) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות-חוב - ראה ביאור 8.

(ב) לפירוט תוצאות הפעילות בהשקעות במניות - ראה ביאור 9.

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים

ליום 30 בספטמבר 2010				
ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**	שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת רווחים*
		הפסדים*		
-	273	(16)	-	289
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):				
אשראי שאינו לאנשים פרטיים				

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בתקופה ינואר-ספטמבר 2010.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2010					
סך-הכל	שווי הוגן	12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(16)	261	(16)	261	-	-
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):					
אשראי שאינו לאנשים פרטיים					

ליום 30 בספטמבר 2009				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומילונות:				
77	77	10	-	87
728	728	55	(1)	782
805	805	65	(1)	869
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילונות:				
16,343	16,005	360	(22)	16,343
5,721	5,627	192	(98)	5,721
22,064	21,632	552	(120)	22,064
מניות:				
2,202	1,745	461	(4)	⁽¹⁾ 2,202
24,266	23,377	⁽²⁾ 1,013	⁽²⁾ (124)	⁽¹⁾ 24,266
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילונות:				
2,883	2,872	11	-	2,883
166	165	1	-	166
3,049	3,037	12	-	3,049
מניות:				
50	63	-	(13)	50
3,099	3,100	⁽³⁾ 12	⁽³⁾ (13)	3,099
28,170	27,282	1,090	(138)	28,234

* נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
** על-פי הוראת המפקח על הבנקים, כולל הבנק את חלקו באשראי, שניתן על-ידי קונסורציום של בנקים, והאמור להיפרע ממימוש מניות סחירות בבורסה על-ידי כונס נכסים, בסעיף ניירות-ערך זמינים למכירה. החל ממועד זה, הטיפול החשבונאי ביתרת האשראי הנ"ל מתבצע על-פי הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, המתחייבות לניירות-ערך זמינים למכירה, ניירות הערך מוצגים על-פי הנמך מבין שוויים הוגן לבין יתרת האשראי. ברבעון הרביעי של שנת 2009 מכר כונס הנכסים את מניות בזק שהיו מוחזקות על-ידו לטובת הבנק, כתוצאה ממכירת מניות אלו רשם הבנק רווח נקי לאחר מיסים בסך של כ-177 מיליוני ש"ח, ברבעון האמור.

- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות, בסך של 494 מיליוני ש"ח.
- (2) כלולים בהון העצמי בסעיף "התאמות בין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נקטפו לדוח רווח והפסד.

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

ליום 30 בספטמבר 2009					
ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**	שווי הוגן	רווח כולל אחר מצטבר		עלות מופחתת רווחים*	
		הפסדים*	שווי הוגן		
196	301	-	65	236	ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):
					ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
40	331	(39)	21	349	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
-	176	(7)	17	166	***Collateralized Debt Obligations (CDO)
40	507	(46)	38	515	סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)
236	808	(46)	103	751	סך-הכל

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בתקופה ינואר-ספטמבר 2009.

*** נפדו במלואם בערכם המלא בתקופה ינואר-ספטמבר 2010.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שבגינם כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 30 בספטמבר 2009					
סך-הכל	שווי הוגן	12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
		הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
					ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):
(39)	246	(39)	246	-	אשראי שאינו לאנשים פרטיים
(7)	68	(7)	68	-	Collateralized Debt Obligations (CDO)
(46)	314	(46)	314	-	סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

מבוקר
(במיליוני ש"ח)

ביאור 2 ניירות-ערך (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2009				
הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן*
(1) אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
אגרות-חוב ומילות:				
80	80	9	-	89
713	713	54	(1)	766
793	793	63	(1)	855
סך-כך אגרות-חוב מוחזקות לפדיון				
(2) ניירות-ערך זמינים למכירה				
אגרות-חוב ומילות:				
17,445	17,185	312	(52)	17,445
5,069	4,993	138	(62)	5,069
22,514	22,178	450	(114)	22,514
סך-כך אגרות-חוב זמינות למכירה				
מניות:				
1,476	1,168	309	(1)	⁽¹⁾ 1,476
23,990	23,346	⁽²⁾ 759	⁽²⁾ (115)	⁽¹⁾ 23,990
סך-כך ניירות הערך הזמינים למכירה				
(3) ניירות-ערך למסחר				
אגרות-חוב ומילות:				
3,096	3,090	9	(3)	3,096
132	131	1	-	132
3,228	3,221	10	(3)	3,228
סך כל אגרות-חוב למסחר				
מניות:				
44	54	1	(11)	44
3,272	3,275	⁽³⁾ 11	⁽³⁾ (14)	3,272
28,055	27,414	833	(130)	⁽¹⁾ 28,117
סך-כך ניירות הערך				

- * נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך-כלל על שערי בורסה, אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות-ערך בהיקפים גדולים.
- ** בשנת 2009 מכר כונס הנכסים את מניות בזק שהיו מוחזקות על-ידו לטובת הבנק. כתוצאה ממכירת מניות אלו רשם הבנק רווח נקי לאחר מיסים בסך של כ-177 מיליוני ש"ח בשנת 2009.
- (1) כולל מניות ואופציות שלא מתקיים לגביהן שווי הוגן זמין, המוצגות לפי עלות. בסך של 502 מיליוני ש"ח.
- (2) כוללים בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".
- (3) נזקפו לדוח רווח והפסד.

4 פירוט נוסף על בסיס מאוחד לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי משכנתאות ומגובי נכסים

ליום 31 בדצמבר 2009							
ירידת-ערך בעלת אופי אחר מזמני**	רווח כולל אחר מצטבר			עלות מופחתת	רווחים*	הפסדים*	שווי הוגן
	שווי הוגן	הפסדים*	רווחים*				
15	32	-	-	32	ניירות-ערך מגובי משכנתאות (MBS):		
					ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):		
-	272	(31)	-	303	אשראי שאינו לאנשים פרטיים		
-	31	-	23	8	***Collateralized Debt Obligations (CDO)		
-	303	(31)	23	311	סך-הכל ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS)		
15	335	(31)	23	343	סך-הכל		

* נכללו בהון העצמי בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות-ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

** נכלל כהפסד בדוח רווח והפסד בשנת 2009.

*** נפדו במלואם בערכם המלא בתקופה ינואר-ספטמבר 2010.

5 פירוט נוסף לגבי ניירות-ערך זמינים למכירה מגובי נכסים שביגים כלולים הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן

ליום 31 בדצמבר 2009					
סך-הכל		12 חודשים ומעלה		פחות מ-12 חודשים	
הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן	הפסדים שטרם מומשו	שווי הוגן
(31)	255	(31)	255	-	-
ניירות-ערך מגובי נכסים (ABS):					
אשראי שאינו לאנשים פרטיים					

הרכב הסעיף:

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2009				2010				
סך-הכל	הפרשה נוספת**	הפרשה ספציפית*		סך-הכל	הפרשה נוספת****	הפרשה ספציפית*		
		אחרת	לפי עומק הפיגור			אחרת	לפי עומק הפיגור	
11,189	1,201	9,715	273	11,823	1,158	10,393	272	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
726	(21)	717	30	463	44	393	26	הפרשות במהלך התקופה
(85)	-	(56)	(29)	(158)	(14)	(117)	(27)	הקטנת הפרשות
(12)	-	(12)	-	(15)	-	(15)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
629	(21)	649	1	290	30	261	(1)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(229)	-	(229)	-	(131)	-	(131)	-	מחיקות, נטו***
11,589	1,180	10,135	274	11,982	1,188	10,523	271	יתרת הפרשה לסוף התקופה
150	20	130	-	270	7	263	-	מזהה - יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר								
2009				2010				
סך-הכל	הפרשה נוספת**	הפרשה ספציפית*		סך-הכל	הפרשה נוספת****	הפרשה ספציפית*		
		אחרת	לפי עומק הפיגור			אחרת	לפי עומק הפיגור	
10,712	1,053	9,374	285	11,616	1,109	10,234	273	יתרת הפרשה לתחילת התקופה
1,830	134	1,615	81	1,422	121	1,220	81	הפרשות במהלך התקופה
(314)	(7)	(215)	(92)	(458)	(42)	(333)	(83)	הקטנת הפרשות
(35)	-	(35)	-	(34)	-	(34)	-	גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות
1,481	127	1,365	(11)	930	79	853	(2)	סכום שנזקף לדוח רווח והפסד
(604)	-	(604)	-	(564)	-	(564)	-	מחיקות, נטו***
11,589	1,180	10,135	274	11,982	1,188	10,523	271	יתרת הפרשה לסוף התקופה
150	20	130	-	270	7	263	-	מזהה - יתרת הפרשה שלא נוכתה מסעיף אשראי לציבור

* בהלוואות שלגביהן נערכה הפרשה לפי עומק הפיגור, לא כולל הפרשה לריבית בגין החוב שבפיגור.
 ** בהלוואות אחרות לא כולל הפרשה בגין ריבית על חובות מסופקים לאחר שהחובות נקבעו כמסופקים.
 *** בניכוי גביית חובות שנמחקו בשנים קודמות.
 **** החל מרבעון שלישי של שנת 2010 הבנק כולל הפרשה נוספת בגין הלוואות לדיור שניתנו החל מ-1 ביולי 2010 ואשר שיעור המימון בהן במועד העמדת האשראי גבוה מ-60%.

פרטים על אופן חישוב הפרשה הספציפית בהלוואות לדיור - מאוחד

ליום 30 בספטמבר 2010					
סכום הפרשה ספציפית					
סך-הכל	אחרת	לפי עומק הפיגור	מזה-סכום בפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב ⁽²⁾	יתרת אשראי מאזנית ⁽¹⁾
271	-	271	164	695	34,200
17	17	-	37	41	3,642
34	34	-	29	65	3,318
322	51	271	230	801	41,160

הלוואות לדיור שחובה לחשב בינן את הפרשה לפי עומק הפיגור

הלוואות "גדולות"⁽⁴⁾

הלוואות אחרות

סך-הכל

ליום 30 בספטמבר 2009					
סכום הפרשה ספציפית					
סך-הכל	אחרת	לפי עומק הפיגור	מזה-סכום בפיגור ⁽³⁾	יתרת חוב ^{(2)*}	יתרת אשראי מאזנית ^{(1)*}
274	-	274	161	785	30,419
16	16	-	31	43	2,354
54	54	-	50	85	3,431
344	70	274	242	913	36,204

* הוצג מחדש.

- (1) יתרת אשראי לדיור לאחר ניכוי יתרת הפרשה ספציפית לחובות מסופקים ויתרת הפרשה בגין ריבית פיגורים.
- (2) יתרת אשראי בעייתית (מעל עומק פיגור של 3 חודשים) ולאחר ניכוי יתרת הפרשות.
- (3) כולל ריבית על סכום הפיגור וללא ניכוי יתרת הפרשות.
- (4) הלוואות לדיור שיתרת כל אחת מהן עולה על כ-887 אלפי ש"ח. (ליום 30 בספטמבר 2009 כ-871 אלפי ש"ח).

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

ביאור 4
הלימות הון

א. בנתוני המאוחד

30 בספטמבר 2009	31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010	
			במיליוני ש"ח
בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
באזל 1 ⁽²⁾	באזל 2 ⁽¹⁾		
1. הון לצורך חישוב יחס ההון			
19,858	20,285	21,944	הון ליבה
*22,125	22,562	24,252	הון רובד 1, לאחר ניכויים
13,773	13,631	13,588	הון רובד 2, לאחר ניכויים
35,898	36,193	37,840	סך כל הון כולל
			באזל 1 ⁽²⁾
			באזל 2 ⁽¹⁾
2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון			
263,867	240,402	245,729	סיכון אשראי
5,489	4,460	7,177	סיכונים שוק
-	19,835	18,972	סיכון תפעולי
269,356	264,697	271,878	סך-הכל יתרות משוקללות של נכסי סיכון
			באחוזים
			באזל 1 ⁽²⁾
			באזל 2 ⁽¹⁾
3. יחס ההון לרכיבי הסיכון			
7.37%	7.66%	8.07%	יחס הון ליבה לרכיבי סיכון
8.21%	8.52%	8.92%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
13.33%	13.67%	13.92%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
4. חברות בת משמעותיות			
ישראל			
19.30%	12.90%	13.70%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
19.30%	12.90%	13.70%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
9.00%	9.00%	9.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על-ידי המפקח על הבנקים
בנק הפועלים שוויץ			
16.42%	16.21%	18.60%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
16.42%	16.21%	18.60%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
8.00%	8.00%	8.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית
בנק פוזיטיף			
**25.16%	**25.57%	25.83%	יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון
**23.91%	**24.44%	24.93%	יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון
12.00%	12.00%	12.00%	יחס ההון הכולל המזערי הנדרש בהתאם לרגולציה המקומית

* לאחר ניכויים מההון הכולל לפי באזל 1 בגין יתרת השקעות במניות של חברות פיננסיות מסונפות ושל חברות בת שלא אוחדו.

** הוצג מחדש. בעבר דווח על בסיס סולו. החל מדוחות ספטמבר 2010 דווח על בסיס מאוחד.

(1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 201-211 בדבר "מדידה והלימות הון".

(2) מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" ו"הקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק".

הכתורות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של התקופה השוטפת.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

(במיליוני ש"ח)

ביאור 4 הלימות הון (המשך)

רכיבי הון לצורך חישוב יחס ההון (בנתוני המאוחד)

30 בספטמבר 2009	31 בדצמבר 2009	30 בספטמבר 2010	
בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	
באזל 1 ⁽²⁾	באזל 2 ⁽¹⁾		
1. הון רובד 1			
20,316	20,598	22,307	הון עצמי
333	350	355	זכויות מיעוט בעלי המניות החיצוניים בהון של חברות בת שאוחדו
2,267	2,277	2,308	מכשירי הון מורכבים
(209)	(206)	(98)	בניכוי: מוניטין
*(582)	(396)	(559)	בניכוי: רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה וגידורי תזרים מזומנים
-	(48)	(51)	בניכוי: השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
-	(13)	(10)	בניכוי: ניכויים אחרים מהון רובד 1
22,125	22,562	24,252	סך-הכל הון רובד 1
2. הון רובד 2			
א. הון רובד 2 עליון			
-	290	373	45% מסכום הרווחים נטו, לפני השפעת המס המת"ח, בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה
679	679	676	הפרשה כללית לחובות מסופקים
2,583	2,586	2,619	מכשירי הון מורכבים
ב. הון רובד 2 תחתון			
10,549	10,136	9,981	כתבי התחיבות נדחים
ג. ניכויים מהון רובד 2			
(38)	(47)	(50)	השקעות בחברות שאינן ריאליות שיש בהן השפעה מהותית
-	(13)	(11)	ניכויים אחרים מהון רובד 2
13,773	13,631	13,588	סך-הכל הון רובד 2
35,898	36,193	37,840	סך-הכל הון כולל

* לצורך באזל 1 בניכוי זה נכללו רווחים נטו בגין התאמות לשווי הוגן של ניירות-ערך זמינים למכירה ורווחים (הפסדים) בגין גידורי תזרים מזומנים.
 (1) מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מספר 211-201 בדבר "מדידה והלימות הון".
 (2) מחושב בהתאם להוראות המפקח על הבנקים מספר 311 ו-341 בדבר "יחס הון מזערי" והקצאת הון בגין החשיפה לסיכונים שוק".
 הכותרות של מונחים מסוימים שנקבעו בהוראות אלה, וסיכומי ביניים מסוימים שהוצגו בביאור זה בדוחות שפורסמו בעבר הותאמו וסווגו מחדש לפי מתכונת הגילוי של התקופה השוטפת.

ב. יעד הלימות ההון

יעד ההון של הבנק הינו רמת ההון הנאותה הנדרשת בגין הסיכונים השונים אליהם חשוף הבנק כפי שזוהתה, נאמדה והוערכה על-ידי הבנק. יעד זה גבוה מדרשת ההון הרגולטורי המינימלי וכולל את דרישות ההון בגין סיכונים נדבך 1, בתוספת הון בגין סיכונים נדבך 2 ובתוספת כרית הון, אשר תאפשר לבנק לספוג הפסדים בעת קרת אירועי משבר (קיצוץ) חיצוניים, תוך עמידה בדרישות ההון הרגולטורי המינימלי. יעד זה, מביא בחשבון פעולות של הנהלת הבנק, אשר נועדו להקטין את רמת הסיכון ו/או להגדיל את בסיס ההון.

על-פי החלטת הדירקטוריון מיום 29 ביוני 2010, הוחלט להגדיל את יעד יחס ההון ליבה של הבנק באופן שזה יעמוד על שיעור שבין 7.5% ל-8.0%. כמו-כן, יעד יחס ההון הכולל של הבנק יהיה בין 12% ל-12.5%.

ליום 30 בספטמבר 2010						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי	
		אחר	אירו	דולר	לא-צמוד למדד המחירים	צמוד
נכסים						
37,236	-	2,209	896	11,143	200	22,788
מזומנים ופקדונות בבנקים						
28,935	1,874	1,562	2,291	6,123	2,699	14,386
ניירות-ערך						
10	-	10	-	-	-	-
ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר						
220,665	193	8,244	7,616	25,690	50,901	128,021
אשראי לציבור ⁽²⁾						
296	-	-	60	221	9	6
אשראי לממשלות						
125	125	-	-	-	-	-
השקעות בחברות כלולות						
3,669	3,669	-	-	-	-	-
בנינים וציוד						
11,679	702	1,209	1,500	4,418	485	3,365
נכסים אחרים						
302,615	6,563	13,234	12,363	47,595	54,294	168,566
סך-כל הנכסים						
התחייבויות						
217,554	193	6,089	13,588	58,023	20,376	119,285
פקדונות הציבור						
4,885	-	136	408	2,480	708	1,153
פקדונות מבנקים						
1,423	-	-	-	142	1,034	247
פקדונות הממשלה						
820	-	820	-	-	-	-
ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר						
25,920	-	237	62	923	19,633	5,065
אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים						
29,351	589	1,502	1,561	5,677	2,268	17,754
התחייבויות אחרות						
279,953	782	8,784	15,619	67,245	44,019	143,504
סך-כל ההתחייבויות						
22,662	5,781	4,450	(3,256)	(19,650)	10,275	25,062
עודף נכסים (התחייבויות)						
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:						
		(4,489)	2,380	18,498	(8,964)	(7,425)
מכשירים נגזרים (למעט אופציות)						
		(318)	374	485	-	(541)
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
		(207)	612	(614)	-	209
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)						
	5,781	(564)	110	(1,281)	1,311	17,305
סך-הכל כללי						
		3	706	209	-	(918)
אופציות בכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)						
		(648)	1,840	(3,255)	-	2,063
אופציות מחוץ לכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)						

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

בלתי מבוקר
(במילוני ש"ח)

ביאור 5 נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

		ליום 30 בספטמבר 2009						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		לא-צמוד למדד המחירים	צמוד
		אחר	אירו	דולר	לא-צמוד	צמוד		
נכסים								
44,864	-	2,048	1,351	12,132	193	29,140	מזומנים ופקדונות בבנקים	
28,170	2,252	1,735	2,063	6,380	3,003	12,737	ניירות-ערך	
283	-	-	-	-	-	283	ניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר	
215,638	85	9,262	8,673	29,414	54,473	113,731	אשראי לציבור ⁽²⁾	
235	-	-	-	215	19	1	אשראי לממשלות	
134	134	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות	
3,791	3,791	-	-	-	-	-	בנינים וציוד	
8,779	501	927	837	2,559	699	3,256	נכסים אחרים	
301,894	6,763	13,972	12,924	50,700	58,387	159,148	סך-כל הנכסים	
התחייבויות								
225,196	85	7,161	16,157	59,757	21,468	120,568	פקדונות הציבור	
6,034	-	299	563	1,918	1,319	1,935	פקדונות מבנקים	
1,534	-	-	-	149	1,276	109	פקדונות הממשלה	
91	-	91	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
23,307	-	190	21	1,079	20,100	1,917	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
25,083	422	1,252	757	3,299	1,775	17,578	התחייבויות אחרות	
281,245	507	8,993	17,498	66,202	45,938	142,107	סך-כל ההתחייבויות	
20,649	6,256	4,979	(4,574)	(15,502)	12,449	17,041	עודף נכסים (התחייבויות)	
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:								
		(5,297)	4,752	14,357	(11,501)	(2,311)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
		198	456	(408)		(246)	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		675	(199)	615		(1,091)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
	6,256	555	435	(938)	948	13,393	סך-הכל כללי	
		478	881	(1,085)		(274)	אופציות בכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)	
		835	(206)	1,252		(1,881)	אופציות מחוץ לכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)	

* לרבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפריט לא-כסף.

- (1) כולל צמודי מטבע-חוץ.
(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

מבוקר
(במיליוני ש"ח)

ביאור 5
נכסים והתחייבויות
לפי בסיסי הצמדה
(המשך)

		ליום 31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	פריטים לא-כספיים*	מטבע-חוץ ⁽¹⁾			מטבע ישראלי		לא-צמוד למדד המחירים	
		אחר	אירו	דולר	צמוד	לא-צמוד		
נכסים								
53,115	-	898	753	17,563	192	33,709	מזומנים ופקדונות בבנקים	
28,055	1,520	1,572	1,882	6,223	3,417	13,441	ניירות-ערך	
215,788	153	9,013	8,458	28,129	52,987	117,048	אשראי לציבור ⁽²⁾	
218	-	-	-	207	10	1	אשראי לממשלות	
114	114	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות	
3,845	3,845	-	-	-	-	-	בניינים וציוד	
8,420	458	661	253	3,327	641	3,080	נכסים אחרים	
309,555	6,090	12,144	11,346	55,449	57,247	167,279	סך-כל הנכסים	
התחייבויות								
231,993	153	6,940	15,959	60,920	21,238	126,783	פקדונות הציבור	
6,455	-	414	649	2,893	996	1,503	פקדונות מבנקים	
1,551	-	-	-	146	1,199	206	פקדונות הממשלה	
794	-	794	-	-	-	-	ניירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר	
23,112	-	191	64	1,053	19,870	1,934	אגרות-חוב וכתבי התחייבות נדחים	
24,702	519	710	341	4,064	1,637	17,431	התחייבויות אחרות	
288,607	672	9,049	17,013	69,076	44,940	147,857	סך-כל ההתחייבויות	
20,948	5,418	3,095	(5,667)	(13,627)	12,307	19,422	עודף נכסים (התחייבויות)	
השפעת מכשירים נגזרים שאינם מגדרים:								
		(3,760)	4,194	16,377	(10,626)	(6,185)	מכשירים נגזרים (למעט אופציות)	
		1,006	1,290	(2,833)	-	537	אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		(32)	159	(156)	(1)	30	אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)	
		5,418	309	(24)	(239)	1,680	סך-הכל כללי	
		1,153	1,690	(3,383)	-	540	אופציות בכסף, נטו (ערך נקוב מהוון)	
		(59)	1,004	(1,868)	-	923	אופציות מחוץ לכסף, נטו (סכום נקוב מהוון)	

* רבות מכשירים נגזרים שהבסיס שלהם מתייחס לפרט לא-כסף.

(1) כולל צמודי מטבע-חוץ.

(2) לאחר ניכוי הפרשות לחובות מסופקים - חלקן מלווים שזוהו ספציפית, וחלקן לפי יחס של כל בסיס הצמדה לסך של כל האשראי לציבור.

ליום 31 בדצמבר	ליום 30 בספטמבר		
2009	2009	2010	
מבוקר	בלתי מבוקר		
א. מכשירים פיננסיים חוץ-מאזניים:			
יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה			
עסקות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי:			
1,613	1,488	1,198	(1) אשראי תעודות
8,163	8,808	6,411	(2) ערבבויות להבטחת אשראי
9,046	8,828	10,119	(3) ערבבויות לרכשי דירות
15,325	15,301	16,237	(4) ערבבויות והתחייבויות אחרות
30,899	30,918	30,483	(5) מסגרות אשראי של כרטיסי אשראי שלא נוצלו**
30,302	28,124	30,936	(6) מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה, שלא נוצלו
30,823	22,978	32,048	(7) התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ושעדיין לא ניתן
5,964	4,855	6,479	(8) התחייבויות להוצאת ערבבויות
ב. התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות אחרות:			
129	11	149	(1) התחייבויות לרכישת ניירות-ערך
69	60	121	(2) הקמה של בניינים וציוד ורכישתם
(3) דמי שכירות של בניינים וציוד בשל התקשרויות לתקופה העולה על שלוש שנים מתאריך המאזן, לתשלום בשנים הבאות*:			
103	102	106	בשנה הראשונה
104	102	104	בשנה השנייה
104	102	104	בשנה השלישית
101	95	103	בשנה הרביעית
97	90	103	בשנה החמישית
607	585	623	מעל חמש שנים
1,116	1,076	1,143	סך-הכל דמי שכירות של בניינים וציוד

* הוצג מחדש.

** לא כולל מסגרות לא מנוצלות של כרטיסי אשראי באחריות בנקים אחרים בסך של כ-11,383 מיליוני ש"ח (30.9.09:16,763 מיליוני ש"ח, 31.12.09:15,544 מיליוני ש"ח).

ג. תביעות משפטיות

קבוצת הבנק (הבנק וחברות מאוחדות שלו) הינה צד להליכים משפטיים, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, שנקטו נגדה לקוחותיה, לקוחותיה בעבר וכן צדדים שלישיים שונים, שראו את עצמם נפגעים או ניזוקים מפעילותה במהלך עסקיה הרגיל. עליות התביעות נגד קבוצת הבנק שונות ומגוונות. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי תביעות תלויות, לרבות בקשות לאישור תביעות ייצוגיות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים לכיסוי נזקים אפשריים עקב כל התובענות, במקום בו נדרשה הפרשה.

סכום החשיפה הנוספת בשל תביעות שהוגשו נגד קבוצת הבנק בנושאים שונים ליום 30 בספטמבר 2010, שאפשרות התממשותן הינה אפשרית (reasonably possible), מסתכם בכ-115 מיליוני ש"ח.

(א) לפרטים בדבר פירוט התביעות והבקשות לאישור תובענות כתובענות ייצוגיות בסכומים מהותיים, ראה ביאור 19ד(א) בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009. למועד פרסום הדוחות הכספיים לא חלו שינויים מהותיים, ביחס למפורט בדוחות הכספיים הנ"ל בקשר לתביעות נגד קבוצת הבנק למעט המפורט להלן:

1. באשר לתביעה ולבקשה להכיר בה כייצוגית שצויינה בביאור 19ד(א)8, שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו ביום 14 במאי 2008 בגין אי תשלום ריבית על יתרות זכות – התביעה והבקשה להכיר בה כייצוגית נדחו ביום 17 במאי 2010.

2. באשר לערעור שצויין בביאור 19ד(א)12, שהוגש לבית המשפט העליון ביום 4 בדצמבר 2006 בגין גביית עמלת ניהול חשבון ניירות-ערך – הערעור נדחה ביום 10 בפברואר 2010.

3. באשר לתביעה ולבקשה להכיר בה כייצוגית שצויינה בביאור 19ד(א)13, שהוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו ביום 12 בספטמבר 2006 ואשר בית המשפט אישר ביום 21 בינואר 2008 לנהלה כייצוגית, הוגשה בתחילת יוני 2010 לבית המשפט העליון עמדתו של היועץ המשפטי לממשלה לפיה החלטת בית המשפט המחוזי לאשר את ניהול התביעה כייצוגית מוטעית.

(ב) כמו-כן, תלויות ועומדות נגד קבוצת הבנק תובענות, לרבות בקשות לאישור תובענות ייצוגיות, כמפורט להלן. לדעת הנהלת הבנק, בהסתמך על חוות דעת משפטיות, לא ניתן בשלב זה להעריך את סיכויי הליכים משפטיים אלה ולפיכך לא בוצעה בגינם הפרשה:

1. ביום 9 במרץ 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-88 מיליוני ש"ח. עניינין של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת הינו מעשיהם ו/או מחדליהם של הנתבעים, אשר לטענת המבקש הסבו לבנק, ביחד ולחוד, נזק בסכום הנ"ל בנוגע להסכם על-פיו רכש הבנק בדצמבר 2005 את השליטה בבנק הטורקי RP Explorer Master Fund-ו ("להלן: "RP") ("להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כנתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לטענת המבקש הסבו לבנק, ביחד ולחוד, נזק בסכום הנ"ל בנוגע להסכם על-פיו רכש הבנק בדצמבר 2005 את השליטה בבנק הטורקי C Kredi Ve Kalkinma Bankskasi Anonim Sirketi ("להלן: "בנק פוזיטיף") ("להלן: "הסכם הרכישה") ואשר במסגרתו אמורה הייתה גם RP לרכוש מניות של בנק פוזיטיף ובנוסף קיבלה אופציה לרכוש חלק מהמניות שרכש הבנק. בסופו של דבר לא רכשה RP מניות בבנק פוזיטיף ובשנת 2008 שילם לה הבנק סכום של כ-88 מיליוני ש"ח כפיצוי על כך. לטענת המבקש, הסכם הרכישה והתשלום ל-RP לא אושרו כדון ולפיכך היום חסרי תוקף וכי באשרם את הסכם הרכישה ואת התשלום ל-RP, הפרו מקצת הנתבעים את חובת האמונים ויתר הנתבעים את חובת הזהירות כלפי הבנק.

ביום 11 ביולי 2010 הוגשו לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תובענה נגזרת ובקשה לאישורה כתובענה נגזרת נוספת כנגד מר דן דנקנר, חברי דירקטוריון הבנק שכהנו כדירקטורים בחדש פברואר 2008, תרשים החזקות והשקעות פועלים בע"מ ("להלן: "תרשישי") שהנה חברת בת של הבנק ו-RP ("להלן ביחד: "הנתבעים") וכנגד הבנק כנתבע פורמלי, בהן מבקש המבקש מבית המשפט לאשר לו להגיש בשם הבנק תביעה נגזרת כנגד הנתבעים ולחייבם, ביחד ולחוד, לשלם לבנק סכום של כ-72 מיליוני ש"ח. עניינין של התובענה והבקשה לאישורה כתובענה נגזרת אלו נוגע להסכם הרכישה הנ"ל ולפיצוי שניתן ל-RP, אשר לטענת המבקש היה גבוה ב-20 מיליוני דולר מהפיצוי המוסכם על-פי הסכם הרכישה. המבקש טוען כי התשלום ל-RP בוצע על-ידי הבנק, תוך הפרת אמונים של מקצת הנתבעים והפרה של חובת הזהירות של יתר הנתבעים.

2. ביום 10 בדצמבר 2009 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק, פעילים ניהול תיקי השקעות בע"מ ובנק הפועלים שיויץ בע"מ, שתיהן חברות בנות בבעלות מלאה של הבנק ("להלן ביחד: "המשיבים") בסכום של 50 מיליוני דולר ארה"ב השווה בערכו למועד הגשת התביעה לסכום של כ-188 מיליוני ש"ח.

המבקשים טוענים כי מצאו עצמם מושקעים אצל ברנאר מאדוף, המשקיע האמריקאי אשר הורשע במימרה בניירות-ערך ונידון למאסר של 150 שנה, באמצעות השקעה בקרנות מזינות (Feeder Funds) אשר כל השקעותיהן הועברו ל"ניהול" של ברנאר מאדוף.

לטענת המבקשים, בעקבות שיווק אגרסיבי של המשיבים, השקיעו בקרנות המזינות, שהמשיבים המליצו עליהן כקרנות סולידיות בניהול שמרני. בדיעבד התברר להם לטענתם, כי להמלצות המשיבים לא היה יסוד וכי הייעוץ שקיבלו מהמשיבים התגלה כרשלני וחסר כל בסיס. בנוסף על-פי התביעה, התברר למבקשים בדיעבד, כי המשיבים קיבלו עמלות מהקרנות המזינות בגין השקעות שהסיתו אליהן, וזאת מבלי שגילו זאת למבקשים.

על-פי כתב התביעה, המשיבים הפרו את הוראות חוק הסדרת העיסוק ביעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות, התשנ"ה-1995, חוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, פקודת הבנקאות, תנאי היתר בנק ישראל לבנק הפועלים שיויץ, פעלו ברשלנות תוך הפרת חובה חקוקה ועשו עושר ולא במשפט.

עם פרסום הונאת ה"פונזי" של ברנאר מאדוף, הודיעו המשיבים למבקשים כי הקרנות המזינות בהן השקיעו הפסידו את כל כספן. נזקם של המבקשים עומד לטענתם, על מלוא הסכומים שהשקיעו באמצעות המשיבים בקרנות המזינות, והם מבקשים לייצג את כל לקוחות המשיבים אשר השקיעו כספים בקרנות המזינות של ברנאר מאדוף באמצעות המשיבים, וקיבלו הודעה שלא יוכלו למשך את השקעתם.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

ביאור 6 התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות (המשך)

3. ביום 29 באפריל 2008 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה ובקשה להכיר בה כתובענה ייצוגית נגד הבנק ונגד דירקטורים, המנכ"ל לשעבר ובעלות שליטה בבנק, התובענה הייצוגית אינה נוקבת בסכום. התובע טוען בתביעתו כי הנתבעים הפרו את הוראות חוק ניירות-ערך והתקנות שהותקנו מכוחו, בכך שבניגוד לדיון, לא פרסמו במועד הנדרש לטענת התובע (30 באוגוסט 2007) את מלוא המידע המהותי, הנוגע למצבו של הבנק, בכל הקשור להשקעות שהשקיע הבנק במכשירים פיננסיים ולחשיפתו לסיכונים הנובעים מכך (להלן: "המידע בדבר השקעות הבנק").
- עניינה של התביעה הוא בנזקים הכספיים שנגרמו, לטענת התובע, לתובע עצמו וליתר חברי הקבוצה, כתוצאה מכך שרכשו מניות של הבנק במהלך התקופה שמיום 1 בספטמבר 2007 עד 10 בינואר 2008 (להלן: "התקופה הקובעת"), מבלי שהיה בידיהם המידע בדבר השקעות הבנק, על-פי טענתו, בתקופה הקובעת ירד בהדרגה שיעור של מניית הבנק בכל מועד בו נמסר לציבור מידע בדבר השקעות הבנק, ובסך-הכל ירד שיעור הקבוצה בשיעור כולל של כ-9%. כתוצאה מכך שילמו לטענתו חברי הקבוצה בעד המניות שרכשו מחיר יתר, אותו לא היה עליהם לשלם לו הנתבעים היו מפרסמים במועד את כל המידע בדבר השקעות הבנק. ביום 11 בנובמבר 2008 החליט בית המשפט לאשר הסכמה שהושגה בין התובע לנתבעים למחוק מהתביעה את הדירקטורים, המנכ"ל לשעבר ובעלות השליטה בבנק, ביום 23 בפברואר 2010 הגיש התובע בקשה מוסכמת להסתלק מהתביעה ומהבקשה להכיר בה כתביעה ייצוגית.
- ביום 9 במאי 2010 אישר בית המשפט את בקשת התובע להסתלק מהתובענה ומבקשת האישור. התובענה נדחתה ובקשת האישור נמחקה.
4. בחודש פברואר 2010 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו תביעה כנגד ישראלכרט ובקשה לאישור כתביעה ייצוגית. סכום התביעה האישית אינו נקוב וסכום התביעה הייצוגית מוערך ב-32.4 מיליוני ש"ח. לטענת התובע, ישראלכרט מחייבת ביתר בגין הפקת העתק הודעת חיוב למחזיקי הכרטיס. ישראלכרט אמורה להגיש את תשובתה לכתב התביעה במהלך חודש נובמבר 2010.

ד. יישויות בעלות זכויות משתנות (VIE)

הבנק מספק קווי נזילות לגופי איגוח שבהם צדדים שלישיים משמשים כיוצרים. הקווים המסופקים על-ידי הבנק מהווים חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות של אותם גופי איגוח. הבנק אינו מספק חיזוקי אשראי לגופים אלו. סך קווי הנזילות המסופקים לגופי איגוח כאמור לעיל ליום 30 בספטמבר 2010 הסתכם ב-183 מיליוני ש"ח (50 מיליוני דולר), בהשוואה ל-339 מיליוני ש"ח (90 מיליוני דולר) בסוף שנת 2009. עד ליום 30 בספטמבר 2010 לא בוצעה משיכה מאף אחד מהקווים האלו. בהתחשב בעובדה שבדרך כלל הבנק מספק חלק קטן יחסית מסך קווי הנזילות לגופי איגוח אלו ואינו מספק להם תמיכה מסוגים אחרים, הבנק קבע כי הוא אינו מחזיק בזכויות משתנות משמעותיות ב-VIE כלשהן של אותם גופי איגוח.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכונים אשראי
ומועדי פירעון

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2010					
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית	
				שקל-מדד	אחר
1. נגזרים מגדרים*					
12,757	-	-	441	12,316	-
Swaps					
12,757	-	-	441	12,316	-
סך-הכל נגזרים מגדרים					
3,123	-	-	-	3,123	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
2. נגזרים ALM**					
13,779	-	-	17	13,762	-
חוזי Futures					
151,740	1,293	39	100,063	40,571	9,774
חוזי Forward					
חוזי אופציה אחרים					
511	-	-	146	365	-
אופציות שנקנו					
147,051	-	-	22,534	124,517	-
Swaps					
313,081	1,293	39	122,760	179,215	9,774
סך-הכל נגזרי ALM					
63,758	-	-	-	63,758	-
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע					
3. נגזרים אחרים*					
242	-	-	-	242	-
חוזי Futures					
15,852	62	-	15,790	-	-
חוזי Forward					
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה					
11,348	-	9,385	1,963	-	-
אופציות שנכתבו					
11,348	-	9,385	1,963	-	-
אופציות שנקנו					
חוזי אופציה אחרים					
65,460	744	4,990	40,019	19,707	-
אופציות שנכתבו					
57,987	734	1,161	38,005	18,087	-
אופציות שנקנו					
14,810	-	495	14,146	169	-
Swaps					
177,047	1,540	25,416	111,886	38,205	-
סך-הכל נגזרים אחרים					
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
600	600	-	-	-	-
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב					
10,714	-	-	10,714	-	-
חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט					
514,199	3,433	25,455	245,801	229,736	9,774
סך-כל הסכום הנקוב					

* למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2010						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
						1. נגזרים מגדרים*
125	-	-	2	123	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
428	-	-	12	416	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						2. נגזרים ALM**
6,297	58	-	2,236	3,979	24	שווי הוגן ברוטו חיובי
9,602	58	-	4,382	4,994	168	שווי הוגן ברוטו שלילי
						3. נגזרים אחרים*
2,195	21	286	1,329	559	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
2,096	19	196	1,318	563	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
						4. נגזרי אשראי
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:
4	4	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
8,617	79	286	3,567	4,661	24	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
12,130	81	196	5,712	5,973	168	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* למעט נגזרי אשראי.

** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2009						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
12,014	-	-	-	12,014	-	Swaps
12,014	-	-	-	12,014	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
3,316	-	-	-	3,316	-	מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
2. נגזרים ALM***						
8,103	-	-	72	8,031	-	חוזי Futures
137,973	1,842	65	79,804	45,171	11,091	חוזי Forward
645	-	-	269	376	-	חוזי אופציה אחרים
128,746	-	-	18,740	110,006	-	אופציות שנקנו
275,467	1,842	65	98,885	163,584	11,091	Swaps
59,198	-	-	-	59,198	-	סך-הכל נגזרי ALM
						מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע
3. נגזרים אחרים**						
158	-	-	-	158	-	חוזי Futures
6,003	-	-	6,003	-	-	חוזי Forward
						חוזי אופציה שנסחרים בבורסה
*8,068	-	*6,653	*1,415	-	-	אופציות שנכתבו
*8,067	-	*6,653	*1,414	-	-	אופציות שנקנו
52,441	86	5,776	38,505	8,074	-	חוזי אופציה אחרים
47,426	63	1,089	38,185	8,089	-	אופציות שנכתבו
3,726	-	706	307	2,713	-	אופציות שנקנו
*125,889	149	*20,877	*85,829	19,034	-	Swaps
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
1,077	1,077	-	-	-	-	סך-הכל נגזרים אחרים
207	207	-	-	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
23,805	-	-	23,805	-	-	נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
*438,459	3,275	*20,942	*208,519	194,632	11,091	חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
						סך-כל הסכום הנקוב

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיביים/זכאים אחרים.
 ** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.
 *** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 30 בספטמבר 2009						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
120	-	-	-	120	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
232	-	-	-	232	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM****						
4,660	66	6	1,564	2,970	54	שווי הוגן ברוטו חיובי
7,403	65	6	3,250	3,786	296	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
*1,265	3	*257	*901	104	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
*1,174	4	*225	*830	115	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
86	86	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
*6,045	69	*263	*2,465	3,194	54	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
*8,896	156	*231	*4,080	4,133	296	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חיוביים/זכאים אחרים.

** למעט נגזרי אשראי.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

א. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
						חוזי Forward
4	-	-	4	-	-	
						Swaps
11,976	-	-	-	11,976	-	
11,980	-	-	4	11,976	-	סך-הכל נגזרים מגדרים
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
3,266	-	-	-	3,266	-	
2. נגזרים ALM***						
						חוזי Futures
4,362	-	-	40	4,322	-	
						חוזי Forward
135,922	3,219	41	80,390	42,290	9,982	
חוזי אופציה אחרים						
						אופציות שנקנו
652	-	-	273	379	-	
						Swaps
128,027	-	-	19,044	108,983	-	
268,963	3,219	41	99,747	155,974	9,982	סך-הכל נגזרי ALM
מתוך זה חוזי החלפת שיעורי ריבית (Swaps) בהם התאגיד הבנקאי הסכים לשלם שיעור ריבית קבוע						
57,475	-	-	-	57,475	-	
3. נגזרים אחרים**						
						חוזי Futures
174	-	-	-	174	-	
						חוזי Forward
6,945	218	-	6,727	-	-	
חוזי אופציה שנסחרים בבורסה						
						אופציות שנכתבו
*10,320	-	*9,075	*1,245	-	-	
						אופציות שנקנו
*10,320	-	*9,075	*1,245	-	-	
חוזי אופציה אחרים						
						אופציות שנכתבו
54,892	1,607	5,565	39,713	8,007	-	
						אופציות שנקנו
49,571	1,185	904	39,695	7,787	-	
						Swaps
3,979	-	655	194	3,130	-	
*136,201	3,010	*25,274	*88,819	19,098	-	סך-הכל נגזרים אחרים
4. נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט						
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב
885	885	-	-	-	-	
						נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי מוטב
189	189	-	-	-	-	
						חוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט
18,512	-	-	18,512	-	-	
*436,730	7,303	*25,315	*207,082	187,048	9,982	סך-כל הסכום הנקוב

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חייבים/זכאים אחרים.

** למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע-חוץ ספוט.

*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ב. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

ליום 31 בדצמבר 2009						
סך-הכל	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע-חוץ	חוזי ריבית		
				שקל-מדד	אחר	
1. נגזרים מגדרים**						
149	-	-	14	135	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
282	-	-	71	211	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
2. נגזרים ALM***						
3,729	92	1	1,140	2,456	40	שווי הוגן ברוטו חיובי
5,933	90	1	2,430	3,189	223	שווי הוגן ברוטו שלילי
3. נגזרים אחרים**						
*1,344	27	*345	*846	126	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
*1,256	44	*316	*758	138	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
4. נגזרי אשראי						
נגזרי אשראי בהם התאגיד הבנקאי ערב:						
1	1	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו חיובי
59	59	-	-	-	-	שווי הוגן ברוטו שלילי
*5,223	120	*346	*2,000	2,717	40	סך-הכל שווי הוגן ברוטו חיובי
*7,530	193	*317	*3,259	3,538	223	סך-הכל שווי הוגן ברוטו שלילי

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חייביים/זכאים אחרים.
** למעט נגזרי אשראי.
*** נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכונים אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ג. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 30 בספטמבר 2010					
בלתי מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
8,617	3,412	1	615	4,428	161
-	-	-	-	-	-
8,617	3,412	1	615	4,428	161
40,970	12,679	41	3,076	25,169	5
49,587	16,091	42	3,691	29,597	166

ליום 30 ספטמבר 2009					
בלתי מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
*6,045	2,201	-	416	3,234	*194
608	608	-	-	-	-
*5,437	1,593	-	416	3,234	*194
36,062	11,361	108	2,720	21,863	10
*41,499	12,954	108	3,136	25,097	*204

ליום 31 בדצמבר 2009					
מבוקר					
סך-הכל	אחרים	ממשלות ובנקים מרכזיים	דילרים/ ברוקרים	בנקים	בורסות
*5,223	1,914	-	420	2,613	*276
*5,223	1,914	-	420	2,613	*276
35,619	11,548	129	2,972	20,970	-
*40,842	13,462	129	3,392	23,583	*276

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חייבים/זכאים אחרים.

- (1) מתוך זה שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים משובצים בסך 19 מיליוני ש"ח (30.9.09: 26 מיליוני ש"ח 31.12.2009: 22 מיליוני ש"ח).
- (2) מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 8,598 מיליוני ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (30.9.09: 5,411 מיליוני ש"ח).
- (3) סיכון אשראי חוץ-מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווה.

ביאור 7

פעילות במכשירים נגזרים -
היקף, סיכוני אשראי
ומועדי פירעון (המשך)

ד. פירוט מועדי פירעון (סכומי ערך נקוב):

ליום 30 בספטמבר 2010				
סך-הכל	מעל 5 שנים	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
בלתי מבוקר				
				חוזי ריבית
9,774	172	4,194	2,801	2,607
				שקל-מדד
229,736	58,202	57,562	53,161	60,811
				אחר
245,801	14,265	12,535	69,821	149,180
				חוזי מטבע
25,455	786	4,871	747	19,051
				חוזים בגין מניות וכו'
3,433	-	646	1,293	1,494
				חוזי סחורות ואחרים (כולל נגזרי אשראי)
514,199	73,425	79,808	127,823	233,143
				סך-הכל

ליום 30 בספטמבר 2009

בלתי מבוקר				
				סך-הכל
*438,459	50,110	77,640	111,947	*198,762

ליום 31 בדצמבר 2009

מבוקר				
				סך-הכל
*436,730	50,690	73,740	108,788	*203,512

* יתרות בגין מכשיר פיננסי מסוים סווגו מיתרות חובה/זכות בגין מכשירים נגזרים ליתרות חייבים/זכאים אחרים.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2009	2010	2009	2010	
א. בגין נכסים**				
9,588	6,552	2,403	2,322	מאשראי לציבור
(2)	(3)	(10)	(11)	מאשראי לממשלה
205	(212)	(512)	(453)	מפקדונות בבנקים
1,040	210	5	88	מפקדונות בבנק ישראל ומזומנים
(1)	1	-	1	מניירות-ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר
796	582	64	250	מאגרות-חוב
75	26	19	14	מנכסים אחרים
11,701	7,156	1,969	2,211	
ב. בגין התחייבויות**				
*(3,397)	855	*1,430	1,166	על פקדונות הציבור
(87)	(48)	(39)	(15)	על פקדונות הממשלה
(441)	(146)	(58)	(50)	על פקדונות מבנקים
(4)	(2)	(1)	(25)	על נירות-ערך שהושאלו או נמכרו במסגרת הסכמי רכש חוזר
*(1,644)	(1,124)	*(728)	(462)	על אגרות-חוב וכתבי התחייבויות נדחים
15	3	25	10	על התחייבויות אחרות
(5,558)	(462)	629	624	
ג. בגין מכשירים נגזרים ופעילויות גידור				
-	3	(1)	1	חלק לא אפקטיבי ביחסי הגידור***
(2,302)	(2,157)	(1,008)	(1,312)	הוצאות נטו בגין מכשירים נגזרים ALM****
315	90	1	229	הכנסות נטו בגין מכשירים נגזרים אחרים
(1,987)	(2,064)	(1,008)	(1,082)	
ד. אחר**				
239	250	80	82	עמלות מעיסקי מימון
-	10	-	-	רווחים ממימוש אגרות-חוב מוחזקות לפדיון, נטו
(5)	296	6	94	רווחים (הפסדים) ממימוש וירידת-ערך אגרות-חוב זמינות למכירה, נטו
(9)	15	(3)	(2)	רווחים (הפסדים) שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של אגרות-חוב למסחר, נטו
335	452	106	137	הכנסות מימון אחרות
(10)	(11)	-	(11)	הוצאות מימון אחרות
550	1,012	189	300	
4,706	5,642	1,779	2,053	סך-כל הרווח מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים
764	1,275	641	924	מזה: הפרשי שער, נטו
ה. פירוט ההשפעה נטו של מכשירים נגזרים מגדרים על הרווח מפעילות מימון:				
70	(312)	(65)	(112)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין נכסים (סעיף א')
131	397	54	(4)	הכנסות (הוצאות) מימון בגין התחייבויות (סעיף ב')

* סוג מחדש.

** כולל מרכיב אפקטיבי ביחסי הגידור.

*** חוסר אפקטיביות הנובע מגידור שווי הוגן.

**** מכשירים נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי הגידור.

ביאור 9
רווחים מהשקעות
במניות, נטו

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר		
2009	2010	2009	2010	
129	19	126	3	רווחים ממכירת מניות זמינות למכירה
(13)	(1)	(10)	-	הפסדים ממכירת מניות זמינות למכירה ⁽¹⁾
11	17	3	2	רווחים שמומשו ושטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של מניות למסחר, נטו
84	2	41	1	דיבידנד ממניות זמינות למכירה ולמסחר
211	37	160	6	סך-כך הרווחים מהשקעות במניות, נטו

(1) לרבות הפרשה לירידת-ערך.

ביאור 10
מידע על מיגזרי פעילות

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2010								
סך-הכל	אחרים והתאמות	מיגזר ניהול פיננסי	המיגזר העסקי	המיגזר המסחרי	מיגזר עסקים קטנים	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר משקי הבית	
								רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:
2,053	-	(880)	819	383	450	585	696	- מחיצוניים
-	-	1,056	(141)	(196)	(209)	(319)	(191)	- בינמיזרי
								הכנסות תפעוליות ואחרות:
1,217	179	2	120	41	138	380	357	- מחיצוניים
-	76	-	2	(5)	(13)	(46)	(14)	- בינמיזרי
3,270	255	178	800	223	366	600	848	סך ההכנסות
290	-	-	105	50	52	4	79	הפרשה לחובות מסופקים
540	22	32	293	42	56	43	52	רווח נקי
10.2%	-	4.0%	13.1%	9.0%	14.7%	13.6%	6.6%	תשואה להון*

* מחושבת לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 2.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 ספטמבר 2010							
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
1,931	1,029	935	876	2,242	(1,371)	-	5,642
(493)	(304)	(214)	(370)	(246)	1,627	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
974	1,148	403	127	495	20	601	3,768
(41)	(154)	(43)	(18)	1	-	255	-
2,371	1,719	1,081	615	2,492	276	856	9,410
214	23	111	123	459	-	-	930
156	139	222	103	880	(57)	72	1,515
תשואה להון*							
6.7%	14.8%	18.9%	7.3%	13.4%	(2.3%)	-	9.6%

* מחושבת לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 2.

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*							
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
1,126	957	422	362	756	(1,844)	-	1,779
(707)	(751)	(208)	(189)	(183)	2,038	-	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
323	370	132	41	286	7	161	1,320
(14)	(53)	(13)	(5)	2	-	83	-
728	523	333	209	861	201	244	3,099
74	8	34	49	464	-	-	629
92	76	90	37	103	16	11	425
תשואה להון**							
12.1%	23.2%	30.9%	12.2%	6.4%	1.3%	-	8.8%

* סווג מחדש בשל שינוי מודל בהקצאת העלויות בחטיבה הקמעונאית ובהתפלגות הכנסות מהלוואות לדירור בין המיגזרים. כמו-כן, עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווגו מחדש והוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

** מחושבת לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 1.

לתשעה חודשים שהסתיימו ביום 30 בספטמבר 2009*							
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
בלתי מבוקר							
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
-	2,377	(517)	651	787	5,604	(4,196)	4,706
-	(1,127)	1,236	(7)	(294)	(3,754)	3,946	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
-	916	1,083	387	128	596	17	3,647
-	(39)	(153)	(40)	(16)	5	-	243
סך ההכנסות (הפסד)							
200	36	991	605	2,451	(233)	763	8,353
הפרשה לחובות מסופקים							
158	189	164	126	581	(411)	42	849
רווח (הפסד) נקי							
6.9%	18.7%	17.8%	13.9%	12.3%	(11.3%)	-	5.9%
תשואה להון**							

* סווג מחדש בשל שינוי מודל בהקצאת העלויות בחטיבה הקמעונאית ובהתפלגות הכנסות מהלוואות לדיור בין המיגזרים. כמו-כן, עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווג מחדש ויוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

** מחושבת לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 1.

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2009							
מיגזר משקי הבית	מיגזר הבנקאות הפרטית	מיגזר עסקים קטנים	המיגזר המסחרי	המיגזר העסקי	מיגזר ניהול פיננסי	אחרים והתאמות	סך-הכל
מבוקר							
רווח (הפסד) מפעילות מימון לפני הפרשה לחובות מסופקים:							
-	3,009	(633)	876	1,032	6,367	(3,933)	6,718
-	(1,315)	1,577	(7)	(369)	(3,859)	3,973	-
הכנסות תפעוליות ואחרות:							
-	1,254	1,470	520	162	945	18	5,107
-	(56)	(202)	(53)	(24)	5	-	330
סך ההכנסות*							
2,892	38	2,212	801	3,458	(58)	1,068	11,825
הפרשה לחובות מסופקים							
159	203	187	168	883	(338)	54	1,316
רווח (הפסד) נקי							
5.0%	16.2%	15.8%	12.7%	13.6%	(6.9%)	-	6.7%
תשואה להון**							

* עמלות למנפיקי כרטיסי אשראי אחרים סווג מחדש ויוצגו בניכוי מהכנסות מעמלות תפעוליות.

** מחושבת לפי הון שיוחס למיגזר, על-פי רכיבי הסיכון שיוחסו לו לפי הוראות באזל 1.

בחודש אוגוסט 2010 אישרו ועדת הביקורת ודירקטוריון הבנק תוכנית תגמול ליו"ר הדירקטוריון, למנכ"ל הבנק, לחברי ההנהלה של הבנק (שהינם נושאי משרה בבנק) ולאוכלוסיית המנהלים הבכירים בבנק (שאינם נושאי משרה בבנק) (כולם יחד, "המנהלים"), אשר תחולתה מיום 1 בינואר 2010 ואילך (כפוף להתאמות במקרים מיוחדים) ("התוכנית").

ביום 26 באוקטובר 2010 אישרה האסיפה הכללית את תנאי התוכנית לגבי יו"ר הדירקטוריון. התוכנית מבוססת על התפיסה האסטרטגית שאימץ הדירקטוריון, שעיקרה תגמול על יצירת שווי כלכלי ארוך טווח, בצד מענקים שליליים על אי עמידה ביעדים, וכל זאת בהתאם למדיניות ניהול הסיכונים השמרנית של הבנק.

התוכנית כוללת שני אמצעי תגמול (נוסף על השכר בבנק): מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים ותגמול הוני בדמות תוכנית מניות פנטום חסומות. להלן פירוט עיקרי התוכנית:

א. חברי ההנהלה

1. מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים

1.1. קביעת תקציב המענקים לחברי ההנהלה (למעט המבקר הפנימי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי והחשבונאי הראשי ("פונקציות הבקרה והפיקוח")) תקציב המענקים לחברי ההנהלה בשנה נתונה ("תקציב המענקים לחברי ההנהלה") מבוסס על ההפרש שבין שיעור התשואה על ההון מפעולות רגילות באותה שנה (כפי שמופיע בדוחות הכספיים השנתיים, בנטרול סכומים שהופרשו כמענקים ובגין מניות הפנטום החסומות המותנות ("התשואה בפועל")) לבין מחיר ההון הנדרש ("הפרש התשואה"). מחיר ההון הנדרש משמעותו מחיר ההון של הבנק (במונחי שיעור תשואה), לצורכי תשלום מענקים על-פי התוכנית ("מחיר ההון הנדרש") (בשנת 2010 - 8%, בשנת 2011 - 8.75% ובשנת 2012 ואילך יאושר מחיר ההון הנדרש על-ידי הדירקטוריון בגין כל שנה ובלבד שלא יפחת בגין שנה כלשהי משיעור של 8.5%).

תקציב מענקים חיובי - בשנה שבה הפרש התשואה בפועל הינו חיובי, יחושב תקציב המענקים החיובי הכולל לחברי ההנהלה בהתאם להפרש התשואה, ההון העצמי הממוצע של הבנק ומשכורת ממוצעת של חבר הנהלה, לפי מדרגת עולות של הפרש התשואה באופן פרוגרסיבי החל מהפרש תשואה של 0.5% ועד לתקרה של 6%. למרות האמור לעיל, בשנה שבה הפרש התשואה בפועל הינו בתחום של 0% עד 0.5%, רשאי הדירקטוריון לפי שיקול דעתו הבלעדי, על-פי המלצת מנכ"ל הבנק, לאשר מענק שנתי בסכום חיובי לחבר הנהלה, השווה לעד שתי (2) משכורות של חבר ההנהלה.

תקציב מענקים שלילי - למעט לגבי השנה הראשונה של התוכנית (2010) וכן למעט לגבי השנה הראשונה של מנהל שייצטרף לבנק לאחר אימוץ התוכנית, בשנה שבה הפרש התשואה הינו שלילי, יחושב תקציב המענקים השלילי הכולל לחברי ההנהלה כסכום שלילי בהתאם להפרש התשואה, ההון העצמי הממוצע של הבנק ומשכורת ממוצעת של חבר הנהלה, החל מהפרש תשואה שלילי של 0.5% ועד לתקרה שלילית של 6.5%.

לדירקטוריון הסמכות להגדיל או להקטין את תקציב המענקים לחברי ההנהלה (החיובי או השלילי) בשיעור של עד 10%. במקרה של תקציב מענקים שלילי בשנה מסוימת בשל נסיבות חיצוניות מיוחדות המשפיעות על כלל המערכת הבנקאית בישראל באותה שנה, רשאי הדירקטוריון להקטין או לבטל את תקציב המענקים השלילי לחברי ההנהלה בגין שנה זו.

1.2. חלוקת תקציב המענקים בין חברי ההנהלה (למעט פונקציות הבקרה והפיקוח)

בכל שנה, יחולק תקציב המענקים (החיובי או השלילי) לחברי ההנהלה בגין השנה הקודמת, באופן יחסי לציון האישי של כל חבר הנהלה (אשר יותאם למשכורת חבר ההנהלה ביחס למשכורת יתר חברי ההנהלה, ויהיה חיובי כאשר תקציב המענקים הינו חיובי, ושלילי כאשר תקציב המענקים הינו שלילי). חלק מהציון האישי יהיה קבוע ויוענק לכל חבר הנהלה. חלק מהציון האישי יוענק לכל חבר הנהלה על-פי הערכת מנכ"ל הבנק את עמידת חבר ההנהלה ביעדי הביצוע אשר יקבעו מראש. חלק מהציון האישי יוענק לכל חבר הנהלה על-פי המלצת מנכ"ל הבנק.

המענק השנתי החיובי לחבר הנהלה בודד לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-18 משכורות של חבר ההנהלה. המענק השנתי השלילי לחבר הנהלה לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-10 משכורות של חבר ההנהלה. בכל מקרה לא תעמוד בחשבון המענק של חבר הנהלה יתרה שלילית בסכום העולה על 3 משכורות של חבר ההנהלה.

1.3. המענק השנתי לחברי ההנהלה הממונים על פונקציות הבקרה והפיקוח

המענק השנתי (החיובי או השלילי) של כל חבר הנהלה בפונקציות הבקרה והפיקוח יהיה מורכב מהסכומים הבאים:

- סכום (חיובי או שלילי, לפי העניין) בגובה 20% מתקציב המענקים לחברי הנהלה מחולק במספר חברי ההנהלה (שאינם ממונים על פונקציות הבקרה והפיקוח), כשהוא מותאם למשכורת חבר ההנהלה ביחס למשכורת הממוצעת של כל חברי ההנהלה.
- סכום חיובי בהיקף של 4 משכורות של חבר ההנהלה (למעט בשנה בה לבנק הפסד שנתי נקי מפעולות רגילות/או בשנה שהסתיימה בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים שנקבעו על-ידי הדירקטוריון).
- סכום נוסף (חיובי או שלילי) בהיקף של עד 4 משכורות של חבר ההנהלה, אשר יקבע באופן יחסי לציון אישי (חיובי או שלילי) שניתן לחבר ההנהלה על-פי עמידה ביעדי ביצוע.
- סכום נוסף (חיובי או שלילי) בהיקף של עד 2 משכורות של חבר ההנהלה אשר יקבע על-פי חוות דעת הממונים על חבר ההנהלה (שעשויה להיות חיובית או שלילית).

רכיבי המענק המפורטים לעיל, ניתנים לקיזוז זה מזה, ובלבד שבשנה בה תקציב המענק הינו חיובי או אפס, לא ייקבע סכום מענק כולל שלילי לחבר הנהלה כלשהו ולהיפך.

המענק השנתי החיובי של חבר הנהלה כאמור, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-13 משכורות של חבר ההנהלה, ואילו המענק השנתי השלילי של חבר ההנהלה, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה ל-8 משכורות של חבר ההנהלה. בכל מקרה לא תעמוד בחשבון המענק של חבר הנהלה יתרה שלילית בסכום העולה על 3 משכורות של חבר ההנהלה.

1.4. מנגנון התשלום - פריסת המענק השנתי והתשלום השנתי

בכל שנה ייוסף או ייגרע סכום המענק השנתי (החיובי או השלילי) שנקבע בגין השנה הקודמת בחשבון המענק של כל חבר הנהלה ("ההפקדה השנתית"). בכל שנה יבוצע תשלום לחבר ההנהלה בסכום השווה ל-50% מהיתרה בחשבון המענק לאחר ההפקדה השנתית בגין השנה הקודמת (בהנחה שיתרת חשבון המענק הינה חיובית) ("התשלום השנתי"). אלא אם בשנה מסוימת נוצר לבנק הפסד שנתי נקי מפעולות רגילות או שנמצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים. במקרה כאמור, התשלום השנתי הבא יבוצע רק לאחר פרוסום דוחות כספיים שנתיים של הבנק (או על-פי החלטת הדירקטוריון דוחות כספיים רבעוניים) המציגים רווח נקי מפעולות רגילות או כי פסקה החריגה המהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים, לפי העניין.

1.1.5 סיום העסקה

בגין השנה בה חל יום סיום העסקה ייוסף או ייגרע (לפי המקרה) בחשבון המענק החלקי היחסי מהמענק השנתי (החיובי או השלילי) בגין אותה שנה בהתאם לתקופת העסקתו של חבר ההנהלה באותה שנה מתוך השנה בכללותה (על בסיס חישוב יומי).
בשנה שלאחר מכן, אלא במקרים מסוימים, חלף ביצוע התשלום השנתי יירכשו עבור חבר ההנהלה (על-ידי נאמן שימונה לשם כך) מניות של הבנק בבורסה בסכום היתרה בחשבון המענק, לאחר ניכוי במקור של סכומי מס ההכנסה ותשלומי החובה האחרים החלים על-פי הדין, וכפוף לכך שסכום היתרה כאמור הינו חיובי. המניות שתרכשנה כאמור לעיל, תהיינה חסומות ולא ניתנות למכירה או העברה (למעט על-פי דיני הירושה) עד אשר תשחררה ליד המנהל לאחר חלוף תקופה שתימנה החל מיום סיום העסקה ועד לחלוף עשרים וארבעה (24) חודשים מאותו מועד.

1.1.6

מענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות - הדירקטוריון יהיה ראשי לקבוע בגין שנה כלשהי, על-פי שיקול דעתו, תקציב מענקים חיובי (נפרד), בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות הנובעים ממימוש נכסים באותה שנה ("רווחים מפעולות בלתי-רגילות"). סכום המענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות לחבר הנהלה כלשהו לא יעלה בגין שנה מסוימת על סכום השווה ל-4 משכורות של חבר ההנהלה. מתודולוגית חלוקת מענקים כאמור, ככל שיחולקו, תקבע על-ידי הדירקטוריון ולפי שיקול דעתו הבלעדי.

2. תגמול הוני - מניות פנטום חסומות

2.1

הענקת מניות פנטום חסומות - לכל חבר הנהלה יוענק מספר מניות פנטום חסומות (בהתאם לדרגתו של חבר ההנהלה, עד 300,000 מניות פנטום חסומות בגין תקופת חוזה עבודה של שלוש שנים לדרגה הגבוהה ביותר) ("מניות הפנטום החסומות") במועד תחילת חוזה העבודה של חבר ההנהלה בגין שלוש שנות חוזה העבודה של חבר ההנהלה בבנק. לאחר שנת 2010 מספר מניות הפנטום החסומות שיוענקו בכל דרגה (לגבי מנהל שיתחיל חוזה עבודה לאחר שנת 2010), יותאם (למעלה או למטה) לשינויים בהון העצמי של הבנק.

2.2

מועדי הבשלה - מניות הפנטום החסומות יבשילו בשלוש שנות שווה לאחר 12, 24 ו-36 חודשים בהתאמה ממועד הענקתן (כמות מניות פנטום חסומות המבשילה במועד מסוים תכונה להלן "מנה"). מועדים אלה יותאמו אם התענקה מבוצעת במהלך תקופת חוזה העבודה של חבר ההנהלה ואינה משקפת כמות בגין 3 שנות חוזה העבודה.

2.3

מניות הפנטום החסומות המותנות - סמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין כל אחת משנות התוכנית, תוענקה לכל חבר הנהלה כמות מניות פנטום חסומות מותנות (בהתאם לדרגתו של חבר ההנהלה, עד 30,000 מניות פנטום חסומות בגין תקופה של שנה לדרגה הגבוהה ביותר) ("מניות הפנטום החסומות המותנות") אשר תחושב באופן יחסי וליניארי בהתאם להשגת הפרש תשואה שבין 1% ל-3%. אם בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין שנה מסוימת נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, ו/או ימצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות הון הנדרשים, לא תוענקה מניות הפנטום החסומות המותנות בגין אותה שנה.

2.4

תקופת חסימה ופקיעה במקרים מסוימים
מניות הפנטום החסומות בכל מנה תהיינה חסומות במשך תקופה נוספת של 12 חודשים ממועד ההבשלה של אותה מנה. מניות הפנטום החסומות המותנות (ככל שהוענקו) תהיינה חסומות במשך תקופה של 12 חודשים מתחילת השנה בה הוענקו (להלן המונח "מניות הפנטום החסומות" יכלול גם את מניות הפנטום החסומות המותנות אלא אם צוין אחרת במפורש). בנוסף לאמור לעיל, בכל אחד מהמקרים המפורטים להלן תוארך תקופת החסימה האמורה, לפי המקרה ("תקופת החסימה"):

א. במקרה בו בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים האחרונים של הבנק שפורסמו לפני תום תקופת החסימה נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, בחישוב מצטבר על-פני ארבעת הרבעונים האחרונים, מניות הפנטום החסומות תהיינה ניתנות למימוש רק לאחר פרסום דוחות כספיים רבעוניים או שנתיים של הבנק המציגים רווח נקי מפעולות רגילות בחישוב מצטבר על-פני ארבעת הרבעונים האחרונים (כולל הרבעון גינו פורסמו דוחות כספיים כאמור).
ב. במקרה בו בדוחות הכספיים הרבעוניים או השנתיים האחרונים של הבנק שפורסמו לפני תום תקופת החסימה ימצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות הון הנדרשים, מניות הפנטום החסומות תהיינה ניתנות למימוש רק לאחר פרסום דוחות כספיים רבעוניים או שנתיים של הבנק המציגים כי פסקה החריגה המהותית מיחסי הלימות הון הנדרשים.

2.5

אופן ותמורת המימוש - בהתקיים כל התנאים למימוש מניות הפנטום החסומות, מניות הפנטום החסומות תמומשנה באופן אוטומטי, מיד לאחר פרסום הדוחות הכספיים (רבעוניים או שנתיים, לפי העניין) האחרונים לפני תום תקופת החסימה. המימוש יבוצע על-ידי רכישת מניות של הבנק בבורסה על-ידי נאמן שימונה לשם כך והעברתן לחבר ההנהלה, בכמות השווה למספר מניות הפנטום החסומות הממומשות באותו מועד כשהוא מוכפל ב: [1] פחות שעור המס החל על חבר ההנהלה באותו מועד (משקף את ההטבה נטו לאחר מס). המניות תהיינה ניתנות למכירה לאחר רכישתן והעברתן לחבר ההנהלה.

2.6

סיום העסקה - בסיום העסקתו של המנהל בבנק יבוטלו מניות הפנטום החסומות שטרם הבשילו, למעט חלק יחסי מהמנה הבאה של מניות הפנטום החסומות שהיתה מבשילה במועד ההבשלה הבא שלאחר סיום העסקה של חבר ההנהלה, לו המשיך לעבוד בבנק. מניות הפנטום החסומות שהבשילו כאמור לעיל, יומשו כמפורט בסעיף 2.5 לעיל.

2.7

חלוקת דיבידנד - במקרה בו יחלק הבנק דיבידנד בטרם מועד המימוש של מניות פנטום חסומות כלשהן, יהיה זכאי חבר ההנהלה לתשלום במזומן בסכום השווה לסכום הדיבידנד שהיה משולם לחבר ההנהלה לו החזיק במועד חלוקת הדיבידנד במספר מניות רגילות של הבנק השווה למספר מניות הפנטום החסומות כאמור, בניכוי המס החל ("סכום הדיבידנד הרעיוני"). סכום הדיבידנד הרעיוני ישולם כדלקמן: (א) לגבי מניות פנטום חסומות שכבר חלף מועד ההבשלה שלהן - בתוך 7 ימים ממועד חלוקת הדיבידנד, ו-(ב) לגבי מניות פנטום חסומות שטרם חלף מועד ההבשלה שלהן - בתוך 7 ימים ממועד הבשלה של מניות הפנטום החסומות, ככל שתבשלה.

2.8

התאמות - התוכנית כוללת הוראות בדבר התאמות שיבוצעו במניות הפנטום החסומות בעת שינויים בהון המניות של הבנק או בעת שינויים במבנה הבנק עקב מיזוג או מכירת הבנק.

2.9

פעולות נגזרות - כל עוד מחזיק המנהל מניות פנטום חסומות כלשהן, יהיה המנהל מנוע מבלצע כל פעולה העשויה להיחשב פעולה נגזרת במניות הבנק.

2.10

טיפול חשבוני - היות והתוכנית תסולק באמצעות חסירת מניות למנהל, התוכנית תטופל בהתאם לשיטת המנות, כמענק המסולק במניות. שווי ההטבה יימדד במועד ההענקה (מועד אישור התוכנית, או במועד חידוש החוזה, לגבי מנהלים שיחדשו את חוזהם לאחר מועד האישור). בעת רכישת המניות על-ידי הנאמן, יופחת הון העצמי של הבנק בדרך של מניות באוצר, כאשר כל פער בין סכום הרכישה לבין קרן הון שנרשמה, ייקרף לפרמיה.

ב. המנהלים הבכירים

התוכנית תחול גם ביחס למנהלים הבכירים של הבנק (שכאמור אינם נושאי משרה), וזאת על-פי עקרונות דומים לאלה המפורטים לעיל, אך בהיקפים שונים. המנהלים הבכירים שאינם נושאי משרה יהיו זכאים לקבלת תמורת המימוש בגין מניות הפנטום החסומות (בעת מימושו) במזומן, ולא תבוצע עבורם רכישת מניות של הבנק בבורסה בעת מימוש מניות הפנטום החסומות. טיפול חשבונאי - התוכנית תטופל ותיצבר בדוחות הכספיים בהתאם לשיטת המנות, כמענק המסולק במזומן. בהתאם לכך, השווי ההוגן של היחידות שהוענקו יעודכן בכל מועד דיווח.

ג. יו"ר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק

התוכנית אומצה על-ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון באופן נפרד ביחס ליו"ר הדירקטוריון וביחס למנכ"ל הבנק. כאמור, התגמול ליו"ר הדירקטוריון של הבנק אושר גם באסיפה הכללית של הבנק.

1. מענק שנתי מותאם סיכון ומותנה ביצועים

1.1. קביעת תקציב המענק של כל מנהל - בכל שנה יחושב תקציב המענק (בנפרד עבור כל מנהל), כדלקמן (תקציב המענק של כל מנהל עשוי להיות חיובי או שלילי):

תקציב מענק חיובי - בשנת מענק שבה הפרש התשואה הינו חיובי, תקציב המענק יחושב בהתאם להפרש התשואה וההון העצמי הממוצע של הבנק, חישוב תקציב המענק מבוצע באופן ליניארי בטווח שבין הפרש תשואה בשיעור של 0.5% ועד הפרש תשואה בשיעור של 4%.

תקציב מענק שלילי - למעט לגבי שנת המענק הראשונה של התוכנית (2010), בשנת מענק שבה הפרש התשואה הינו שלילי, תקציב המענק ייקבע כסכום שלילי ויחושב באופן ליניארי בטווח שבין הפרש תשואה שלילי בשיעור של 0.5% ועד הפרש תשואה שלילי בשיעור של 6.5%. למרות האמור, הדירקטוריון יהיה רשאי (אך אינו חייב), בשל נסיבות חיצוניות מיוחדות המשפיעות על כלל המערכת הבנקאית בישראל באותה שנה, לאחר קבלת אישור ועדת הביקורת, להקטין או לבטל את תקציב המענק השלילי בגין שנת מענק מסוימת.

1.2. קביעת סכום המענק לכל מנהל

בכל שנה ייקבע סכום המענק (החיובי או השלילי) לכל מנהל מתוך תקציב המענק שלו בגין שנת המענק באופן בו ישישם וחמישה אחוזים (65%) מתקציב המענק יוענק/יירגע (לפי המקרה) לכל מנהל, ועד שלושים וחמישה אחוזים (35%) מתקציב המענק יוענק/יירגע (לפי המקרה) לכל מנהל על-פי שיקול דעת הדירקטוריון (ליו"ר ולמנכ"ל בנפרד, כל אחד בהתייחס לתפקידו), אשר ייקבע בהתבסס על עמידת המנהל בגיבוש ו/או בקביעה ו/או בהובלת יישום תוכנית העבודה של הבנק כמו גם פיתוח, יישום, וקידום החזון והאסטרטגיה של הבנק לטווח הקצר והארוך.

1.3. תקרת המענק - המענק השנתי החיובי אשר ייוסף לחשבון המענק של מנהל (חשבון בנק רעיוני אישי) בגין שנת מענק כלשהי, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה לארבעה (4) מיליון ש"ח. המענק השנתי השלילי אשר יירגע מחשבון המענק של מנהל בגין שנת מענק כלשהי, לא יעלה בכל מקרה על סכום השווה לשלושה מיליון ושלוש מאות אלף (3,300,000) ש"ח. למרות האמור לעיל, בכל מקרה לא תעמוד בחשבון המענק של מנהל יתרה שלילית בסכום העולה על מיליון ושלוש מאות אלף (1,300,000) ש"ח.

1.4. מנגנון התשלום - פריסת המענק השנתי והתשלום השנתי - בדומה לאמור בסעיף א' 1.4 לעיל ביחס לתוכנית חברי ההנהלה (בשניים המחויבים), אלא שביחס לכל מנהל, בכל שנה יבוצע תשלום למנהל בסכום השווה ל-45% מהיתרה בחשבון המענק לאחר ההפקדה השנתית בגין השנה הקודמת.

1.5. מענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות - הדירקטוריון יהיה רשאי לקבוע, על-פי שיקול דעתו הבלעדי, בגין שנה כלשהי, מענק בגין רווחים מפעולות בלתי-רגילות, בסכום השווה לעד 8 משכורות של המנהל.

1.6. סיום העסקה - יחולו עקרונות דומים לאלה החלים לגבי סיום העסקה של חברי ההנהלה כמוסבר לעיל.

2. מענק לרכישת מניות

2.1. בגין כל שנת מענק, יהיה זכאי המנהל למענק בסכום של שני (2) מיליון ש"ח, אשר ישמש לרכישת מניות של הבנק עבור המנהל בבורסה ("המענק לרכישת מניות") ובלבד שהתשואה על ההון מפעולות רגילות של הבנק בשנה ביניה ניתן המענק תהיה לפחות כדלקמן ("התשואה הקובעת"): בשנת 2010 - 9.5%, בשנת 2011 - 9.5%, ובשנת 2012 - מחיר ההון הנדרש, כמפורט להלן:

א. סמוך לאחר פרסום הדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין השנה בה ניתן המענק תירכשנה מניות הבנק בבורסה עבור המנהל ("מניות המענק"), בסכום המענק לרכישת מניות, בניכוי סכומי מס ההכנסה ותשלומי החובה האחרים החלים על-פי הדין. מניות תהיינה חסומות לתקופה שתימנה החל מיום 1 בינואר של שנת רכישת המניות ועד לחלוף עשרים וארבעה (24) חודשים מאותו מועד (בסעיף זה, "תקופת החסימה"). בנוסף לאמור לעיל, במקרים מסוימים תקופת החסימה תתארך, כמפורט בסעיף 2.4 לעיל ביחס לתגמול לחברי ההנהלה.

ב. במקרה של סיום העסקה, בגין השנה בה חל סיום העסקה תירכשנה מניות הבנק בגין החלק היחסי של המענק לרכישת מניות בהתאם לתקופת העסקתו של המנהל מתוך אותה שנה (על בסיס חישוב יומי).

ג. עד לתום תקופת החסימה יהיה המנהל מנוע מלבצע כל פעולה העשויה להיחשב פעולה נגזרת במניות הבנק.

ביאורים לתמצית הדוחות הכספיים

ליום 30 בספטמבר 2010

ביאור 11 תוכנית תגמול לעובדים בכירים (המשך)

3. התגמול ההוני

3.1 מניות הפנטום החסומות - לכל מנהל בנפרד - ארבע מאות אלף (400,000) מניות פנטום חסומות בגין כל שלוש השנים 2010, 2011 ו-2012 ("מניות הפנטום החסומות").

3.2 מועדי הבשלה - מניות הפנטום החסומות יבשילו בשלוש מנות שוות לאחר 12, 24 ו-36 חודשים מיום 1 בינואר 2010 (כמות מניות פנטום חסומות המבשילה במועד מסוים תכונה להלן "מנהל"). אם בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק שפורסמו מיד לאחר מועד הבשלה של מנהל רלוונטית נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, ו/או ייצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון הנדרשים, תפקענה מניות הפנטום החסומות של אותה מנהל.

מניות הפנטום החסומות המותנות - לכל מנהל בנפרד, יוענקו בגין כל שנה מהשנים 2010-2012, מתוך כמות מקסימאלית אשר תהיה שווה ל: (א) שני (2) מיליון ש"ח, חלקי (ב) מחיר הסגירה הממוצע של מניית הבנק בבורסה בשישים ימי המסחר האחרונים של השנה הרלוונטית, כמות מניות פנטום חסומות מותנות אשר, כפוף לאמור מטה, תחושב באופן יחסי וליניארי בהתאם להשגת הפרש תשואה שבין 4% ל-6%, כך שבהפרש תשואה של 4% תוענקנה למנהל אלף מאתיים וחמישים (1,250) מניות פנטום חסומות מותנות ובהפרש תשואה של 6% תוענק למנהל כל כמות מניות הפנטום החסומות המותנות כמפורט לעיל (אם הושג הפרש תשואה הנמוך מ-4% בגין שנה מסוימת, לא תוענקנה כלל מניות הפנטום החסומות המותנות בגין אותה שנה) ("מניות הפנטום החסומות המותנות").

מתוך מניות הפנטום החסומות המותנות, (א) שישים וחמישה אחוזים (65%) יוענקו למנהל בכל מקרה, ו-(ב) עד שלושים וחמישה אחוזים (35%) יוענקו למנהל (ל"יר הדירקטוריון ומנכ"ל הבנק, כל אחד בהתייחס לתפקידו) על-פי החלטת הדירקטוריון בהתבסס על עמידת המנהל בגיבוש ו/או בקביעה ו/או בהובלת יישום תוכנית העבודה של הבנק כמו גם פיתוח, יישום, וקידום החזון והאסטרטגיה של הבנק לטווח הקצר והארוך.

אם בדוחות הכספיים השנתיים של הבנק בגין השנה הרלוונטית נוצר לבנק הפסד נקי מפעולות רגילות, ו/או ייצא הבנק בחריגה מהותית מיחסי הלימות ההון, לא תוענקנה מניות הפנטום החסומות המותנות בגין אותה שנה.

3.3 תקופת חסימה ופקיעה במקרים מסוימים - מניות הפנטום החסומות בכל מנהל ומניות הפנטום החסומות המותנות תהיינה חסומות ולא תהיינה ניתנות למימוש במשך תקופה של שנים-עשר (12) חודשים ממועד הבשלה של אותה מנהל, לגבי מניות הפנטום החסומות, או לגבי מניות הפנטום החסומות המותנות - תום השנה בינה הוענקו, לפי העניין ("תקופת החסימה"). להלן המונח "מניות הפנטום החסומות" יכלול גם את מניות הפנטום החסומות המותנות אלא אם צוין אחרת במפורש.

3.4 אופן המימוש ותמורת המימוש: סיום העסקה; חלוקת דיבידנד; התאמות ופעולות נגזרות - יחולו הוראות הדומות להוראות החלות לגבי חברי ההנהלה, כמוסבר לעיל.

3.5 טיפול חשבונאי - היות והתוכנית תסולק באמצעות מסירת מניות למנהל, התוכנית תטופל בהתאם לשיטת המנות, כמענק המסולק במניות. שווי ההטבה יימדד במועד ההענקה (מועד אישור התוכנית ביחס למנכ"ל ומועד אישור האסיפה הכללית ביחס ל"יר הדירקטוריון). בעת רכישת המניות על-ידי הנאמן, יופחת ההון העצמי של הבנק בדרך של מניות באוצר, כאשר כל פער בין סכום הרכישה לבין קרן ההון שנרשמה, יזקף לפרמיה.

בדוחות הכספיים נכללו הפרשות מתאימות.

ד. ביום 11 בנובמבר 2010 אישר המפקח על הבנקים לבנק לבצע רכישה עצמית של 12,750,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול לעובדים (ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2009) וכן לבצע רכישה עצמית נוספת של עד 14,000,000 מניות לצורכי תוכנית התגמול למנהלים בכירים כפי שפורטה לעיל בהתאם לכמות המוסכמת בחוזים האישיים שנחתמו וייחתמו עם מנהלים בכירים ביחס לשלוש השנים הבאות.